

รายงานการวิจัย
รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
ด้านภาษาไทย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

คำนำ

การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพนับว่าเป็นหัวใจสำคัญ ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นไปได้ต่อเมื่อระบบการศึกษาตระหนักถึงความแตกต่างและสามารถตอบสนองเด็กแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในกรณีผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษที่เหนือกว่าเด็กในวัยเดียวกัน กลุ่มผู้เรียนเหล่านี้มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 10 วรรคสี่ว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น”

สำหรับประเทศไทย องค์กรความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษยังไม่เป็นที่แพร่หลาย และยังไม่มีการดำเนินงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเท่าใดนัก ทั้งในเรื่องของการบ่งชี้ และกระบวนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่ง**ผลการวิจัยทั่วโลกได้ข้อสรุปว่า วิธีการที่ดีที่สุดในการค้นหาคือ การใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างถูกวิธี** พร้อม ๆ ไปด้วยการใช้กระบวนการตรวจสอบและเครื่องมือที่เหมาะสม นอกจากนั้นยังพบว่า **ความเป็นเลิศไม่อาจเกิดขึ้นได้โดยปราศจากความช่วยเหลือที่เหมาะสม ผู้ที่มีความสามารถพิเศษต้องการปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งรวมไปถึงวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา การจัดสถานการณ์ที่ท้าทายและการกระตุ้นที่เร่งเร้าให้พวกเขาบรรลุตามเป้าหมายสูงสุดของตนเองได้**

ดังนั้น เพื่อให้ความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษเป็นที่แพร่หลาย สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชา และเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงสนับสนุนให้ ผศ.ดร. อุษณีย์ โพธิ์สุข ร่วมกับคณาจารย์จากหลายสถาบันดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนไพทอคมศึกษาขึ้น ในวิชาต่าง ๆ 7 วิชาคือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ดนตรี ทัศนศิลป์ ทักษะความคิดระดับสูง และ แนวนวและจิตวิทยา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ขอขอบคุณคณะผู้วิจัย รวมทั้งผู้
บริหารและคณะครูของโรงเรียนไพทอคมศึกษา ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จนทำให้การ
ดำเนินงานสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็น
ประโยชน์ต่อวงการศึกษาของไทยอย่างกว้างขวางต่อไป

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

เอกสารที่เผยแพร่เป็นรายงานการวิจัย 7 เล่ม และคู่มือครู 6 เล่ม ดังนี้

รายงานการวิจัย

1. รายงานการวิจัย รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
(ฉบับรวม)
2. รายงานการวิจัย รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
ด้านคณิตศาสตร์
3. รายงานการวิจัย รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
ด้านภาษาไทย
4. รายงานการวิจัย รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
ด้านภาษาอังกฤษ
5. รายงานการวิจัย รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
ด้านทัศนศิลป์
6. รายงานการวิจัย รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
ด้านทักษะความคิดระดับสูง
7. รายงานการวิจัย รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
ด้านแนะแนวและจิตวิทยา

คู่มือครู

1. สร้างสรรค์นักคิด : คู่มือการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้าน
ทักษะความคิดระดับสูง
2. เก่ง ดี มีสุข : คู่มือการให้บริการด้านแนะแนวและจิตวิทยาสำหรับผู้มีความ
สามารถพิเศษ
3. สนุกกับภาษาไทย : คู่มือการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ด้าน
ภาษาไทย
4. จุดประกายภาษาอังกฤษ : คู่มือการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถ
พิเศษ ด้านภาษาอังกฤษ
5. คณิตศาสตร์มหัศจรรย์ : คู่มือการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
ด้านคณิตศาสตร์
6. ผลิตศิลป์น้อย : คู่มือการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ ด้าน
ทัศนศิลป์

คำชี้แจง

ภาษาแม่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ที่เด็กจะบันทึกโลกภายนอกที่ประสาทสัมผัสรับรู้เข้าสู่ความทรงจำระยะยาวอันจะสะสมเป็นสัญญา หรือประสบการณ์เดิมที่ก่อให้เกิดโลกทัศน์ต่างๆ เป็นเครื่องมือในการคิดที่ทำให้มนุษย์มีความสามารถสูงกว่าสัตว์ทั้งหลายเพราะมนุษย์สามารถคิด และสื่อสารได้ทั้งเรื่องราวในอดีต และอนาคต ทั้งสิ่งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมในขณะที่สัตว์ทั้งหลายคิดและสื่อสารได้แต่เฉพาะเหตุการณ์ที่เป็นปัจจุบันที่เป็นรูปธรรมเท่านั้น

ดังนั้น หน้าที่หลักของการเรียนการสอนภาษาไทยคือการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ เครื่องมือในการคิดวิเคราะห์ ประเมินคุณค่าและความน่าเชื่อถือของความรู้ที่ได้มา เครื่องมือในการสร้างหรือรับความเพลิดเพลินอารมณ์ สุนทรียะรส และความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถเหล่านี้ต้องอาศัย 1) ความสามารถในการถอดรหัส ทั้งในภาษาพูด อันได้แก่การออกเสียง อย่างชัดเจนถูกต้อง การพูดจาที่ถูกต้อง ไวยากรณ์ และถูกต้องกับ กาลเทศะและบุคคล การใช้ภาษาเขียนที่คำนึงถึงการสะกดที่ถูกต้อง ลายมือที่เป็นระเบียบเรียบร้อย 2) ความสามารถในการคิดในระดับต่างๆ (ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงตรรกะ การสังเคราะห์องค์รวม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอย่างสร้างสรรค์) 3) ความสามารถในการเข้าถึงจิตใจผู้อื่น และ 4) ความสามารถในการใช้ภาษาสร้างมนุษยสัมพันธ์อันจำเป็นต่อการทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกัน

การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษนี้เป็นเรื่องใหม่ที่เป็นเรื่อง เพราะความสามารถพิเศษนี้อาจจะเป็นพรสวรรค์ที่มีมาแต่กำเนิด แต่สิ่งที่สำคัญกว่าคือสิ่งแวดล้อม เด็กที่มีพรสวรรค์ แต่ขาดการพุ่มพัก การให้การดูแลอย่างเข้าใจ และขาดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้เขาได้แสดงความสามารถพิเศษของเขาออกมาและพัฒนาให้สูงขึ้น ก็จะทำให้ความสามารถพิเศษนี้หายไป ในที่สุด หรือกลายเป็นความสามารถพื้นๆ

เพื่อที่จะพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาแม่ของเด็กไทยให้ได้ประโยชน์สูงสุด พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2543 จึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาความสามารถพิเศษทางภาษาไทย โดยบัญญัติไว้ใน

มาตรา 10 วรรค 3

“ให้จัด (การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ) ด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถพิเศษทางภาษาไทย”

มาตรา 23 วรรค 4

“การจัดการศึกษา...ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ ....(๕) เรื่องความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา”

มาตรา 24 วรรค 3 “จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น เพื่อให้ความรู้ในเรื่องการจัดการการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษเป็นที่แพร่หลาย สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติจึงได้สนับสนุนให้ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย ระดับประถมศึกษาเป็นกรณีศึกษาในโรงเรียนไพทอคมศึกษา ซึ่งคณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารและคณะครูของโรงเรียนไพทอคมศึกษาที่ให้ความร่วมมืออย่างดีและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษไทยอย่างกว้างขวางต่อไป

รศ.ดร. ลำอาน หิรัญบุรณะ

นางสาวอุ๋นเรื่อน วิเชียรสิงห์

นางสาววิจิตรา ศิริสัจจาพิพัฒน์

นายพนพล สังข์ทอง

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในภาษาไทยในระดับประถมศึกษาครั้งนี้ ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการการวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในระบบโรงเรียนประถมศึกษาใน ๗ สาขาวิชา คือ ๑) คณิตศาสตร์ ๒) ทักษะการคิด ๓) ภาษาไทย ๔) ภาษาอังกฤษ ๕) ดนตรี ๖) ศิลปะ และ ๗) แนวโน้ม โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยและกระบวนการเรียนการสอนที่ช่วยในการค้นหาและพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กในสาขาวิชาภาษาไทย เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเผยแพร่ให้เกิดการดำเนินงาน การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ได้เลือกทำการวิจัย ณ โรงเรียนไพทอคมศึกษา เขตบางเขน กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นโรงเรียนหนึ่งใน ๔ โรงเรียนที่ได้เข้าร่วมโครงการของศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยคณะกรรมการได้ลงความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่าเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านนโยบายของผู้บริหาร การสนับสนุนทั้งทางด้านการบริหาร งบประมาณ และความพร้อมของบุคลากร ที่เข้าอบรมกระบวนการ เนื้อหา วิธีการ ตลอดจนกระบวนการวัดและประเมินผล และมีทัศนคติที่ดีต่อเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ประชากรศึกษาคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๕๓๐ คน ของโรงเรียนไพทอคมศึกษาซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ที่เปิดสอนระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมปีที่ ๓ และ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนที่ได้รับการคัดสรรจำนวน ๑๖ คน ในการศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยและกระบวนการเรียนการสอนที่ช่วยในการค้นหา และพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กในสาขาวิชาภาษาไทย ผลปรากฏดังนี้

๑) ปัจจัยที่เอื้อและมีประสิทธิภาพสูงสุดในการค้นหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางด้านภาษาไทยสำหรับระดับประถมศึกษา ในสภาพปัจจุบัน คือการใช้ ก) ความสามารถของครูในการระบุลักษณะของเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทยและเด็กที่มีความสามารถพิเศษแต่มีผลการเรียนต่ำ ข) ความเที่ยงตรงของข้อสอบปลายภาค ค) ความสามารถของครูในการใช้แบบวัดแนว แบบวัดความถนัดทางภาษา และการวิเคราะห์และบันทึกพัฒนาการทางความคิดของผู้เรียน และ ง) ประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมทักษะที่ใช้ในการคัดเลือกผู้มีความสามารถพิเศษ

ด้วยระบบการคัดสรรดังกล่าว เมื่อใช้คะแนนพัฒนาทางความคิดเป็นเกณฑ์สามารถระบุเด็กในที่มีความสามารถโดดเด่น ด้านภาษาไทย ๗ คน หรือประมาณ ๑.๖๐% ของประชากร เป็นชาย ๔ คน หญิง ๓ คน ที่มีความสามารถไปถึงระดับความคิดสร้างสรรค์ ระดับการประเมินค่า

และและระดับการสังเคราะห์ คะแนน Ross Test อยู่ระหว่าง ๕๕.๕๒% ถึง ๔๑.๕๐% คะแนน Creativity Test อยู่ระหว่าง ๗๔.๔๔% ถึง ๑๑.๑๑% คะแนนรายวิชาภาษาไทย อยู่ระหว่าง ๑๐๐% - ๘๓.๐๐% โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดอยู่ที่ ๓.๑๒ (ระดับการวิเคราะห์) ค่าเฉลี่ยของ Ross Test อยู่ที่ ๓๕.๔๕% ค่าเฉลี่ยของ Creativity Test อยู่ที่ ๒๐.๖๒% และค่าเฉลี่ยของคะแนนวิชาภาษาไทยอยู่ที่ ๘๐.๒๕% นอกจากนี้ยังพบว่าอัตราความเร็วในการอ่านของเด็กกลุ่มนี้สูงสุด คือ ๓๑๐ คำต่อนาที เมื่อเทียบกับ ๕๐๐-๗๐๐ คำ/ นาที ที่เป็นอัตราของผู้ใหญ่

๒) ในการศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กในสาขาวิชาภาษาไทยได้พัฒนา และประเมินหลักสูตรสำหรับสอนเสริม (Enrichment Integrated competence based program) ที่เป็นหลักสูตรบูรณาการที่เน้นกระบวนการและผลการเรียนรู้ (Learning outcome) อันหลักสูตรสำเร็จรูปใน ๑ ภาคการศึกษา ใช้เวลาสอน ๒๐ ชั่วโมง ในระดับประถมศึกษาปีที่ ๓ หลังจากที่เด็กผ่านหลักสูตรอ่านออกเขียนได้มาแล้ว หลักสูตรดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ ๑) การปลูกฝังความใฝ่รู้ (natural curiosity) รักการอ่าน มีความรักและเข้าใจในวรรณกรรมประจำชาติ ๒) ให้เครื่องมือในการสร้างและหาความรู้ด้วยตนเอง การใช้พจนานุกรม ๓) ให้โครงสร้างในการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การพูดและเขียน จากระดับที่ผู้เรียนมีความพร้อม รวม ๖ ระดับ ๔) มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและเคารพ มีความเป็นกัลยาณมิตร และมีความรับผิดชอบ เสียสละ และมีความสามารถในด้านการจัดการ ๕) พัฒนาทักษะการแสดงออก ฝึกการพูด เขียนแนะนำหนังสืออ่าน และเพื่อแสดงออก นำเสนอความคิดของตน และยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น ๖) ฝึกการใช้กลยุทธ์และความสามารถพื้นฐานในการเรียนรู้และการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์

ปัจจัยที่เอื้อต่อการใช้รูปแบบนี้ในการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ โรงเรียนควรเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนมากกว่า ๑,๕๐๐ คน ในชั้นเรียนในระดับประถมศึกษาที่นักเรียนอ่านออกเขียนได้แล้วเท่านั้น โรงเรียนจะต้องมีผู้บริหารระดับนโยบายที่สนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีการจัดสรร งบประมาณ สถานที่ และบุคลากร ตลอดจนอำนวยความสะดวกทางด้านการจัด ตารางสอน การดำเนินการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล และโดยมีนักวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นพี่เลี้ยง และมีครูภาษาไทยที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมทางด้านเจตคติ และวิธีการสอนและผ่านการอบรมหรือมีความรู้ในเรื่อง การสอนผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา ในการนำไปใช้ ควรประเมินหลักสูตรดังกล่าวโดย ประเมินความสามารถของผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และการประเมินผลกระทบจากโครงการมีต่อนักเรียน โดยใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย อันได้แก่ ๑) งานที่นักเรียนทำ ๒) การประเมินตนเอง ๓) จากอนุทินที่เด็กบันทึก

หลังการเรียน และ ๔) การประเมินโดยผู้สอน ในงานวิจัยครั้งนี้ ผลของการประเมินปรากฏว่า หลักสูตรนี้สามารถพัฒนาการคิดของนักเรียนเพิ่มขึ้น ๑.๗๑ ระดับ ภายในเวลา ๕ สัปดาห์ โดยมีระดับสูงสุดอยู่ที่ระดับ ๖ (ความคิดสร้างสรรค์) และต่ำสุดอยู่ที่ระดับ ๓ (การวิเคราะห์) โดยมีเด็ก ๔ คน ที่ไม่สนองต่อการสอนเสริมนี้ (ระดับ ๑) ในการประเมินผลของการเรียนรู้ อัตราความเร็วในการอ่านของเด็กเพิ่มจาก ๑๕๐-๒๐๐ คำต่อนาที เป็น ๓๑๐ คำต่อนาที นอกจากนี้ยังพบว่า หลักสูตรนี้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ ๑) มินิสัยใฝ่หาความรู้ รักการอ่าน ๒) มีเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ๓) มีพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การพูด ๔) มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและ เคารพความคิดเห็นของคนอื่น มีความรับผิดชอบ เสียสละ และมีความสามารถในด้าน การจัดการ ๕) มีความรักและเข้าใจในวัฒนธรรมประจำชาติ ๖) มีความสามารถในการใช้ภาษาด้านต่างๆเพื่อแสดงออกและนำเสนอความคิดของตน นักเรียน ๗ คน หรือ ๕๓.๓๓% นำสิ่งที่เรียนไปสอนเพื่อนๆ ที่ไม่ได้อยู่ในโครงการ และมีการจัดการที่ดีในการทำงานเป็นกลุ่ม และนักเรียน ๗ คน หรือ ๕๓.๓๓% เห็นว่าตนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สำหรับการประเมินผลกระทบที่โครงการมีต่อนักเรียน ได้ประเมินจาก ๑) การสัมภาษณ์ครูผู้สอน ๒) จากอนุทินที่เด็กบันทึกหลังการเรียน ๓) การเปรียบเทียบผลการเรียนภาษาไทยในห้องเรียนปกติ พบว่าหลักสูตรนี้ มีผลกระทบทางด้านบวก คือ นักเรียนได้เรียนรู้กว้างมากกว่าในหลักสูตรปกติ ได้รับการฝึกให้ต้องมีระบบการจัดการที่ดีขึ้น มีทักษะการอ่านเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะทางด้านเนื้อหาและ ศัพท์ ได้ซึมซับอรรถรสทางภาษา มีความสามารถที่เด่นมาก ทำกิจกรรมได้เร็ว และไม่ต้องการรอเพื่อน ต้องการแสวงหากิจกรรมอื่นที่มากกว่าเดิม และเห็นคุณค่าได้ลึกซึ้งกว่าเด็กทั่วไป สามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างเฉียบแหลม และได้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า และฝึกคิดหาคำตอบด้วยตนเอง คำถามที่ตั้งมีตั้งแต่ระดับการสังเคราะห์และการประเมินค่า หลักสูตรมีวิธีกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการอภิปรายอย่างกว้างขวาง และได้เรียนรู้จากกันและกัน และต้องฟังความเห็นของกันและกัน ในกรณีที่มีความคิดเห็นขัดแย้ง ผลกระทบทางด้านลบที่พบ คือ ๑) เด็กและครูประจำชั้นด้วย)มีภาระที่เพิ่มขึ้นในการติดตามทำงานส่งงาน เด็กที่เข้าหลายโครงการ จะมีความกังวลมาก เพราะทำงานตามไม่ทัน ๒) ภาระของครูผู้สอนในโครงการต่ำลง

การประเมินครูผู้สอนในโครงการ พบว่า ผลกระทบทางด้านบวก คือ ๑) การพัฒนาตนเองทางด้านวิชาชีพของครู ความรู้และความเข้าใจแนวทางในการพัฒนาศักยภาพด้านภาษาที่มีอยู่ในตัวของนักเรียนได้เด่นชัดขึ้น ๒) แนวทางที่จะนำกระบวนการเรียนการสอนในโครงการไปใช้กับนักเรียนทั่วไปในชั้นอื่นๆ เพราะเห็นว่ามิใช่ประโยชน์ต่อนักเรียนมาก ๓) กิจกรรมที่หลากหลาย ๔) ความต้องการของผู้สอนที่เป็นหัวหน้าหมวดภาษาไทยที่จะขยายโครงการไปพัฒนานักเรียนที่

อยู่นอกโครงการในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓-๕) ทักษะที่ดีต่อตนเองที่เห็นคุณค่าของความ เป็นครูจน แรงบันดาลใจในการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษามากกว่าคนอื่น ๆ ได้ เรียนรู้ความต้องการของเด็กอย่างใกล้ชิดมากขึ้น และหากิจกรรมที่จะตอบสนองนักเรียนได้ดีขึ้น ส่วนผลกระทบทางด้านลบนั้นพบว่า ผู้สอนมีภาระเพิ่มขึ้นอีกอย่างน้อย ๔ ชั่วโมง/สัปดาห์ ในการ ผลิตสื่อ การสอน การติดตามงานและวิเคราะห์งานของเด็กเกิดความอ่อนล้า และขาดแรงจูงใจ

การประเมินผลกระทบต่อพ่อแม่ พบว่ามีไม่มาก แต่พบปัญหาความขัดแย้งระหว่าง เด็กในโครงการกับมารดา ที่เด็กอยากเรียนโครงการภาษาอังกฤษ แต่ผู้ปกครองอยากให้อยู่ใน โครงการ ภาษาไทย

ผลกระทบต่อผู้ปกครองคนอื่นๆ ผู้ปกครองของเด็กที่ไม่อยู่ในโครงการ ตั้งคำถามว่า ทำไมไม่ให้สิ่งนี้กับเด็กทุกคนในโรงเรียน และได้มีคำถามที่น่าสนใจคือ จะเป็นการยุติธรรมหรือ ที่มาให้ความสนใจกับเด็กกลุ่มนี้เป็นพิเศษและคำถามที่ว่าแล้วเมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วจะทำอย่าง ไรกับเด็กกลุ่มนี้

ส่วนผลกระทบของหลักสูตรที่มีต่อสังคม ระหว่างการพัฒนา มีครูจากโรงเรียนอื่นมา เยี่ยมโครงการทุกสัปดาห์ มีโรงเรียนอื่นอีก ๑๐ โรงเรียนในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดได้ขอเข้าร่วม โครงการ นอกจากนี้ สถานีโทรทัศน์ช่อง ๕ ได้มาถ่ายทำการเรียนของโครงการ และได้นำไปออก อากาศในรายการหลังข่าว ในระดับนโยบาย คณะผู้วิจัย ได้เผยแพร่โครงการนำร่องแก่ที่ประชุมที่ มี ๗ หน่วยงาน ท่าน รัฐมนตรีช่วย กาญจนา ศิลปะอาษา เป็นประธานมีผลให้มีการตั้งคณะกรรมการ ขึ้นมาอีก ๑ ชุด ต่างหากจากกรรมการที่ดูแลเด็กพิการและเด็กปัญญาอ่อนเพื่อดูแลเด็กที่มีความ สามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๑
คำชี้แจง	๓
บทคัดย่อ	๖
สารบัญ	๕
บทที่ ๑ บทนำ	๑๔
๑.๑ ใครบ้างมีพรสวรรค์ทางภาษา	๕
๑.๒ พรสวรรค์ในภาษาไทย	๗
๑.๓ กรณีศึกษาเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา	๑๑
๑.๔ ปัญหาและความต้องการ	๑๕
๑.๕ ลักษณะของเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษา	๑๖
๑.๖ การเสาะหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา	๑๗
บทที่ ๒ ปรัชญา วิสัยทัศน์ และกรอบทฤษฎี	
๒.๑ ปรัชญาและวิสัยทัศน์ของรัฐในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา	๒๒
๒.๒ กรอบทฤษฎี	๒๔
๒.๓ ทฤษฎีทางพุทธศาสนา	๓๐
๒.๓.๑ ทฤษฎีอิทธิบาท ๔	๓๐
๒.๓.๒ ทฤษฎีสู่ จิ ปุ ลิ	๓๑
๒.๔ การเรียนภาษาแม่	๓๑
บทที่ ๓ การวางแผนพัฒนาความสามารถพิเศษทางภาษา	
๓.๑ กรอบนโยบายและวัตถุประสงค์	๓๕
๓.๒ หลักสูตรภาษาแม่	๓๖
๓.๓ หลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา	๓๕
๓.๔ วัตถุประสงค์ของการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ	๔๑
๓.๕ แนวทางหรือทางเลือกในการจัดโครงการการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ	๔๒
๓.๖ วิธีการเสาะหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา	๔๗
๓.๗ หลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม และสภาพแวดล้อม สำหรับการพัฒนา ความสามารถพิเศษ	๕๐

๓.๘	ความแตกต่างระหว่างหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง และเด็กในห้องเรียนปกติ	๖๖
๓.๙	การประเมินความสำเร็จของโครงการ	๖๘
๓.๑๐	ตัวอย่างการจัดโปรแกรมในโรงเรียนมัธยมที่รัฐ วิคตอเรีย ออสเตรเลีย	๖๙
บทที่ ๔	โครงการนำร่อง : การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถ พิเศษด้านภาษาไทยในระดับประถมศึกษา	
๔.๑	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๗๓
๔.๒	การเสาะหาและการคัดสรร	๗๓
๔.๓	ความแตกต่างระหว่างหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษา กับหลักสูตรปกติ	๗๘
๔.๔	เงื่อนไขและบริบทของการนำหลักสูตรไปใช้	๗๙
๔.๕	วัตถุประสงค์ เป้าหมาย เนื้อหา สภาพแวดล้อม กิจกรรม และสื่อการสอนในการ พัฒนาความสามารถพิเศษทางภาษาในโรงเรียนนำร่อง ในระดับประถมศึกษา ๘๐	
๔.๖	ประมวลรายวิชาและแผนการสอน	๘๕
๔.๗	การประเมินโครงการ	๘๘
	๔.๗.๑ การประเมินความสามารถของผู้เรียน	๘๙
	๔.๗.๒ การประเมินผลกระทบจากโครงการ	๙๘
๔.๘	สรุปผลของการศึกษาวิจัย	๑๐๙
	๔.๘.๑ การเสาะหา	๑๐๙
	๔.๘.๒ ปัจจัยที่เอื้อในการพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กในสาขาวิชา ภาษาไทย	๑๑๒
บทที่ ๕	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
๕.๑	สรุปผลของการศึกษาวิจัย	๑๑๔
	๕.๑.๑ การเสาะหา	๑๑๔
	๕.๑.๒ ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กในสาขาวิชา ภาษาไทย	๑๑๕
	๕.๑.๓ การประเมินหลักสูตรพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษภาษาไทย	๑๑๖
๕.๒	อภิปรายผลของงานวิจัย	๑๒๐
	๕.๒.๑ ผลของงานวิจัยในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการเสาะหา	๑๒๐
	๕.๒.๒ การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กวัย	
	๕-๓ ขวบ	๑๒๔
๕.๓	ข้อเสนอแนะ	๑๒๔

ภาคผนวก

๑. แบบเสนอชื่อ ตารางที่ ๔.๑ (๑๐๐ คน)	๑๒๙
๒. แบบเสนอชื่อ ตารางที่ ๔.๒ (๕๐ คน)	๑๓๓
๓. แบบเสนอชื่อ ตารางที่ ๔.๓ (๑๖ คน)	๑๓๕

บรรณานุกรม

บัญชีตาราง

ตารางที่ ๑.๑	ความหลากหลายและความคล่องตัวของความสามารถพิเศษในภาษาไทย	๖
๑.๒	ตัวอย่างพฤติกรรมในห้องเรียนของเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา	๑๕
๑.๓	อาการที่ควรระวังของเด็กที่มีพรสวรรค์ทางภาษา แต่ขาดการพัฒนา	๑๖
๑.๔	แบบสำรวจเด็กเก่งภาษา	๑๙
ตารางที่ ๒.๑	พัฒนาการในภาษาแม่	๓๑
๒.๒	ทักษะที่จำเป็นในภาษาแม่ในระดับต่าง ๆ	๓๒
ตารางที่ ๓.๑	หลักสูตรภาษาไทยของประเทศอังกฤษเมื่อเปรียบเทียบกับของประเทศไทย	๓๗
๓.๒	แสดงขั้นตอนในการสำรวจหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา	๔๘
๓.๓	แสดงกระบวนการสำรวจและคัดเลือก	๔๙
๓.๔	สรุปกิจกรรมของครูและนักเรียนในรูปแบบเสริมสร้างทวิปัญญา ๓ ชั้น	๕๕
๓.๕	Gallagher's Model for Content Modification (Parke. ๑๙๘๙ : ๑๕๔)	๕๖
๓.๖	สรุปขั้นตอนและบทบาทของครูในการใช้ทวิวิธีการสอนของวิลเลียมส์ เพื่อให้แนวคิดและรู้สึก	๕๗
๓.๗	การบูรณาการรูปแบบการสอนของกิลฟอร์ด	๕๘
๓.๘	การบูรณาการรูปแบบของโกลเบอร์	๖๐
๓.๙	การบูรณาการรูปแบบของคราฟโวล	๖๒
๓.๑๐	สรุปกิจกรรมการสอนตามรูปแบบบูรณาการที่ใช้ในงานวิจัย	๖๕
๓.๑๑	โครงร่างหลักสูตร	๗๑
ตารางที่ ๔.๑	แสดงการเสาะหาและการคัดสรรผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย	๗๔
๔.๒	แบบสำรวจเด็กเก่ง	๗๕
๔.๓	แบบสำรวจม้าพยศ	๗๗
๔.๔	แสดงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย เนื้อหา สภาพแวดล้อม กิจกรรม และสื่อการสอนในการพัฒนาความสามารถพิเศษทางภาษาในโรงเรียนนำร่อง ในระดับประถมศึกษา	๘๑
๔.๕	ประมวลรายวิชาและแผนการสอนการพัฒนาความสามารถพิเศษทางภาษาไทย	๘๕

ตารางที่ ๔.๖	พัฒนาการทางความคิดของผู้เรียน	๕๑
๔.๗	พัฒนาการทางความคิดของผู้เรียนในโครงการ	๕๕
๔.๘	แบบสอบถามนักเรียนในโครงการ	๑๐๑
๔.๙	ประสิทธิภาพของหลักสูตรจากการประเมินตนเองของผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดโครงการ	๑๐๒
๔.๑๐	แสดงคะแนนและลำดับความคิด คะแนน Ross Test คะแนน Creativity Test และคะแนนภาษาไทยของนักเรียน ๑๖ คนในโครงการ	๑๑๐
๔.๑๑	แสดงคะแนนและลำดับความคิด คะแนน Ross Test คะแนน Creativity Test และคะแนนภาษาไทยของนักเรียน ๗ คน สุดท้ายที่ได้รับการคัดเลือก	๑๑๑
๔.๑๒	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิด Ross Test ,Creativity Test และภาษาไทย	๑๑๒

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ใครบ้างมีพรสวรรค์ทางภาษา

ทุกประเทศจะมีบุคคลที่มีความสามารถพิเศษในภาษาของตน นักวรรณกรรมวิจารณ์ จะมีกระบวนการที่จะระบุว่า ใครบ้างเป็นนักเขียนหรือนักคิดที่เป็นอัจฉริยะ

ถ้าถามคนไทยว่า ใครบ้างที่เขาคิดว่ามีพรสวรรค์ทางภาษา หรือเป็นอัจฉริยะทางภาษา เราจะได้คำตอบที่หลากหลายบางคนจะตอบว่า ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช, คุณชวน หลีกภัย, คุณอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ พรรคฝ่ายค้านอาจจะขอให้รวมหมอเปรมศักดิ์ เพียยุระ, คุณชิงชัย มงคลธรรม พวกชอบดูรายการทอล์คโชว์คงจะขอให้รวมคุณทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ และคุณจตุพล ชมภูนิช ส่วนเด็กนักเรียนหญิงคงจะชอบคุณกรรณิการ์ ธรรมเกษตร หรืออาจารย์เพียว ในขณะที่ครูภาษาไทยจะกล่าวถึง พระบาทสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า ผู้แต่ง ร่ายยาวพระเวสสันดร ผู้แต่ง ถิลิตเตลงพ่าย เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ สุวรรณี สุคนธา กฤษณา อโศกสิน เด็กวัยรุ่นจะตอบว่า อุดม แต่พานิช คนขับรถทัวร์บางคนบอกว่าจตุพลเก่ง แต่อีกคนว่าไนต์ เชิญยิ้ม ตลกกว่าผู้ใหญ่จะนึกถึงสุนทรภู่ ศรีปราชญ์ เจ้าพระยาพระคลัง (หน) ครุมี เป็นต้น

ผู้เขียนได้สอบถามอาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ภาษาไทย ว่าใครบ้างมีพรสวรรค์ทางภาษาและบุคคลจากสาขาวิชาชีพต่างๆ ก็ได้คำตอบที่หลากหลาย ดังตัวอย่าง เช่น นวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ คือนักเขียน ที่มีความสามารถพิเศษสูงสุด

“เพราะมีความสละ สลวยในการเลือกคำ เขียนลงหนังสือพิมพ์บ่อย ๆ เขียนเป็นประจำ และข้อเขียน มีข้อคิดเชิงปรัชญาให้นำไปคิดต่อได้”

รงค์ วงษ์สวรรค์

“ใช้คำค่อนข้างแปลก สร้างสรรค์ วิธีการเขียน ไม่ค่อยเหมือน นักเขียนอื่น”

มาลา คำจันทร์

“เป็นนักเขียนนวนิยายที่สามารถนำ วัฒนธรรมของคนเหนือ ออกมาเสนอให้คนไทยในภาคอื่นได้รับรู้ได้อย่างชัดเจน ใน เรื่อง เจ้าจันทร์ผมหอม”

กฤษณา อโศกสิน

“สามารถเขียนนวนิยายโครงเรื่องได้ดี ผูกปมปัญหาได้ดี ชวนติดตาม สกัสด้านของมนุษย์ออกมาดีแม้ กีฬา”

สุวรรณณี สุคนธา

“เป็นตัวของตัวเอง กล้าคิดแบบผู้หญิงสมัยใหม่ ใช้ปากกาวาดภาพแทน พู่กันเป็นสีแสง
สดใสน่าดู”

โบตัน (อยู่กับกิ่ง)

“เขียนบรรยายชีวิตจริง ของชาวบ้าน บรรยายอารมณ์ ความผูกพันที่ลึกซึ้ง”

ว. วินิจฉัยกุล

“นำประวัติศาสตร์มาเรียบเรียงเป็นนิยายทำให้เข้าใจเห็นภาพคนในประวัติศาสตร์”

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช

“เขียนมากมาย หลากหลายรส บรรยายชีวิตในสมัยรัชกาลที่ ๕ ให้คนรุ่นใหม่ได้เห็นชัด
สร้างอารมณ์ได้ดีเยี่ยม (ตอนเสด็จสอนแม่พลอยร้อยมาลัย เมื่อคิดถึงแม่ (ตอนสิ้นรัชกาล
ที่ ๕ ตอน ตาอันตาย) มีอารมณ์ขัน (ลูกคุณหลวง ฆาตกรรมกันครีว เป็นนักวิจารณ์ที่เก่ง
(ชอยสวนพลู) นักการเมืองที่ปราศรัยได้เยี่ยมยอด

ในการจัดอันดับความสามารถพิเศษ หรือที่บางคนเรียกว่าจัดอันดับความเป็นอัจฉริยะใน
การใช้ภาษานี้ ลำดับที่จัด มิใช่เรื่องสำคัญ เพราะเป็นเรื่องนานาจิตตัง แต่ทุกคนมักจะมีลำดับของ
ตนในใจว่า นักเขียนบางคนมีพรสวรรค์ทางภาษามากกว่าคนอื่น ตารางข้างล่างคือลำดับที่ได้ขอให้
อาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ภาษาไทยประมาณ 100 ช่วยกันเสนอชื่อและจัดลำดับให้

ตารางที่ ๑.๑ ตัวอย่างความหลากหลายและความลุ่มลึกของความสามารถพิเศษในภาษาไทย

ใน ความ ลุ่มลึก (Intensity) ความหลากหลาย ระดับ ความลุ่มลึก	A ความสามารถ ในการสร้าง อารมณ์	B ความสามารถ ในการบรรยาย / เล่า	C ความสามารถใน การหว่านล้อม ด้วยเหตุผล	D ความสามารถใน การสร้าง ความ ขบขัน เฟลิกเฟลีน	E ความสามารถในการ ทำให้คนอื่นทำตาม ที่ตนต้องการ
๑	คำขวัญวันแม่	นิทาน	โต้วาที	เรื่องขบขัน มุขตลก ตลกคาเฟ่	ตำราเก็บข้าว
๒	คำสดุดีสมาเด็จพระชนนีศรีสังวาลย์	เรื่องสั้น	ปราศรัยหาเสียง	จดุพล ชมภูนิช อุดม เต๋พานิช	คำแนะนำ (คู่มือ) การใช้

๓	นิราศภูเขาทอง มัทนะพาธา	ขุนช้างขุนแผน กฤษณา อโศกสิน ว. วินิจฉัยกุล	อภิปรายเสวนา บทบรรณาธิการ บทความวิชาการ	ลำตัด เพลงฉ่อย เพลงบอก ก้าวซอ หมอลำ เพลงลูก ทุ่งละครดลกทาง โทรทัศน์	การเทศน์ คู่มือการสอนทักษะ ต่างๆ
๔	ร้ายยาว เวสสันดร ชาดก	สี่แผ่นดิน	ปริญญานิพนธ์ ตำรา บทเขียน ของจิตร ภูมิศักดิ์	ลูกคุณหลวง เบอร์นาร์ด์ ฮอว์ จอร์จ ออเวล	คำสอนของ พระอรชยะ นักปรัชญา
๕	มหากาธะ โศกนาฏกรรม ของโลก	มหากาธะ รามเกียรติ์ สามก๊ก	ทฤษฎี ทฤษฎีใหม่ ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	ศุนาฏกรรมของ โลก (Classical Comedy)	คำสอนของศาสดา ของศาสนาพุทธ คริส อิสลาม ฯลฯ

๑.๒ พรสวรรค์ในภาษาไทย

จากการสอบถามผู้เสนอชื่อ ก็พบว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการลำดับความยิ่งใหญ่ มีอยู่ ๔ เกณฑ์ คือ

- ความหลากหลายของการใช้ภาษา
- ความลุ่มลึกหรือลึกซึ้ง
- คุณภาพ
- ปริมาณ

ความหลากหลายของการใช้ภาษา

ผู้เขียนวิเคราะห์ ผลงานที่มีผู้เสนอชื่อ และพบว่า มีการนำภาษาไปใช้ในการกิจต่อไปนี้

ในการสร้างอารมณ์ (ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เขียนมากมาย หลากหลายรส บรรยายชีวิตในสมัยรัชกาลที่ ๕ ให้คนรุ่นใหม่ได้เห็นชัด สร้างอารมณ์ได้ดีเยี่ยม (ตอนเสด็จสอนแม่พลอยร้อยมาลัยเมื่อคิดถึงแม่ ตอนสิ้น รัชกาลที่ ๕ ตอนตาอ้นตาย)

ในการบรรยาย (สุวรรณี สุคนธา เป็นตัวของตัวเอง กล้าคิดแบบผู้หญิงสมัยใหม่ ใช้ปากกวาดภาพแทน พู่กัน เป็นสีแสงสดใส น่าดู)

ในการเล่าเรื่อง (ว. วินิจฉัยกุล นำประวัติศาสตร์มาเรียบเรียงเป็นนิยาย ทำให้เข้าใจเห็นภาพคนใน ประวัติศาสตร์ กฤษณา อโศกสิน สามารถเขียนนวนิยายโครง

เรื่องได้ดี ผูกปมปัญหาได้ดี ชวนติดตาม สกัศสันดานของมนุษย์ออกมาตีแผ่ศึกษา)

ในการหว่านล้อมกันด้วยเหตุและผลเชิงตรรกะ หรือวิจารณ์

(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เขียนมากมาย หลากหลายรส เป็นนักวิจารณ์ที่เก่ง (ชอยสวนพลู) นักการเมืองที่ปราศรัยได้เยี่ยมยอด)

ในการสร้างความขบขัน เพลิดเพลิน

(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช มีอารมณ์ขัน (ลูกคุณหลวง ฆาตกรรมก้นครัว)

ในการชักจูงให้ทำตามที่บอกหรือสั่งสอน

(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เขียนมากมาย หลากหลายรส เป็นนักวิจารณ์ที่เก่ง เป็นนักการเมืองที่ปราศรัยได้เยี่ยมยอด (การต่อต้านสินค้าญี่ปุ่นต่อต้านอเมริกา และต่อต้านเผด็จการสมัชชาอมพล ป. พิบูลสงคราม) หรือ (นวรรตน์ พงษ์ไพบูลย์ คือ นักเขียนที่มีความสามารถพิเศษ ข้อเขียน มีข้อคิดเชิงปรัชญาให้นำไปคิดต่อได้)

ความลุ่มลึกหรือลึกซึ้งในการใช้ภาษา

จากการเรียงลำดับความลุ่มลึกหรือความลึกซึ้ง อาจกล่าวได้ว่า ความลุ่มลึกในการรังสรรค์งานที่ต้องใช้ความสามารถพิเศษ มีอยู่ประมาณ ๕ ระดับ คือ

ระดับที่ ๑ คือความลุ่มลึกที่บุคคลทั่วไปที่เป็นเจ้าของภาษาสามารถจะมีได้หากได้รับการฝึกฝน เช่น เด็กทุกคนเคยถูกสอนให้เขียน คำขวัญวันแม่ เคยแต่งนิทาน เคย(ถูกบังคับ)ให้ได้ว่าที่ เคยเล่าเรื่องซ้ำ หรือ “ส่งมุข” และเคยอ่านหรือเขียนตำราทำกับข้าว หรือ บอกวิธี ทำ หรือวิธีการใช้สิ่งของ

ระดับที่ ๒ คือความลุ่มลึกของความสามารถพิเศษเฉพาะตน เช่นมีบ้างคนเท่านั้นที่จะสามารถเขียนคำสุคติที่เราอ่านแล้วน้ำตาคลอ หรือแต่งเรื่องสั้นได้ดี ฯลฯ

ระดับที่ ๓ คือความลุ่มลึกที่เป็นความสามารถพิเศษที่สูงขึ้นไปอีกและสิ่งที่ทำให้เกิดความลุ่มลึกคือความต่อเนื่อง ความสม่ำเสมอ ในคุณภาพ และประมาณของผลงาน

ระดับที่ ๔ คือความลุ่มลึกที่เป็นความสามารถพิเศษที่สูงขึ้นไปอีกกว่าระดับที่ ๓ โดยมีความต่อเนื่อง ความสม่ำเสมอในคุณภาพ และประมาณของผลงาน และเทคนิค ตลอดจนความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ในระดับที่สูงขึ้น (รงค์ วงษ์สวรรค์ น่าจะอยู่ระดับนี้ เพราะ “ใช้คำก่อนข้างแปลก สร้างสรรค์ วิธีการเขียน ไม่ค่อย เหมือนนักเขียนอื่น” แต่ขาดความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอในการพัฒนาแนวคิด หรือสาระ)

ระดับที่ ๕ คือความคล่องตัวที่เป็นความสามารถพิเศษที่สูงขึ้นไปกว่าระดับที่ ๔ โดยมีความต่อเนื่อง ความสม่ำเสมอในคุณภาพ และประมาทของผลงาน และเทคนิค ตลอดจนความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ในระดับที่สูงขึ้นไปอีก แต่มีเกณฑ์ที่สำคัญเพิ่มขึ้นอีก ๒ ข้อ คือ มักจะมีปรัชญาแนวคิดแฝงอยู่ และแนวคิด หรืออารมณ์เหล่านี้จะต้องสามารถรับรู้ได้ข้ามเชื้อชาติ ศาสนา หรือศาสนา ดังเช่น มหาภาพยมหาการตะ หรือรามเกียรติ์ของอินเดีย คัมภีร์ของศาสนาต่างๆ

คุณภาพของภาษาที่ใช้

นักเขียนแต่ละคนจะมีแนวการเขียนเป็นของตนเองและจะมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของสังคม แต่ทุกคนจะต้องมีความมาสารดเลือกคำ กลวิธีในการเขียนมาสื่อสิ่งที่ตนเองต้องการให้ผู้อ่านรับรู้ ดังเช่นที่มีคนกล่าวชมว่า

“นวรรตน์ พงษ์ไพบูลย์” คือนักเขียนที่มีความสามารถพิเศษสูงสุด

เพราะมีความสละสลวยในการเลือกคำ เขียนลงหนังสือพิมพ์บ่อยๆ

เขียนเป็นประจำ และข้อเขียนมีข้อคิดเชิงปรัชญาให้นำไปคิดต่อได้....”

ปริมาณของงานที่รังสรรค์

ความยิ่งใหญ่จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อนักเขียนมีผลงานที่มีคุณภาพพอสมควรดังคำชมที่ว่า

(ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เขียนมากมาย หลากหลายรส)

(นวรรตน์ พงษ์ไพบูลย์ คือนักเขียนที่มีความสามารถพิเศษ สูงสุด เพราะมีความสละสลวยในการเลือกคำ เขียนลงหนังสือพิมพ์บ่อยๆ เขียนเป็นประจำ)

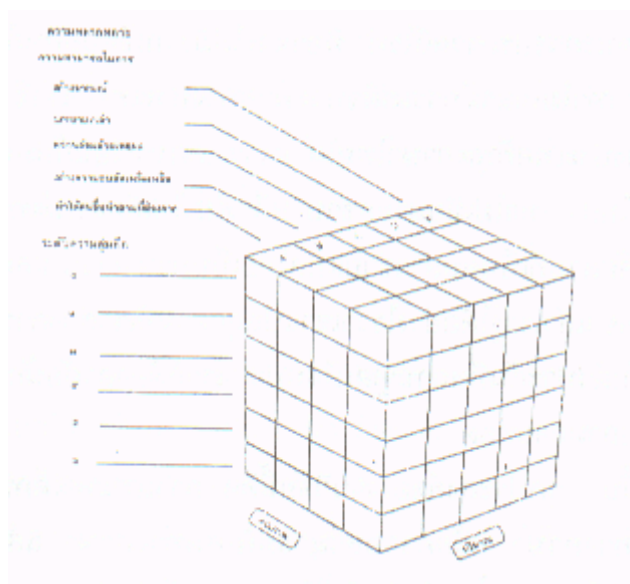
หรือ กฤษณา อโศกสิน และ ว วนิจัยกุล เป็นนักเขียนที่มีมือใกล้เคียงกันทางด้านคุณภาพ แต่กฤษณา อโศกสิน หยิบยกหลายแง หลายมุมมาแล้ว และมีความสามารถทางภาษาสูงกว่าทางด้านความหลากหลายและความคล่องตัวในการวิเคราะห์ อารมณ์

ดังนั้น หากเราศึกษาวิธีการใช้ภาษาของท่านเหล่านี้ ว่าท่านมีพรสวรรค์หรือความสามารถทางภาษาอย่างไร ก็จะเห็นแนวทางในการแสวงหา และพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กและเยาวชนไทย

กล่าวโดยภาพรวม เราอาจสรุปความสามารถพิเศษทางภาษาไทยได้ว่า พรสวรรค์ทางภาษาจึงมี ๔ มิติ กล่าวคือ

- ในความหลากหลาย (Variety)
- ในความลุ่มลึก (Intensity)
- ในทางปริมาณ (Quantity)
- ในทางคุณภาพ (Quality)

ดังสรุปในภาพประกอบที่ ๑ กล่องพรสวรรค์ในภาษาไทย

ภาพประกอบที่ ๑ กล่องพรสวรรค์ในภาษาไทย
(ตำราอง หิรัญบุรณะ ๒๕๔๒)

๑.๓ กรณีศึกษาเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา

ที่กล่าวมาแล้วนั้น เราหมายถึงความสามารถพิเศษหรือพรสวรรค์ทางภาษาของผู้ใหญ่ที่ได้พัฒนาเต็มทีจนกลายเป็นเพชรที่ได้เจียรนัยแล้วจนมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม แต่จุดประสงค์ของงานวิจัยชุดนี้ต้องการจะเสาะหาเยาวชนไทยที่มีศักยภาพอันแสดงออกถึงความสามารถพิเศษหรือพรสวรรค์ทางภาษาดังกล่าว เพื่อที่จะได้สร้างหลักสูตรพัฒนาความสามารถนี้ให้เต็มที่เพื่อที่จะสร้างบุคคลากรมาช่วยพัฒนาประเทศชาติในด้านต่างๆ

ในยุคปัจจุบัน หลายคนตั้งคำถามว่า ทำไมเราไม่มีนักปราชญ์ทางภาษาไทยอย่างพระยาอนุมานราชธน น.ม.ส. มีแต่นักเขียนเรื่องสั้นไม่กี่เรื่องที่ชนะการประกวดซีไรท์ที่อาจจะไม่มีงานเขียนอีกหลังจากได้รับรางวัลแล้วทำไมเวลาที่มีการเสด็จประพาสต่างประเทศ เราจึงต้องอาศัยล่ามชาวต่างประเทศที่พูดภาษาไทยได้ เพราะเคยมาเรียนกับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย) ทำไมเมื่อนายกชวน หลีกภัย ไปเยี่ยมประเทศเวียดนาม เราต้องอาศัยล่ามที่เป็นคนลาวช่วยแปลไทยเป็นภาษาญวน และแปลภาษาญวนเป็นไทย แล้วเรารู้ได้อย่างไรว่าเขาแปลถูกต้องตามที่เราต้องการ เมื่อเร็ว ๆ นี้ที่มีการจับตัวประกันที่สถานทูตเมียนมา เราก็ต้องอาศัยนักศึกษามาลี้ภัยมาเป็นล่ามถ่ายทอด

ดังนั้น จุดประสงค์ของงานวิจัยนี้คือการเสาะหาเด็กที่มีแววของพรสวรรค์ทางภาษา หรือความสามารถพิเศษทางภาษา แล้วนำมาเจียรนัยให้เป็นเพชรน้ำหนึ่งที่จะไปทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติโดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ

แวนทัสเซล - บาสกา (VanTassel-Baska. ๑๙๘๖ : ๑๐๓-๑๑๐) ได้รายงานผลการศึกษาของเบย์ลีที่ได้ศึกษา เดวิด วัย ๕ ขวบ ที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาไว้ในหนังสือชื่อ ***Literacy Development in Verbally Talented Children*** ดังนี้

เดวิด ๕ ขวบ

เด็กชายเดวิด อายุ ๕ ขวบ อยู่ชั้นอนุบาล แต่ในการทดสอบโดยใช้ Woodcock-Johnson-R Tests of Academic Achievement (W-J-R) ปรากฏว่าเมื่อเรียงลำดับความสามารถของเด็กวัย ๕ ขวบ ๖ เดือน เดวิดอยู่ลำดับ ๘๘.๘ ผลการทดสอบปรากฏว่าเดวิดรู้ศัพท์ของเด็กชั้นประถมปีที่ ๖ และในการทดสอบความเข้าใจในการอ่าน เดวิดก็ควรอยู่ในชั้นประถมปีที่ ๖ เช่นกัน ถ้าหากให้เดวิดไปเรียน ก.ไก่ ข.ไข่ กับเด็กอนุบาลด้วยกัน เดวิดจะเบื่อหน่ายเพียงใด เดวิดต้องการโรงเรียนที่มีที่ให้เขาได้อ่านสิ่งที่ท้าทายความสามารถของเขา

คารา ๖-๕ ขวบ

ในหนังสือเล่มเดียวกันของแวนทัสเซล - บาสกา ก็ได้สรุปการศึกษาของเบย์ลีที่ได้ศึกษาคารา ระหว่างอายุ ๖ - ๕ ขวบ ที่มีความสามารถทางภาษาที่สูงเกินกว่าเด็กปกติว่า

เมื่อ คารา ๖ ขวบ เธออยู่ชั้นประถมปีที่ ๔ เรียนร่วมกับเด็กอายุ ๘ - ๑๐ ขวบ เบย์ลีรายงานว่า พบคาราครั้งแรกในห้องเรียนเมื่อคารา อายุ ๖ ขวบ เมื่อให้นักเรียนในชั้นเขียนหัวข้อที่น่าจะนำมาเขียนความเรียงได้ จะเห็นความแตกต่างระหว่างหัวข้อของเด็กปกติ และหัวข้อของคาราที่เป็นเด็กที่มีความสามารถพิเศษในการเขียน ภาษาของคาราแสดงความสามารถในการใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ซับซ้อน ความสามารถในการใช้คำคุณศัพท์ และจำนวนคำขยายหัวข้อที่จะเขียน อันบ่งถึงความคล่องในการคิด และความสามารถในการอธิบายขยายความคิดเป็นเรื่อง นอกจากนั้นหัวข้อที่คาราเขียนยังแสดงถึงความคิดที่แหวกแนวไปจากคนอื่นในห้องเรียนเดียวกัน

กมลทิพย์ ค้นพบเมื่ออายุ ๑๓ ปี

ในระหว่างที่ผู้วิจัยไปศึกษาแนวทางการพัฒนาพรสวรรค์ทางภาษา ณ โรงเรียนไพฑูริย์ศึกษา ท่านอาจารย์ใหญ่ได้นำงานเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ในโครงการหนังสือลอยฟ้ามาให้้อ่าน มีเรื่องสั้น “บันทึกแห่งมิตรภาพ” ของ กมลทิพย์ วัย ๑๓ ปี ที่โดดเด่นมาก เช่น

งานของกมลทิพย์สื่อความหมายของสุภาษิต “เพื่อนกินหาง่าย เพื่อนตายหายาก” ด้วยภาษาง่ายๆ ของเด็กอันเป็นรูปธรรม ลักษณะของประโยคที่สั้น บางครั้งขาดหาย บอกถึงความเหงา ผิดหวัง และขมขื่นเล็กๆ ในธรรมชาติของมนุษย์ เท่าที่ภาษาเด็กจะบอกได้โดยมีการเสียดสีอย่างเบาๆ ความลึกซึ้งในความคิดของเด็ก และความตระหนักในความหมายและคุณค่าของความเป็นเพื่อนแท้

โดยสรุป กมลทิพย์สามารถพูด และเขียนตรงตามเป้าหมาย สามารถอธิบายอารมณ์ และสถานการณ์ได้อย่างแจ่มแจ้งให้เห็นความผิดหวัง ขมขื่นจากการที่เพื่อนๆ ทอดทิ้ง และความซบเซาซึ่งในมิตรภาพ

’รงค์ ๓-๔ ขวบ

ห้าขวบ จะต้องอ่านหนังสือให้พ่อฟังเป็นประจำ เช่น น.ส.พ. ประชาชาติ ...เมื่ออายุห้าขวบจะต้องอ่านหนังสือให้พ่อฟังเป็นประจำ เช่น น.ส.พ. ประชาชาติ จำได้ว่าอ่าน “อารยธรรม” ไม่ออก ต้องเอาขามุ้งคาบไว้ในปาก เพื่อให้เสียงพึมพำ พ่อจะได้คิดว่าอ่านออก

... เมื่อมาพักกับยายก็อ่านเรื่องจ๊กๆ วงศ์ๆ ให้ยายฟัง เช่น เรื่องขุนช้างขุนแผน ปลายุทอง รามเกียรติ์ ลักษณะวงศ์ ชอบมาก รู้สึกสนุกด้วย ตอนนั้นอายุราว ๖ - ๗ ขวบ (ประถม ๑ - ๒) หนังสืออื่นไม่ค่อยมีอ่าน นอกจากเรื่องจีน เช่น ชันบ้อเหมา

...เมื่อผมต้องเรียนวรรณคดีที่ตัดมาเป็นตอนๆ จึงเห็นว่าไม่สนุก
เพราะผมเคยอ่านทั้งเล่มมาแล้ว

...จะนั้น เมื่อผมต้องเรียนวรรณคดีที่ตัดมาเป็นตอนๆ จึงเห็นว่าไม่
สนุก เพราะผมเคยอ่านทั้งเล่มมาแล้วทั้งนั้น

...แต่วรรณคดีบางเรื่องอย่างอิเหนา หรือพระลอ ผมไม่มีความอด
ทนที่จะอ่าน ศัพท์แสงมากมาย ยอมรับว่าไม่รู้เรื่องเลย อย่างขุนช้าง
ขุนแผนผมชอบและยังอ่านจนถึงทุกวันนี้ นับถือว่าเป็นวรรณคดี
สะท้อนชีวิตคนไทยได้ดีที่สุด ใช้ง่ายๆ ภาษาชาวบ้าน ผมอ่าน
หนังสือมากมายหลายประเภท จนรู้สึกรู้สีกว่าอ่านหนังสือไม่น้อยกว่าใคร

เราพบว่า 'รงค์ มีความสามารถตั้งแต่วัย ๓ - ๔ ขวบ โดยอ่านศัพท์สูง (อารยะธรรม)
ไวยากรณ์ที่ซับซ้อน (หนังสือพิมพ์ประชาชาติ) 'รงค์ เข้าใจในการใช้ระบบสัญลักษณ์ในภาษาไทย
อย่างคล่องแคล่ว ในขณะที่เด็กอื่นๆ เพิ่งจะเรียนอ่าน ก. ไก่ ข. ไข่ เมื่อเข้าเรียน 'รงค์ เริ่มเข้าสู่
โลกของวรรณกรรม ตั้งแต่อายุ ๖ - ๗ ขวบ (ชั้นประถม ๑-๒) สามารถอ่าน ลักษณะวงศ์ ขุนช้าง
ขุนแผน มีสมาธิ และจะอ่านได้เป็นเวลานาน ดังนั้น จึงน่าเห็นใจว่า 'รงค์ จะเบื่อชั่วโมงภาษา
ไทยเพียงใด ที่ต้องเรียนในสิ่งที่มิได้ทำทลายความสามารถของเขา สาเหตุที่'รงค์ไม่ชอบวิชาภาษา
ไทย เพราะขณะที่ครูสอน ก ข ค ง ให้นักเรียนคนอื่นๆ 'รงค์ ได้ก้าวไปสู่โลกของขุนช้างขุนแผน
ไปแล้ว

'รงค์ วงษ์สวรรค์ คือ เด็กที่มีความสามารถพิเศษที่ระบบการศึกษาไทยไม่เอื้อที่จะพัฒนา
และระบบนี้เองที่ได้หยุดยั้งการเจริญเติบโตทางภาษาของเขา ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของสุเมธชา
พรหมบุญ จากวารสารวิทยาศาสตร์ ๒๕๑๖ ได้รายงานผลการวิจัย ในต่างประเทศว่า

๖๑% ของผู้ติดยาเสพติดเป็นเด็กปัญญาเลิศ

๑๕% ของคดีอุจกกรรมมีนักโทษที่มี IQ สูงกว่า ๑๔๕

๗๘% ของบุคคลที่โลกยอมรับว่าเป็นอัจฉริยะเป็นผู้มีปัญหาด้านการเรียน

๑๕% ของนักเรียนที่เลิกเรียนกลางคันเป็นเด็กที่อยู่ในกลุ่มนักเรียน ๕%
ที่ทำคะแนนได้สูงสุดในชั้นเรียน

๑.๔ ปัญหาและความต้องการ

กรณีของ รงค์ คือตัวอย่างของสถานการณ์ที่เด็กที่มีความสามารถพิเศษจำนวนมาก ประสบในระบบโรงเรียน ในการศึกษาโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ผู้วิจัยพบว่า มีเด็กที่มีปัญหาในห้องเรียนจนครูใหญ่ต้องอนุญาตให้ไม่ต้องเข้าห้องเรียน เพราะในห้องเรียนเขาจะมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ไม่สนใจในสิ่งที่ครูสอน เองงานอื่นมาทำ เพราะทำงานที่ครูสั่งเสร็จแล้วตั้งแต่ตอนที่ครูยังอธิบายวิธีการทำให้เพื่อนฟัง จะโพล่งถามคำถามต่างๆที่ครูยังอธิบายไม่เสร็จ บางรายเถียงครูว่าสิ่งที่ เขาไม่ถูกต้อง คลาก (Clark.๑๕๕๒) ได้ให้ข้อมูลในทำนองเดียวกันในตาราง แสดงลักษณะพฤติกรรม และตัวบ่งชี้ความสามารถพิเศษทางภาษาดังนี้

ลักษณะ	พฤติกรรม	ตัวบ่งชี้ปัญหา
อ่านมาก อ่านหนังสือทุกประเภท	อ่านมากใช้ห้องสมุดเองไม่ต้องสั่ง	มุ่งมั่น) มักไม่รับผิดชอบงานอื่นที่ให้ทำ
ใช้ศัพท์สูงเกินวัย	สามารถสื่อความหมายที่ต้องการได้ดี	ชอบเด่น มักทำให้เพื่อนร่วมชั้นหมั่นไส้
มีความตั้งใจสูง สมာธิ	มุ่งมั่น ถ้าลงมือทำแล้วจะทุ่มเทให้งาน	ไม่ชอบทำงานตามตารางสอน เวลาทำงานอยากจะทำให้เสร็จ ไม่ชอบหยุดเมื่อหมดคาบ
อยากรู้อยากเห็น ความสนใจหลากหลาย ทำหลายอย่างพร้อมๆ กัน	ชอบถามคำถาม มักตื่นตื่นเวลาเกิดความคิดใหม่ที่เฉียบแหลม	รีบเร่งทำงานเร็ว แต่ไม่ปราณีต เรียบร้อย
เรียนเก่ง สอบได้คะแนนดีมาก	เรียนดี	ขี้โม้ หลงตัวเอง รู้สึกว่าคนอื่นน่ารำคาญ

ตาราง ๑.๒ ตัวอย่างพฤติกรรมในห้องเรียนของเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา

ลักษณะของเด็กที่มีความสามารถพิเศษแต่ขาดการพัฒนา

ดังที่กล่าวแล้วว่า หากความสามารถพิเศษหรือพรสวรรค์นี้ไม่ได้รับการพัฒนา หรือระบบโรงเรียนไม่เข้าใจ ความสามารถเหล่านี้จะสร้างปัญหาให้แก่เด็กที่มีพรสวรรค์ทันที ดังเช่นในกรณีของ รงค์ วงษ์สวรรค์ คลากได้ระบุอาการที่นำกลัว อันตราย และเตือนผู้สอนให้ระวัง และคอยดูพฤติกรรมของเด็กกลุ่มนี้ ดังนี้

อาการที่ควรระวัง
๑. มีความต้องการจะเป็นหนึ่งไม่มีสอง ๒. เบื่องาน เกลียดการฝึกซ้ำซาก สร้างปัญหาในห้องเรียน ๓. ไม่รับผิดชอบกับงานอื่นๆ ที่ไม่สนใจ ๔. ขี้โม้ ชอบอวด ชอบทำให้เพื่อนๆ หมั่นไส้ ๕. แย่งพูด แย่งตอบ ไม่เปิดโอกาสให้เพื่อนในการสนทนา ๖. ไม่ชอบเรียนตามตารางสอน ๗. ทำอะไรเร่งรีบ ไม่รอบคอบ ไม่พัฒนาความเป็นเลิศ ๘. ไม่ยอมทำงานกับเด็กคนอื่น ๙. กล่าววิจารณ์หรือทัดทานผู้ใหญ่ ก้าวร้าว ชอบท้าทายผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่า ๑๐. แกล้งหรือทำให้คนอื่นเป็นตัวตลก ๑๑. ชอบยุ่งกับเรื่องของคนอื่นๆ ๑๒. ชักนำเพื่อนไปในทางไม่ดี ๑๓. มีเพื่อนน้อย ไม่เคารพกติกา คือ เชื้อมั่นในตนเองสูง

ตาราง ๑.๓ อาการที่ควรระวังของเด็กที่มีพรสวรรค์ทางภาษา แต่ขาดการพัฒนา

๑.๕ ลักษณะของเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษา

พาร์ค (Parke, ๑๙๘๕: ๑๘-๒๒) กล่าวเกี่ยวกับลักษณะของเด็กที่มีพรสวรรค์และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ดังนี้

ลักษณะทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Characteristics) มีลักษณะดังนี้

๑. มีความสามารถสูงในการแปรค่าสัญลักษณ์ต่างๆ (An advance ability to manipulate symbols)
๒. มีความสามารถในการจำที่ไม่ธรรมดา (Unusual ability to remember)
๓. มีความสามารถในการกักเก็บข้อเท็จจริงต่างๆ มากมาย (Large storehouses of facts) คือ โดยทั่วไปเด็กที่มีพรสวรรค์จะรู้จำนวนของสิ่งของ แต่ถ้าพวกเขาสนใจ พวกเขาก็จะรู้รายละเอียดในสิ่งเหล่านั้นอย่างลึกซึ้ง
๔. มีระดับความเข้าใจเรื่องต่างๆ อย่างทะลุปรุโปร่ง (Unusually deep levels of comprehension)
๕. มีสมาธิดีเยี่ยม (Advanced ability to concentrate)

ลักษณะทางจิตพิสัย (Affective Characteristics) มีลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้สึกไวต่อพวกเขาเอง คนอื่น และสิ่งแวดล้อมของพวกเขา (Sensitivity to themselves, others and their environment)
๒. ชอบที่จะอยู่กับผู้ใหญ่หรือเด็กที่มีอายุมากกว่า (Preference to be with adults or old children)
๓. มีความมานะบากบั่นที่จะเห็นผลสำเร็จของงาน (Intensity)
๔. เข้าใจความคิด เป็นขุมทรัพย์ทางความรู้ (Resourcefulness) มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ดี
๕. มีความเป็นผู้นำ (Leadership ability)

ลักษณะของเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ (Characteristics of Creative Student)

มีลักษณะดังนี้

๑. มีสติปัญญาสูง (High intelligence)
๒. มีธรรมชาติที่จะทดลองความคิดใหม่ๆ หรือเรื่องใหม่ๆ อยู่เสมอ (Natural drive to explore idea)
๓. มีสายตาว้างไกลสามารถมองสิ่งต่างๆ ในภาพรวมได้ (Ability to see things wholistically)
๔. ชอบงานที่ท้าทายและแปลกใหม่ (Challenging of the conventional)
๕. มีความคิดเป็นของตนเอง (Independent thinking)
๖. ชอบความสนุกสนาน ขี้เล่น (Playfulness)

๑.๖ การเสาะหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา

โดยสรุป ความสามารถพิเศษด้านภาษา หมายถึงความสามารถของบุคคลในการฟัง พูด อ่าน เขียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพเหนือกว่าบุคคลอื่นๆ ในวัยเดียวกัน นอกจากนี้ เรายังพบว่าผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาจะเป็นผู้ที่มีความสนใจอย่างจริงจัง ต่อเนื่องในเรื่องเกี่ยวกับภาษา มีทักษะสูงกว่าเด็กที่อยู่ในวัยเดียวกันจนเห็นได้อย่างเด่นชัด และสามารถพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาของตนได้อย่างพลิกแพลง สร้างสรรค์ ลึกซึ้ง และมีเอกลักษณ์เฉพาะตน

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ลักษณะของเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาจากทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ ของ Ferdinand de Saussure, Austen, Van Ek, ทฤษฎีพัฒนาการมาแต่กำเนิดของ Chomsky Miller , Brown ทฤษฎีกลยุทธในการเรียนภาษาของ Krashen, Oxford และ Chalmot

ทฤษฎีปัญหาของ นักการศึกษาพิเศษ เช่น Carroll, Skehan, Garder, Van Tussel Basra, Rubin, Clark ในส่วนที่เกี่ยวกับความสามารถพิเศษทางภาษา (verbal talent) และจากกรณีศึกษาเด็ก ทั้ง ๔ คน ที่ได้กล่าวถึงมาแล้ว และศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชนได้พัฒนาแบบสำรวจเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา ดังในตารางที่ ๑.๔ และท่านที่สนใจอาจใช้แบบสำรวจนี้สำรวจความสามารถทางภาษาของท่านได้ (ดูรายละเอียด ในบทที่ ๒ ส่วนวิธีการจะศึกษาได้ได้จาก สำรอง ทรัพย์สิน ๒๕๔๒ , ความสามารถพิเศษทางภาษา)

ตารางที่ ๑.๔ แบบสำรวจเด็กเก่งภาษา

ชื่อ..... โรงเรียน.....ชั้น.....อายุ .....ปี
 ชื่อครูหรือผู้กรอกแบบสำรวจ.....รู้จักเด็กมานาน.....ปี
 ในฐานะ ..... วันที่กรอกแบบสำรวจ.....

* ในกรณี ที่ ไม่ทราบ หรือไม่มีข้อมูล ให้เว้นว่าง

ลักษณะความสามารถพิเศษทางภาษา	น้อยมาก	น้อย	มีบ้าง	มีมาก	มีตลอด เวลา
๑) ช่างเจรจา ช่างพูด					
๒) ชอบเล่นกับภาษา เจ้าคารม					
๓) สนใจ และชอบศึกษาที่มาของภาษา					
๔) ล้อเลียน หรือเลียนแบบวิธีพูดของคนอื่น ได้ดี					
๕) ชอบเล่นเกม หรือทำกิจกรรมทางภาษา เช่นปริศนาอักษรไขว้					
๖) ชอบสร้างศัพท์หรือสำนวนแปลกๆขึ้นใช้เอง					
๗) ชอบท่องและจำคำศัพท์ ความจำดี จำอะไรได้ยาวๆ					
๘) ชอบสะสมบทประพันธ์คำกลอน เจ้าบทเจ้ากลอน					
๙) ชอบเล่านิทาน					
๑๐)ชอบอ่านหนังสือ มีหนังสือติดตัวเป็นประจำ					
๑๑)รู้และใช้ศัพท์สำนวนได้หลากหลาย					
๑๒)ชอบจดบันทึก					
๑๓)อ่านและเขียน ได้เร็วกว่าเด็กในวัยเดียวกัน					
๑๔) รู้และจำบทประพันธ์ โคลงกลอนได้ไวกว่าเด็กในวัยเดียวกัน					
๑๕) ชอบเขียน หรือแต่งเรื่องราวต่างๆ เช่น นิทาน โคลงกลอน สารคดี					
๑๖) สามารถเรียนภาษาต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว					
๑๗) กล่าวเวลาอ่านไม่เคอะร้อนถ้าไม่รู้ทุกคำ					
๑๘) อยากรู้อยากเห็น สนใจรอบด้าน หลากหลาย มีข้อมูลมากมาย เป็นขุมทรัพย์ทางความรู้					
๑๙) เรียนภาษาจาก ทีวี วิดีโอ ภาพยนต์					
๒๐)เข้าใจเรื่องที่อ่านหรือฟัง ได้อย่างรวดเร็ว และแจ่มแจ้ง					
๒๑)สามารถเข้าใจความหมายแฝงในเรื่องที่อ่านหรือฟังได้					
๒๒)เข้าใจและสามารถตีความหมายระดับนามธรรมและสัญลักษณ์ได้					

๒๓) พูดได้เร็ว (หรือ แก่แดด) กว่าเพื่อนในวัยเดียวกันชอบอยู่กับผู้ใหญ่หรือเด็กที่อายุมากกว่า					
๒๔) รู้จักใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมในการพูดและเขียน					
๒๕) พูดและเขียนแสดงความคิด หรือบอกความต้องการหรือความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจได้ชัดเจน					
๒๖) สามารถอธิบายหรือบรรยายความหมายของสิ่งต่างๆ ได้อย่างชัดเจน โดยใช้ถ้อยคำรัดกุม เหมาะสม					
๒๗) รู้จักใช้การเปรียบเทียบเพื่ออธิบายให้เข้าใจความหมายได้ อย่างชัดเจน					
๒๘) มีอารมณ์ขัน ชอบความสนุกสนานมีความสามารถในการเล่าเรื่องได้อย่างสนุกสนานน่าติดตาม					
๒๙) สามารถวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์จากเรื่องที่อ่านหรือฟังได้					
๓๐) สามารถเสนอแนวคิดใหม่ๆ จากเรื่องที่อ่านหรือฟังได้					
๓๑) ใช้ภาษาที่ทำให้เกิดจินตนาการได้อย่างแจ่มแจ้งและมีสีสัน					
๓๒) ใช้คำบรรยายที่ทำให้เห็นความงามและแสดงถึงอารมณ์ที่ละเอียดอ่อนได้ มีความรู้สึกไวต่อคนอื่น และสิ่งแวดล้อม					
๓๓) มีภาวะผู้นำ มีความคิดเป็นตัวของตัวเอง เจ้าความคิด					
๓๔) ชอบอะไรที่ซับซ้อน ทำทาย แปลกใหม่					
๓๕) ใช้ภาษาสละสลวย ลึกซึ้ง งดงาม และก้าวหน้าเกินวัย					
๓๖) สามารถแต่งเรื่องราวที่ซับซ้อน พิศดาร เต็มไปด้วยจินตนาการ					
๓๗) ประสบความสำเร็จในการพูดหรือได้เวที แสดง วาทศิลป์ได้เยี่ยมยอด					
๓๘) ประสบความสำเร็จในการค้นกลอนสด ลำตัด เพลงฉ่อย ฯลฯ					
๓๙) สามารถแต่งบทกวีนิพนธ์ได้ถึงระดับมืออาชีพ					
รวมคะแนนในแต่ละแถว					
คูณด้วยน้ำหนัก	๑	๒	๓	๔	๕
รวมผลคูณในแต่ละแถว					
รวมทั้งหมด					
เกณฑ์ ความสามารถพิเศษ ๒๐๐-๑๘๐ สูงมาก ๑๖๐-๑๓๕ สูง ๑๔๐-๑๕๕ ปานกลาง ๑๒๐-๑๓๕ มีบ้าง ๑๐๐-๑๑๕ สูงกว่าคนทั่วไปเล็กน้อย					

การเลือก (Screening) และการคัดแยก (Identification)

เมื่อกล่าวถึงการพัฒนาผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา คำถามที่มักจะมีผู้ถามเสมอ คือ ใครคือผู้มีพรสวรรค์ทางภาษาเรารู้ได้อย่างไร มีเครื่องมืออะไรวัด เราต่างคาดหวังว่าจะมีเครื่องมือที่มาช่วยเราให้รู้ว่าใครมีพรสวรรค์ทางภาษา แต่จนปัจจุบัน นักการศึกษา นักภาษา นักวัดผล นักจิตวิทยา ฯลฯ ก็ยังไม่สามารถสร้างเครื่องมือสำเร็จรูปมาวัดได้อย่างเหมาะสม เพราะความสามารถพิเศษทางสมองของมนุษย์เป็นสิ่งละเอียดอ่อน ซับซ้อนและพิสดาร ที่มีรูปแบบไม่ค่อยจะซ้ำกัน แต่การคัดเลือกเด็กเข้าโครงการก็สามารถทำได้โดยใช้กระบวนการที่หลากหลายดังที่จะกล่าวถึงต่อไป

การคัดเลือกเด็กเข้าโครงการ ควรทำทุกปีทั้งโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพราะเด็กบางคนแสดงความสามารถอย่างชัดเจนตั้งแต่ยังเยาว์ ในขณะที่เด็กบางคนมาแสดงภายหลัง (Late bloomers) บางคนก็เก่งหลายทาง บางคนก็เก่งทางเดียว และขณะนี้ รัฐได้เห็นความจำเป็นในการพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีศักยภาพและความสามารถพิเศษ และคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติ โดยหลักการแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๑ : ๑-๓) ได้นำเสนอเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๒ ให้

“... เด็กและเยาวชนที่มีศักยภาพและความสามารถพิเศษ...ให้ได้รับการพัฒนาให้เต็มที่ เพื่อเสริมให้ความสามารถพิเศษเป็นที่ประจักษ์ และมีการแสดงออกอย่างเต็มที่ รวมทั้งให้มีการเรียนรู้แบบรุกและมีพลวัต เด็กและเยาวชนเหล่านี้ต้องการความช่วยเหลือ โดยเฉพาะการกระตุ้นทางความคิด และการได้รับบริการที่ส่งเสริมความสามารถพิเศษของตน รวมทั้งการสร้างเสริมแรงจูงใจให้ใฝ่รู้อย่างก้าวหน้า”

บทที่ ๒

ปรัชญา วิสัยทัศน์ และกรอบทฤษฎี

๒.๑ ปรัชญาและวิสัยทัศน์ของรัฐในการพัฒนาเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๑ : ๑-๓) ได้กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ ดังนี้

หลักการและเหตุผลที่มีแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน

การจัดการศึกษาที่ผ่านมา เป็นการสอนตามหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาวิชาการเพื่อการสอน โดยคำนึงถึงธรรมชาติ ความสนใจ และศักยภาพของผู้เรียนเพียงเล็กน้อย เด็กและเยาวชนที่มีศักยภาพและความสามารถพิเศษส่วนใหญ่ไม่ได้รับบริการพัฒนาให้เต็มที่

สังคมไทยไม่เป็นสังคมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่ส่งเสริมให้มีการคิดค้น โดยเห็นคุณค่าของตนเอง เป็นเหตุให้เด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษไม่สามารถพัฒนาตนเอง เป็นเหตุให้ต้องมีบริการเบื้องต้น เพื่อเสริมให้ความสามารถพิเศษเป็นที่ประจักษ์ และมีการแสดงออกอย่างเต็มที่ รวมทั้งให้มีการเรียนรู้แบบรุกและมีพลัง เด็กและเยาวชนเหล่านี้ต้องการความช่วยเหลือ โดยเฉพาะการกระตุ้นทางความคิด และการได้รับการที่ส่งเสริมความสามารถพิเศษของตน รวมทั้งการสร้างเสริมแรงจูงใจให้ใฝ่รู้อย่างก้าวหน้า บางคนก็เข้าใจผิดว่าเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษแล้ว จะต้องฉลาด เรียนเก่ง และแสดงออกซึ่งความฉลาดตลอดเวลา แต่ความจริง คือ ความสามารถพิเศษมีหลากหลายรูปแบบ และบางทีเด็กก็ไม่กล้าแสดงออกถ้าบรรยากาศและสังคมไม่เอื้อ จึงกลายเป็นความสามารถพิเศษที่ซ่อนเร้นที่อาจก่อให้เกิดปัญหา และมีความเข้าใจผิดว่า เด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษมีสิทธิพิเศษอยู่ในตัวแล้ว และไม่จำเป็นต้องมีบริการพิเศษอื่นๆ แต่ถ้าสังคมไม่จัดบริการให้จะกลายเป็นเด็กด้อยโอกาสอีกรูปแบบหนึ่ง ยิ่งไปกว่านั้น อาจมีความรู้สึกกดดัน อาจมีความรู้สึกว่าล้มเหลวและไม่มีคุณค่า กลายเป็นเด็กที่มีปัญหาอีกประการหนึ่งและอาจสร้างปัญหาแก่สังคมได้ในที่สุด

ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ เพื่อกำหนดทิศทางและระบบการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้ถึงที่สุด

นโยบาย

รัฐและสังคมมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถพัฒนาจนบรรลุศักยภาพสูงสุดของแต่ละคน พร้อมทั้งมีคุณธรรมและเจตคติที่จะรับใช้สังคม

วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถ

พิเศษ (แผนพัฒนาการศึกษาเด็กและเยาวชน. ๒๕๓๑ : ๑-๓)

- เพื่อพัฒนาให้มีความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม
- เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเอง เพื่อนมนุษย์ สังคม และโลกอย่างถ่องแท้
- เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษในสาขาต่างๆ ให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างสมบูรณ์ และเต็มศักยภาพ
- เพื่อสร้างสรรค์กลุ่มบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและจริงจังในประเทศไทย

ในแง่การปฏิบัติ ผู้เขียนพบว่า เราจำเป็นต้องให้โอกาสในการพัฒนาความสามารถพิเศษทางภาษาให้แก่เด็กทุกคน เพราะเด็กทุกคนควรได้รับโอกาสที่จะพัฒนาความสามารถต่างๆ ทางไปสู่ระดับที่สูงกว่าระดับเดิมของตน ไปเรื่อยๆ จนถึงระดับที่เขาสามารถจะพัฒนาได้สูงสุด เพราะ

๑. ความสามารถของเด็กนั้นมีความแตกต่างกันทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ และไม่เป็นการยุติธรรมที่จะใช้ระบบการสอบ หรือคะแนนรวมใน IQ Tests มาเป็นตัววัดความสามารถ และสติปัญญาของเด็ก

๒. ในระบบการศึกษาปัจจุบันของไทย ครูผู้สอนจำเป็นต้องปรับการสอนของตนให้เข้ากับนักเรียนส่วนมาก มิฉะนั้น นักเรียนที่เก่งมาก หรือนักเรียนที่อ่อนมาก จะถูกครูละเลยไม่ให้ความสนใจลักษณะการสอนเช่นนี้จะทำให้เราสูญเสีย กวีเอก นักประพันธ์ ล่าม นักเขียนบทละคร นักพูด นักการเมือง และอัยการ ที่น่าจะได้เกิดในวงการไปเป็นจำนวนมาก

๓. ตามทฤษฎีการศึกษาปัจจุบัน การศึกษามีหน้าที่ดึงความสามารถสูงสุดออกมาจากตัวเด็ก แต่เราพบว่าระบบการเรียนการสอนในห้องเรียนนั้นสร้างนักเรียนที่ช่างคิด ช่างวิเคราะห์ (Reflexive and Analytical Learners) และทอดทิ้งเด็กที่ค่อนข้างจะกระฉับกระเฉง ว่องไว ชอบทดลอง ชอบท้าทาย เพราะบรรยายกาอันเข้มงวดของห้องเรียน (สำออง หิรัญบุรณะ ๒๕๔๒)

๒.๒ กรอบทฤษฎี

กรอบทฤษฎีทางภาษา

คุณสมบัติของภาษา

เฟอร์ดินานด์ เดอ โซสซูร์ (Ferdinand De Saussure. ๑๘๕๘:๖๕-๗๓) ได้เน้นว่า

๑. คำในภาษานั้น ประกอบด้วย องค์ประกอบ ๓ ส่วน คือ

- สัญลักษณ์ (Sign)
- สิ่งที่เป็นตัวแทนของสัญลักษณ์ (Signifier or sound - image association)
- ความหมายของสัญลักษณ์ (concept หรือ Signifier)

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างอักษร/เสียง สัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายในภาษานั้นเป็นเรื่องที่ไม่มีเหตุและไม่มีผล เป็นระบบที่ผู้ใช้ภาษาต้องยอมรับ

๓. ภาษาเป็นระบบ (Language is a system.) มีกฎเกณฑ์ที่มีตรรกะในตนเอง ภายใต้ระบบในภาษา ระบบเหล่านี้เจ้าของภาษามักจะไม่ตระหนัก จนกว่าจะมีการวิเคราะห์ออกมาโดยนักภาษาศาสตร์ แต่ถึงเจ้าของภาษาจะบอกไม่ได้ แต่เขาก็รู้กฎ

๔. ภาษา คือ การคิดอย่างมีระบบที่มีเสียงเป็นเครื่องแสดงออก (Language is organized thought coupled with sound.)

๕. ภาษาเป็นสิ่งมีชีวิต มีความเป็นพลวัต (Language is dynamic) ตายได้ เปลี่ยนแปลงได้ และเกิดสิ่งใหม่ๆ ได้ โดยมีสังคมเป็นเจ้าของ สิ่งที่นักภาษาศาสตร์รุ่นเดิมเรียกว่า “วิบัติทางภาษา” อาจจะเป็นนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ก็ได้

กรอบทฤษฎีหน้าที่ทางภาษา (ภาษาเพื่อการสื่อสาร)

นักภาษาศาสตร์ ได้พัฒนาทฤษฎี หน้าที่ทางภาษา จากทฤษฎีของออสติน (Austin, J. ๑๙๖๒) และได้วิเคราะห์ว่า ภาษามีได้เป็นเพียงอักษรในหนังสือ ภาษามีคนพูด มี คนฟัง และมีสารที่ต้องการจะสื่อ กาลเทศะเป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสารในการสื่อสารภาษาถูกนำมาใช้ เพื่อประโยชน์ ดังต่อไปนี้

๑. การสร้างมนุษยสัมพันธ์ (Socializing)
๒. การขอหรือให้ความคิดเห็นที่เป็นข้อเท็จจริง
๓. การขอหรือให้ความคิดเห็นที่เกิดจากการใช้อารมณ์ความรู้สึก
(Asking for and giving emotional information)
๔. การขอหรือให้ความคิดเห็นที่เกิดจากการพิจารณาไตร่ตรองโดยใช้
เหตุผลและปัญญา (Asking for and giving intellectual information)
๕. การขอหรือให้ความคิดเห็นที่เกิดจากการพิจารณาไตร่ตรองโดยใช้
เหตุผลทางจริยธรรม ศีลธรรม และศาสนา (Asking for and giving
moral information)
๖. การใช้ภาษาเพื่อทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามที่ตนต้องการ (Getting thing
done)

ดังรายละเอียดที่ผู้เขียนเคยกล่าวไว้แล้วใน *ภาษาศาสตร์สำหรับครู* (อ้างอิง
หิริญบูรณะ ๒๕๓๒ เอกสารคำสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช หน่วยการสอนที่ ๑๒.๒๗)

ทฤษฎีพัฒนาการแต่กำเนิด (Nativist and Innate Theory) ของชอมสกี

ทฤษฎีพัฒนาการที่มีมาแต่กำเนิดของชอมสกีนั้นเป็นการศึกษาขบวนการในจิต
และสมองของคนว่าทำหน้าที่อย่างไร ซึ่งเป็นความสนใจของนักจิตภาษาศาสตร์กลุ่มชอมสกี เช่น
Miller และ Galanter ซึ่งมีความเห็นไม่สอดคล้องกับกลุ่มพฤติกรรมนิยมของ Skinner ที่เชื่อว่า
พฤติกรรมทางวาจาเกิดจากความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า หรือสิ่งกระตุ้น (Stimulus) กับ
การตอบสนอง (Response) ในขณะที่กลุ่มชอมสกีกลับมีความคิดว่าการแสดงออกด้วยพฤติ
กรรมทางวาจาของมนุษย์นั้น สมองมีความสำคัญและทำหน้าที่คล้ายกับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จะ
ทำงานได้ก็ต่อเมื่อมีการวางแผน หรือตั้งโปรแกรมให้มันทำงาน มนุษย์เราพูดได้ เพราะถูกวาง
โปรแกรมมาแล้วโดยแต่กำเนิด คือ สมองมนุษย์ถูกสร้างมาให้มีเครื่องมือทำงานด้านภาษาที่เรียกว่า
LAD (Language Acquisition Device) (มีรายละเอียดเป็นภาษาไทยใน ศรีวิไล ดอกจันทร์
(๒๕๒๘ : ๕๐-๕๓)

ด้วย LAD นี้เด็กจึงเรียนภาษาได้อย่างรวดเร็ว คือ อายุประมาณ ๒ ขวบ เด็กก็
จะรู้ภาษา (แม้ว่าอธิบายกฎเกณฑ์ไม่ได้) พูดได้เป็นประโยคที่อาจจะมีแค่ ๒ คำ และไม่ช้าก็จะ
สามารถออกเสียงในภาษาทุกภาษาในโลกได้ หากสิ่งแวดล้อมอำนวย

สมองกับพัฒนาการทางภาษา

มนุษย์ทุกคนเกิดมาพร้อมด้วยเครื่องมืออันวิเศษในร่างกายที่พร้อมที่จะพูดหรือฟังภาษาใดๆ ในโลกนี้ออก ที่เรียกว่า LAD หรือ Language Acquisition Device เช่นพ่อแม่คนไทย ไปทำงานอเมริกา มีลูก 3 คน ทุกคนก็เลยพูดอังกฤษปรี๊ด พูดไทยไม่ได้เลย จนคณะครุศาสตร์ของจุฬาฯ ต้องไปตั้งโครงการสอนภาษาไทยเด็กไทยที่พูดไทยไม่ได้ ที่ลอสแอนเจลิส

และเมืองไทยก็มีลูกครึ่งจำนวนมากที่หน้าตาเป็นอเมริกัน แต่สปีกอังกฤษไม่รู้เรื่อง แต่สามารถคำเป็นภาษาไทยได้ทั้งสเปกทั้งคัน

เด็กทุกคนเกิดมาพร้อมที่จะเรียนภาษาใดๆ ก็ได้ในโลกนี้ เพราะมีเครื่องมือรับภาษาอยู่ในสมอง แต่การรับภาษาต้องมีการป้อนภาษาเข้าไปก่อน โดยให้เด็กได้ยิน ได้ฟัง ได้ทดลองพูด

และต่อมา

พัฒนาการทางภาษาของเด็กจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยป้อน และสภาพแวดล้อมของเด็ก

เด็กที่หูหนวก ย่อมจะพูดไม่ได้ตามธรรมชาติ เพราะเครื่องมือในการรับภาษา (หู) ชำรุด

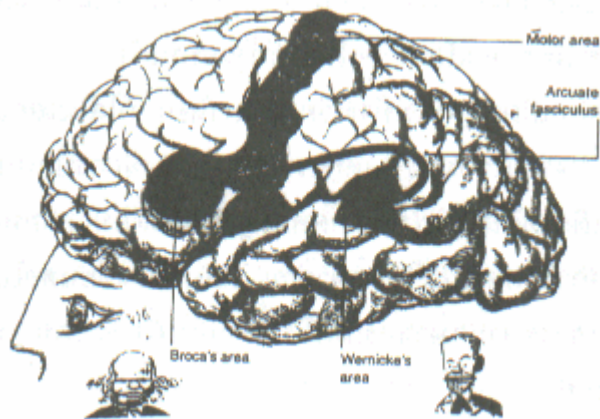
พ่อแม่ที่พูดเก่ง และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับลูก จะมีลูกที่พูดได้เร็ว และพูดเก่ง

พ่อแม่ที่พูดเก่ง และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับลูก จะมีลูกที่พูดได้เร็ว พูดเก่ง ฉลาด (เพราะภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้คน “คิด” ได้ เนื่องจากมีปัจจัยป้อนคอยกระตุ้นและส่งข้อมูลเป็นอาหารตลอดเวลาให้สมองในส่วนที่ทำงานเกี่ยวกับการรับภาษา)

พ่อแม่ที่สร้างให้เกิดปัจจัยป้อนภาษาอังกฤษเข้าสู่สมองของลูกให้ลูกได้ฟังได้อ่าน ได้พูด และได้เขียนภาษาอังกฤษตลอดเวลา ก็จะทำให้ลูกมีความสามารถทางภาษาอังกฤษ ยิ่งถ้าเด็กมีแนวทางด้านนี้ ก็จะสามารพัฒนาให้เขาสามารถใช้ภาษาได้ 2 หรือ 3 ภาษา

สมองส่วนที่สำคัญที่สุดคือ นีโอคอร์เทกซ์ ที่เป็นผิวของสมองอยู่ใต้หัวกระโหลก และทำหน้าที่ประสานงานระหว่างความคิด หรือสติปัญญา กับ ประสาทการรับรู้และความทรงจำ

นีโอคอร์เทกซ์นี้แหละเป็นต้นกำเนิดของการใช้ความคิด สติปัญญา จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์

เมื่อปลายศตวรรษที่ 19 นักวิทยาศาสตร์ 2 คน ได้ค้นพบการทำงานของสมองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา

บรอกกา (Broca) พบว่าคนที่สมองซีกซ้ายในส่วนที่เรียกว่า Broca 's area ถูกทำลาย เขาจะมีปัญหาในการพูด กล่าวคือ คนไข้กลุ่มนี้จะพูดได้แต่คำนาม และกริยาแต่คำที่เรียกว่า function words เช่น the , is ,with, and, here

เราจึงสรุปได้ว่า ในขณะที่ นีโอคอร์เทกซ์ เป็นตัวสร้างความคิด (คำนาม กริยา

คุณศัพท์
คุณศัพท์
วิเศษณ์ หรือ (content words) บริเวณ Broca 's area นี้เป็นตัวกำกับไวยากรณ์หรือโครงสร้างของภาษา อันเป็นตัวเชื่อมหรือสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นระหว่างความคิด 2 เรื่อง เช่น ระหว่างคำนาม 2 คำ (คือ คำบุรพบท) หรือระหว่างคำนาม และกริยา (ไวยากรณ์การก) หรือและกลุ่มคำที่เป็นประโยค 2 กลุ่ม (คำสันธาน) เป็นต้น

ส่วน เวอร์นิก (Wernicke) ค้นพบว่า ผู้ที่สมอง ส่วนที่เรียกว่า Wernicke's area ถูกทำลาย จะมีปัญหาอีกแบบหนึ่งคือแม้ว่าจะพูดได้ดี คล่อง ถูกไวยากรณ์ แต่คำพูดของเขาจะไม่มี ความหมาย คือภาษาที่เขาใช้จะขาดความสัมพันธ์ระหว่างภาษาที่ใช้กับโลกแห่งความจริง กล่าวคือ บริเวณนี้เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างความคิด และความเป็นจริงในโลกภายนอก (ความสัมพันธ์ระหว่างรูป และ นาม)

เมื่อสมองส่วนนี้ไม่ทำงาน การพูดของเขาจึงไม่สัมพันธ์กับความคิด อันเป็นลักษณะของการขาดสติสัมปชัญญะ เช่น อาการของคนเมา หรือ คนชรา ที่ต้องการพูด

อย่างหนึ่ง แต่กลับพูดอีกอย่างหนึ่งทำให้ผู้ฟังเกิดความสับสนว่าจริงๆแล้วเจ้าตัวต้องการพูดว่าอะไรกันแน่ ลักษณะเช่นนี้ ก็เป็นอาการของคนโรคประสาท และคนที่พิการทางภาษา

ตัวอย่างภาษาของคนที่มีปัญหาในบริเวณ เวอร์นิค

“Well this is....Mother is away here working
her way out of here to get her better...”

สรุป

เมื่อเราต้องการพูดสิ่งที่เราคิดในใจ ความคิดจะเกิดในบริเวณนีโอคอร์เทกซ์ เป็นภาษาใจ ที่จะถูกส่งไปที่ Wernicke's area เพื่อที่จะสรรหาคำในภาษาที่เราจะใช้ เมื่อได้คำที่แสดงความคิดที่เราต้องการแล้ว คำเหล่านี้ก็จะถูกส่งผ่านเส้นประสาทไปยัง Broca's area เพื่อจัดกลุ่มคำเหล่านี้เรียบเรียงเป็นรูปประโยคในภาษาที่เราต้องการ จากนั้นสมองจะสร้างคำสั่งลำดับของเสียงที่ต้องการใช้ในการสร้างประโยคแล้วส่งไปยังสมองคอร์เทกซ์ส่วนที่ควบคุมการทำงานของอวัยวะที่ใช้ในการเปล่งเสียง ให้เปล่งออกมาเป็นคำพูด

กระบวนการพูด

ความคิด ➡ คำ.. ➡ เสียง ➡ อวัยวะในการเปล่งเสียง

Wernicke's Area   Broca's area   Cortex

สมองขวา -การคิด การถอดรหัส การตีความสัญลักษณ์

ต่อมา Hughling Jackson พบว่า ถ้าสมองซีกขวาถูกทำลาย คนไข้จะมีอาการพูดตะกุกตะกัก พูดซ้ำเหมือนเปิดเทปซ้ำๆ การพูดจะใช้เสียงที่ไม่บ่งบอกอารมณ์ ฟังดูน่ากลัว ไม่เข้าใจการพูดประชด คำถามที่ไม่ใช่ประโยคคำถาม การขอร้องทางอ้อม อารมณ์ขันอุปมาอุปมัย

ทั้งนี้หมายความว่า สมองขวานั้นเป็นตัวถอดรหัส หรือแปลสัญลักษณ์ ที่ทำให้เราเข้าใจความหมายแฝง หรือความหมายโดยนัย

แฉกสั้นยกตัวอย่างว่า ประโยค

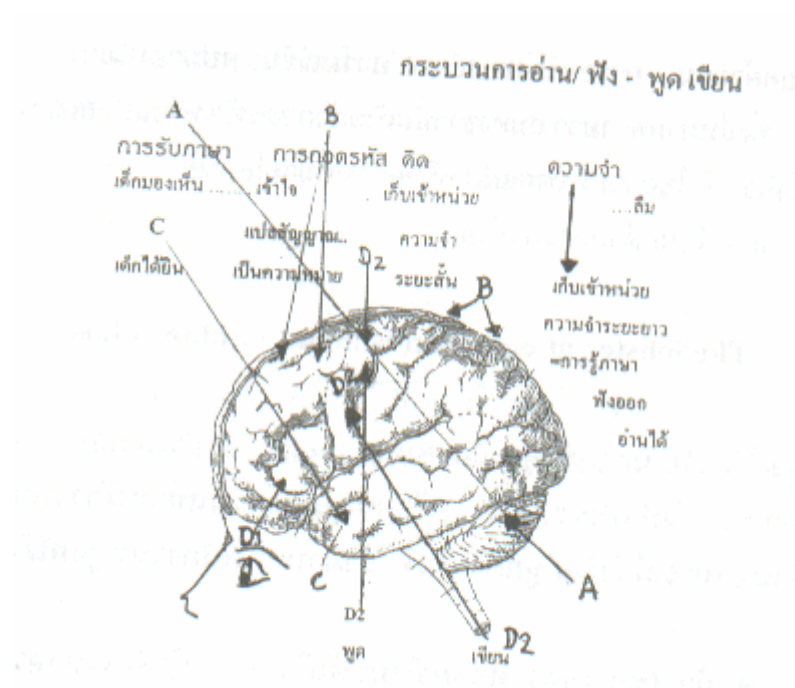
The lobster at eightfeen is about to blow a fuse

นั่นดูจะไร้ความหมาย ฟังดูเหมือนคนพูดสติไม่ดี แต่ประโยคดังกล่าวจะมีความหมายทันที ถ้าเราบอกว่า เป็นคำพูดของหัวหน้าพนักงานเสิร์ฟในร้านอาหารที่กำลังมีลูกค้าเต็มที่เข้ามาบอก พนักงานที่ดูแล โต๊ะ 18 ว่า

ลูกค้า (ของเซอ) ที่สั่งก๋วยใหญ่ที่โต๊ะ 18 กำลังจะอาละวาด แล้วนะ (เพราะอาหารมาช้ามาก)

การเรียนรู้ภาษาของเด็กนั้นเป็นผลจากการทำงานของสมองหลายส่วน โดยมีกระบวนการดังนี้

กระบวนการอ่าน/ ฟัง - พูด เขียน

สมองที่ทำหน้าที่มองเห็นนั้น คือ A สมองส่วนที่อยู่ปลายสุดของ Occipital lobe ถ้าสมองส่วนนี้ไม่ทำงาน เด็กจะมีปัญหาในการเห็น โดยทำหน้าที่ร่วมกับ B ที่ควบคุมความสามารถในการแปลรหัสภาษาภาพ ให้เป็นความหมาย ถ้าเด็กมีปัญหาในสมองส่วนนี้ จะมีปัญหาในการอ่าน เช่นในกรณีของเด็กที่เป็น Dyslexia ที่ไม่เห็นตัวอักษรบนแผ่นกระดาษ แต่จะเห็นมันลอยไปลอยมากลับหัวกลับหาง

สมองส่วนที่ไดยินส่วนที่รับผิดชอบเรื่องการไดยิน คือ C เทมโพรล โลป ที่จะพัฒนาใช้การไดยินเมื่อเด็กอายุประมาณ 4 เดือนครึ่ง ถ้าสมองส่วนนี้ไม่ทำงานเด็กจะไดยินไม่ได้ ยิน หูหนวก และเมื่อไดยินแก่ก็จะไม่สามารถแปลคลื่นเสียงให้เป็นความหมายได้ และเพราะไม่สามารถส่งต่อข้อมูลไปให้สมองส่วนที่ D 2 ที่ทำหน้าที่ควบคุมการเคลื่อนไหวของปากและของร่างกาย แก่ก็จะเป็นใบ้ เพราะกระบวนการรับภาษาถูกตัด

วงการแพทย์ระบุว่า สมองส่วนนี้ สร้าง “แผนที่” สำหรับรับเสียงที่แตกต่างกัน และพอ 5 ปีไปแล้ว “แผนที่รับเสียง” นี้จะสมบูรณ์ เด็กจะไดยินเฉพาะเสียงในภาษาแม่ เช่น เด็กอังกฤษจะสร้างจุดบนแผนที่ภาษาในสมองรับเสียงไว้สำหรับรับ เสียง /sh/ และ /ch/ แต่เด็กไทยสร้างไว้แผนที่ไว้รับแต่เสียง /ช tch / เด็กไทยจึงไดยินเสียง /sh/ ในคำว่า shy shop shock ก็เลยออกเสียงไม่ได้ ถ้าไม่ได้รับการฝึกเป็นพิเศษ

นอกจากนี้ เด็กไทยจำนวนมาก ยังมีปัญหาในการแยกเสียง ร เรือ และ ล ลิง (เพราะพ่อแม่ก็มีปัญหาเช่นกัน) หรือฝรั่งจะฟังเสียงวรรณยุกต์ไม่ออก แต่คนไทยจะเก่งมากเรื่องนี้ ดังนั้น ถ้าสมองไม่แยกเสียงไว้ภายใน 5 ปี เจ้าตัวจะไม่สามารถไดยินความแตกต่างของเสียงดังกล่าวได้ หากมิได้รับการฝึก สมองส่วนที่ทำหน้าที่รับคลื่นเสียงส่งต่อให้นีโอคอร์เทกซ์แปลความหมายคือ สมองลิมบิก

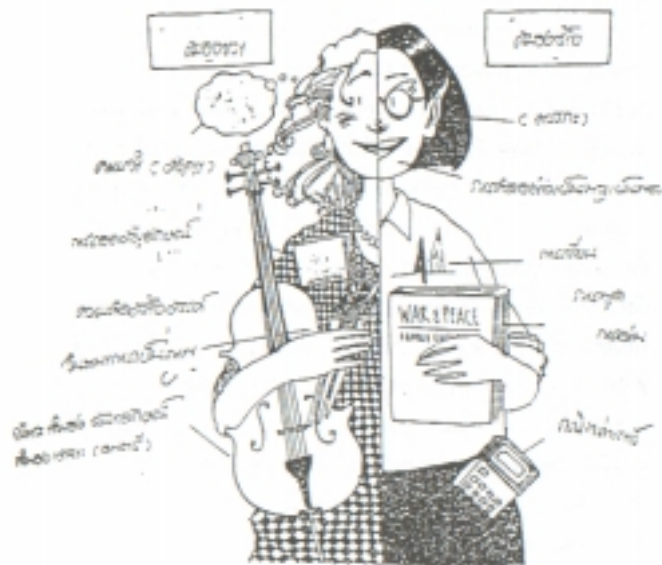
สมองส่วนที่ D 2 ที่ทำหน้าที่ควบคุมการเคลื่อนไหวของปากและของร่างกาย พอเด็กอายุ 5 เดือน สมองส่วนนี้จะเริ่มทำงาน เด็กก็จะเริ่มขยับปาก ลองทำเสียงต่างๆไปเรื่อยๆ ตั้งต้นที่เสียงที่เกิดจากฐานริมฝีปาก เช่น ป่าป๊ะ ป่าป๊ะ มามะ มามะ เสียงที่เกิดจากฐานปุ่มเหงือก - จำ๊ะ จำ๊ะ (ฐานฟันยังทำไม่ได้เพราะฟันยังไม่ขึ้น)

สมองส่วนที่ทำหน้าที่เข้าใจ และ คิด คือ สมองส่วนหน้า ด้านซ้าย D 1 นีโอคอร์เทกซ์ที่อยู่หลังหน้าผากลึกลงไป 1 นิ้ว สมองส่วนนี้เป็นส่วนที่สำคัญมากในการวางแผนล่วงหน้า การคาดเดา การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจินตนาการ โดยสมองซ้ายจะดูแล การคิดเชิงตรรกะ อย่างมีเหตุมีผล ความเข้าใจ การวิเคราะห์ การใช้ภาษาสำหรับการสื่อสารทั่วไป การคาดการณ์ การคำนวณ ส่วนสมองซีกขวาจะควบคุมดูแลความจำ การตีความและการถอดสัญลักษณ์ การสังเคราะห์ การวิจารณ์และการประเมินค่า ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และการสื่อความหมายในระดับสูงผ่านการใช้เสียง (สัมผัสสระ และ พยัญชนะ จังหวะ ทำนอง นันทลักษณ์ ทำนองเสนาะ) สื่อความหมายเพื่อเร้าอารมณ์และความรู้สึก

การทำงานของสมองสองซีก อาจสรุปได้โดยใช้ภาพข้างล่าง

ภาพแสดงการทำงานของสมองของผู้ที่มีความสามารถพิเศษ

การอ่าน - การเขียน

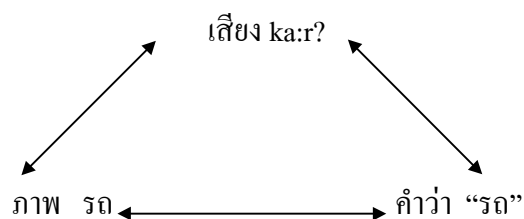
การอ่าน

ความสามารถในการอ่านนั้นประกอบด้วย การมองเห็นตัวอักษร ความเข้าใจรหัสที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเสียง และอักษรที่เห็น อันทำให้เกิดความเข้าใจในระดับคำ ก่อนแล้วจึงเกิดความเข้าใจความหมายของกลุ่มคำที่มารวมกันเพราะมีความเข้าใจในหลักภาษาของภาษานั้น

เมื่อเข้าใจความหมายของประโยค ของข้อความ ผู้ที่อ่านก็จะสร้างความคิด หรือจินตนาการจากสิ่งที่อ่านออกมาเป็นภาพ แล้วเรียบเรียงหาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดใหม่ที่ได้พบในการอ่านกับความรู้ที่มีอยู่เดิมและเกิดความคิดใหม่ ต่อจากนั้นก็เก็บความคิดใหม่นี้ ไว้ใน “ลิ้นชัก” ที่เหมาะสมของสมอง ในส่วนที่เป็น ความทรงจำ เพื่อความสะดวกในการดึงความรู้ขึ้นมาใช้ คือการจำได้นั่นเอง

การอ่านจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเด็กได้ภาษาพูดแล้ว (ปกติประมาณ 5 ขวบไปแล้ว) เพราะการอ่านคือการถอดรหัสอักษร ว่ามีความหมายว่าอย่างไรในภาษา(พูด)ที่เขาพูดได้

วิธีอ่านตามธรรมชาติของเด็กนั้น เด็กจะ “เห็น “ คำ ทั้งคำ แล้ว ถอดออกมาเป็นความหมาย เช่น เห็นรถยนต์ แล้วเห็นคำว่า car แล้วคุณแม่บอกว่า /ka:r/ เด็กก็จะได้ความคิดว่าถ้ถอดออกมาเป็นความหมาย คือ โยง 3 ส่วนเข้าด้วยกัน

ดังนั้นการสอนอ่านที่ดีที่สุดสำหรับเด็กคือการใช้สมุดภาพที่มีคำประกอบ ให้เด็กได้เห็นคำทั้งคำ แล้วโยงคำกับความหมายโดยไม่แยกส่วนเป็นออกเป็นพยัญชนะต้น สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์หรือตัวสะกด การสอนให้เด็กประสมอักษร เป็นคำ ควรจะทำก็ต่อเมื่อเด็กอ่านแตกแล้วไปแล้วสักระยะหนึ่ง เพราะเป็นการสอนเขียน หรือการเอาภาษาที่แสร้งไปเขียนออกมาเป็นรหัสที่สังคมนยอมรับ หรือการสะกดคำนั่นเอง การสอนการสะกดคำมีประโยชน์ยิ่ง เพราะจะช่วย让孩子สามารถอ่านคำที่ไม่เคยเห็นมาก่อนได้เอง แต่จะต้องสอนต่อเมื่อเด็ก พูด และอ่านออกแล้ว

การเขียน

ส่วนการเขียนจะเกิดที่หลังมาก หลังจากที่เด็กได้ภาษา(พูด) ไปแล้ว การเขียนจะต้องมาหลังการอ่าน อย่าสอนพร้อมกันเป็นอันขาด อย่าลืมนะ ลูกของคุณต้องรับภาษาผ่านการฟัง มาตั้งแต่เกิด (บางคนเชื่อว่าเด็กรับภาษามาตั้งแต่ในท้องด้วยซ้ำ) แต่กว่าจะเปล่งเสียงออกมาเป็นคำพูด เด็กก็อายุร่วม 18 เดือนเป็นอย่างน้อย กว่าที่จะพูดได้จริงเป็นประโยคก็ 3-4 ปี ดังนั้นเมื่อเด็กเริ่มมาโรงเรียนวันแรก ถ้าแกยังเขียนไม่ได้ จงอย่าให้เด็กเขียนเป็นอันขาด เพราะกล้ามเนื้อนิ้วมือของแกยังไม่พร้อม และแกยังจะต้องรับภาษาผ่านการอ่านงานของคุณครูคืออ่านหนังสือและสอนให้แกอ่านหนังสือให้ได้เสียก่อน

การเขียนนั้นยากลำบาก จะเขียนตัวอักษรให้ได้แต่ละตัวต้องใช้เวลา การเขียนนั้นประกอบด้วยกระบวนการดังนี้

1. เด็กต้องมีภาษาที่จะเอามาสื่อความคิดที่ตนต้องการ เช่น รู้ศัพท์ รู้ไวยากรณ์
2. เด็กต้องรู้รหัสที่ต้องการใช้สื่อความหมายดังกล่าว และสามารถเรียกรหัสจากหน่วย ความจำว่าคำที่ต้องการเขียนอย่างไร และสะกดอย่างไร
3. เด็กต้องบังคับมือให้สร้างรหัสได้ หรือ ภาษาเขียนได้ นักภาษาศาสตร์บางคนได้ เสนอให้สอนเด็กๆให้เริ่มใช้ Key Board และเขียนลงคอมพิวเตอร์ เพราะเด็กจะเขียนได้เร็วยิ่งขึ้น เนื่องจากกดแป้นครั้งเดียวก็จะได้อักษรที่ต้องการ

กระบวนการในการรู้ภาษา

18 เดือน - 3 ขวบ คือวัยทองทางภาษา

เด็กจะเริ่มพูดเมื่อประมาณ 18 เดือน เด็กจะเก็บภาษาได้อย่างรวดเร็ว

อายุ 3 ขวบ เด็กจะพูดเป็นประโยคได้ รู้คำโดยเฉลี่ย ประมาณ 1,000 คำ เริ่มเรียนรู้จากการฟังคนอื่น ถ้าที่เลี้ยงช่วงพูด ช่วงคุย เด็กจะพูดได้เร็ว และได้ศัพท์มาก (แก่แดด)

อายุ 4 ขวบ เด็กจะช่างซัก เด็กฉลาดจะถามไม่หยุด จะเป็นคำถามประเภท “ทำไม” “อย่างไร” จะขอเข้ามาร่วมวงสนทนากับผู้ใหญ่ เด็กปกติจะรู้คำประมาณ 1,500 คำ แต่เด็กที่มีความสามารถทางภาษาจะรู้มากกว่า จะมากกว่าสักเท่าไรก็ขึ้นอยู่กับการศึกษา วัยนี้คือวัยทองของการเรียนภาษา จะป้อนเข้าไปก็ภาษา และถ้ามีการจัดระบบการรับ-ส่งให้ดี เด็กก็จะรับได้ และพูดได้มากกว่า 1 ภาษา เช่นเด็กในครอบครัวที่แม่เป็นไทย คุณพ่อเป็นอเมริกัน ลูกๆก็พูดได้ 2 ภาษา อย่างง่ายดาย ในกรณีของลูกของเพื่อนผู้เขียนคนหนึ่ง มีพี่

เสียงที่พูดภาษาเขมรเพราะบ้านเกิดอยู่ที่สระเกศ น้องแก้วเลยพูดภาษาเขมรได้อีกภาษา เสีย
คายที่ลืมหมดเมื่อพี่เลี้ยงจากไป

อายุ 5 ขวบ การพูดของเด็กจะไม่มีอาการของทารกเหลืออยู่เลย การตอบ
คำถามจะตอบตรงเป่าหมาย และถ้าถามคำถาม ก็จะเป็นเพราะจะต้องการคำอธิบาย ไม่ใช่
คำถามแบบชวนสนทนาเพราะต้องการฝึกฝนการพูดที่อาจจะฟังดูน่ารำคาญอย่างเมื่อตอน 4
ขวบ เด็กจะรู้จักใช้คำสันธาน รู้ศัพท์โดยเฉลี่ยประมาณ 2,500 คำ สามารถเล่าเรื่องง่ายๆ
ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้

อายุ 7 - 10 ขวบ เด็กจะเพิ่มพัฒนาการทางด้านความหมายและกระบวนการ
การเรียนรู้ทางสมอง เช่นความรู้ทางด้านศัพท์จะเพิ่มทั้งทางกว้าง และทางลึก

พัฒนาการทางด้านทางกว้าง คือการขยายคำและความหมายออกไปในวงกว้าง
เช่น จากศัพท์ที่เป็นรูปธรรม ที่อยู่ใกล้ตัว เช่น บ้าน ก็ขยายวงไปหาศัพท์นอกบ้าน เช่น
รถ ถนน ไฟแดง ร้าน ตลาด โรงเรียน โรงพยาบาล ตำรวจ พยาบาล ฯลฯ หรือเริ่มรู้จัก
ใช้คำที่มีความเป็นนามธรรมยิ่งขึ้น เช่นคำที่แสดงอารมณ์

เมื่อเด็กไทยมาโรงเรียน ก็จะรู้ความหมายของคำมาเป็นจำนวนมากในภาษาไทย
มาแล้ว สิ่งที่คุณครูภาษาอังกฤษต้องทำ คือการสอนให้แก้ไขรหัสภาษาอังกฤษในการใช้คำเหล่านี้
นั้น โดยการให้ปัจจัยป้อนเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้น ในหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมปีที่
ที่ 1-2 จึงแนะนำให้ครูสอนให้เด็กร้องเพลง (โดยรู้ความหมายของเพลงที่ร้อง คือการได้
ศัพท์และรูปประโยค) หรือดูการ์ตูน วิดีโอ ก็คือการเน้นการฟัง และการรับภาษาผ่านการ
ฟังนั่นเอง ในระดับนี้ เราไม่คาดหวังให้แก่อ่านได้เอง แต่ครูสามารถสอนการอ่านโดยใช้
หนังสือภาพเพื่อให้แก่อ่านการถอดรหัสภาษาอังกฤษ และค่อยๆ สอนศัพท์ ในเรื่องที่แก่อ่าน
ผ่านเทคนิคการสอนต่างๆเช่น การเล่นเกม การแข่งขันตอบปัญหาหลังการฟังนิทาน โดย
ให้ตอบเป็นคำภาษาอังกฤษ การแสดงท่าทางประกอบนิทานที่เล่า ฯลฯ

ความสามารถพิเศษทางภาษาและอาชีพที่เหมาะสม

ผลของการสังเคราะห์งานวิจัย สรุปได้ว่า เด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษามักจะมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

ความสามารถพิเศษทางภาษา

1. ช่างเจรจา ช่างพูด
2. ชอบเล่นกับภาษา เจ้าคารม
3. ล้อเลียน หรือเลียนแบบวิธีพูดของคนอื่น ได้ดี
4. สนใจ และชอบศึกษาที่มาของภาษา ชอบวิเคราะห์
5. ชอบเล่นเกม หรือทำ เกมส์ภาษา เช่น ปริศนาอักษรไขว้

อาชีพที่เหมาะสม

- นักพูด นักการเมือง
พิธีกร นักเขียนบทละคร
นักแสดง ล่าม นักแปล
นักภาษาศาสตร์
ครูภาษา ตำนักพิมพ์ สื่อการสอนทางด้านภาษา
นักภาษาศาสตร์

ความสามารถพิเศษทางภาษา

6. ชอบสร้างศัพท์หรือสำนวนแปลกๆ ขึ้นใช้เอง
7. ชอบท่องและจำคำศัพท์ ความจำดี จำอะไรได้ยาวๆ
ชอบจดบันทึกชอบสะสมบทประพันธ์คำกลอน
เจ้าบทเจ้ากลอน สามารถแต่งบทกวีนิพนธ์
ได้ถึงระดับมืออาชีพ
8. ชอบเล่านิทาน สามารถแต่งเรื่องราวที่ซับซ้อน
พิสดารเต็มไปด้วยจินตนาการ
9. ชอบอ่านหนังสือ มีหนังสือติดตัวเป็นประจำ

อาชีพที่เหมาะสม

- กวี นักเขียน copy writer นักเขียนโคลงในบัตรอวยพร
นักภาษา กวี ศิลปินทางภาษา
ผู้ผลิตหนังสือ คำคมประกอบ การแสดงสุนทรพจน์
นักเขียนนวนิยาย บทละคร บทสคริปต์รายการวิทยุ
โทรทัศน์
นักคิด นักหนังสือพิมพ์ นักผลิตตำรา คู่มือทางภาษา

เป็นขุมทรัพย์ทางความรู้

10. ชอบแสดงความคิดเห็น ชอบขีดเขียน เช่น สารคดี
บทความ
11. มีอารมณ์ขัน ชอบความสนุกสนานมีความสามารถ
ในการเล่าเรื่องได้อย่างสนุกสนานน่าติดตามประสบความสำเร็จในการค้นกลอนสด ลำตัด เพลงน้อย
 ฯลฯ

- บุคลากรทางด้านสื่อสารมวลชน
คาราตลก นักเขียนมุขและบทละครตลก
ศิลปินเพลงพื้นบ้าน
นักเขียน สโลแกน โฆษณา

กลยุทธ์ในการเรียนรู้ภาษา (Learning Strategies)

นักจิตภาษาศาสตร์อีกกลุ่มหนึ่งสนใจวิธีการเรียนรู้ของผู้ที่เก่งภาษา ได้แก่ กลุ่มของรูบิน ชาร์โม และออกฟอร์ด ในกลุ่มนี้ ออกฟอร์ด (Oxford, ๑๙๘๐ : ๓๘-๑๓๓) มีงานวิจัยที่

ละเอียดที่สุด ซึ่ง ศิริพร ปัญญาเมธิกุล (๒๕๔๑ : ๒๖-๕๖) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์ของออกฟอร์ดไว้อย่างละเอียด โดยแบ่งกลยุทธ์ในการเรียนรู้เป็น ๖ กลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์ในการจำ (Memory strategies) หมายถึง กลยุทธ์ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเก็บความรู้ต่างๆ ไว้ และสามารถนำมาใช้ได้เมื่อต้องการใช้ เช่น การที่ให้คำว่า NATO เป็นคำย่อ ของบุคคลประเภท NO ACTION TALK ONLY ลักษณะเช่นนี้คือการสร้างคำจากคำเดิม เพื่อช่วยความจำ (ANAGRAM)

๒. กลยุทธ์ด้านพุทธิปัญญา (Cognitive strategies) หมายถึง วิธีการเรียนภาษา เพื่อนำไปใช้นั่นเอง

๓. กลยุทธ์แบบทดแทน (Compensation strategies) หมายถึง กลยุทธ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจคำศัพท์ วลี และประโยคต่างๆ ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะมีความรู้ในเรื่องนั้นไม่มากนัก เช่น ถ้าไม่ทราบคำว่า พระสุณิสา ก็ใช้ ลูกสะใภ้ของพระราชาก็ จะได้ความหมายที่ต้องการสื่อ

๔. กลยุทธ์ด้านอภิปัญญา (Metacognitive strategies) หมายถึง กลยุทธ์ที่ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนด้วยตนเองได้ ทั้งในด้านการจัดการเรียน การวางแผนในการเรียน รวมทั้งการประเมินผลการเรียนของตนเองด้วย ตำราทางด้านนี้มีมากในขณะนี้ ภายใต้อำนาจ Learning How To Learn

๕. กลยุทธ์ด้านความรู้สึก (Affective strategies) หมายถึง กลยุทธ์ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถมีความสุขในการเรียน ตรงกับหลักจิตวิทยาในศาสนาพุทธอันแต่คลุมความไปถึง ทศนคติ แรงจูงใจและค่านิยมของผู้เรียน

๖. กลยุทธ์ด้านสังคม (Social strategies) หมายถึง กลยุทธ์ที่ผู้เรียน เรียนรู้ภาษา ในการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้ที่ตนต้องการจะสื่อสารด้วยให้บันลูดตามเป้าหมายที่ต้องการ เช่น รู้จักวิธีการถามเมื่อตนไม่เข้าใจ ได้แย้งอย่างสุภาพ และสร้างสรรค์เมื่อไม่เห็นด้วยเพื่อช่วยให้การเรียนรู้ทางภาษามีความง่าย สะดวก และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นต้น

ทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์ (Multiple Intelligence)

ทฤษฎีหน้าที่ของภาษา มีความสอดคล้องสูงกับคำจำกัดความความสามารถพิเศษทางภาษาในทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์ (Gardner. ๑๙๘๓ : ๑๗-๒๗) การ์ดเนอร์ให้คำนิยาม คำว่า “พหุปัญญา” คือ ความสามารถในการแก้ปัญหา หรือรังสรรค์ หรือประดิษฐ์สิ่งที่มีคุณค่า และเป็นที่ยอมรับในสังคมที่ร่วมวัฒนธรรมกัน หรือสังคมที่ต่างวัฒนธรรมกัน มนุษย์นั้นมีจุดแข็งและจุดอ่อนในความสามารถ และสติปัญญาในด้านต่างๆ ๗ ด้าน ดังต่อไปนี้

๑. ความสามารถทางภาษา

๒. ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์
๓. ความสามารถเรื่องทิศทาง / มิติสัมพันธ์
๔. ความสามารถด้านดนตรี
๕. ความสามารถทางกายภาพและการเคลื่อนไหว
๖. ความสามารถในการจดใจเราไปใส่ใจคนอื่น
๗. ความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์

แม้ว่าความสามารถเหล่านี้จะแยกออกจากกันในการแสดงออกทางกาย แต่การ์ดเนอร์ยอมรับว่ากิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์จำเป็นต้องใช้ความสามารถหลายทางมาประกอบกัน จึงจะทำให้มนุษย์แก้ปัญหาหรือกระทำการได้สำเร็จ เช่น เวลาแสดงดนตรี นักเปียโนจะต้องใช้ความสามารถทางดนตรีมาประกอบกับความสามารถในการเคลื่อนไหวทางกาย ความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้ฟัง และความสามารถในการจดใจเราไปใส่ใจคนอื่น

๒.๓ ทฤษฎีทางพุทธศาสนา

ในงานวิจัยชุดนี้ได้ใช้ทฤษฎีทางพุทธศาสนา ๒ ทฤษฎีในการพัฒนาความสามารถพิเศษทางภาษา คือ ทฤษฎีอิทธิบาท ๔ และทฤษฎีสัจฉิปฏิบัติ ดังรายละเอียดข้างล่างนี้

๒.๓.๑ ทฤษฎีอิทธิบาท ๔

ทฤษฎีอิทธิบาท ๔ ซึ่งประกอบด้วย

ฉันทะ ความพึงพอใจ (ในการเรียน) ความรัก

วิริยะ ความเพียร ความพยายาม

จิตตะ ความเอาใจใส่ ความมุ่งมั่นติดตามพัฒนางานให้ไปถึงความสำเร็จ

วิมังสา การไตร่ตรอง และวิเคราะห์อย่างรอบคอบ

โดยจะมีการเสาะหา และคัดเลือกเด็กที่มีความรักความสุขและความสามารถพิเศษทางภาษามาร่วมทำกิจกรรมโดยสมัครใจไม่มีการบังคับ ขณะเดียวกันกิจกรรมที่ใช้ตลอดจนการวัดผลโดยการประเมินโครงการ จะมีการสนับสนุนให้นักเรียนเกิดความมานะ อุตสาหะ เอาใจใส่ ติดตามงาน เพื่อให้งานดำเนินไปสู่ความสำเร็จ และความสมบูรณ์แบบ ในขณะที่วัตถุประสงค์ข้อ ๓ คือ พัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การพูด และการเขียนจากระดับความรู้ความจำไปสู่ความเข้าใจ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าและสร้างสรรค์ความคิดจะฝึกให้นักเรียนเรียนอย่างวิเคราะห์ ไตร่ตรอง และพิจารณาวิธีการคิดให้ลึกซึ้งสูงขึ้น

๒.๓.๒ ทฤษฎี สุ จิ ปุ ลิ

ทฤษฎีนี้ประกอบด้วย

สุ คือ สุตหรือโสต คือการฟังมาก อ่านมาก

จิต คือ จิต ความเอาใจใส่ มุ่งมั่นติดตาม ครุ่นคิดในสิ่งที่อ่าน

ปุ คือ ปุจฉา คือการไม่ยอมรับข้อมูล แต่จะตั้งคำถามเสร็จกับสิ่งที่ฟังหรืออ่าน จนเกิดความเข้าใจกระจ่าง

ลิ คือ ลิขิต คือการจดบันทึกองค์ความรู้ที่เราเข้าใจ ซึ่งนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการคิด ๖ ระดับ ตามวัตถุประสงค์ที่ ๓ ของงานวิจัยครั้งนี้

๒.๔ การเรียนภาษาแม่

พัฒนาการในภาษาแม่

จากการวิเคราะห์งานวิจัย เราอาจสร้างภาพของ พัฒนาการในภาษาแม่ได้ดังนี้

- ๓ ขวบ เริ่มสามารถผูกคำเป็นประโยค รู้จักคำโดยเฉลี่ยเกิน ๑,๐๐๐ คำ ใช้ภาษาในการรับรู้ (Perception) ในการเข้าใจความหมายของคำ (Concept) เข้าใจนามธรรม
- ๔ ขวบ ช่างซักถาม พูดไม่หยุด ชอบคุยกับเพื่อน ชอบแก้งพูดให้ผิด เพื่อความขบขัน ต้องการคำตอบ คำอธิบาย รู้จักคำที่เป็นความสัมพันธ์มากขึ้น และคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมที่ปรากฏในรูปธรรมได้
- ๕-๖ ขวบ เริ่มใช้คำกริยา คำนาม คำบุพบท เล่นิทานได้จบ รู้ศัพท์ประมาณ ๑,๕๐๐ คำ ถามคำถามได้ตรงเป้าหมาย ใช้คำสรรพนามได้ ใช้ประโยคได้ทุกประเภท รวมทั้งสังกรประโยค ขอร้องทางอ้อมได้ รู้ประโยชน์ของสิ่งต่างๆ
- ๗-๑๐ ขวบ เข้าใจคำและแนวคิดเรื่องเวลา ระยะ ความสัมพันธ์ทางตรรกศาสตร์ มีความรู้ทางด้านกลยุทธทางภาษา แก้กคำพูดที่ผิดได้ สร้างสำนวน เลือกรสรคำพูด หรือใช้คำพูดที่ขบขันได้ อธิบายความหมายของประโยคได้
- ๑๑ ปี ให้คำจำกัดความของสิ่งที่เป็นนามธรรมได้

ตาราง ๒.๑ พัฒนาการในภาษาแม่

ทักษะที่จำเป็นในภาษาแม่

จากการวิเคราะห์หลักสูตรภาษาอังกฤษแห่งชาติของประเทศอังกฤษ เราพบว่า รัฐบาลว่าเด็กอังกฤษควรมีทักษะ ดังต่อไปนี้

ระดับ ทักษะ	ประถมต้น ป.๑ - ป.๓ (๕ - ๗ ขวบ)	ประถมปลาย ป.๔ - ป.๖ (๘ - ๑๐ ขวบ)	มัธยมต้น ม.๑ - ม.๓ (๑๑ - ๑๔ ขวบ)	มหาวิทยาลัย
ฟัง / พูด	<ul style="list-style-type: none"> - เล่านิทานได้ (เรื่องจริงและจินตนาการ) - ท่องโคลงกลอนอ่านออกเสียง - สื่อความหมายอธิบาย ตั้งสมมติฐาน (เดา) - บรรยายเหตุการณ์จากการสังเกต ให้เหตุผลในการแสดงความคิดเห็น - พูดอย่างสุภาพโดยพยายามให้คนฟัง (เพื่อน ครู) เข้าใจ - สรุปสิ่งที่ฟังได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - หาข้อมูล ถาม และอธิบายความคิดของตนเอง - วางแผน และหาทางกันมิให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติ (What...if) - แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น - สังเกต และบรรยายสิ่งที่สังเกต (เขียนบันทึกประจำวัน (Diary) ทำโน้ตบันทึก) - ฟังพูดให้เพื่อนฟังหน้าห้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - อธิบาย บรรยาย และเล่าเรื่องได้ - สนใจหาความเป็นไปได้ และสร้างสมมติฐาน - นำข้อมูลจากวรรณกรรมเอกสารมาอภิปราย - ได้วาที อภิปราย ห้วน ล้อม - ฟังการวิเคราะห์ 	<p>นักเรียนจะพัฒนาตนเองต่อจน อายุ ๑๖ ปี ก็จะออกจากโรงเรียนไปทำงานได้ แต่ผู้ที่เข้าในมหาวิทยาลัย จะต้องศึกษาต่ออีกจนอายุ ๑๘ ปี เพื่อเข้ามหาวิทยาลัยในระดับที่ ๔ ซึ่งจะเป็นเป็นการศึกษาทักษะการศึกษาวិชาการ (Study Skill) และเนื้อหาที่ ต้องการจะเรียนต่อไปในระดับอุดมศึกษา</p>
อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านวรรณกรรมเด็ก (นิทาน โคลงกลอน บทละคร หนังสือที่มีรูปภาพ อ่านหาข้อมูล ใช้พจนานุกรม ข้อมูลจาก IT หนังสืออ้างอิง) 	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังให้รักการอ่าน - อ่านเองไม่ต้องมีใครบังคับ และอ่านแล้วนำมาคิดต่อ - ฟังให้อยากอ่านสิ่งที่ยากขึ้นๆ หรืออ่านแล้วออกความคิดเห็นกับเพื่อนๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - อ่านศึกษาลีลาการเขียนแนวต่างๆ อ่านอย่างสนุกให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทั้งสุขและโศกนาฏกรรม เรื่องตลก - พยายามทำความเข้าใจตัวละคร หรือการ 	

ระดับ ทักษะ	ประถมต้น ป.๑ - ป.๓ (๕ - ๗ ขวบ)	ประถมปลาย ป.๔ - ป.๖ (๘ - ๑๐ ขวบ)	มัธยมต้น ม. ๑ - ม. ๓ (๑๑ - ๑๔ ขวบ)	มหาวิทยาลัย
	<ul style="list-style-type: none"> - นิทาน ตำนาน - อ่านออกเสียง - รู้ศัพท์และรากศัพท์ อุปสรรค ปัจจัย 		<ul style="list-style-type: none"> กำกับการแสดง - ขยายความเข้าใจเรื่อง ศีลธรรม ความถูกต้อง และการแสดงออกทาง 	
			<ul style="list-style-type: none"> อารมณ์ - ฝึกให้สังเกตเทคนิคการใช้ภาษาที่สละสลวย คมคาย หรือมีประสิทธิภาพ - ฝึกการมีความเข้าใจระดับผิว และระดับแฝง ฝึกการวิจารณ์ - ฝึกอ่านวรรณกรรมของชาติ 	
เขียน	<ul style="list-style-type: none"> - สรุปเรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็น - ระวังตัวสะกด ปลายมือ 	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกให้เขียนสิ่งที่อยู่รอบตัวครู เพื่อน เด็กอื่นๆในโลก ผู้ใหญ่ในชุมชน หรือบุคคลสมมติ - รู้จักวิธีการเขียนแบบเล่า ถกเถียง วิจารณ์ วิธีการใช้จดหมาย - ฝึกการวางแผน รวบรวมความคิดก่อนเขียน บทร่าง ทวนปรับ บรรณาธิการ และ นำเสนอกับครู เพื่อน ฯลฯ - สร้างโอกาสให้เด็ก 	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกการสื่อสารกับผู้อื่น โดยการเขียน (ให้ข้อมูล บอกวิธีทำ ให้เหตุผล แสดงอารมณ์ ฯลฯ) - ฝึกการเขียน - ฝึกการคิด การรวบรวม ข้อมูล การแยกประเภท ข้อมูล การวิเคราะห์ การตั้งสมมติ ฐาน แก้ปัญหา การรวบรวม รวม และเขียนสรุป - ฝึกการใช้เทคนิคของ นักเขียนในวรรณกรรม ชั้นเอก - ฝึกการเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย กวีนิพนธ์ และ ความเรียง 	

ตาราง ๒.๒ ทักษะที่จำเป็นในภาษาแม่ในระดับต่างๆ
(จาก หลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ (*The National Curriculum*). ๑๙๙๖ ประเทศอังกฤษ)

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ (แผนพัฒนาการศึกษาเด็กและเยาวชน. ๒๕๓๑ : ๑-๓) ที่ต้องการให้จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ

- เพื่อพัฒนาให้มีความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม
- เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเอง เพื่อนมนุษย์ สังคม และโลกอย่างถ่องแท้
- เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษในสาขาต่างๆ ให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างสมบูรณ์ และเต็มศักยภาพ
- เพื่อสร้างสรรค์กลุ่มบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและจริงจังในประเทศไทย

เราจึงจำเป็นต้องจัดระบบที่จะเสาะหาว่าเด็กเหล่านี้คือใคร และจัดระบบการพัฒนารูปแบบต่อเนื่องโดยมีหลักสูตรเสริม ซึ่งจะเป็หลักสูตรในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน

แต่ในแง่การปฏิบัติ ผู้เขียน ใครจะยืนยันว่า เราจำเป็นต้องให้โอกาสในการพัฒนาความสามารถพิเศษทางภาษาให้แก่เด็กทุกคน และใช้กระบวนการนี้เป็นกระบวนการหนึ่งในการเสาะหาเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ เพราะเด็กทุกคนควรได้รับโอกาสที่จะพัฒนาความสามารถทุกๆ ทางไปสู่ระดับที่สูงกว่าระดับเดิมของตนไปเรื่อยๆ จนไปสู่ระดับที่เขาสามารถจะพัฒนาได้สูงสุด

บทที่ ๓

การวางแผนพัฒนาความสามารถพิเศษทางภาษา

เนื่องจากสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ เป็นสาขาวิชาใหม่ในประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับสาขาอื่น และในขณะนี้ยังค่อนข้างขาดเอกสารอ้างอิงในภาษาไทย ในบทนี้ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะให้ภาพรวมอันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการวางแผนการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษในสาขาและระดับต่างๆ จึงได้ดำเนินการค้นคว้ารวบรวมการจัดการศึกษารูปแบบต่างๆ เพราะต้องการให้เกิดหลักสูตรที่หลากหลายและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ส่วนหลักสูตรที่ได้พัฒนาเป็นต้นแบบนั้นจะนำเสนอในบทที่ ๔ ต่อไป ซึ่งหากใครนำไปใช้ ก็อาจถือเป็นหลักสูตรแกน ที่ยังจะต้องมีการปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดต่อไป

๓.๑ กรอบนโยบายและวัตถุประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๑ : ๑-๓) ได้กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ ดังนี้

หลักการและเหตุผลที่มีแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน

...สังคมไทยไม่เป็นสังคมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่ส่งเสริมให้มีการคิดค้น โดยเห็นคุณค่าของตนเอง เป็นเหตุให้เด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษไม่สามารถพัฒนาตนเอง เป็นเหตุให้ต้องมีบริการเบื้องต้น เพื่อเสริมให้ความสามารถพิเศษเป็นที่ประจักษ์ และมีการแสดงออกอย่างเต็มที่ รวมทั้งให้มีการเรียนรู้แบบรุกและมีพลวัต เด็กและเยาวชนเหล่านี้ต้องการความช่วยเหลือ โดยเฉพาะการกระตุ้นทางความคิด และการได้รับบริการที่ส่งเสริมความสามารถพิเศษของตน รวมทั้งการสร้างเสริมแรงจูงใจให้ใฝ่รู้อย่างก้าวหน้า บางคนก็เข้าใจผิดว่าเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษแล้ว จะต้องฉลาด เรียนเก่ง และแสดงออกซึ่งความฉลาดตลอดเวลา แต่ความจริง คือ ความสามารถพิเศษมีหลากหลายรูปแบบ และบางทีเด็กก็ไม่กล้าแสดงออกถ้าบรรยากาศและสังคมไม่เอื้อ จึงกลายเป็นความสามารถพิเศษที่ซ่อนเร้นที่อาจก่อให้เกิดปัญหา....

ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ เพื่อกำหนดทิศทางและระบบการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้ถึงที่สุด

นโยบาย

รัฐและสังคมมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถพัฒนาจนบรรลุศักยภาพสูงสุดของแต่ละคน พร้อมทั้งมีคุณธรรมและเจตคติที่จะรับใช้สังคม

วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถ

พิเศษ (แผนพัฒนาการศึกษาเด็กและเยาวชน. ๒๕๓๑ : ๑-๓)

- เพื่อพัฒนาให้มีความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม
- เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเอง เพื่อนมนุษย์ สังคม และโลกอย่างถ่องแท้
- เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษในสาขาต่างๆ ให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างสมบูรณ์และเต็มศักยภาพ
- เพื่อสร้างสรรค์กลุ่มบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจริงจังในประเทศไทย

การวางแผนพัฒนาความสามารถพิเศษ (Programme Planning) นั้น ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรมครู และ การสอนในชั้นเรียน ในการวางแผนดังกล่าวจำเป็นต้องคำนึงถึงเนื้อหาสำคัญ ๖ เรื่อง คือ

- ๑) หลักการที่ต้องคำนึงในการวางแผนพัฒนาความสามารถพิเศษ
- ๒) วัตถุประสงค์ของการพัฒนาความสามารถพิเศษ
- ๓) แนวทางหรือทางเลือกสำหรับการจัดโปรแกรมการพัฒนาความสามารถพิเศษ
- ๔) วิธีการจัดโปรแกรมการพัฒนาความสามารถพิเศษ
- ๕) เนื้อหาและกิจกรรม
- ๖) ความแตกต่างระหว่างหลักสูตรสำหรับเด็กปัญญาเลิศ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง

๓.๒. หลักสูตรภาษาแม่

หลักสูตรภาษาแม่ของประเทศอังกฤษเมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรภาษาไทย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบหลักสูตรภาษาไทย กับ หลักสูตรภาษาแม่ของประเทศอังกฤษ ดังต่อไปนี้

กลุ่มภาษาไทย ความมุ่งหวังที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

๑. ใช้ภาษาสื่อความได้

๑.๑ ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางด้านภาษา

๑.๒ ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

๑.๓ มีความคิดและวิจารณญาณในการใช้ภาษา

๒. เห็นคุณค่าและความงามของภาษาไทย

๓. มีนิสัยรักการอ่าน

(คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) กระทรวงศึกษาธิการ

ตารางที่ ๓.๑ หลักสูตรภาษาไทยของประเทศอังกฤษเมื่อเปรียบเทียบกับของประเทศไทย

	ประเทศอังกฤษ	ประเทศไทย
ประถมต้น ป.๑ - ป. ๓ (๕ - ๙ ขวบ)	<p>ฟัง-พูด พูดอย่างสุภาพโดยพยายามให้ คนฟัง (เพื่อน ครู) เข้าใจ - สรุปสิ่งที่ ฟังได้- เล่าניתานได้ (เรื่องจริง และจินตนาการ) ท่องโคลนกลอน อ่าน ออกเสียง - บรรยายเหตุการณ์จากการสังเกต - สื่อความหมาย อธิบาย ตั้งสมมติฐาน (เล่า)ให้เหตุผลในการแสดงความคิดเห็น .....</p> <p>อ่าน- อ่านวรรณกรรมเด็ก (นิทาน ตำนาน โคลง กลอน บทละคร หนังสือที่มีรูป ภาพ อ่านหาข้อมูล ใช้พจนานุกรม ข้อมูล จาก IT หนังสืออ้างอิง) - อ่านออกเสียง - รู้ศัพท์และรากศัพท์ อุปสรรค ปัจจัย .....</p> <p>เขียน - สรุปเรื่องที่อ่าน แสดงความคิด เห็น - ระวังตัวสะกด ลายมือ</p>	<p>How - มารยาทที่ดีในการฟัง/พูด - จับใจความสำคัญ - ฝึกวิเคราะห์ - ใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิด ความบันเทิง - ออกเสียงให้ถูกต้อง (ควบกล้ำ) - สนทนา เล่าเรื่อง อธิบาย บรรยาย ความรู้สึก รายงาน อภิปราย ซักถาม วิจารณ์ สรุปความคิดเห็น - ฝึกการเล่าניתาน เลียนแบบ เล่นละคร ปริศนาคำถาม คำคล้องจอง ร้องเพลง ท่องบทหรือกรอง .....</p> <p>อ่าน - อ่านออกเสียง คำพ้อง อักษรย่อ ราชาศัพท์ ภาษิต พังเพย สำนวน แผนที่ กราฟ - ๑,๒๐๐ คำป.๓, ๑,๕๕๐ คำป.๔ - อ่านนิทานสบาย บทหรือกรอง เรื่อง จากวรรณคดี สารคดี บทความ ประกาศ โฆษณา คำชี้แจง คำแนะนำ แผนที่ เน้น</p>

ประถมปลาย
ป. ๔ - ป. ๖
(๘ - ๑๐ ขวบ)

ฟัง-พูด - หาข้อมูล ถาม และอธิบาย
ความคิดของตนเอง
วางแผน และหาทางกันมิให้เกิดปัญหาใน
การปฏิบัติ (What...if)

อ่าน - ฝึกให้รักการอ่าน

- อ่านเองไม่ต้องมีใครบังคับ และอ่านแล้ว
นำมาคิดต่อ
ฝึกให้อ่านสิ่งที่อยากขึ้นๆ หรืออ่าน
แล้วออกความคิดเห็นกับเพื่อนๆ

เขียน

ฝึกให้เขียนสิ่งที่อยู่รอบตัวครู เพื่อน เด็ก
อื่นๆในโลก ผู้ใหญ่ในชุมชน หรือบุคคล
สมมติ
- รู้จักวิธีการเขียนแบบเล่า ตกเถียง วิเคราะห์
วิธีการใช้เขียน จดหมาย

การอ่านอย่างรวดเร็ว

- อธิบายรายละเอียดความคิดเห็น ใจความ
สำคัญ จับใจความสำคัญ คติวิจารณ์
วิเคราะห์
- การใช้พจนานุกรม การใช้ห้องสมุด
- การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมใน...

เขียน - เขียนควบกล้า สะกด ประโยค
ต่าง ๆ

- แสดงความต้องการ เรียบเรียงหรือสื่อ
ความหมาย
- วิเคราะห์เรื่อง ลำดับเหตุการณ์ เขียน
ขยายความ บันทึก อธิบาย บรรยายภาพ
จดหมาย ข้อความ กรอกแบบรายการ
เขียนเรื่องจากสมมติ บทหรือกรอง เขียน
เชิงสร้างสรรค์

มารยาท - เหมือน ป.ต้น พระธรรม
เทศนา แยกแยะข้อเท็จจริง

- สรุปหลักการ เจตนารมณ์ ...ข้อความ
และเรื่องนั้น ๆ
- อภิปรายความเข้าใจ รู้สึก ข้อคิด ความ
ไพเราะของภาษา

พูด - อภิปราย วิเคราะห์ ได้ว่าที่ แสดง
ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อธิบายชี้แจง
การเป็นพิธีกรประชุม แสดงละคร
อภิปราย ได้ว่าที่ การแสดงพื้นเมือง

อ่าน - คำคม คำขวัญ คติพจน์

เขียน - .....ย่อเรื่องจากวรรณคดี เขียนจาก
จินตนาการ คำขวัญคติพจน์ บทหรือกรอง
คัดลอก

- ฝึกการวางแผน รวบรวมความคิด ก่อน
- เขียน บทร่าง ทวนปรับแก้คำผิด เกลา
- สำนวน และนำเสนอกับครู เพื่อน ฯลฯ
- สร้างโอกาสให้เด็ก

๓.๓ หลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษา

เอกสารของสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๓๖ : ๑๑๕-๑๒๐๐) ระบุว่า ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งอาจารย์ผู้สอนได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ สรุปได้ดังนี้

๑. รูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสม สำหรับเด็กปัญญาเลิศควรมีความหลากหลาย รูปแบบ โดยคำนึงถึงระดับสติปัญญา และความสามารถของเด็กแต่ละกลุ่มหรือแต่ละคน

๒. ควรคัดแยก (Identify) เด็กออกมาได้ว่าเด็กมีความสามารถพิเศษเฉพาะด้านใดก็จัดการเรียนการสอนเน้นในเรื่องนั้นๆ เช่น มีโรงเรียนดนตรีสำหรับเด็กที่มีความสามารถด้านดนตรี เป็นต้น ควรทำตั้งแต่ระดับประถมและมัธยมศึกษามากกว่าจะเริ่มที่ระดับมหาวิทยาลัย

๓. ควรให้เด็กมีความคิดอิสระ

๔. ควรจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะตั้งแต่ระดับมัธยม จัดอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาเป็นผู้สอน แต่บางกิจกรรมอาจจะนำเข้าศึกษาร่วมกับนักเรียนอื่นๆ ด้วย

๕. เด็กที่มีความฉลาดมากเป็นพิเศษไม่จำเป็นต้องจัดสอนเป็นพิเศษ แต่ควรให้เด็กเหล่านี้มีเวลาเป็นตัวเองมากขึ้นจะได้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และขอให้มีแหล่งที่เด็กจะค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างเพียงพอและสะดวก กล่าวคือ จัดให้มีห้องสมุดและตำราให้มากเพียงพอ รวมทั้งอุปกรณ์การเรียนที่มีคุณภาพ

๖. ควรจัดให้เด็กเรียนในโครงสร้าง ๓ ปี ร่วมกับเด็กนักเรียนอื่นตามปกติ แต่จัดให้มีโครงการเสริม เน้นและเพิ่มเติมรายละเอียดที่ลึกซึ้งและกว้างขวางมากขึ้น เพื่อให้เด็กมีความซัดเซ็งและรู้จริงไม่ควรจะไปรวบรัด ย่นย่อเนื้อหาความรู้อย่างรีบเร่ง

๗. ควรจัดให้นักเรียนได้เลือกเรียนรายวิชาเลือกเสรีตามความต้องการ และจำเป็นต้องใช้ในการวางแผนอนาคตของนักเรียนมีทักษะกระบวนการในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

๘. ควรจัดเป็นชั้นเรียนเฉพาะ แต่ควรให้เด็กในโครงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอื่นๆ เหมือนนักเรียนปกติทั่วไปด้วย

๙. ควรใช้ระบบ Classless System เช่น จัดเป็นศูนย์วิชาการ นักเรียนสามารถเวียนกันเข้ามาเรียนตามความสามารถของตน

๑๐. ควรเปิดหลักสูตรภาคฤดูร้อน ซึ่งมีวิชาที่ยาก อยู่ในระดับสูง

๑๑. โรงเรียนควรมีแผนการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศเป็นกรณีพิเศษ หรือเป็นรายกรณี

๑๒. ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เน้นให้เกิดกระบวนการทางความคิด และการแก้ปัญหา มีความพร้อมทางด้านวิทยาศาสตร์ อาจารย์ในโครงการต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์สามารถเป็นผู้แนะนำ กระตุ้นให้นักเรียนมีกำลังใจในการเรียน มีงบประมาณพร้อมที่จะสนับสนุนในด้านการเรียน และกิจกรรมที่นักเรียนเสนอ จัดการเรียนเป็นกลุ่มย่อย และให้นักเรียนเลือกเรียนในสาขาที่ตนเองมีความถนัดและสนใจเป็นพิเศษ

ศรียา นิยมธรรม ได้เสนอหลักในการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง ไว้อย่างน่าสนใจดังนี้ (ศรียา นิยมธรรม. ๒๕๓๕ : ไม่มีเลขหน้า)

วิชาที่เกี่ยวข้อง (Subject Related)	กิจกรรมในการเรียนรู้ต่างๆ ควรเกี่ยวข้องกันกับสิ่งที่ให้เด็กได้คิดและทำ เช่น เปรียบเทียบร่างกายมนุษย์กับเครื่องจักร วิธีนี้ทักษะในการคิดเปรียบเทียบจะได้รับการกระตุ้น
เน้นกระบวนการ (Process - Oriented)	ทักษะด้านการคิดมีใช้จะเพียงการได้รู้ความจริงจากตัวอย่างข้างต้น ควรจะเน้นกระบวนการของการเปรียบเทียบ ซึ่งจัดเป็นทักษะของการคิด
เน้นที่ผลลัพธ์ (Product - Oriented)	ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างจริงจัง เช่น สร้างหุ่นจำลองของส่วนต่างๆ ของร่างกายหรือมองให้สัมพันธ์กับชิ้นส่วนต่างๆ ของเครื่องจักร เช่น ข้อต่อที่หัวเข้าและบานพับ
การนำไปใช้แบบปลายเปิด (Open - Ended Application)	กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ควรจะเอื้อต่อการตอบสนองในรูปแบบต่างๆ เช่น ไม่วางเงื่อนไขว่าจะต้องเปรียบเทียบอย่างไร
เด็กเป็นผู้เลือก (Student Selected)	กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ควรจัดให้แต่ละคนได้มีโอกาสเลือกตามความสนใจ ความต้องการจำเป็น และความสามารถที่แตกต่างกัน เช่น เด็กสามารถจะทำงานให้เสร็จโดยวิธีใดก็ได้
คุณภาพมิใช่ปริมาณ (Quality not Quantity)	เด็กปัญญาเลิศสามารถทำงานต่างๆ ที่ได้รับหมายได้แทบทั้งหมด จึงมีแนวโน้มที่ครูจะให้งานแก่เด็กมากกว่าคนอื่น แต่ต้องไม่ลืมว่าควรจะให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้โดยตัวเองด้วย

เวลาสำหรับการเรียนรู้อย่างอิสระด้วยตนเอง (Time for Independent Self - Directed Learning)	เด็กปัญญาเลิศมักพึงพอใจกับการทำงานตามลำพังในบางเวลา ควรมีโปรแกรมหรือกิจกรรมที่เด็กทำด้วยตนเอง ความรู้หรือคำตอบเองด้วย	ค้นคว้าหา
--	---	-----------

๓.๔ วัตถุประสงค์ของการพัฒนาความสามารถพิเศษ

อุษณีย์ โพธิสุข. (อุษณีย์ โพธิสุข. ๒๕๔๑: ๒๐-๒๑) เสนอว่า วัตถุประสงค์ของการพัฒนาความสามารถพิเศษควร

- สร้างสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นการเรียนรู้ให้เด็กทุกคนได้แสดงถึงพรสวรรค์ที่แฝงเร้นออกมา
- ให้มีการพัฒนาโครงสร้างทางการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้เด็กให้ดียิ่งขึ้น เพราะเด็กที่มีความสามารถโดดเด่นมาก ก็มีข้อด้อยที่จะปรับปรุงและเด็กที่ดูธรรมดาๆ ก็อาจมีความสามารถพิเศษแฝงอยู่
- ให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างที่เป็นรากฐานของการสร้างองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความเข้มแข็งในเรื่ององค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม
- ช่วยลดสภาพที่แข็ง กดดัน ทำให้เกิดความคับข้องใจที่ส่งผลกับการเรียนรู้ของเด็กในระยะยาว
- เพิ่มอัจฉริยภาพที่มีอยู่ในตัวเด็ก ให้โดดเด่นชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้ส่งผลต่อสภาพจิตใจที่ดีขึ้น รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่ามากขึ้น
- เป็นฐานสำคัญในการสร้างผู้นำของสังคมด้านต่างๆ
- องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการวิจัยทดลองในการศึกษาเพื่อเด็กกลุ่มนี้ ทำให้เราทราบถึงปัจจัยของการสร้างคนให้เก่งขึ้น ใช้ศักยภาพตนเองได้ดีขึ้น และอะไรเป็นอุปสรรคที่ทำให้เด็กไม่สามารถแสดงศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ สิ่งเหล่านี้เป็นประโยชน์กับเด็กทุกๆ คน ไม่เฉพาะแต่เด็กที่มีความสามารถพิเศษเท่านั้น

การจัดโปรแกรม มีหลายลักษณะ แต่มีวิธีการจัดโปรแกรมที่สำคัญๆ ๓ วิธี คือ

๑. วิธีเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment)
๒. วิธีลดระยะเวลาการเรียน (Acceleration)
๓. การใช้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเป็นผู้ให้คำปรึกษาดูแล (Mentor)

๓.๕ แนวทางหรือทางเลือกสำหรับการจัดโครงการการพัฒนาความสามารถพิเศษ

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๓๖ : ๑๕๒-๑๕๖) ได้รวบรวมทางเลือกต่างๆจากโปรแกรมการศึกษาที่ใช้กันอยู่ในต่างประเทศ ซึ่งอาจจะเป็นตัวอย่างที่จะช่วยพิจารณาแนวทางการจัดโปรแกรมให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในประเทศไทย

๑. การเข้าเรียนก่อนวัย (Advance Placement)

เป็นการจัดการระดับชั้นเรียนในโรงเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผ่านการจัดเลือกด้านความสามารถจากคณะกรรมการ ว่าเด็กนักเรียนมีความพร้อมใด

๒. การส่งเสริมความก้าวหน้าโดยลดความซ้ำซ้อน (Advance Standing)

เป็นการอนุญาตให้นักเรียนได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นบางวิชา ส่วนใหญ่จะเปิดโอกาสให้กับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้มีโอกาสเรียนบางวิชานิสิตนักศึกษาอื่นในมหาวิทยาลัย หรือนักเรียนบางคนที่จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย มีความสามารถดีเด่นเฉพาะวิชา ก็อาจให้มีการทดสอบและยกเว้นการเรียนรายวิชานั้นได้ เพื่อลดความซ้ำซ้อนทางการเรียนให้กับเด็ก

๓. แหล่งวิทยาการในชุมชน (Community Resources)

เป็นการใช้ความรู้จากแหล่งในชุมชน เช่น จากบุคลากร สถาบัน หรือสถานที่ต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

๔. โปรแกรมการย่อเวลาเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (Condensed Junior High School Program)

เป็นโปรแกรมการย่อเวลาเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจาก ๓ ปี ให้เหลือเพียง ๒ ปี ซึ่งลักษณะการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะปรากฏในหลายๆ เมือง

๕. การจัดสมาคม ชมรม หรือโครงการร่วมมือ (Consortium)

เป็นการรวบรวมทรัพยากรของโรงเรียนหลายๆ แห่งไว้ด้วยกัน เพื่อจะได้ช่วยกันพัฒนาศักยภาพของเด็กปัญญาเลิศ วิธีการนี้จะเป็นประโยชน์กับโรงเรียนขนาดเล็ก

๖. การสอนทางไปรษณีย์ (Correspondence Study)

เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนที่อยู่ห่างไกลได้ศึกษาในสิ่งที่มีต้นความสามารถสูง และมีความสนใจ หรือสามารถสำรวจและทดลองความสามารถของตน หลักสูตรที่ได้นำเสนอคณะกรรมการกลางด้านการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศทุกหลักสูตรสามารถปรับขยายให้มีรูปแบบเช่น โปรแกรมนี้ วิธีการที่จะเป็นประโยชน์สำหรับ

โรงเรียนเล็กๆ และ โรงเรียนที่อยู่ห่างไกล และในกรณีที่ความสนใจของนักเรียนแตกต่างกันไปจากนักเรียนปกติ

๙. การฝึกความคิดสร้างสรรค์ (Creativity Training)

เป็นกิจกรรมในหลักสูตรที่จัดขึ้นสำหรับเด็กปัญญาเลิศ แบบทดสอบและวัสดุที่ใช้ในการฝึกแบบนี้จะมีการปรับเปลี่ยนบ่อยมาก

๘. การรับเด็กเข้าในโรงเรียนให้เร็วขึ้น (Early Admission to School)

เป็นวิธีการปฏิบัติมานานหลายปี ซึ่งจะเป็นผลดีสำหรับนักเรียนที่ได้รับคัดเลือกกว่ามีความพร้อมที่เรียนเร็วกว่านักเรียนวัยเดียวกัน

๕. การรับเด็กเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยให้เร็วขึ้น (Early Admission to University)

บางมหาวิทยาลัยจะรับนักเรียนที่มีความสามารถ เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ หลังจากทดลองให้เข้าเรียนในภาคฤดูร้อนและประสบความสำเร็จในการติดตามการเรียน

๑๐. การข้ามชั้น (Grade Skipping)

เป็นวิธีการปฏิบัติที่เก่าแก่ ถ้าวิธีการดังกล่าวได้นำไปใช้ในการรับเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนให้เร็วขึ้น ก็จะช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนได้

๑๑. ห้องเหรียญทอง (Honors Classes)

เป็นการจัดกลุ่มตามความสามารถทางวิชาการ โดยปกติจะจัดสถานการณ์ที่ทำทายและการเรียนรู้ที่เข้มข้นกว่าชั้นเรียนปกติ วิจารณ์ โรงเรียนใหญ่ในประเทศไทยได้ใช้เยอะแล้ว โดยอาจจะยึดหลักสูตรปกติ แล้วให้มีการสอนเสริม แต่ในการวัดผลมักใช้เครื่องมือและวิธีการวัดร่วมกับเด็กปกติ ทำให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษไม่ได้พัฒนาไปเท่าที่ควร

๑๒. การจัดวิชาสหวิทยาการ (Interdisciplinary Courses)

เด็กปัญญาเลิศจะมีความสามารถที่จะเห็นโลกทัศน์ที่กว้างขวางเกี่ยวกับความรู้ของมนุษย์ และความสามารถที่จะใช้ประโยชน์จากการจัดการหลักสูตร ตัวอย่างเช่น การบูรณาการ ศิลปศาสตร์ สังคมศึกษา และวิจิตรศิลป์ ลงในหลักสูตรทางมนุษยวิทยา หรือวิทยาศาสตร์ มีแนวโน้มสูงกว่าหลักสูตรแกนแห่งชาติที่กำลังจะประกาศใช้ อาจจะใช้แนวการจัดหลักสูตรเช่นนี้

๑๓. ครูเวียน / ครูเดินสอน (Itinerant Teacher)

โรงเรียนที่มีเด็กปัญญาเลิศจำนวนน้อย คณะกรรมการกลางด้านการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ อาจจะทำเลือกส่งครูจากโรงเรียนไปยังอีกโรงเรียนหนึ่งได้ เพื่อสอนในโปรแกรมที่เหมาะสม เช่น อำเภอหนึ่งอาจจะจ้างครูคนเดียวที่ดูแลเด็กได้ ๕ โรงเรียน ๒ ระดับ เป็นต้น แต่ต้องอำนวยความสะดวกและมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้

๑๔. การจัดกลุ่มแบบ “Joplin” (“Joplin” Type Grouping)

เป็นวิธีการจัดกลุ่มเด็กในการเรียนตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นวิธีการที่นักวิชาการ / ครู ส่วนใหญ่คุ้นเคยกันดีในชั้นประถมศึกษาที่เด็กเป็นปัญญาเลิศ จะถูกจัดระดับชั้นเรียน โดยใช้ทักษะวิชาการอ่านและคณิตศาสตร์ ปัญหาก็คือ เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ หรือ มีความสามารถทางด้านศิลปะ ดนตรี และ กายกรรม มักจะทำคะแนนภาษา และคณิตศาสตร์ได้ไม่ดี จึงพลาดโอกาสในการพัฒนาตนเอง

๑๕. โปรแกรมที่ปรึกษา (Mentor Programs)

เป็นโปรแกรมที่จะให้นักเรียนจับคู่กับบุคคลในวิชาชีพพ่อค้า ผู้เชี่ยวชาญงานอดิเรก นักแสดง ฯลฯ เพื่อบุคคลที่มีความรู้ความสามารถทำให้นักเรียนได้สำรวจ และพัฒนาความสามารถและความสนใจพิเศษของตนเอง วิธีการนี้จำเป็นจะต้องมีทำเนียบผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆ และตั้งคำตอบแทน หรือสร้างรายวิชาฝึกงานขึ้นรองรับ เช่น ในหลักสูตรภาษาอังกฤษมีรายวิชา English on the Job เป็นต้น

๑๖. การย่นระยะเวลาเรียน (Mini Courses)

รายวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่จัดน้อยกว่าการเรียนปกติทั้งปี อาจย่นระยะเวลาการเรียนบางวิชาให้เหลือน้อยวันลง ไม่จำเป็นต้องเรียนเต็มตามเวลาของปฏิทินโรงเรียน เพราะเด็กสามารถเรียนได้เร็วกว่าเวลาปกติ ความเป็นจริงการเรียนของมนุษย์ คือ ไม่ได้ต้องการไปโรงเรียนถึง ๑๘๐ วัน เพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จ

๑๗. ให้ออกนอก (Released Time)

นักเรียนได้รับอนุญาตให้ออกไปทัศนศึกษาหาประสบการณ์นอกโรงเรียน การปฏิบัติการโดยทั่วไป คือ ให้ออกรายวิชาที่โรงเรียนใกล้ๆ เมื่อเร็วๆ นี้มีโปรแกรมสำหรับการเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ในการปฏิบัติการวิจัยในการเยี่ยมชมห้องทำงานทางศิลปะ พิพิธภัณฑสถาน และการฝึกทักษะในหลายสาขาอาชีพ

๑๘. ห้องเสริมวิทยาการ (Resource Room)

นักเรียนจะเข้ามาในห้องนี้ เพื่อใช้สื่อและอุปกรณ์ช่วยให้มีประสบการณ์พิเศษจากประสบการณ์ในชั้นเรียน โปรแกรมเสริมการเรียนเช่นนี้ ได้พัฒนาขึ้นหลายโปรแกรม โดยใช้ห้องเสริมวิทยาการนี้

๑๙. โปรแกรมสำหรับผู้รอบรู้ (Scholars Program)

เป็นโปรแกรมที่จัดเป็นพิเศษ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องการศึกษาเฉพาะเรื่อง (Independent Study) หรือเรื่องการจัดการเรียนการสอนสถานที่ (Released Time) เป็นต้น

๒๐. การสัมมนา (Seminar)

เป็นการสัมมนานักเรียนและผู้เชี่ยวชาญ โดยให้ร่วมกันเสนอความคิดเห็นในประเด็นเกี่ยวกับความรู้และความพยายามของมนุษย์ ซึ่งอาจจะจัดในโรงเรียนหรือที่อื่นๆ หรือเป็นกิจกรรมระหว่างโรงเรียน

๒๑. ชั้นเรียนพิเศษ (Special Classes)

เป็นชั้นเรียนที่ประกอบด้วยเด็กปัญญาเลิศและครู ๑ คน ทั้งโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจะมีชั้นเรียนพิเศษ ซึ่งชั้นเรียนนี้อาจจะไม่มีการจัดระดับชั้น เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการพัฒนาการเรียนรายวิชา

๒๒. โปรแกรมที่จัดตามความสนใจพิเศษ (Special Interest Programs)

เป็นโปรแกรมที่เสริมการเรียนจากชั้นเรียนปกติ และจัดให้สำหรับนักเรียนได้มีโอกาสติดตามความสนใจที่แท้จริง โดยมีครูคอยช่วยเหลือและขยายขอบเขตของความรู้เพิ่มเติมที่ไม่สามารถจัดให้ได้ในชั้นเรียนปกติ

๒๓. โรงเรียนพิเศษ (Special Schools)

ปกติจะพบในเมืองขนาดใหญ่ เป็นโรงเรียนที่จัดเป็นพิเศษโดยรับนักเรียนที่ต้องผ่านการคัดเลือก โดยเน้นในเรื่องความคาดหวัง ความท้าทาย และผลสัมฤทธิ์

๒๔. โปรแกรมภาคฤดูร้อน (Summer Programs)

เป็นทั้งโปรแกรมเสริมการเรียนและเร่งการเรียน เป็นกิจกรรมในภาคฤดูร้อนความแตกต่างระหว่างโปรแกรมปกติกับโปรแกรมภาคฤดูร้อนจะแตกต่างกันในเรื่องเวลาที่ใช้ (อาจจะจัดหลังจากเลิกเรียนในวันปกติหรือวันเสาร์)

๒๕. ผู้รับคำปรึกษาของครู (Teacher Consultant)

เป็นครูใหญ่ที่จะเยี่ยมเยียนเด็กปัญญาเลิศ และจัดบริการเสริมการเรียนเป็นรายบุคคลตลอดจนจัดหาผู้ที่จะมาช่วยครูในชั้นเรียน เพื่อจะช่วยพัฒนาเด็กปัญญาเลิศให้มีศักยภาพเต็มที่

๒๖. การฝึกฝนตัวต่อตัว (Tutoring)

เป็นการช่วยสอนให้แก่เด็กปัญญาเลิศในลักษณะตัวต่อตัว หรือกลุ่มเล็กมาก วิธีการนี้จะใช้บ่อยๆ ในการช่วยเหลือเด็กที่มีความสนใจและความต้องการต่างจากคนอื่น ในบางครั้งบทบาทอาจจะกลับกัน โดยเด็กปัญญาเลิศแสดงบทบาทเป็นผู้สอนเด็กอื่นๆ

๒๗. ห้องเรียนแบบไม่มีชั้น (Ungraded Classrooms)

เป็นชั้นเรียนที่จัดสำหรับการเรียนรู้ที่เน้นความเสมอภาค โดยนักเรียนแต่ละคนจะย้ายเข้าไปเรียนร่วมกัน โดยแลกเปลี่ยนกิจกรรมของแต่ละวิชาซึ่งกันและกันกับนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ และความต้องการเดียวกัน โดยไม่สนใจว่านักเรียนจะอยู่ชั้นไหนและอายุเท่าไร

นอกจากนี้ อุษณีย์ โพธิสุข (๒๕๔๑ : ๒๐-๒๑) ยังเสนอกิจกรรมอื่นๆ เช่น

๑. จัดโครงการวันเสาร์ และระหว่างปิดภาคเรียน
๒. ทำโครงการพิเศษ อาทิ โครงการวิทยาศาสตร์
๓. ย่นเวลาเรียนบางวิชา / บางชั้นเรียน
๔. เรียนภาษาอื่น หรือสาขาวิชาที่เด็กสนใจเรียนเฉพาะให้ลึกซึ้งมากขึ้น
๕. แนะนำเสริมความสามารถ
๖. จัดชมรม หรือกลุ่มที่มีความสามารถและความสนใจใกล้เคียงกัน
๗. จัดการศึกษาเฉพาะรายบุคคล
๘. จัดโครงการพิเศษ อาทิ โอลิมปิก โครงการค่าย ฯลฯ
๙. จัดโครงการฝึกทักษะความคิดระดับสูง ความสามารถทางสังคม ภาษาที่สองและการเรียนรู้ด้วยตนเอง
๑๐. จัดโครงการเสริมความก้าวหน้า โดยให้เรียนสิ่งที่ยากและซับซ้อนขึ้น หรือให้เรียนในชั้นที่สูงกว่าในบางวิชา
๑๑. จัดการศึกษาเฉพาะเรื่อง
๑๒. จัดห้องศูนย์วิทยากร
๑๓. การแข่งขันประกวดต่างๆ
๑๔. การพัฒนาศูนย์สื่อการเรียนด้วยตนเอง
๑๕. ฝึกให้เด็กเป็นผู้สอน

๑๖. จัดห้องเรียนพิเศษในบางวิชา

๑๗. จัดโรงเรียนพิเศษ (ในขณะนี้ไม่เป็นที่นิยมมากนัก)

การใช้วิธีการทางการศึกษาที่ดี ไม่ควรยึดวิธีการเดียว เพราะทำให้เกิดสภาพการศึกษาที่แข็งไม่ยืดหยุ่นตามความต้องการ หรือสภาพความสามารถของเด็ก การกำหนดเลือกใช้วิธีการทางการศึกษา จึงเป็นกระบวนการไม่ตายตัว มีการปรับเปลี่ยนตลอดเวลา (Dynamic Process) และควรใช้ยุทธวิธีหลายอย่างในโครงการเดียวกัน

๓.๖ วิธีการเสาะหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา

ในโรงเรียนครูจะรู้ได้อย่างไรว่าใครมีความสามารถพิเศษทางภาษา

เด็กที่มีความสามารถพิเศษในภาษาไทยในระบบโรงเรียนนั้น โดยทั่วไปหมายถึงเด็ก ๓ ประเภทคือ

๑) เด็กที่มีความสามารถสูงกว่าพัฒนาการทางภาษาของเด็กตามปกติ เช่น รงค์ วงสุวรรณค์ ที่อ่าน หนังสือพิมพ์ได้เมื่ออายุ 5 ขวบ และอ่านขุนช้างขุนแผนจบแล้ว เมื่อเข้าชั้นประถมปีที่ ๑ เด็กกลุ่มนี้มีไม่มาก อาจจะมี ๑ - ๒ คน ในหนึ่งห้องจะมีพฤติกรรมที่ทำให้ครูรำคาญหรือโมโห เช่น ไม่ตั้งใจฟังครู (เพราะเขารู้เกินเรื่องที่ครูสอน จะหยุดหยิก ไม่อยู่สุข เคลื่อนไหวตลอดเวลา

๒) เด็กที่มีความสามารถและอัตราการพัฒนาทางภาษาสูงเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มในห้องเรียนเดียวกัน หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “เด็กเก่ง” จะรู้จากคะแนนเวลาสอบจะทำงานเสร็จก่อนคนอื่น และผลงานจะมีคุณภาพดีมากเมื่อเทียบกับคนอื่น เด็กกลุ่มนี้จะเป็นคนโปรดของครู

๓) เด็กที่แสดงออกอย่างชัดเจนว่ามีแววภาษาหรือมีพรสวรรค์ทางภาษา เช่นเด็กบางคนจะค้นกลอนสดได้อย่างคล่องแคล่ว เด็กบางคนชอบแต่งนิทาน นวนิยาย ให้เพื่อนอ่าน เด็กบางคนมีความสามารถในการเล่าโจ๊ก หรือพูดจาดลกๆ ให้เพื่อนเฮฮาในสภาพของห้องเรียนไทยที่มีเด็กจำนวน ๔๐-๖๐ คน ต่อหนึ่งห้อง ครูไม่สามารถจะดูแลเด็กเหล่านี้ได้ ทั้งๆที่เขามีสิทธิและสมควรที่จะได้รับการสอนที่พัฒนาความสามารถของเขาขึ้นไป

การเลือก (Screening) และการคัดแยก (Identification)

เมื่อก้าวถึงการพัฒนาผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา คำถามที่มักจะมีผู้ถามเสมอคือ ใครคือผู้มีพรสวรรค์ทางภาษา เราารู้ได้อย่างไร มีเครื่องมืออะไรวัด เราต่างคาดหวังว่าจะมีเครื่องมือที่มาช่วยเราให้รู้ว่าใครมีพรสวรรค์ทางภาษา แต่จนถึงปัจจุบัน นักการศึกษา นักภาษา นักวัดผล นักจิตวิทยา ฯลฯ ก็ยังไม่สามารถสร้างเครื่องมือสำเร็จรูปมาวัดได้อย่างเหมาะสม เพราะความสามารถพิเศษทางสมองของมนุษย์เป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อน ซับซ้อนและพิศดาร ที่มีรูปแบบไม่ค่อยจะซ้ำกัน แต่การคัดเลือกเด็กเข้าโครงการก็สามารถทำได้โดยใช้กระบวนการที่หลากหลายดังที่จะกล่าวถึงต่อไป

อุษณีย์ โพธิสุข (๒๕๔๐) ได้เสนอขั้นตอนในการสำรวจหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาดังตารางที่ ๓.๒ ข้างล่าง

ตารางที่ ๓.๒ แสดงขั้นตอนในการสำรวจหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา

จาก เด็กทั้งหมด = ๑๐๐ %

๑. เสนอชื่อโดยครู พ่อแม่ เพื่อน นักจิตวิทยา ตนเอง
๒. รายงานจากครู
๓. ประวัตินักเรียน
๔. ผลงานโดดเด่น ผลการเรียน
๕. แบบประเมินความสามารถ
๖. IQ Test (กลุ่ม)
๗. แบบสำรวจความสนใจ

เหลือ ๑๐-๒๐%

๑. สรุบบัญชีข้อมูลขั้นต้น
๒. ทดสอบ IQ (เดี่ยว)
๓. ทดสอบเฉพาะสาขา
๔. ทดสอบความคิดสร้างสรรค์
๕. สัมภาษณ์พ่อแม่ ครู

-----
๑. ข้อมูลจากขั้นที่ ๑

๒. ผู้เชี่ยวชาญตัดสิน

เหลือ ๑-๕ % เข้าโครงการ

อุษณีย์ โพธิสุข (๒๕๔๐) ปรับปรุงจากแนวความคิดตาม Model ของ Clark ๑๙๙๒.

โดยอาจนำไปพัฒนาเป็นเครื่องมือดังตารางที่ ๓.๓

**ตารางที่ ๓.๓ แสดงกระบวนการสำรวจและคัดเลือก
(แบบคัดแยกผู้มีความสามารถพิเศษ พัฒนาโดย อุษณีย์ โพธิสุข (๒๕๔๐))**

ชื่อ.....	โรงเรียน .....ชั้น.....										
จาก เด็กทั้งหมด = ๑๐๐ %	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%; text-align: center;">๕</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">๔</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">๓</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">๒</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">๑</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ดีเลิศ</td> <td style="text-align: center;">ดีมาก</td> <td style="text-align: center;">ดีปานกลาง</td> <td style="text-align: center;">ปานกลาง</td> <td style="text-align: center;">พอใช้</td> </tr> </table>	๕	๔	๓	๒	๑	ดีเลิศ	ดีมาก	ดีปานกลาง	ปานกลาง	พอใช้
๕	๔	๓	๒	๑							
ดีเลิศ	ดีมาก	ดีปานกลาง	ปานกลาง	พอใช้							
<p>๑. เสนอชื่อ โดย</p> <p> ครู</p> <p> พ่อแม่</p> <p> เพื่อน</p> <p> นักจิตวิทยา</p> <p> ตนเอง</p> <p>๒. รายงานจากครู</p> <p>๓. ประวัตินักเรียน</p> <p>๔. ผลงานโดดเด่น</p> <p> ผลการเรียน</p> <p>๕. แบบประเมินความสามารถ</p> <p>๖. IQ Test (กลุ่ม)</p> <p>๗. แบบสำรวจความสนใจ</p> <p> สรุปข้อมูลขั้นต้น</p> <p> จำนวนครั้งที่อยู่ในแถวนี้</p> <p> น้ำหนัก</p> <p> ผลลัพท์</p> <p> คะแนนเต็ม</p> <p> อยู่ในกลุ่ม ๒๐ % แรก</p> <p> การตัดสินใจ</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;"></td> <td style="width: 50%; text-align: center;">อยู่ ไม่อยู่</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;"></td> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: center;">รับเข้าโครงการ ไม่รับเข้าโครงการ</td> </tr> </table>		อยู่ ไม่อยู่		รับเข้าโครงการ ไม่รับเข้าโครงการ						
	อยู่ ไม่อยู่										
	รับเข้าโครงการ ไม่รับเข้าโครงการ										
<p>๑. สรุปข้อมูลขั้นต้น</p> <p>๒. ทดสอบ IQ (เดี่ยว)</p> <p>๓. ทดสอบเฉพาะสาขา</p> <p>๔. ทดสอบความคิดสร้างสรรค์</p> <p>๕. สัมภาษณ์พ่อแม่ ครู</p> <p>๑. ข้อมูลจากขั้นที่ ๑</p> <p>๒. ผู้เชี่ยวชาญตัดสินใจ</p> <p>เหลือ ๑-๕ % เข้าโครงการ</p>											

การคัดเลือกเด็กเข้าโครงการ ด้วยวิธีการดังกล่าว ควรทำทุกปีทั้งโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง เพราะเด็กบางคนแสดงความสามารถอย่างชัดเจนตั้งแต่ยังเยาว์ ในขณะที่เด็กบางคนมาแสดงภายหลัง (Late bloomers) บางคนก็เก่งหลายทาง บางคนก็เก่งทางเดียว ทั้งนี้ผู้เขียนได้รวบรวมแบบฟอร์มการการเสนอชื่อโดยครู และผู้ปกครอง ของ พาร์ค (Parkes ๑๙๘๕.) และแบบฟอร์ม และวิธีการเสนอชื่อโดยเพื่อน ของ วิลเลียม (อังอิงใน Maker ๑๙๘๒.)

๓.๗ หลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม และสภาพแวดล้อมสำหรับการพัฒนาความสามารถพิเศษ

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๓๖ : ๑๙๘-๑๙๐) เสนอว่าหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับสอนเด็กเก่ง ควรจะมีความกว้างมากพอที่เด็กจะพบสิ่งที่ตนสนใจได้ และควรมีหลักการดังนี้

๑. เนื้อหาวิชา ควรเป็นแบบแกน (Content-based) ที่จะทำให้เด็กเรียนไปได้อย่างรวดเร็วจากง่ายไปหายาก
๒. หลักสูตร ควรมีเนื้อหาในลักษณะกระบวนการ - ผลลัพธ์ - รายงานการวิจัย (Process-Product-Research-Dimension) ที่ให้โอกาสเด็กค้นลึกลงไปได้ว่าเรื่องนี้ทำอย่างไรได้ผลอะไร มีวิธีการศึกษาอย่างไร
๓. หลักสูตรรายวิชา ควรให้โอกาสเด็กค้นคว้าศึกษาได้ทุกวิชาที่เรียนในหลักสูตรไม่ใช่เฉพาะวิชาที่เรียนในชั่วโมงนั้นเท่านั้น (Epistemological Concept) และควรชี้ให้เห็นว่าเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์อย่างไร
๔. หลักสูตร ควรเน้นแนวความคิด หลักการและทฤษฎี แล้วจึงลงไปสู่รายละเอียด และข้อปลีกย่อยอื่นๆ ตลอดทั้งการนำแนวคิดเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ด้วย

วิธีการสอนเด็กเก่ง ก็คงต้องต่างไปจากการสอนเด็กอ่อนหรือเด็กปกติแน่ การสอนเด็กเก่งและมีพรสวรรค์นั้นควรจะดำเนินการ ดังนี้

๑. สอนในอัตราที่เร็วกว่าสอนเด็กปกติ
๒. ใช้วิธีสอบแบบสอบสวน (Inquiry techniques) และวิธีอภิปราย (Discussion) บ่อยครั้ง
๓. ใช้วิธีเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative learning groups) ในการทำแบบฝึกหัด แก้ปัญหา และโครงการกลุ่มตามความสามารถและความสนใจของเด็ก

๔. ใช้คำถามหลายประเภท ถามเพื่อประเมินผล ถามให้คิดวิเคราะห์ ถามให้คิดเปรียบเทียบ ให้สรุป ให้คาดการณ์ล่วงหน้า เป็นต้น
๕. ครูควรสอนทักษะการคิด (Thinking Skills) เพื่อส่งเสริมความเป็นอัจฉริยะของเด็กด้วย
๖. ใช้ยุทธวิธีการสอนหลายรูปแบบ ไม่ควรใช้แบบเดียว ครั้งแล้วครั้งเล่า
๗. ให้มีโครงการพิเศษเฉพาะตัว ซึ่งเด็กจะมาตกลงกับครูเป็นรายบุคคล

เนื้อหาวิชาที่นำมาสอน ก็ควรจะต่างไปจากเด็กปกติและเด็กอ่อนด้วย เนื้อหาวิชาที่นำมาสอนควรมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

๑. ให้มีระดับความยากง่ายสูงกว่าชั้นที่เรียนอย่างน้อย ๑ ปี
๒. เนื้อหาเหล่านี้สอนในลักษณะแนวความคิดหรือหลักการก่อนแล้ว รายละเอียดตามมาก็หลัง รวมทั้งการนำหลักการไปประยุกต์ด้วย
๓. แบบฝึกหัด การบ้าน งานให้ทำในห้องเรียน เริ่มจากง่ายไปหายาก มีตัวอย่างให้ดูและให้สูงกว่าระดับชั้นเรียนอย่างน้อย ๑ ปี
๔. ให้มีกิจกรรมพิเศษที่เด็กสามารถติดตามหัวข้อเรื่องที่สนใจได้อย่างลึกซึ้ง
๕. สอนให้เห็นความเกี่ยวข้องระหว่างหลักการและวิชาต่างๆ ในหลักสูตร

บุคคลากร ในเรื่องการศึกษาสำหรับเด็กที่เก่งและมีพรสวรรค์พิเศษ ต้องมีการฝึกหัดครูหรือฝึกอบรมครูให้มาสอนเด็กเหล่านี้เป็นพิเศษ ครูก็ควรจะเป็นคนเก่งด้วย และนอกจากจะผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกหัดครูธรรมดาแล้ว ก็ควรจะผ่านการอบรมวิธีสอนและจิตวิทยาเด็กเก่ง การจัดทำหลักสูตร และกระบวนการกลุ่มอีกด้วย ครูที่ได้รับปริญญาตรีสาขาใดสาขาหนึ่งแล้ว นำมารับการอบรมวิชาครูภายหลังน่าจะมีรู้อย่างลึกซึ้ง เหมาะที่จะสอนเด็กเก่งในสาขาของตนได้ อย่างไรก็ตามจะให้ครูเก่งทุกอย่างนั้นคงเป็นไปได้ ถ้าหากมีศูนย์เยาวชนที่จะช่วยส่งเสริมอบรมเด็กเก่งเป็นพิเศษเพิ่มเติม โดยการร่วมมือกับครูก็จะดีมาก เช่น ส่งเสริมวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การกีฬา ดนตรี การแสดงศิลปะ และอื่นๆ อย่างกว้างขวาง และเพียงพอที่จะเตรียมเด็กเพื่ออนาคต (Parke : ๑๕๘๕)

ช่วงเวลาของการพัฒนา เด็กคนไหนเป็นเด็กเก่งนั้น เด็กจะแสดงออกตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเมื่อครูให้โอกาสแสดง ดังนั้น การจัดกลุ่มพิเศษให้เด็กเก่งก็ควรจะทำได้ตั้งแต่ระดับประถมปลายแล้ว อย่างไรก็ตามควรมีการฝึกอบรมครูและผู้บริหารก่อนดำเนินการ และก็ยังไม่มีสายเกินไปที่วงการศึกษไทย จะสอนคนเก่งแบบเก่งตั้งแต่วินาทีนี้เป็นต้นไป

แผนการจัดการ (Management Plan)

อารี สัตถ์หวิ (๒๕๔๐. ๘๔ ; อ้างอิงจาก Maker. ๑๙๙๒. *Teaching Models in Education of the Gifted.*) กล่าวว่าเรานชูลิได้พัฒนาแผนการจัดการ เพื่อช่วยให้ครูทราบถึงรูปแบบ การทำโครงการ การช่วยให้นักเรียนคิดถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษา สํารวจคำถามที่จะต้องหาคําตอบ รูปแบบของผลงานขั้นสุดท้ย กลุ่มบุคคลและสถานที่ที่จะเสนอผลงาน แหล่งวิชาการ และ แหล่งข้อมูลที่จะนำมาใช้ และเกณฑ์ในการประเมินผลงาน

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ในการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมสำหรับการพัฒนาความสามารถพิเศษนั้น อารี สัตถ์หวิ (๒๕๔๐. ๑๘๕ ; อ้างอิงจาก Maker. ๑๙๙๒. *Teaching Models in Education of the Gifted.*) อ้างถึง วิลเลียมส์ ที่ เสนอให้ผู้สร้างหลักสูตรคิดตอบคำถามต่อไปนี้

- ท่านต้องการให้นักเรียนทำอะไร (กิจกรรมของนักเรียน)
- กิจกรรมเหล่านั้นจะนำเด็กไปสู่อะไร (พฤติกรรมของนักเรียน)
- ท่านจะอย่างไรให้เกิดพฤติกรรมนั้นๆ (ยุทธวิธีการสอนของครู)
- กิจกรรมเหล่านั้นอยู่ในวิชาอะไร มีข้อมูลใดบ้างที่ต้องการ กิจกรรมเหล่านี้สัมพันธ์กับหลักสูตรอย่างไร

กิจกรรมและกลวิธีในการสอน

อารี สัตถ์หวิ (๒๕๔๐. ๘๐-๘๑ ; อ้างอิงจาก Maker. ๑๙๙๒. *Teaching Models in Education of the Gifted.*) กล่าวว่าวิธีการ ๓ วิธี ที่ครูจะใช้เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจวิชาการต่างๆ เพื่อค้นหาเรื่องที่ตนสนใจ คือ ๑) จัดศูนย์การเรียนรู้ ๒) ศึกษานอกสถานที่ ๓) เชิญวิทยากรมาพบ และบรรยาย

ศูนย์การเรียนรู้ หรือศูนย์ความสนใจจะมีหัวข้อวิชาการต่างๆ โดยจะมีข้อมูล และสื่อประกอบ ส่วนศึกษานอกสถานที่นั้นนักเรียนจะได้ไปพบกับที่ประกอบอาชีพ ซึ่งใช้วิชาการต่างๆ ตลอดจนได้เห็นอุปกรณ์เครื่องมือในวิชานั้นๆ เช่น ไปศึกษาดูการทำงานของวิศวกร สถาปนิก นักวาดภาพ ผู้ดูแลพิพิธภัณฑ์ ฯลฯ นักเรียนจะได้เห็นผลงานของบุคคลในอาชีพต่างๆ ตลอดจนได้พบปะสนทนา ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจถึงกระบวนการของวิชาการ ส่วนการเชิญวิทยากร มาบรรยายให้นักเรียนฟังนั้น ครูควรเลือกบุคคลในอาชีพและวิชาการต่างๆ ซึ่งทำงานและเพิ่มพูน วิชาการในสาขาของตนอยู่ตลอดเวลา เช่น นักวิทยาศาสตร์ นักแสดง นักประพันธ์ ฯลฯ

บทบาทของครูในการสร้างสภาพแวดล้อม

ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ครูควรมีบทบาทในการสร้างสภาพแวดล้อมดังนี้

๑) บทบาทของครูในการสร้างความสนใจนักเรียนและช่วยนักเรียนแต่ละคนให้วิเคราะห์ว่าตนสนใจเรื่องใด เรนซูลีได้สร้างเครื่องมือ “วิเคราะห์ความสนใจ” (Interest - Analyzer) เพื่อให้ครูใช้ในการช่วยนักเรียนวิเคราะห์ ความสนใจที่แท้จริงของตน เครื่องมือนี้ประกอบด้วยสถานการณ์สมมติหลายๆเรื่อง นักเรียนจะตอบคำถามปลายเปิดของแต่ละสถานการณ์ จากคำตอบของนักเรียนในหลายๆ สถานการณ์อาจจะวิเคราะห์และสรุปความสนใจที่แท้จริงของนักเรียน ในการใช้เครื่องมือนี้ ครูจะต้องแน่ใจว่านักเรียนคุ้นเคยกับเรื่องราวในสถานการณ์ ถ้าหากมีวัฒนธรรมที่ต่างไป ครูควรดัดแปลงเนื้อหาให้เหมาะสมกับความคุ้นเคยของนักเรียน

๒) ครูควรจะหาทางให้นักเรียนได้เห็นแนวคิดที่สร้างสรรค์ใหม่ๆ เช่น ในการเลือกหาวิทยากรท้องถิ่นที่จะมาพบนักเรียน ครูควรเลือกบุคคลในอาชีพและวิชาที่เด็กไม่ค่อยรู้จักหรือคุ้นเคย เพื่อให้เด็กนักเรียนได้มีประสบการณ์กว้างขวาง นอกจากนี้วิทยากรที่เชิญมาพบนักเรียนนี้ควรเป็นบุคคลที่เต็มใจที่จะทำงานกับนักเรียน ซึ่งจะได้เป็น “ครูส่วนตัว” หรือ “Mentor” ต่อให้นักเรียนในขั้นต่อไป เรนซูลีได้สร้างแบบสำรวจวิทยากรในท้องถิ่น ชื่อ “ขุมปัญญาท้องถิ่น” (Community Talent Miner ๑๕๗๗)

๓) ครูควรมีบทบาทในการสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในการเรียนให้เป็นห้องทดลองปฏิบัติการ (Laboratory Environment) ให้นักเรียนได้ทดลองปฏิบัติการจริง ห้องทดลองนี้มีได้ หมายถึง การทดลองทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น ทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ก็ฝึกทดลองจากการศึกษาสังเกตความรู้สึก ความคิด อารมณ์ ที่เรียกว่าเป็นบรรยากาศสิ่งแวดล้อมห้องทดลองนั้น หมายถึงว่านักเรียนได้ศึกษา ค้นคว้า และสามารถสร้างผลงานใหม่ได้ ห้องทดลองนี้อาจจะเป็นที่ตลาด ตามสี่แยก ใต้ต้นไม้ ห้องประชุมสภาจังหวัด ห้องสมุดประชาชน ห้องโสตทัศนศึกษา ฯลฯ (อารี สันหลวี (๒๕๔๐. ๘๔ ; อ้างอิงจาก Maker. ๑๕๘๒. *Teaching Models in Education of the Gifted.*))

๔) ครูควรให้นักเรียนมีทักษะในการศึกษาค้นคว้าสืบสวน สอบสวนผลงานของนักเรียน มีความสามารถในการกำหนดหัวข้อ ขอบเขตของการศึกษา มีวิธีการตั้งสมมติฐานหลายๆทางและการเก็บวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนหรือค้านสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕) ครูควรพยายามหาทางให้นักเรียนได้เสนอผลงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้องจริงๆ เพราะนักเรียนควรเป็นผู้ผลิตหรือผู้สร้างความรู้ใหม่ ผู้ผลิตย่อมหวังผลที่จะให้ความรู้ ให้ความสำคัญ บั่นทึง ให้ความคิดที่จะมีผลกระทบต่อการทำงาน ดังนั้น ครูควรเลือกหากลุ่มบุคคลที่จะให้

นักเรียนเสนอผลงานให้เหมาะสม เช่น ผลงานของนักเรียนบางคนอาจจะเหมาะที่จะเสนอต่อสมาคมนักประวัติศาสตร์ หรือผลงานบางอย่างอาจจะนำลงในนิตยสารซึ่งมีภาคผู้เยาว์ และครูควรจะต้องให้ความสนใจคุณภาพของผลงานของนักเรียนด้วย ครูต้องให้นักเรียนเข้าใจว่าการคิด ศึกษา สร้างสรรค์ใหม่ๆ ในการเสนอผลงานควรจะต้องมีการทบทวน แก้ไข และปรับปรุงให้เรียบร้อย ก่อนที่จะเสนอ

อย่างไรก็ตามเพื่อประโยชน์ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ คณะผู้วิจัยได้รวบรวมแนวทางการสร้างหลักสูตรต่อไปนี้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑) รูปแบบการเสริมสร้างทวิปัญญาของเรนชูลลี

เน้นการสำรวจ การฝึกคิด ไตร่ตรอง และการสืบสวนสอบสวนกับปัญหาจริง

๒) รูปแบบการปรับจากหลักสูตรปกติของกัลเลอร์เกอร์เน้นการสอนเร็ว และการเสริมเนื้อหา การสร้างความสนใจที่หลากหลายและลึกซึ้ง การศึกษาสิ่งที่มีความสลับซับซ้อนเพิ่มขึ้นๆ และการสร้างความต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ ความอดทนและความสมบูรณ์แบบ

๓) รูปแบบการการสอนให้คิดและรู้สึกของวิลเลียมส์

เน้นการศึกษานิสัยและพฤติกรรมของเด็ก การทำประวัติ (Profile) การสังเกตบันทึกพฤติกรรม การแปลและวิเคราะห์ (Profile)

๔) รูปแบบการสอนของกิลฟอร์ด

เน้นความคิดรวบยอด การจับประสบการณ์จริง การสร้างสรรค์ การให้อิสระ ผู้เรียนการเสนอผลงานในสถานการณ์จริงๆ

๕) รูปแบบการเรียนการสอนของโคลเบอร์ก

เน้นบูรณาการของหลายๆรูปแบบ

๖) รูปแบบการคราธไวล

เน้นบูรณาการของหลายๆคน

ดังรายละเอียดข้างล่างนี้

๑) กิจกรรมของครูและนักเรียนในรูปแบบเสริมสร้างทวิปัญญา ๓ ชั้นของเรนชูลี่

ลำดับชั้น ระดับของ การคิด	นักเรียน		ครู	
	บทบาท	ตัวอย่างกิจกรรม	บทบาท	ตัวอย่างกิจกรรม
ขั้นที่หนึ่ง : กิจกรรมสำรวจ	ผู้มีส่วนร่วม โดยตรง, ผู้สังเกต	- ทำงานในศูนย์การเรียนรู้ - ศึกษาสถานศึกษาที่ - สำรวจความคิดใหม่ๆ - พบปะกับบุคคลในอาชีพ ต่างๆ - ร่วมกิจกรรมกับบุคคลใน อาชีพต่างๆ	- ผู้วางแผน งาน - ผู้จัดการ - ผู้สร้างความ สนใจ	- วางแผนให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการหา ความรู้ของวิชาการแขนงต่างๆ - วางแผนงานให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ ในสาขาวิชาการที่สนใจ - ส่งเสริมการใช้ห้องสมุด - จัดศูนย์การเรียนรู้ - นำศึกษาสถานศึกษาที่ให้พบวิทยากร ด้านต่างๆ - เชิญบุคคลที่ทำงานเข้มแข็งในวิชาชีพมา บรรยาย - ให้โอกาสนักเรียนได้สำรวจความสนใจ ของตนเองอย่างกว้างขวาง
ขั้นที่สอง : การ ฝึกการคิด ไตร่ตรองเป็น กลุ่ม	มีส่วนร่วมโดย ตรง, นักคิด ไตร่ตรอง	- เล่นเกมสถานการณ์จำลอง - ตอบคำถามที่เราให้คิด - ทำแบบฝึกหัดการคิด - ศึกษาปัญหากระบวนการ ในเรื่องที่สนใจ - มีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชา การของวิชาชีพต่างๆ	- ผู้ฝึกอบรม - ผู้อำนวย ความสะดวก - ผู้นำการ อภิปราย	- จัดให้นักเรียนมีประสบการณ์ในกระบวน การแสวงหาความรู้ในวิชาการต่างๆ - วางแผนให้นักเรียนได้ศึกษาหัวข้อเรื่อง หรือวิชาการที่นักเรียนจะมีความสนใจลึก ซึ้งต่อไป - ส่งเสริมการใช้ห้องสมุด - จัดศึกษาสถานศึกษาและพบวิทยากร - เชิญวิทยากรที่เป็นผู้นำในวิชาชีพมา บรรยาย
ขั้นที่สาม : สืบ สวน สอบ สวนปัญหาจริง แบบเป็นกลุ่ม เล็กหรือราย บุคคล	ผู้ค้นหาปัญหา, ผู้รวบรวมข้อ มูล, ผู้ผลิตผลงาน, ผู้สอบถาม	- พัฒนาแผนงาน - ระบุปัญหาที่มีความสำคัญ - ดำเนินการศึกษาปัญหา - ทำงานเป็นกลุ่มหรือราย บุคคล - พิจารณากลุ่มประชากรที่จะ เสนอผลงานแก้ปัญหา - พัฒนาผลงานแก้ปัญหาที่มี ลักษณะใหม่และแก้ปัญหา ได้	- ผู้จัดการ - เป็นแหล่ง วิชาการ	- ช่วยเหลือนักเรียนในการวางแผนดำเนิน การและจัดการ - ช่วยนักเรียนพิจารณาปัญหาให้เด่นชัด - ช่วยหาบุคคลที่จะเป็นผู้ให้ความรู้ในเรื่อง เฉพาะต่างๆ - ช่วยในการพิจารณากลุ่มประชากรที่นัก เรียนเสนอผลงาน - ช่วยในการเลือกวิธีการศึกษา - ช่วยในการหาแหล่งข้อมูล - ส่งเสริมการศึกษานอกรั้วโรงเรียน - อดทนคอยให้นักเรียนตัดสินใจด้วยตนเอง

ตาราง ๓.๔ สรุปกิจกรรมของครูและนักเรียนในรูปแบบเสริมสร้างทวิปัญญา ๓ ชั้น

(อารี สัททหวิ ๒๕๔๐. ๘๕-๘๐ ; อ้างอิงจาก Maker. ๑๕๘๒. *Teaching Models in Education of the Gifted*)

๒. รูปแบบ การปรับจากหลักสูตรปกติ (Model for Content Modification) ของ กัลลเกอร์เกอร์ (Gallagher)

กัลลเกอร์เกอร์ (Gallagher. ๑๙๘๕) กล่าวว่า มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

๑. Content acceleration เป็นการให้งานเด็กตามความสามารถของเด็ก เพราะเด็กที่มีพรสวรรค์จะเรียนรู้ได้เร็วกว่าเด็กส่วนมาก ดังนั้น เด็กจึงต้องการการเรียนที่เร่งให้ทันกับความสามารถของพวกเขา
๒. Content enrichment เป็นการให้เด็กที่มีพรสวรรค์ได้เรียนรู้เพิ่มเติมไปจากหลักสูตรปกติ เด็กจะไม่ได้รับการเลื่อนไปเรียนชั้นสูงขึ้นหรือเรียนจบหลักสูตรเร็วขึ้นกว่าปกติ
๓. Content sophistication เป็นการให้เนื้อหาแก่เด็กที่มีพรสวรรค์ เพื่อให้เด็กได้เห็นความคิดเห็นต่างๆ ในภาพรวม ซึ่งสัมพันธ์กับเนื้อหาพื้นฐานของหลักสูตรที่เรียน
๔. Content novelty เป็นวิธีการที่ให้โอกาสแก่เด็กในการเรียนในสิ่งที่พวกเขาสนใจ

วิธีการ (Strategy)	ลักษณะที่ตอบสนองของเด็กที่มีพรสวรรค์ (Corresponding Characteristics of Gifted Students)
Content Acceleration	- เรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว (Learns rapidly) - มีความรู้มากขึ้น (Knows great amounts of information)
Content Enrichment	- มีระดับความสนใจที่กว้างขึ้น (Wide - ranging interests) - สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างลึกซึ้ง (Capable of learning in greater depth)
Content Sophistication	- การสอนสิ่งที่มีความสลับซับซ้อน มีความเป็นนามธรรม และมีโครงสร้าง องค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ Greater ability to make generalizations and relationships - Early ability to conceptualize
Content Novelty	- มีความอยากรู้อยากเห็นมาก (Unusual curiosity) - มีความสนใจหลากหลาย (Variety of interests) - มีความอดทนมากขึ้น (Persistence)

ตาราง ๓.๕ Gallagher's Model for Content Modification (Parke. ๑๙๘๕: ๑๕๔)

โมเดล Model for Content Modification ไปใช้

รูปแบบการเรียนการสอนแบบนี้สามารถใช้ได้ในหลายชั้นเรียนและหลายสาขา เพื่อให้โอกาสเด็กในการเรียนเนื้อหาที่เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของพวกเขา โดยอาจารย์ทั้ง ๔ วิธีการเข้าด้วยกัน แต่ผู้สอนต้องแน่ใจว่าเด็กเข้าใจและเข้าร่วมในสิ่งที่เรียน เพราะเด็กที่มีพรสวรรค์มักบ่นว่าเป็นการบังคับให้ทำงาน ซึ่งพวกเขาารู้แล้วหรือพวกเขาเรียนรู้ได้เอง ก่อนที่ผู้สอนสอน ในสถานการณ์เช่นนี้จะทำให้เด็กมีปัญหาในการกระทำ ทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีแก่เด็กการรับรู้สิ่งใหม่ๆ ก็จะไม่พัฒนาตามไปด้วย เด็กมีสิทธิ์ที่จะเรียนเนื้อหาที่พวกเขาคิดว่าทำ ทาย ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนแบบนี้จึงสามารถใช้ร่วมกับรูปแบบอื่นได้ เพื่อที่จะได้เกิดความกลมกลืนและความสมดุลกันของหลักสูตร

๓) รูปแบบการสอนให้คิดและรู้จักของวิลเลียมส์

ขั้นตอน	บทบาทของครู	กิจกรรม
๑. ศึกษาพฤติกรรมที่เป็นลักษณะนิสัยของนักเรียนแต่ละคน	- ผู้สังเกต - ผู้ทดสอบ	- สังเกตเด็กทุกคนในสถานการณ์ต่างๆ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง - พัฒนาระบบการรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต - เพิ่มเติมข้อมูลจากการสังเกตจากผลการทดสอบอื่นๆ
๒. จัดทำโปรไฟล์ (Profile) พฤติกรรมสร้างสรรค์ของเด็กแต่ละคน	- ผู้จัดทำข้อมูล	- พัฒนาระบบและวิธีการในการบันทึกข้อมูลของเด็กแต่ละคน - จัดทำตารางน้ำหนักคะแนนของกลุ่ม - พัฒนามาตรিক (Matrix) ของความสามารถทั่วไปและความสามารถพิเศษ - เปรียบเทียบเด็กแต่ละคนในกลุ่ม
๓. แปลและวิเคราะห์โปรไฟล์ (Profile) ของเด็กแต่ละคนและพัฒนาแนวการสอนทั่วไปสำหรับเด็กแต่ละคน	- ผู้แปลผลการทดสอบ	- ศึกษาผลของการทดสอบแต่ละชนิดเพื่อพิจารณาว่ามีจุดเด่นและจุดด้อยของความสามารถ และความสามารถที่มีเท่าๆ กัน - พิจารณาเนื้อหาในหลักสูตรที่จะนำมาใช้ในการส่งเสริมความสามารถที่เด่น หรือซ่อมเสริมความสามารถที่ยังด้อย - ศึกษาระดับความสามารถในการนำทางด้วยตนเองของเด็กแต่ละคนโดยการสังเกตหรือลองผิดลองถูก - พัฒนาวิธีการที่จะซ่อมเสริมจุดด้อยของเด็ก โดยใช้ความสามารถที่เป็นจุดเด่นของเด็ก และใช้ยุทธวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเด็ก มีความสามารถสูง
๔. เลือกใช้ยุทธวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเด็กทั้งกลุ่มและรายบุคคล	- ผู้พัฒนาวิธีการสอน - ผู้เลือกใช้ยุทธวิธีการสอน - ผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ของเด็ก	- ศึกษาหาแนวทางในการสอนจากหนังสือคู่มือ - คิดหาวิธีการสอนใหม่ๆ โดยใช้กระบวนการสร้างแผนผัง (Mapping Procedure)

ตาราง ๓.๖ สรุปขั้นตอนและบทบาทของครูในการใช้ยุทธวิธีการสอนของวิลเลียมส์เพื่อให้คิดและรู้
ลึก (อารี สัมหลวี ๒๕๔๐. ๑๕๖-๑๕๗) ; อ้างอิงจาก Maker. ๑๕๘๒. *Teaching Models in Education of the
Gifted*

๔) รูปแบบการเรียนการสอนของกิลฟอร์ด (อารี สัมหลวี ๒๕๔๐. ๒๐๗-๒๐๘ ; อ้างอิงจาก
Maker. ๑๕๘๒. *Teaching Models in Education of the Gifted*)

รูปแบบของกิลฟอร์ดมิได้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการสอน
หากแต่มุ่งที่จะอธิบายถึงลักษณะเขาวงกตของมนุษย์ แต่ก็ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการ
สอนสำหรับเด็กปัญญาเลิศอย่างกว้างขวาง รูปแบบของกิลฟอร์ดจะใช้ได้ดีกับรูปแบบของ
บรูเนอร์ ทาบา เรนชูลี ปาร์น และเทรฟิงเกอร์

เป้าหมาย	ข้อเสนอแนะในการปรับใช้รูปแบบของกิลฟอร์ด	รูปแบบอื่นที่นำมา บูรณาการ
- จัดเนื้อหาวิชาตามความคิด รวบยอด (Basic Concepts) และแนวคิดนามธรรม (Abstract Generalization)	- ใช้รูปแบบของบรูเนอร์และทาบา - ใช้มิติของผลผลิตและการดัดแปลง (Transformation) ในการประเมิน เนื้อหาวิชา ความคิดรวบยอด	- บรูเนอร์ - ทาบา
- จัดประสบการณ์การสอน อย่างมีประสิทธิภาพ	- จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดนามธรรมเพิ่มเติมจากการพัฒนา ความสามารถตามโครงสร้างเขาวงกต	- บรูเนอร์ - ทาบา
- ให้นักเรียนศึกษาบุคคลสำคัญ ที่สร้างสรรค์และกระบวนการ สร้างสรรค์	- ใช้รูปแบบของวิลเลียมส์ - สอนนักเรียนให้ทราบถึงโครงสร้างของเขาวงกต และฝึกการนำไป ใช้	- วิลเลียมส์
- ครอบคลุมเนื้อหาหลัก สูตรปกติ	- ใช้รูปแบบการสอนอื่นๆ ร่วม - ใช้โครงสร้างเขาวงกตของกิลฟอร์ดในการวิเคราะห์ความสามารถ ของมนุษย์	- บลูม - บรูเนอร์ - ปาร์น - เรนชูลี - ทาบา - เทเลอร์ - เทรฟิงเกอร์ - วิลเลียมส์
- จัดประสบการณ์ให้มีวิธีการ ค้นพบ	- ใช้รูปแบบอื่นร่วม - เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมจบ ควรให้ระบุว่าใช้ความสามารถใดบ้าง เช่น การคิดแบบอเนกนัย เอกนัย การดัดแปลง การนำไปใช้ ฯลฯ	- บรูเนอร์ - เรนชูลี - ทาบา - เทเลอร์ - เทรฟิงเกอร์ - วิลเลียมส์

เป้าหมาย	ข้อเสนอแนะในการปรับใช้รูปแบบของกิลฟอร์ด	รูปแบบอื่นที่นำมาบูรณาการ
- ในทุกกรณีที่เหมาะสมให้นักเรียนอธิบายเหตุผลและข้อมูลสนับสนุนเหตุผล	- เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลผลิตที่เป็นแบบเอกนัยหรือแบบประเมิน ควรให้นักเรียนอธิบายถึงเหตุผลที่ทำให้เป็นเช่นนั้น	- โคลเบอร์ก - ทาบา
- ให้นักเรียนได้เลือกหัวข้อเรื่องและวิธีการที่จะศึกษา	- ให้นักเรียนเลือกจากกิจกรรมพัฒนาความสามารถทางปัญญาที่ครูจัดให้ - ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดโปรแกรมการเรียนของตน	- บาร์น - เรนซูลลี - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์ - วิลเลียมส์
- จัดสถานการณ์จำลองและปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำและฝึกทักษะทางสังคม	- นำมิติพฤติกรรมมาสังเกตโครงสร้างของกลุ่ม และใช้ประเมินกระบวนการปฏิสัมพันธ์ของกลุ่ม	- โคลเบอร์ก - ทาบา
- ดำเนินการสอนอย่างรวดเร็ว	- ให้นักเรียนทำกิจกรรมตามลำพัง แล้วให้อภิปรายในกลุ่มว่าครูสอนเร็วช้าอย่างไร	- ทาบา
- ใช้วิธีสอนหลายๆ อย่าง	- ใช้วิธีสอนหลายๆ แบบ นอกเหนือจากแบบฝึกหัดโครงสร้างทางปัญญา	- โคลเบอร์ก - บาร์น - เรนซูลลี - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์ - วิลเลียมส์
- จัดสถานการณ์ให้นักเรียนได้พบปัญหาจริงๆ และได้เสนอผลงานต่อผู้ฟังผู้ชมจริงๆ	- หลังจากการประเมินของผู้ฟังผู้ชม จากครูและจากตนเองแล้ว ให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าผลงานนั้นเกิดจากความสามารถทางปัญญาด้านใด และให้ศึกษาจุดเด่นและจุดด้อยของความสามารถทางปัญญา เพื่อหาทางปรับปรุงเพิ่มเติมต่อไป	- บรูเนออร์ - บาร์น - เรนซูลลี - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์

ตาราง ๓.๗ การบูรณาการรูปแบบการสอนของกิลฟอร์ด

๕) รูปแบบการเรียนการสอนของโคลเบอร์ก (อารี สัทหลวี ๒๕๔๐. ๒๑๐-๒๑๒ ; อ้างอิงจาก Maker. ๑๕๘๒. *Teaching Models in Education of the Gifted*)

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก และรูปแบบยุทธวิธีการอภิปรายถึงปัญหาจริยธรรมนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะอธิบายพัฒนาการทางจริยธรรม และเพื่อยกระดับของจริยธรรม เนื่องจากการมีจุดมุ่งหมายที่จะยกระดับพฤติกรรมทางการใช้เหตุผล และการคิดทางจริยธรรมในระดับที่สูงขึ้น นักการศึกษาจึงได้นำรูปแบบของโคลเบอร์กมาใช้ในการสอน และพัฒนาหลักสูตร

สำหรับเด็กปัญญาเลิศ รูปแบบของโคลเบอร์ก็เหมาะสมได้ดีกับรูปแบบของทาบา เรนชูลี เทรฟฟิงเกอร์ และปาร์น

หลักสูตรสำหรับเด็กปัญญาเลิศ รูปแบบของโคลเบอร์ก็เหมาะสมกับรูปแบบของทาบา เรนชูลี เทรฟฟิงเกอร์ และปาร์น

เป้าหมาย	ข้อเสนอแนะในการปรับใช้รูปแบบของโคลเบอร์	รูปแบบอื่นที่นำมาบูรณาการ
- จัดสอนเนื้อหาที่เป็นนามธรรม	- เสนอเหตุการณ์ที่ขัดแย้ง ซึ่งต้องใช้ความคิดนามธรรม	- บลูม - บรูเนอร์ - กิลฟอร์ด - ทาบา
- จัดเนื้อหาที่มีแนวคิดที่ยาก ลึกซึ้งในวิชาต่างๆ	- เสนอเหตุการณ์ขัดแย้งที่ต้องใช้ความคิด ไตร่ตรองลึกซึ้ง - เสนอเหตุการณ์ขัดแย้งที่จะต้องใช้ความรู้จากสาขาวิชาหลายสาขา	- บลูม - บรูเนอร์ - กิลฟอร์ด - ทาบา
- จัดประสบการณ์การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	- เลือกเหตุการณ์ขัดแย้งที่แสดงประเด็นปัญหาชัดเจน	- บรูเนอร์ - ทาบา
- ให้นักเรียนศึกษานุคคลสำคัญที่สร้างสรรค์และกระบวนการสร้างสรรค์	- เสนอสถานการณ์ขัดแย้งทางจริยธรรมของบุคคลสำคัญ - ให้นักเรียนเปรียบเทียบการตัดสินใจของบุคคลสำคัญกับการตัดสินใจของนักเรียน	- วิลเลียมส์
- ครอบคลุมเนื้อหาหลักสูตร	- เสนอเหตุการณ์ขัดแย้งทางจริยธรรม	- บลูม - บรูเนอร์ - ปาร์น - เรนชูลี - ทาบา - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์ - วิลเลียมส์
เป้าหมาย	ข้อเสนอแนะในการปรับใช้รูปแบบของโคลเบอร์	รูปแบบอื่นที่นำมาบูรณาการ
- จัดประสบการณ์ให้มีการค้นพบ	- เสนอเหตุการณ์ขัดแย้งที่ผู้อื่นประสบ ให้เปรียบเทียบการตัดสินใจแก้ปัญหาของนักเรียนกับผู้อื่น	- บรูเนอร์ - เรนชูลี - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์ - วิลเลียมส์
- ในทุกกรณีที่เหมาะสมให้นักเรียนอธิบายเหตุผลของคำตอบและข้อมูลที่เป็นเหตุผล	- ถาม “ทำไม” หลังจากการพัฒนาจริยธรรมขั้นที่สองเป็นต้นไป	- ทาบา

- ให้มีโอกาสเลือกหัวข้อเรื่อง และวิธีการศึกษา	- ให้นักเรียนเลือกหัวข้อปัญหาจริยธรรมที่จะนำมาอภิปราย	- ปาร์น - เรนซูลี - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์ - วิลเลียมส์
- ดำเนินการสอนอย่างรวดเร็ว	- หลังจากขั้นพัฒนาจริยธรรมขั้นที่สองแล้ว จึงใช้เวลาสอนให้นานขึ้น	- ทาบา
- จัดสถานการณ์ให้นักเรียนได้พบปัญหาจริง	- ส่งเสริมให้นักเรียนมีผลงานจากการอภิปรายทางจริยธรรมในการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง	- บรุนเนอร์ - ปาร์น - เรนซูลี - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์
- จัดสถานการณ์ให้ผลงานของนักเรียนได้เสนอต่อผู้ฟังผู้ชม	- ให้นักเรียนเสนอผลงานต่อผู้ฟังผู้ชมภายนอก	- ปาร์น - เรนซูลี
- จัดสถานการณ์ให้ผลงานของนักเรียนได้รับการประเมินอย่างเหมาะสม และฝึกทักษะในการประเมินตนเองให้แก่ นักเรียน	- ส่งเสริมให้นักเรียนประเมินผลงานของตนเอง - ส่งเสริมให้ผลงานของนักเรียนได้รับการประเมินจากเพื่อน และบุคคลภายนอก	- กิลฟอร์ด - ปาร์น - เรนซูลี - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์
เป้าหมาย	ข้อเสนอแนะในการปรับใช้รูปแบบของโคลเบอร์ก	รูปแบบอื่นที่นำมาบูรณาการ
- ส่งเสริมให้นักเรียนปรับปรุงเปลี่ยนแปลงผลงานแทนที่จะให้เป็นการสรุปของข้อมูลธรรมดา	- ส่งเสริมให้นักเรียนปรับปรุงพัฒนาผลงานจากการอภิปรายปัญหาจริยธรรม เช่น จัดทำบทความ หรือความเรียงเกี่ยวกับปัญหาจริยธรรม อันเป็นผลจากการวิจัยหรือสำรวจเจตคติเชิงจริยธรรมต่อสภาพปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง	- บลูม - บรุนเนอร์ - กิลฟอร์ด - ปาร์น - เรนซูลี - ทาบา - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์ - วิลเลียมส์

ตาราง ๓.๘ การบูรณาการรูปแบบของโคลเบอร์ก

๖. รูปแบบการสอนของคราธวอล (อารี ถัณห์วี ๒๕๔๐, ๒๑๓-๒๑๖ ; อ้างอิงจาก Maker. ๑๕๘๒. *Teaching Models in Education of the Gifted*)

รูปแบบการจัดประเภทการเรียนรู้ของคราธวอล (Kathwohl's Taxonomy) ก็เช่นเดียวกับของบลูม คือ มิได้มุ่งหมายเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร หรือการสอนเด็กปัญญาเลิศ หากแต่มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ในการสื่อสารในวงการศึกษาระดับชั้นต่างๆ ของพฤติกรรมกรรมการเรียน แต่เนื่องจากมีระดับชั้นของพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ชัดเจน นักการศึกษาจึงได้นำมาใช้ในการสอนเด็กปัญญาเลิศ รูปแบบของคราธวอลจะใช้ได้ดีกับรูปแบบของบลูม บรูเนอร์ ทาบาราเรชูลี และปาร์น

เป้าหมาย	ข้อเสนอแนะในการปรับใช้แบบของคราธวอล	รูปแบบอื่นที่นำมาบูรณาการ
- จัดเนื้อหาวิชาในเรื่องที่เป็นนามธรรม	- พัฒนาแนวคิดนามธรรมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านจิตพิสัยและค่านิยม	- บลูม - บรูเนอร์ - กิลฟอร์ด - โคลเบอร์ค - ทาบารา
เป้าหมาย	ข้อเสนอแนะในการปรับใช้แบบของคราธวอล	รูปแบบอื่นที่นำมาบูรณาการ
- จัดแนวคิดที่ลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาต่างๆ	- พัฒนาแนวคิดนามธรรมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านจิตพิสัยและค่านิยม	- บลูม - บรูเนอร์ - กิลฟอร์ด - โคลเบอร์ค - ทาบารา
- จัดเนื้อหาของความคิดรวบยอดและแนวคิดนามธรรม	- จัดเนื้อหาและกิจกรรมเกี่ยวกับความคิดรวบยอดและแนวคิดนามธรรม	- บรูเนอร์ - ทาบารา
- จัดประสบการณ์สอนให้มีประสิทธิภาพ	- ตั้งคั้งกิจกรรมในระดับขั้นการเห็นคุณค่า (Valuing Level)	- บรูเนอร์ - ทาบารา
- ให้นักเรียนศึกษานุคคลดสำคัญที่มีความสร้างสรรค์และกระบวนการสร้างสรรค์	- ศึกษาพัฒนาการทางจิตพิสัยของบุคคลสำคัญที่สร้างสรรค์ - ให้นักเรียนใช้ระดับขั้นของคราธวอลในการศึกษาชีวิตของบุคคลสำคัญเหล่านั้น	- วิลเลียมส์
- ครอบคลุมเนื้อหาที่นอกเหนือจากหลักสูตรปกติ	- ให้นักเรียนใช้ระดับขั้นของพฤติกรรมทางจิตพิสัยในการศึกษาสำรวจเพิ่มเติม	- บลูม - บรูเนอร์ - ปาร์น - เรนชูลี - ทาบารา

		<ul style="list-style-type: none"> - ๓ เลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์ - วิลเลียมส์
<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมและคำถามที่เป็นแบบปลายเปิด 	<ul style="list-style-type: none"> - ตั้งคำถามปลายเปิดในการศึกษาพฤติกรรมจิตพิสัยทุกระดับ - จัดกิจกรรมที่เป็นปลายเปิดในทุกระดับของพฤติกรรมจิตพิสัย 	<ul style="list-style-type: none"> - บรุนเนอร์ - กิลฟอร์ด - โคลเบอร์ค - ปาร์น - เรนชูลี - ทาบา - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์ - วิลเลียมส์
เป้าหมาย	ข้อเสนอแนะในการปรับใช้แบบของคราโวล	รูปแบบอื่นที่นำมาบูรณาการ
<ul style="list-style-type: none"> - จัดประสบการณ์ให้มีการค้นพบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตั้งคั้งกิจกรรมที่ระดับการเห็นคุณค่า (Valuing Level) - สอนให้นักเรียนมีโครงสร้างในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - บรุนเนอร์ - เรนชูลี - ทาบา - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์ - วิลเลียมส์
<ul style="list-style-type: none"> - ในทุกกรณีที่เหมาะสมให้นักเรียนอธิบายเหตุผลของคำตอบและข้อมูลของเหตุผล 	<ul style="list-style-type: none"> - ถาม “ทำไม” ในทุกระดับขั้นของพฤติกรรมจิตพิสัย ยกเว้นขั้นที่หนึ่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - โคลเบอร์ค - ทาบา
<ul style="list-style-type: none"> - ให้นักเรียนได้เลือกหัวข้อเรื่องและวิธีการเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมการเรียนหลายๆ อย่างในทุกระดับขั้นของพฤติกรรมจิตพิสัย และให้นักเรียนเลือก 	<ul style="list-style-type: none"> - ปาร์น - เรนชูลี - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์ - วิลเลียมส์
<ul style="list-style-type: none"> - จัดสถานการณ์จำลองเพื่อให้มีกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มอันจะฝึกความเป็นผู้นำและทักษะทางสังคมให้แก่ นักเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ประเภทระดับขั้นของพฤติกรรมในการจัดกิจกรรมกลุ่ม - ใช้ระดับขั้นของพฤติกรรมในการสังเกตปฏิสัมพันธ์ของกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - โคลเบอร์ค - ทาบา
<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการสอนอย่างรวดเร็ว 	<ul style="list-style-type: none"> - ในระดับขั้นต้นๆ ของพฤติกรรมครูควรสอนอย่างรวดเร็ว และใช้เวลานานขึ้นในระดับขั้นที่สูง 	<ul style="list-style-type: none"> - ทาบา
<ul style="list-style-type: none"> - ใช้วิธีการสอนหลายๆ แบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมการสอนหลายๆ แบบในแต่ละขั้นของพฤติกรรมจิตพิสัย 	<ul style="list-style-type: none"> - กิลฟอร์ด - โคลเบอร์ค - ปาร์น

		<ul style="list-style-type: none"> - เรนซูลี - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์ - วิลเลียมส์
เป้าหมาย	ข้อเสนอแนะในการปรับใช้แบบของคราธวอล	รูปแบบอื่นที่นำมาบูรณาการ
- จัดสถานการณ์ให้นักเรียน ได้พบปัญหาจริงๆ	- สอนระดับขั้นของพฤติกรรมจิตพิสัยที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา และศึกษาแนวคิดของระดับนั้นๆ	<ul style="list-style-type: none"> - บรุนเนอร์ - ปาร์น - เรนซูลี - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์
- จัดสถานการณ์ให้นักเรียนเสนอผลงานต่อผู้ฟังผู้ชมจริงๆ	<ul style="list-style-type: none"> - สอนระดับขั้นของพฤติกรรมจิตพิสัยเพื่อเป็นรูปแบบให้นักเรียนประเมินผลงานของตนต่อผู้ฟังผู้ชมทั่วไป - ส่งเสริมให้นักเรียนเสนอผลงานในระดับขั้นคุณลักษณะพิเศษเฉพาะ (Characterization Level) 	<ul style="list-style-type: none"> - ปาร์น - เรนซูลี
- จัดสถานการณ์ให้นักเรียนได้รับการประเมินอย่างเหมาะสม และฝึกให้นักเรียนมีทักษะในการประเมินตนเอง	- สอนระดับขั้นของพฤติกรรมจิตพิสัยที่จะเป็นแนวทางในการประเมินผลงานและตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - กิลฟอร์ด - ปาร์น - เรนซูลี - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์
- ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาผลงานที่เป็นการเปลี่ยนแปลงสร้างรูปแบบใหม่มากกว่าจะเป็นแต่เพียงการสรุปข้อมูล	- ส่งเสริมให้นักเรียนผลิตผลงานที่อยู่ในระดับขั้นคุณลักษณะพิเศษเฉพาะ (Characterization Level) หรือระดับจัดหมวดหมู่ระบบค่านิยม (Organization Level)	<ul style="list-style-type: none"> - บลูม - บรุนเนอร์ - กิลฟอร์ด - ปาร์น - เรนซูลี - ทาบา - เทเลอร์ - เทรฟฟิงเกอร์ - วิลเลียมส์

ตาราง ๓.๕ การบูรณาการรูปแบบของคราธวอล

**สรุปกิจกรรมการสอนตามรูปแบบบูรณาการ (อารี สัณห์วี ๒๕๕๐. ๒๓๒-๒๓๓ ; อ้างอิง
จาก Maker. ๑๕๕๒. *Teaching Models in Education of the Gifted*)**

ความต้องการของนักเรียน	กิจกรรมการเรียน	รูปแบบ	วิชา
- การปลูกฝังความใฝ่รู้ (Natural Curiosity)	หน่วยการเรียนรู้ - สอนเรื่องต่อไปนี้เป็นหน่วย : วัฒนธรรม โบราณคดี มานุษยวิทยา การละคร การถ่ายภาพ สถาปัตยกรรม ศิลปกรรม เคมี่ ไฟฟ้า ดาราศาสตร์ อาชีพ	- บรูเนออร์ - เรนซูลลี - ทาบา	- สังคมศึกษา - วิทยาศาสตร์ - ศิลปะ - คณิตศาสตร์ - การอ่าน
- พัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ วิจัย (Critical Thinking Skills)	หน่วยการเรียนรู้ - แต่ละหน่วยจะมีการฝึกคิดระดับสูง กิจกรรมการเรียน - การใช้ทักษะการคิดเชิงอนุมาน เกมลับ สมอง เรื่องลึกลับ การอภิปราย	- บลูม - เอนนิส - ปาร์น - ทาบา	- คณิตศาสตร์ - การอ่าน - ภาษา
- พัฒนาทักษะความเป็นผู้ นำ	หน่วยการเรียนรู้ - ทักษะและเทคนิคของความเป็นผู้นำ กิจกรรมการเรียน - การแสดงบทบาทภาษา ท่าทาง การแก้ปัญหาแบบสร้างสรรค์ การระดมพลังสมอง ทดลองสอน	- โคลเบอร์ก - ปาร์น - ไชมอน - ทาบา	- ภาษา
- พัฒนาทักษะในการฟัง ตนเอง	หน่วยการเรียนรู้ - ทักษะในการวิจัยหาจุดมุ่งหมาย ทักษะการ ใช้ห้องสมุด ทักษะการใช้แหล่งวิชาในชุมชน ทักษะการ ทดลองทางวิทยาศาสตร์ กิจกรรมการเรียน - การตั้งจุดมุ่งหมาย การทำแผนงานระยะ ยาว การประเมินผลงานของตนเอง การใช้ผลงานวิจัย การ ทำโครงการวิจัย การระดมพลังสมอง	- ปาร์น - เรนซูลลี - ทาบา	- ทักษะการใช้ ห้องสมุด - ทักษะในการ วิจัย - การเขียน - ภาษา
- พัฒนาทักษะด้านจิตพิสัย	กิจกรรมการเรียน - การทำความเข้าใจเรื่องค่านิยม (Value Clarification) อภิปรายถึงปัญหาจริยธรรม กิจกรรมกับนัก แนะแนว	- ไชมอน - ทาบา	- ภาษา
- พัฒนาการแสดงออก	หน่วยการเรียนรู้ - เทคนิคการแสดงออก อาชีพต่างๆ กิจกรรมการเรียน - ละคร ละครใบ้ การเขียนแบบสร้างสรรค์ บทกวี การถ่ายภาพ ศิลปะ ภาษาท่าทาง	- เรนซูลลี - ทาบา	- ศิลปะ - การเขียน
ความต้องการของนักเรียน	กิจกรรมการเรียน	รูปแบบ	วิชา
- พัฒนาการคิดแบบสร้าง สรรค์	หน่วยการเรียนรู้ - การเรียนทุกหน่วยจะต้องมีการคิดแบบสร้าง สรรค์ กิจกรรมการเรียน - การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การระดม พลังสมอง เกมรด่วนจินตนาการ เกมฟันเฟือง แพนดาซี การคิดแบบให้เห็นภาพ ฯลฯ	- บลูม - เอนนิส - ปาร์น - ทาบา	- คณิตศาสตร์ - ศิลปะ - ภาษา

ตาราง ๓.๑๐ สรุปกิจกรรมการสอนตามรูปแบบบูรณาการที่ใช้ในงานวิจัย

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า กิจกรรมการสอนตามรูปแบบบูรณาการ เป็นรูปแบบที่ค่อนข้างจะ สมบูรณ์ และคือรูปแบบที่ผู้วิจัยจะใช้ในการออกแบบหลักสูตรผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาที่จะ ใช้ในการพัฒนาโครงการนำร่องดังรายละเอียดใน ๓.๕

๓.๘ ความแตกต่างระหว่างหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง และ เด็กในห้องเรียนปกติ

หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาจะต้องไม่มีลักษณะ “เหมือนกันเป็น ส่วนมาก หรือแตกต่างเพียงแต่งานที่ทำหลังจากการเรียนในห้องเรียนปกติ” แต่ควรจะมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

การสอนเร่งหรือสอนเนื้อหาที่ก้าวหน้า / ลึกซึ้ง
เนื้อหาซับซ้อนต้องใช้ความสามารถในระดับสูงกว่า
แนะนำเนื้อหาล่วงหน้ากว่าที่มีในหลักสูตร
เด็กเป็นคนเลือกเนื้อหาตามที่สนใจ
ทำงานเกี่ยวกับความคิดเชิงนามธรรมในเนื้อหาสาขาใดสาขาหนึ่ง
ระดับของแหล่งวิทยาการ
ชนิดของแหล่งวิทยาการที่มี
เวลาที่ใช้ในการเรียนยาวนานเหมาะสม
มีสิ่งแปลกใหม่ หรือริเริ่มสร้างสรรค์
จำได้ว่าเด็กสามารถเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรมได้เร็วกว่า
สามารถถ่ายโยงการเรียนรู้ไปยังด้านอื่นๆ ที่ทำยากกว่า
พัฒนาความคิดขั้นสูง
การทำวิจัยตามคำฟัง / การทำวิจัยโดยอิสระ

ศรียา นิยมธรรม (๒๕๓๕ : ไม่มีเลขหน้า) ได้เน้นถึงความแตกต่างของช่วงความ สามารถของเด็กกลุ่มนี้กับเด็กกลุ่มปกติ และเสนอแนะลักษณะของกิจกรรมที่สมควรนำมาใช้ในการ พัฒนา ดังนี้

การทำวิจัยและการทดลองเดี่ยว	<p>โดยคำแนะนำที่เหมาะสม เด็กปัญญาเลิศ / เด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางส่วนมากจะสามารถทำงานวิจัยได้ด้วยตนเอง ควรกระตุ้นให้เด็กเหล่านี้หาคำตอบหรือผลลัพธ์ในหลายๆ ทาง จัดหาโอกาสสำหรับให้เด็กได้ทดลอง หาคำตอบแบบปลายเปิดได้ด้วยตนเอง</p>
การอ่านและการเขียนรายบุคคล	<p>เด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางส่วนมากจะเรียนรู้ได้เร็วกว่าจากการอ่าน เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กอื่นๆ ส่วนมากเด็กเหล่านี้จะได้เปรียบจากการอ่านตามอัตราเร็วของตนเอง หลายนคนก็มีความสามารถพิเศษในการแสดงออก เด็กเหล่านี้ควรได้รับโอกาสให้เขียนตามแนวและวิชาที่เขาถนัดอย่างเสรี</p>
การอภิปรายและการโต้แย้ง	<p>เนื่องจากเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางมักมีคำถาม หรือข้อสงสัยและจะถามมากกว่าเด็กอื่นๆ เด็กเหล่านี้จึงได้เรียนรู้อย่างรวดเร็วจากการได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จากเรื่องง่ายๆ ไปจนถึงเรื่องยากๆ สลับซับซ้อนในแง่ต่างๆ การโต้แย้งทำให้เด็กตรวจสอบความคิดจากหลายแง่หลายมุม และจากการตีความ ๓๘ หมายเหตุหลายรูปแบบ</p>
การแสวงหาและการแก้ปัญหา	<p>ต้องเน้นให้เด็กปัญญาเลิศหรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางมองหาปัญหา บ่อยครั้งที่เด็กแก้ปัญหาได้แล้ว สิ่งนั้นก็ไม่ใช่ปัญหาอีกต่อไป เด็กจึงจำเป็นต้องมองหาปัญหาใหม่ๆ ด้วย</p>
การเล่นบทบาทสมมติ	<p>สิ่งที่ท้าทายเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางประการหนึ่ง ก็คือ การได้แสดงออก และการคิดลักษณะท่าทางของบุคคล สัตว์ในสถานการณ์ต่างๆ หรือแสดงบทบาทสมมตินั้น</p>
การทำงานกลุ่ม	<p>ในขณะที่เด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางหลายคนสามารถทำงานได้ดี และประสบความสำเร็จจากการทำงานตามลำพัง เด็กเหล่านี้ควรมีโอกาสที่จะได้เรียนรู้จากการทดลอง การวิจัย และทำโครงการเป็นกลุ่ม อาจเป็นกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ก็ได้แล้วแต่กรณี</p>
การศึกษานอกสถานที่ (Field Trips)	<p>เด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางเรียนรู้ได้มากกว่าเด็กอื่นๆ จากการได้ไปศึกษานอกสถานที่ เด็กเหล่านี้ต้องการได้รู้ได้เห็น และตั้งคำถามในสิ่งต่างๆ การจัดการศึกษานอกสถานที่จึงควรแน่ใจว่าจะมี “ผู้เชี่ยวชาญ” อยู่ในมือพร้อมที่จะตอบข้อสงสัยได้</p>

<p>ผู้เชี่ยวชาญภายนอก (Outside “Experts”)</p>	<p>ในบางครั้งความเชี่ยวชาญทางการสอนอาจเป็นเรื่องสำคัญรองจากความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เมื่อมีวิทยากรจากภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้องกับเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางนั้นในช่วงความสนใจที่ยาวนานกว่า มีคำศัพท์กว้างขวางกว่า มีความรู้ทั่วไปมากกว่า และยังเกี่ยวข้องกับผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเด็กอื่นๆ การจุดความสนใจและทักษะการสอนของผู้เชี่ยวชาญ จึงกลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญน้อยกว่า</p>
<p>อนาคต / ความคิด (Future / Speculation)</p>	<p>เด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางมักแสดงความสนใจ และใส่ใจในเรื่องเกี่ยวกับอนาคต การนำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งกระตุ้นให้เด็กได้ใช้ความคิด การประเมินผล และการคาดคะเน หรือการทำนายเป็นสิ่งที่พึงกระทำ</p>
<p>การบูรณาการเนื้อหาในด้านต่างๆ (Integration of Content Areas)</p>	<p>เด็กนักเรียนมีความสามารถในการรวมเอาวิชาต่างๆ มาประมวลเข้าด้วยกัน จึงไม่ต้องกลัวในเรื่องที่เด็กจะมองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาการต่างๆ และนำมาบูรณาการ</p>
<p>ทักษะพื้นฐาน (Basic Skills)</p>	<p>เนื่องจากเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางมักจะเรียนรู้ได้เร็ว ครูจึงจำเป็นต้องดูแลอย่างสม่ำเสมอที่จะไม่มองข้ามทักษะพื้นฐานๆ ของเด็ก</p>

๓.๕ การประเมินความสำเร็จของโครงการ

การประเมินความสำเร็จของผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษานั้นแยกออกเป็น

๑. การประเมินผู้เรียน

๒. การประเมินโครงการ

๑. การประเมินผู้เรียน โดยทั่วไปจะวัดจากจุดประสงค์ของโปรแกรมการพัฒนาและความสำเร็จของผู้เรียน วิธีการวัด อาจทำได้โดยการใช้การเปรียบเทียบข้อมูล ก่อนและหลังการพัฒนา โดยเก็บข้อมูลเบื้องต้น (baseline data) ในตอนต้นที่ทำการคัดเลือกและสร้าง ประวัติความสามารถของผู้เรียน (Student’s Profile) เอาไว้ โดยมีคะแนน Pre test) แบบบันทึกการสัมภาษณ์ (checklist) การสังเกต (Observations)และการบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อนำมาดูแลพัฒนาการในด้านต่างๆ และแม้แต่แบบการสำรวจโดยครู พ่อแม่ เพื่อน หากบันทึกผลการสำรวจระยะต้น แล้วนำมาเปรียบเทียบกับผลการสำรวจในครั้งต่อไป ก็จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จของการพัฒนาได้เป็นอย่างดี แต่ที่จะต้องไม่ลืม คือแบบประเมินตนเองของผู้มีความสามารถพิเศษเอง ทั้งในการประเมิน

ความสามารถ และในการประเมินว่าโครงการที่เขาได้รับสนองตอบความต้องการของเขาหรือไม่ เพียงใด โดยทั่วไปแล้ว แบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินโครงการคือ

๑. คะแนนก่อน และหลังเข้าโปรแกรมในด้านที่เน้น
๒. แบบสอบถามครูที่เกี่ยวข้องในโปรแกรม
๓. แบบสอบถามผู้ปกครอง
๔. แบบประเมินเด็ก (ประเมินตนเอง ประเมินโดยเพื่อน)
๕. เครื่องมืออื่นๆ ที่ออกแบบเพื่อตอบคำถามว่าโครงการนี้บรรลุเป้าหมายหรือไม่

แบบทดสอบวัดความถนัด

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์

แบบวัดเชาวน์ปัญญา (I.Q.)

การเสนอชื่อของผู้ปกครองและครู

แบบทดสอบวุฒิภาวะทางบุคลิกภาพ

การสัมภาษณ์

ส่วนการประเมินโครงการนั้น อาจทำได้โดยการประเมินผลกระทบ สำหรับโครงการระยะสั้นที่ไม่เกินเดือน สำหรับ

๓.๑๐ ตัวอย่างการจัดโปรแกรมในโรงเรียนมัธยมที่รัฐวิกตอเรีย ออสเตรเลีย

การจัดโปรแกรมในโรงเรียนมัธยมที่รัฐวิกตอเรีย ออสเตรเลีย ประกอบด้วย โปรแกรมดังต่อไปนี้

๑. โปรแกรมที่จัดเวลาเฉพาะลงในตารางสอน (Monbulk High School)
๒. โปรแกรมที่ดึงเด็กออกมาจากชั้นเรียนปกติสัปดาห์ละครั้ง (Maroondah High School)
๓. กลุ่มผสม
๔. โปรแกรมการสอนแบบเร่งรัด (The University High School)

๑. โปรแกรมที่จัดเวลาเฉพาะลงในตารางสอน (Monbulk High School)

ผู้ประสานงาน : Neid Edwards โทร. (๐๓) ๙๕๖ - ๖๒๐๘

โปรแกรม “คิดอีกที” ได้จัดขึ้นสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางอายุ ๕ - ๑๐ ขวบ โดยจัดลงในตารางสอนสัปดาห์ละ ๔ ชั่วโมง คณะทำงานคนหนึ่งเป็นผู้สอน โดยมีสิทธิจะเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขามาช่วยได้

จุดมุ่งหมายของโครงการ “คิดอีกที” มุ่งจะเตรียมเด็กในการทำวิจัยที่จะมีสอนในเทอม ๓ ซึ่งเด็กแต่ละคนจะได้ทำงานร่วมกับอาจารย์ที่เชี่ยวชาญในสาขาที่นักเรียนสนใจเลือก

๒. โปรแกรมที่ดึงเด็กออกมาจากชั้นเรียนปกติสัปดาห์ละครั้ง (Maroondah High School)

ผู้ประสานงาน : Randall Prior โทร. (๐๓) ๘๗๐ - ๔๕๕๑

โปรแกรมสอนเสริมที่ดึงเด็กจากชั้นเรียนปกติสัปดาห์ละครั้งนี้ จะใช้เวลาครึ่งวันหรือเต็มวัน เด็กจะต้องมาเข้าเรียนอย่างน้อย ๑ เทอม โดยมาสัปดาห์ละครั้ง ส่วนวันที่มาเรียนก็จะเปลี่ยนไปตามลำดับ เพื่อไม่ให้นักเรียนต้องขาดเรียนในชั้นเรียนปกติวันเดียวกันตลอด มีอาสาสมัครที่ทำงานร่วมกับผู้ประสานงานในการดำเนินการสอน

เป้าหมายเพื่อดึงเด็กที่เก่งในเนื้อหาวิชาการมากกว่าในชั้นปกติได้มาเรียนรู้เนื้อหา นอกหลักสูตรและอุปกรณ์การสอนก็จะครอบคลุมถึงสิ่งที่ยื่นนอกเหนือวิชาที่เรียนในชั้นปกติ

๓. กลุ่มผสม

กลุ่มผสมนี้จะมีโรงเรียน ๕ - ๘ โรงเรียนมารวมกลุ่มทำงานโดยเลือกเด็กเก่งในชั้นและอายุต่างกันมาทำการสอน โดยแบ่งกลุ่มหลายรูปแบบ ทั้งนี้โรงเรียนที่ร่วมโครงการนั้นจะต้อง

๑. อนุญาตให้นักเรียนออกมาจากชั้นเรียนปกติสัปดาห์ละครั้งวัน เพื่อมาทำกิจกรรมเสริม หรือมาเข้าเรียนเพิ่มพูนความรู้

๒. เด็กจะต้องมาร่วมเรียน หรือร่วมทำกิจกรรมเป็นเวลา ๕ - ๖ สัปดาห์

๓. ครูจากโรงเรียนที่ร่วมโครงการและผู้เชี่ยวชาญภายนอกจะทำการสอน โรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มจะต้องรับผิดชอบการสอน หรือการจัดโปรแกรมอย่างน้อย ๒ ครั้ง ต่อปี

๔. ระดับชั้นของเด็กที่มาร่วมโครงการ คือ เด็กมัธยมต้น มัธยมปลาย และอุดมศึกษา แต่ละครั้งอาจเปิดรับแต่ละระดับ โดยใช้เวลาเรียนราว ๕ - ๖ สัปดาห์

๕. คณะกรรมการจัดโปรแกรมและตัวแทนของแต่ละโรงเรียน จะรับผิดชอบการบริหารงานโครงการโดยทั่วไปแต่ละโรงเรียน จะร่วมมือกันและช่วยกันออกค่าใช้จ่ายราว ๓๐ ดอลลาร์

เป้าหมายของการจัดแบบนี้ เพื่อช่วยให้เด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางได้มาพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และได้พบกับผู้เชี่ยวชาญต่างๆ เป็นโปรแกรมที่เสริมกิจกรรมซึ่งโรงเรียนจัดอยู่ไม่ได้จัดแทนกิจกรรมใดๆ ของโรงเรียน

๔. โปรแกรมการสอนแบบเร่งรัด (The University High School)

โปรแกรมนี้อนุญาตให้เด็กที่ผ่านการคัดเลือก ๓๐ คน เรียนชั้นมัธยมภายในเวลา ๔ ปี ปีแรกนักเรียนจะเรียนวิชา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ลาดิน ทักษะการวิจัย ข่าวสาร อนาคต การให้คำปรึกษา และมนุษยสัมพันธ์ แยกกันไป และเรียนศิลปะ / เกาะสลัก พลศึกษา และดนตรีอีก ๓ ครั้ง และจะเรียนการควบคุมตนเอง อีกอย่างน้อย ๓ ชั่วโมง ต่อสัปดาห์

วิชาที่เรียนเหล่านี้จะช่วยพัฒนาทักษะและความรู้ในอัตราเร็วและระดับที่เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก ความก้าวหน้าในการเรียน เนื้อหา จำนวนเวลาที่เด็กใช้ในการควบคุมตนเองจะเพิ่มขึ้น โปรแกรมนี้จะทำให้ประสบการณ์การศึกษากว้างขึ้นเท่ากับการใช้เวลาสั้นลง เด็กที่ได้รับการคัดเลือกจะต้องผ่านการทำแบบทดสอบต่างๆ ได้แก่

แบบทดสอบวัดความถนัด

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์

แบบวัดเชาวน์ปัญญา (I.Q.)

การเสนอชื่อของผู้ปกครองและครู

แบบทดสอบวุฒิภาวะทางบุคลิกภาพ

การสัมภาษณ์

เด็ก ๓๐ คน จะถูกคัดเลือกเข้าโปรแกรมทุกๆ ๔ ปี

บทที่ ๔

โครงการนำร่อง

การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย ในระดับประถมศึกษา

โครงการวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในภาษาไทยในระดับประถมศึกษานี้ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการการวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในระบบโรงเรียนประถมศึกษาใน ๗ สาขาวิชา คือ ๑) คณิตศาสตร์ ๒) ทักษะการคิด ๓) ภาษาไทย ๔) ภาษาอังกฤษ ๕) ดนตรี ๖) ศิลปะ และ ๗) จิตวิทยาแนะแนว โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- ๑) เพื่อศึกษาระบบบริหารและการจัดการการศึกษาของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางด้านภาษาไทย (ดูรายละเอียดในเอกสารหมายเลข ๓)
- ๒) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยและกระบวนการเรียนการสอนที่ช่วยในการค้นหาและพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กในสาขาวิชาภาษาไทย (ดูรายละเอียดในเอกสารหมายเลข ๓)
- ๓) เพื่อสร้างและพัฒนา คู่มือ เอกสาร สื่อ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษ และ (ดูรายละเอียดใน เอกสารหมายเลข ๑ (รายงานการวิจัยการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย เอกสารหมายเลข ๒ (คู่มือครู) และ เอกสารหมายเลข ๔ (หลักสูตร สื่อการสอน และอุปกรณ์)
- ๔) เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเผยแพร่ให้เกิดการดำเนินงาน การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยอย่างกว้างขวาง

โดยได้เลือกทำการวิจัย ณ โรงเรียนผลไทอุดมศึกษา เขตบางเขน กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นโรงเรียนหนึ่งใน ๔ โรงเรียนที่ได้เข้าร่วมโครงการของศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยคณะกรรมการได้ลงความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่าเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้าน นโยบายของผู้บริหาร มีการเตรียมความพร้อมของบุคลากร กล่าวคือได้ส่งครูผู้สอนในโครงการและครูทั้งโรงเรียนที่สอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษา (๕ คน) เข้าอบรมกระบวนการ เนื้อหา วิธีการ ตลอดจนกระบวนการวัดและประเมิน

ผล และที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ การสนับสนุนทั้งทางด้านการบริหาร งบประมาณ และทัศนคติอันเนื่องมาจากความเชื่อจากประสบการณ์ของโรงเรียนเองว่ามีเด็ก “เก่ง” จำนวนมากที่ไม่สามารถเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติ และรูปแบบการจัดการศึกษาปกติของโรงเรียนตามลำพัง ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาเด็กกลุ่มนี้ นอกจากนี้เรายังพบว่า ครูที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความสามารถและมีทัศนคติที่ดีต่อเด็กที่มีความสามารถพิเศษ

๔.๑ ประชากรและ กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ - โรงเรียนพิบูลวิทยาคมศึกษาจำนวน ๕๒๗ คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่ผ่านการคัดเลือกที่มีความสามารถพิเศษสูงกว่านักเรียนคนอื่นๆ

ด้วยกระบวนการใน ๔.๒ จำนวน ๑๖ คน หรือ ๓ % ของประชากร

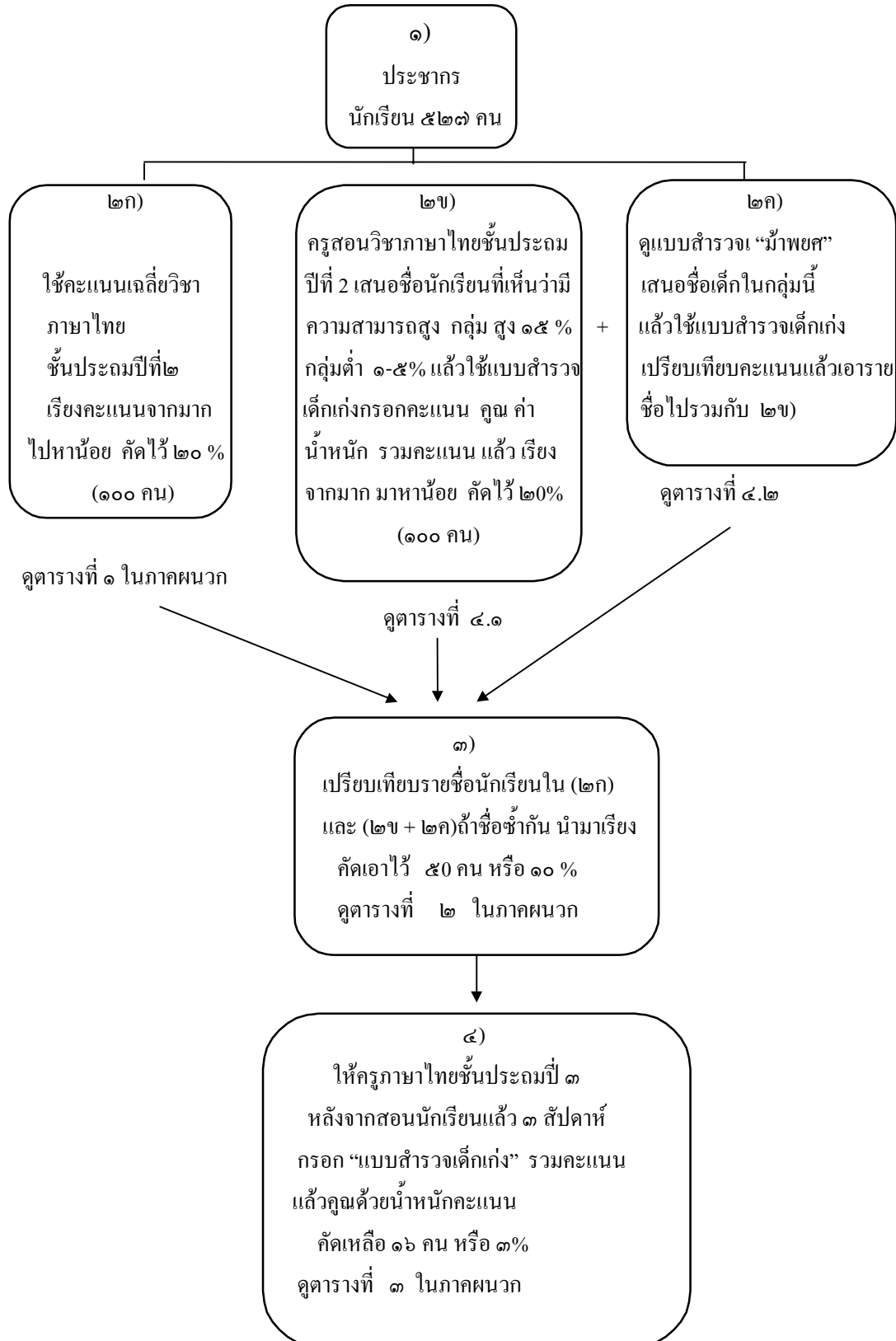
๔.๒ การเสาะหาและการคัดสรร

นิยาม ความสามารถพิเศษด้านภาษา หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเหนือกว่าบุคคลอื่นในวัยเดียวกัน

ผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษา จะเป็นผู้ที่มีความสนใจอย่างจริงจังและอย่างต่อเนื่องในเรื่องเกี่ยวกับภาษา มีทักษะในการอ่านและเขียน ฟัง พูด เหนือกว่าเด็กในวัยเดียวกันอย่างเด่นชัด สามารถจดจำในสิ่งที่ได้อ่านและได้ฟังอย่างแม่นยำและคงทน มีความสามารถในการใช้ความรู้ และทักษะพื้นฐานทางภาษาที่มีอยู่มาพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาของตนได้อย่างพลิกเพลง สร้างสรรค์ ลึกซึ้ง และมีเอกลักษณ์เฉพาะตน

การเสาะหาและการคัดสรร ได้ใช้กระบวนการดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงการเสาะหาและการคัดสรรผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย

การคัดเลือกเด็กเข้าโครงการ ด้วยวิธีการดังกล่าว ควรทำทุกปีทั้งโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง เมื่อขึ้นชั้นประถมปีที่ - เพราะเด็กบางคนแสดงความสามารถอย่างชัดเจนตั้งแต่ยังเยาว์ ในขณะที่เด็กบางคนมาแสดงภายหลัง (Late bloomers) บางคนก็เก่งหลายทาง บางคนก็เก่งทางเดียว เราจึงควรให้การฟูมฟักแก่เด็กตั้งแต่วัยประถมศึกษาอันเป็นวัยที่สำคัญมากต่อการสร้างรากฐานขององค์ความรู้ต่อไปในอนาคต

ตารางที่ ๔.๒
แบบสำรวจเด็กเก่ง

ชื่อ..... โรงเรียน.....ชั้น.....อายุ .....ปี
ชื่อครูหรือผู้กรอกแบบสำรวจ.....รู้จักเด็กมานาน.....ปี
ในฐานะ ..... วันที่กรอกแบบสำรวจ.....

ความสามารถพิเศษทางภาษา

* ในกรณี ที่ ไม่ทราบ หรือไม่มีข้อมูล ให้เว้นว่าง

ลักษณะความสามารถพิเศษทางภาษา	น้อยมาก	น้อย	มีบ้าง	มีมาก	มีตลอดเวลา
๑) ชอบอ่าน อ่านเกินวัย					
๒) ชอบเขียน เขียนได้ดี					
๓) ช่างเจรจา ช่างพูด					
๔) อธิบายได้ดี มีเหตุผล มีหลักเกณฑ์					
๕) รู้ศัพท์มาก สนใจเรื่องศัพท์ และความสัมพันธ์ ระหว่างคำศัพท์ ใช้ศัพท์สูง					
๖) ชอบเล่นกับภาษา เข้าคารม ชอบสร้างภาษาใหม่ๆขึ้นใช้					
๗) ความจำดี จำอะไรได้ยาวๆ					
๘) พบวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง สร้างโอกาสให้กับตนเองในการใช้ภาษา					
๙) เจ้าบทเจ้ากลอน					
๑๐) ค้นพบกลยุทธ์ในการฝึกภาษา พัฒนากลยุทธ์ที่จะเข้าใจภาษาได้โดยไม่ต้องรู้ทุกคำ (เช่น กล้าเดา)					
๑๑) รู้เทคนิคต่างๆ ในการใช้ภาษาในการดำเนินการสนทนา					
๑๒) ใช้ลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลาย(เช่นเรียนจากครู วิดีโอ ทวี)					

๑๓) สนใจหลักเกณฑ์ของภาษา จับหลักภาษาได้เร็ว					
๑๔) เรียนเก่ง เรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ได้คะแนนสูงในวิชาภาษาไทยหรืออังกฤษ					
๑๕) ช่างสังเกต มองเห็นมากกว่าคนอื่น รู้รายละเอียดลึกซึ้ง					
๑๖) มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา สร้างศัพท์ สำนวนแปลกๆ ขึ้นใช้เองได้					
๑๗) สามารถบรรยายความงาม อารมณ์ได้จับใจ					
๑๘) อยากรู้ อยากเห็น สนใจรอบด้าน หลากหลาย มีข้อมูลมากมาย เป็นชุมทรัพย์ทางความรู้					
๑๙) ชอบอะไรที่ซับซ้อน ทำท่าย แปลกใหม่					
๒๐) เรียนรู้ที่จะอยู่กับการไม่รู้เรื่องหรือไม่เข้าใจทุกเรื่อง					
๒๑) ชอบอยู่กับผู้ใหญ่หรือเด็กที่อายุมากกว่า					
๒๒) มีอารมณ์ขัน ชอบความสนุกสนาน					
๒๓) มีความรู้สึกไวต่อคนอื่น และสิ่งแวดล้อม					
๒๔) มีภาวะผู้นำ มีความคิดเป็นของตัวเอง					
๒๕) แก้ปัญหาเป็น เจ้าความคิด					
๒๖) มีความมุ่งมั่น ต้องทำให้เสร็จ					
๒๗) สมารถดี					
๒๘) ทำได้ดี					
๒๙) ต้องการความสมบูรณ์แบบ					
๓๐) มีสายตากว้างไกล มองเห็นสิ่งต่างๆ ในภาพรวมได้					
รวมคะแนนในแต่ละแถว					
คูณด้วยน้ำหนักคะแนน	๑	๒	๓	๔	๕
รวมผลคูณในแต่ละแถว					
รวมทั้งหมด					

สำเนา หิริญบูรณะ ๒๕๔๒
ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อย่างไรก็ตาม ในโรงเรียนของท่านอาจจะมีเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ทางลบ ควรให้ครูสังเกตว่าเด็กคนใดมีลักษณะดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๓
แบบสำรวจท้ายยศ

ชื่อ..... โรงเรียน..... ชั้น.....อายุ .....ปี
ชื่อครูหรือผู้กรอกแบบสำรวจ.....รู้จักเด็กมานาน.....ปี
ในฐานะ ..... วันที่กรอกแบบสำรวจ.....

ความสามารถพิเศษทางภาษา

* ในกรณี ที่ ไม่ทราบ หรือไม่มีข้อมูล ให้เว้นว่าง

ลักษณะความสามารถพิเศษทางภาษา	น้อยมาก	น้อย	มีบ้าง	มีมาก	มีตลอด เวลา
๑) เบื่อง่าย เกลียดการฝึกแบบท่องจำ มักสร้างปัญหาทางวินัย					
๒) มุ่งมั่นจะทำแต่สิ่งที่ตนสนใจ ไม่รับผิดชอบงานอื่นที่ให้ทำ					
๓) ชอบเด่น มักจะทำให้เพื่อนร่วมชั้นหมั่นไส้					
๔) มักแย่งเพื่อนตอบ ไม่เปิดโอกาสให้คนอื่นพูด ชอบพูดโพล่ง ไม่ดูกาลเทศะ					
๕) ไม่ชอบทำงานตามตารางสอน ถ้าสนใจ จะทำให้เสร็จ ไม่ยอมเลิกเมื่อหมดคาบแล้วต้องไปเรียนวิชาอื่น					
๖) รีบเร่ง ทำงานเร็ว แต่ไม่ปราณีต เรียบร้อย					
๗) ราคายูที่จะต้องทำงานกับคนอื่น					
๘) กล้าที่จะค้านหรือโต้แย้งผู้ใหญ่ หรือ ก้าวร้าว ชอบท้าทาย ผู้มีอำนาจ หรือผู้ที่เหนือกว่า					
๙) ชอบแซว หรือแกล้งคนอื่น ชอบทำให้คนอื่นเป็นตัวตลก					
๑๐) ชอบยุ่งกับเรื่องของชาวบ้าน					
๑๑) ขี้โม้ หลงตัวเอง รู้สึกว่าคนอื่นโง่ หรือนำราคาญ					
๑๒) ไม่ค่อยมีเพื่อน ไม่ทำตามกติกา ชอบตั้งกติกาใหม่					
๑๓) คือเชื่อความคิดของตัวเอง					
คุณ นำหนักคะแนน	x ๑	x ๒	x ๓	x ๔	x ๕
รวมคะแนน แต่ช่อง (คะแนน เต็ม = 66 คะแนน)					
รวมคะแนนทุกช่อง					
ลำดับที่					

ถ้าพบ ก็ควรให้ครูประจำชากรอก แบบสำรวจเด็กเก่ง หากคะแนนความสามารถทางภาษาอยู่ใน
พิสัยที่สูงกว่าหรือพิกัดเดียวกันกับเด็กในโครงการ ก็ให้นำมาเข้าโครงการด้วย

๔.๓ ความแตกต่างระหว่างหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษากับหลักสูตรปกติ

หลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยในระดับประถมศึกษาเป็นหลักสูตรเสริมที่ได้ออกแบบให้ครอบคลุมเนื้อหาทางด้านภาษาไทยตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีหลักการในการออกแบบดังนี้

- ๑) ภาษาเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ เป็นสิ่งจำเป็นในการแสวงหาความรู้ผ่านการฟัง และการอ่าน ตลอดจน การสื่อสาร และเป็นหน้าต่างที่แสดงออก ถึงความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการคิดวิเคราะห์ ขององค์ความรู้ที่มีผ่านทักษะพูดและเขียน
- ๒) เป็นหลักสูตรที่เน้นกระบวนการ ส่วนเนื้อหาทางภาษานั้น ให้ผู้สอนเปลี่ยนไป ได้ตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น และ ระดับความสามารถของผู้เรียน
- ๓) เป็นหลักสูตรที่ไม่อิงชั้นเรียน (ประถม ๓ ๔ ๕ ฯลฯ) แต่สามารถรองรับระดับความสามารถของผู้เรียนทางด้านภาษาจนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของหลักสูตรปกติ
- ๔) เป็นหลักสูตรที่ยืดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงด้วยตนเองโดยมีครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก ไม่เน้นการแข่งขันระหว่างผู้เรียนแต่สอนให้แข่งกับตนเอง และพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาให้ไปสู่ระดับที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น
- ๕) เป็นหลักสูตรที่เน้นการสร้างสมดุลระหว่างพัฒนาการทางสมอง (เก่ง) พัฒนาการทางจิตใจ (สุข) และพัฒนาการทางจริยธรรม (ดี)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ ต้องการใช้กิจกรรมทางภาษาพัฒนาให้ผู้เรียนมีลักษณะดังต่อไปนี้

- ๑) มีนิสัยใฝ่หาความรู้ มีเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
- ๒) รักการอ่าน
- ๓) พัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การพูดและเขียนจากระดับ ๑) ความรู้ ความจำ ๒) ความเข้าใจ และ การไปใช้ได้ ๓) การวิเคราะห์ ๔) การสังเคราะห์ ๕) การประเมินค่า และ ๖) การรังสรรค์จากความคิดของตนเอง

- ๔) มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและเคารพความคิดเห็นของคนอื่น มีความรับผิดชอบ เสียสละ และมีความสามารถในด้านการจัดการ
- ๕) มีความรักและเข้าใจในวรรณกรรมประจำชาติ
- ๖) มีความสามารถในการใช้ภาษาด้านต่างๆ เพื่อแสดงออกและนำเสนอความคิดของตน

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรนี้ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนการสอน ๕ หน่วย ดังนี้

- หน่วยการเรียนการสอน ที่ ๑ วรรณกรรมเด็ก ประตุสู่สวนภาษา
- หน่วยการเรียนการสอน ที่ ๒ ศิษย์มีครู ขงเบ้งน้อย
- หน่วยการเรียนการสอน ที่ ๓ ไปสวนหนังสือ
- หน่วยการเรียนการสอน ที่ ๔ ปลุกต้นบรรณพุกษ์
- หน่วยการเรียนการสอน ที่ ๕ ลานภาษา

เวลาเรียน

เป็นหลักสูตรเสริม ใช้เวลาเรียน ๑ ภาคการศึกษา ประมาณ ๒๐ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง โดยแนะนำให้เริ่มในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ หลังจากที่เด็กผ่านหลักสูตรอ่านออกเขียนได้มาแล้ว แต่ถ้ามีนักเรียนที่มีความโดดเด่นทางด้านภาษาในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ ก็สามารถให้เข้ามาร่วมเรียนในหลักสูตรนี้ได้

๔.๔ เงื่อนไขและบริบทของการนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรที่ได้พัฒนาเป็นต้นแบบนี้ มีภูมิหลังและบริบทดังนี้

- เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียน มากกว่า ๑,๕๐๐ คน
- มีครูภาษาไทยที่ผ่านการอบรมหรือมีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้อยู่แล้ว
- ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา
- การวิเคราะห์บริบทการใช้ภาษา และการสร้างหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา
- มีครูภาษาไทยที่ผ่านการพิจารณาแล้วว่ามีความรู้และคุณสมบัติที่เหมาะสมทางด้านเจตคติ และวิธีการสอน

- ผู้บริหารมีความต้องการที่จะพัฒนาในเรื่องนี้โดยจัดสรร งบประมาณ สถานที่ และบุคลากร ตลอดจนอำนวยความสะดวกทางด้านการจัดตารางสอน การดำเนินการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ตลอดจนการประสานงาน ติดต่อกับผู้ปกครอง

ทั้งนี้ หากใครต้องการนำไปใช้ ก็อาจถือเป็นหลักสูตรแกน ที่ยังจะต้องมีการปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดต่อไป เช่นถ้าจะนำไปใช้ใน สี่จังหวัดภาคใต้ ก็อาจจะยึด วัตถุประสงค์ เนื้อหา และ กิจกรรม แต่จะต้องปรับสื่อให้ใช้สื่อ เช่น นิทาน คำานาน ให้เข้ากับบริบทของตน เช่นแทนที่จะใช้เรื่องรามเกียรติ์ ก็อาจจะใช้เรื่อง มโนราห์แทน เป็นต้น เนื้อหาที่เป็นหลัก ภาษาอาจจะศึกษาภาษาเขียนของไทยกลาง แต่เพิ่มในส่วนที่เป็นภาษาใต้ และคำยืมมาจากภาษาขาวี เป็นต้น

๔.๕ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย เนื้อหา สภาพแวดล้อม กิจกรรม และสื่อการสอนในการพัฒนาความ สามารถพิเศษทางภาษาในโรงเรียนนราร่องในระดับ ประถมศึกษา

ตารางที่ ๔.๔. แสดง วัตถุประสงค์ เป้าหมาย เนื้อหา สภาพแวดล้อม กิจกรรม และสื่อการสอนในการพัฒนา
ความสามารถพิเศษทางภาษาในโรงเรียนนำร่องในระดับ ประถมศึกษา

การพัฒนาทางภาษาของ นักเรียน	เป้าหมาย	เนื้อหา / กิจกรรมการเรียนรู้ บท บาทของนักเรียน	บทบาทของครู และสภาพแวดล้อม	หลักการ
<p>การปลูกฝังความใฝ่รู้ (natural curiosity) และการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้</p> <p>พัฒนาการทางการคิด วิเคราะห์ -แนวคิดนามธรรม- การ จัดระบบความคิดรวบ</p>	<p>.มีความอยากรู้ อ่านอะไรแล้วนำมา คิด วิเคราะห์ หาคำตอบ .รู้แหล่งแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น ร้านหนังสือ ห้องสมุด ผู้รู้ ใช้หนังสืออ้างอิงเป็น และแก้ไข ความติดขัดทางภาษาได้ เช่น พจนานุกรม สารบัญ . . .รู้วิธีการตั้งคำถามที่ขยี้ขึ้นจาก ระดับ ความรู้ ความจำในระยะสั้น ไปสู่ความเข้าใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ (ระดับวิเคราะห์โครง</p>	<p>-น.ร.มีโครงสร้างในการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง -มีการค้นพบจากประสบการณ์ จริง -ให้นักเรียนอ่านมาก ฟังมาก และคิดมาก</p> <p>- น.ร. ถามคำถามทำไม ในทุก ระดับ และพยายามแสวงหาคำ ตอบเท่าที่ทำได้ - น.ร. อภิปรายและใช้กระบวนการ</p>	<p>ให้ น.ร.มีโครงสร้าง ในการศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง อำนวยความสะดวก สดวก -จัดประสบการณ์ให้ มีการค้นพบ - จัดหาสื่อการสอน ตำราค้นคว้า - จัดกิจกรรม กระตุ้น ความสนใจ ทำท่าย ความสามารถ -เคารพความคิดเห็น ของผู้เรียน</p>	<p>สภาพที่นักเรียนเป็นศูนย์ กลาง (Student Centred) สร้างเสริมเจตคติในการ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ให้ช่วยตัวเองได้ เมื่อไม่มี ครู ให้มีโอกาสเลือกหัวข้อเรื่อง และวิธีการศึกษา ให้แข่งกับตัวเอง ทำให้ดี กว่าเดิม ไปสู่ความสมบูรณ์ แบบแม้ว่าจะเสียเวลามาก ขึ้น จัดชมรมที่ น.ร. รับผิดชอบ</p>

<p>ยอด- การวิเคราะห์ปัญหา เหตุแห่งปัญหา และทาง ออกต่างๆ</p> <p>พัฒนาทักษะความเป็นผู้ นำ</p> <p>พัฒนาทักษะการแสดง ออก</p>	<p>สร้างได้) ประเมินค่า (วิจารณ์ ความถูกต้องทั้งในด้านวิชาการ และในการศีลธรรมจรยา) และ ความคิดสร้างสรรค์ (การคิดแบบ เฉียบแหลม การคิดแบบยืดหยุ่น .การคิดปรับปรุงให้ดีกว่าเดิม การ คิดแบบสร้างสรรค์) . . มีความมั่นใจ กล้าเสี่ยง วิเคราะห์ คนเป็น (ด้านความสามารถและ นิสัย) ใช้คนดูงาน ทำงานเป็นทีม ได้ เคารพความคิดเห็นของกลุ่ม ความรับผิดชอบ เสียสละ มุ่ง ประโยชน์ส่วนรวม</p> <p>กล้าแสดงออก สามารถสื่อความได้ ชัดเจน บรรลุจุดมุ่งหมายโดยการ พูดหรือเขียน ใช้สื่ออักษรและสื่อ ภาพ ๖ตาราง กราฟ ภาพวาด ภาพ</p>	<p>การกลุ่มตัดสินใจ</p> <p>ในทุกกรณี น.ร. เป็นผู้อธิบาย ให้เหตุผลของคำตอบและข้อ มูลที่เกี่ยวข้อง</p> <p>เสนอสถานการณ์ที่ขัดแย้งที่ ต้องใช้ความคิดนามธรรม และ /หรือความรู้จากหลายๆสาขา วิชา</p> <p>จัดกิจกรรม โครงการให้มีกิจ กรรมกลุ่มที่จะฝึกทักษะการ ผลัดกันเป็นผู้นำในด้านที่ตนมี ความสามารถ และผู้ตามใน ด้านที่คนอื่นมีความสามารถสูง กว่า รับฟังความคิดเห็นคนอื่น ใช้เหตุผล</p> <p>ได้มีโอกาสใช้เครื่องมือในการ สร้างสื่อจริง</p> <p>ฝึกการประเมินผลงานของตน เองต่อเพื่อนในห้อง ผู้ฟังและผู้</p>	<p>เชื่อว่าผู้เรียนมีวุฒิ ภาวะดีสมควรในการ ตัดสินใจปัญหาด้วยตน เองหรือโดยกระบวนการ การกลุ่ม</p> <p>- เลือกกลยุทธ์ และ ลีลาการเรียนรู้ที่ หลากหลายและ เหมาะกับ น.ร. แต่ละ กลุ่ม/ คน</p> <p>- ให้เครื่องมือในการ ประเมินตนเอง</p> <p>-ปฏิบัติต่อคำถาม และข้อคิดของ น.ร. ทุกคนด้วยความ เคารพ ไม่นั่นเรื่อง ถูก-ผิดจนเกินไป</p> <p>- สนับสนุนการร่วม กันคิดและตัดสินใจ และรับผิดชอบร่วม กัน</p>	<p>และหาสมาชิกที่ น.ร. นอก โครงการเพื่อนำสิ่งที่มีประ โยชน์จากโครงการไปเผยแพร่ ต่อเพื่อนๆ ในฐานะ กัลยาณมิตร</p> <p>สภาพที่ส่งเสริมความเป็น อิสระ Independence) ให้ เด็กมีโอกาสในการวางแผน สร้างโครงการต่างๆ ทุกๆ วันครูควรจัดเวลาที่จะ ทำงานกับเด็กในกลุ่มเล็กๆ มีการทำ โครงการเป็นทีม นิทรรศการแข่งขัน(ใน และ นอก ร.ร. ทวี สื่อ ฯลฯ) นักเรียนที่โอกาสได้ใช้ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการรัง สรรค์งานครบกระบวนการ จนสามารถทำได้เองเมื่อจบ การศึกษา</p>
--	--	--	---	---

<p>พัฒนาทักษะทางภาษา และทักษะในการสื่อสาร (ฟัง อ่าน พูด เขียน</p> <p>พัฒนาความสามารถในการใช้กลยุทธ์และเทคนิคในการใช้ภาษา</p> <p>- พัฒนาทักษะการคิดแบบสร้างสรรค์</p> <p>พัฒนาทักษะทางด้านจิตพิสัย</p>	<p>ถ่าย) และสื่อประเภทต่างๆ (สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อสไลด์ สื่อเทป ฯลฯ) ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>การมีฉันทะ (ความสุขความพึงพอใจในการเรียน) วิริยะ (ความเพียรต้องการความสมบูรณ์แบบ) จิตตะ (สมาธิ เอาใจใส่) วิมังสา</p> <p>ความสามารถในการทำงานเป็นทีม การยอมรับฟังความคิดเห็นคนอื่น ความรับผิดชอบ เสียสละ มุ่งประโยชน์ส่วนรวม</p>	<p>ชมทั่วไป (Port folio Assessment)</p> <p>ร่วมนิทรรศการแข่งขัน(ในและ นอก ร.ร. ทวี สื่อ ฯลฯ)</p> <p>นักเรียนพัฒนาโครงการที่ใช้ได้ในชีวิตจริง</p> <p>มีโอกาสแลกเปลี่ยนถ่ายทอด และแสดงความคิด(ดี ชม)เกี่ยวกับผลงานของตนและเพื่อน เพื่อพัฒนางานไปสู่ความสมบูรณ์แบบ</p> <p>- ศึกษาชีวิต พัฒนาการ ค่านิยมของบุคคลสำคัญ</p> <p>-ให้ นร เปรียบเทียบการตัดสินใจของบุคคลสำคัญ กับของ นร</p>	<p>- สังเกต บันทึก ---</p> <p>ชื่นชม สร้างเครื่องมือ และวิธีการ และ</p> <p>โอกาส ให้ น.ร. ได้</p> <p>ประเมินตนเอง และ</p> <p>ได้รับการยอมรับ</p> <p>จัดสถานการณ์ให้นักเรียน ได้พบปัญหา</p> <p>จริงๆ</p> <p>-เสนอสถานการณ์</p> <p>จริงที่ ชัดแย้งทางจริยธรรม</p>	<p>ทุกภาคฤดูร้อนนักเรียนควร จะมีการตั้งเป้าหมายว่า</p> <p>ต้องการจะทำอะไรได้</p> <p>สำเร็จและ โรงเรียนควร</p> <p>แสวงหาแหล่งฝึกฝนกับผู้</p> <p>เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา</p> <p>และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่มีการ</p> <p>ประเมินจากสถานการณ์</p> <p>จริง</p>
--	---	---	---	---

๔.๖ ประมวลรายวิชาและแผนการสอน

ตาราง ๔.๕ ประมวลรายวิชาและแผนการสอนการพัฒนาความสามารถพิเศษทางภาษาไทย

เป้าหมาย	หน่วยการเรียนรู้การสอน
๑.การปลูกฝังความใฝ่รู้ (natural curiosity) รักการอ่าน มีความรักและเข้าใจในวรรณกรรมประจำชาติ	หน่วยการเรียนรู้การสอน ที่ ๑ วรรณกรรมเด็ก ประตูดุสวานภาษา
๒.ให้เครื่องมือในการสร้างความรู้	หน่วยการเรียนรู้การสอน ที่ ๒ ศิษย์มีครู ขงเบ้งน้อย
๓. พัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การพูดและเขียนจากระดับ ๑) ความรู้ ความจำ ๒) ความเข้าใจ และการนำไปใช้ได้ ๓) การวิเคราะห์ ๔) การสังเคราะห์ ๕) การประเมินค่า และ ๖) การรังสรรค์จากความคิดของตนเอง	
๔) มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและเคารพ ความคิดเห็นของคนอื่น มีความรับผิดชอบ เสียสละ และมีความสามารถ ในด้านการจัดการ	หน่วยการเรียนรู้การสอน ที่ ๓ ไปสวนหนังสือ
๕) พัฒนาทักษะการแสดงออก ฝึกการพูด เขียนแนะนำหนังสืออ่าน	หน่วยการเรียนรู้การสอน ที่ ๔ ปุ๊กบรรณพุกษ์
๖) พัฒนาทักษะทางด้านจิตพิสัย การเห็นคุณค่า ๗) ฝึกการใช้กลยุทธ์ในการเรียนรู้ภาษา มีความสามารถในการใช้ภาษาด้านต่างๆเพื่อแสดงออกและ นำเสนอความคิดของคน	หน่วยการเรียนรู้การสอน ที่ ๕ ลานภาษา

หน่วยการเรียนรู้ สอน	การพัฒนาทางภาษา/เป้าหมาย	เนื้อหา / กิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทของ นักเรียน	บทบาทของครู สภาพแวดล้อม	อุปกรณ์/ สื่อการสอน
<p>๑. วรรณกรรมสำหรับเด็ก</p> <p>๒. ศิษย์มีครู ขงเบ้งน้อย</p> <p>๓. ไปสวนหนังสือ</p> <p>๔. ปลูกรบรณพฤษ์</p>	<p>๑. การปลูกฝังความใฝ่รู้ (natural curiosity) มีความรักและเข้าใจในวรรณกรรมประจำชาติ</p> <p>๒. พัฒนาการทางการคิดวิเคราะห์จากระดับ ๑) ความรู้ ความจำ ๒) ความเข้าใจ และการนำไปใช้ได้ ๓) การวิเคราะห์ ๔) การสังเคราะห์ ๕) การประเมินค่า และ ๖) การรังสรรค์จากความคิดของตนเอง ๗) การเคารพความคิดเห็นคนอื่น</p> <p>การปลูกฝังความใฝ่รู้ การรักการอ่าน ให้เครื่องมือในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การเลือกหนังสือ</p> <p>การปลูกฝังความใฝ่รู้ การรักการอ่าน ให้เครื่องมือในการแสวงหา</p>	<p>๑) อ่านชุดวรรณกรรมสำหรับเด็ก</p> <p>๒) ฝึกใช้โครงสร้างการอ่านจับใจความสำคัญตั้งคำถาม หาคำตอบ</p> <p>นร ถามคำถามใคร ทำอะไร ทำไม ในทุกระดับ และพยายามแสวงหาคำตอบเท่าที่ทำได้</p> <p>๓) ฝึกการเขียนแนะนำหนังสืออ่าน และการนำเสนอ</p> <p>สอนให้ น.ร.มีการแบ่งงานในการแสวงหาความรู้แล้วนำความรู้มาบูรณาการเพื่อสร้างองค์ความรู้</p> <p>ส่งเสริมให้ผลงานของนร ได้รับการประเมินจากเพื่อน</p> <p>๔) ๔.๑ ฝึกการเล่นกับภาษาแม่ กก กค กบ กน กม กก</p> <p>๔.๒ ให้ นร สร้าง บัตร โดมิโนเพิ่มและหาความหมายจากการเดาศัพท์และตรวจ</p>	<p>จัดหาสื่อการสอน ดำราคันคว่ำ กระตุ้นความสนใจ ทำท่ายความสามารถ</p> <p>จัดกิจกรรม เลือกกลยุทธ์ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะกับนร แต่ละกลุ่ม/ คน</p> <p>ให้เครื่องมือในการประเมินตนเอง</p> <p>ปฏิบัติต่อคำถาม และข้อคิดของ นร ทุกคนด้วยความเคารพ ไม่นั่นเรื่องถูก-ผิดจนเกินไป สนับสนุนการร่วมกัน</p> <p>คิดและตัดสินใจ และรับผิดชอบร่วมกัน</p> <p>จัดทำโปสเตอร์พฤติกรรมสร้างสรรค์ของเด็กแต่ละคน</p> <p>สังเกต บันทึก ทดสอบ</p> <p>แปลผล(</p> <p>รายงานพัฒนาการ</p>	<p>๑) ชุดรามเกียรติ์ฉบับสั้นที่สุดในโลก</p> <p>๒) แบบฝึก</p> <p>1. กิจกรรม “ศิษย์มีครู”</p> <p>2. เกม รามเกียรติ์ ฝึกการตอบคำถาม</p> <p>๓) ตัวอย่างคำแนะนำ</p> <p>๔) ๔.๑ เกม โดมิโน</p> <p>๔.๒ พจนานุกรมไทย</p> <p>๕) แบบฝึกหัดศิษย์ มีครู</p>

<p>๕. ลานภาษา</p>	<p>ความรู้ด้วยตนเอง การแนะนำหนังสือ พัฒนาทักษะการแสดงออก ความเป็นกัลยาณมิตร</p> <p>๑. ฝึกการใช้กลยุทธ์ในการเรียนรู้ภาษา</p> <p>๔.๑ ฝึก grammar sensitivity</p> <p>๔.๒ ฝึกการถอด เข้ารหัส</p> <p>๔.๓ ฝึก การขยายวงศัพท์ที่รู้ การสร้างความร่ำรวยทางภาษา ศัพท์สำนวน</p>	<p>สอบกับพจนานุกรม</p> <p>จัดประสบการณ์ให้มีการค้นพบ ให้ น.ร. ช่วยกันสร้างกฎสำหรับตัวสะกด</p> <p>จัดประสบการณ์ให้มีการค้นพบ</p> <p>๕) ฝึกการเดาศัพท์จากบริบท</p> <p>๖) จัดประสบการณ์ให้มีการค้นพบ</p> <p>๗) ฝึกหา / เดาแหล่ง ที่มา ของข้อมูล</p> <p>๘) ฝึกพัฒนาความจำ</p> <p>๕) อภิปราย “ ทำไมพิเภกจึงช่วยพระรามรบกับพี่ชายตนเอง “</p> <p>เสนอสถานการณ์ขัดแย้งทางจริยธรรม</p> <p>๑) ให้ น.ร.มีโครงสร้างในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง</p> <p>๒) ประสบการณ์ให้มีการค้นพบ</p> <p>๑) ในทุกกรณี น.ร. เป็นผู้อธิบายให้เหตุผลของคำตอบและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๔) เสนอสถานการณ์ขัดแย้งทางจริยธรรม</p>	<p>แบบพัฒนาความจำ คำหรรษา แบบลานภาษา</p>	
-------------------	---	---	--	--

๔.๗ การประเมินโครงการ

เนื่องจากหลักสูตรนี้ไม่มีชั้นเรียนและเป็นหลักสูตรเสริมระยะสั้น และประเทศไทยยังมีได้พัฒนาแบบทดสอบมาตรฐานที่วัดความสามารถทางภาษาไทยของเจ้าของภาษา เราจึงยังสามารถประเมินโครงการทางด้านปริมาณได้ และต้องใช้ การวัดความสำเร็จของโครงการได้จาก ข้อมูลเชิงคุณภาพ หรือข้อมูลที่มีชีวิต ซึ่งในระยะแรกๆของการวิจัยและการสร้างองค์ความรู้นั้น อาจมีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อความรู้และความเข้าใจในเรื่องความสามารถพิเศษทางภาษามากกว่าข้อมูลในเชิงปริมาณที่ใช้กระบวนการทางสถิติ

ข้อมูลเชิงคุณภาพ หรือข้อมูลที่มีชีวิตดังกล่าวจะได้รับการพิจารณาว่า ผู้เรียนมีพฤติกรรม และความสามารถตามจุดประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่เพียงไร กล่าวคือ

จุดประสงค์ของหลักสูตร

๑. มีนิสัยใฝ่หาความรู้ รักการอ่าน
๒. มีเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
๓. พัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การพูดและเขียนจากระดับ ๑) ความรู้ ความจำ ๒) ความเข้าใจ และ การไปใช้ได้ ๓) การวิเคราะห์ ๔) การสังเคราะห์ ๕) การประเมินค่า และ ๖) การรังสรรค์จากความคิดของตนเอง
๔. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและ เคารพความคิดเห็นของคนอื่น มีความรับผิดชอบ เสียสละ และมีความสามารถในด้านการจัดการ
๕. มีความรักและเข้าใจในวรรณกรรมประจำชาติ
๖. มีความสามารถในการใช้ภาษาด้านต่าง ๆ เพื่อแสดงออกและนำเสนอความคิด ของตน

ซึ่งทั้งนี้ เครื่องมือที่เหมาะสมกับการประเมินก็คือ จากการสังเกตพฤติกรรมและความสามารถของผู้เรียน การประเมินจากผลงาน Port Folio assessment และการประเมินจากสถานการณ์จริง Authentic assessment นอกจากนี้ เราอาจประเมิน การประเมินผลกระทบของหลักสูตร ที่มีต่อนักเรียน ครูผู้สอน พ่อแม่ นักเรียนคนอื่นๆ และ ครูจากโรงเรียนอื่นๆ ดังรายละเอียดข้างล่างนี้

๑๑. การประเมินความสามารถของผู้เรียน

วัตถุประสงค์ข้อ ๑. มินิสัยใฝ่หาความรู้ วัตถุประสงค์ข้อ ๒. รักการอ่าน

จากการอภิปรายกับครูผู้สอนในหลักสูตรนี้ ที่สอนเด็กอื่นๆ อีก ๕๐๐ คนในระดับประถมปีที่ ๓ ว่าเราบรรลุวัตถุประสงค์สามข้อนี้เพียงไร ผู้สอนตอบว่า

“การสอนเรื่อง “ครูหกคน” ทำให้เด็กกลุ่มนี้ สามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านได้ด้วยตนเอง และฝึกคิดหาคำตอบด้วยตนเอง คำถามที่ตั้งมีตั้งแต่ระดับความรู้ ความจำ จนถึงการสังเคราะห์และการประเมินค่าที่ผู้สอนและผู้วิจัยมิได้คาดคิดว่าเด็ก จะอ่านได้อย่างลึกซึ้งถึงระดับนี้เป็นการทำให้เด็กได้ตั้งแต่วัยเยาว์ เครื่องมือ “สุ จิ ปุ ลิ” ที่จำเป็นต่อการศึกษา”

“การนำคำถามที่เด็กตั้งมาเล่นเกมบันไดงู โดยไม่มีคำตอบที่ถูกต้อง (แต่มี คำตอบอยู่ในเรื่องที่ได้อ่านมาแล้ว ตามการเข้าใจและการตีความตามระดับความ สามารถของผู้เรียนแต่ละคน) ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการอภิปรายอย่างกว้างขวาง และได้เรียนรู้จากกันและกัน”

“การตั้งคำถามช่วยเร้าความสนใจให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง”

ส่วนเด็กก็ได้ให้ความเห็นดังต่อไปนี้

ค.ช. ชนัตถ์ “ผมชอบมาก เพราะได้คิด ได้ออกความคิด ได้อ่านมากๆ ได้เขียนแนะนำหนังสือ”

ค.ช. วิทวัส “ได้รู้จักเรื่องบ่อเกิดรามเกียรติ์ ได้รู้จักครูหกคน ได้รู้จักคำศัพท์ใหม่ๆ”

“วันนี้ คุณครูพาฉันไปซื้อหนังสือ และให้ไปซื้อหนังสือที่มีความรู้ อยากให้ คุณครูพาไปอีกทุกปี”

ค.ญ. กัลย์สุดา “ได้ความรู้เรื่องภาษาและเรื่องรามเกียรติ์ ได้ตั้งคำถามเรื่องรามเกียรติ์ เพราะฉันอยากถามมานานแล้ว อยากมาทุกวัน”

ค.ช. บุรณัฐ “วันนี้สนุกมากที่สุด ได้ทำกิจกรรมกับเพื่อนในกลุ่ม และได้ตั้งคำถาม ในเรื่องรามเกียรติ์”

ค.ญ. นิชา “ชอบเข้าเล่ม (ทำหนังสืออ่านเอง) และอ่านนิทาน สนุกมาก”

วัตถุประสงค์ข้อ 3

พัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การพูดและเขียนจากระดับ ๑) ความรู้ ๒) ความเข้าใจ และ การไปใช้ได้ ๓) การวิเคราะห์ ๔) การสังเคราะห์ ๕) การประเมินค่า และ ๖) การสร้างสรรค์จากความคิดของตนเอง

ในการวิเคราะห์พัฒนาการทางความคิดของผู้เรียน ได้ใช้วิธีให้ผลเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านทุกครั้ง ให้มีระดับง่าย ยากปานกลาง และยากมาก แล้วนำคำถามมาเล่นเกมรวมเกียรติ ถ้าตอบคำถามระดับง่าย จะได้ ๑ คะแนน ถ้าตอบคำถามระดับยากปานกลางได้ จะได้ ๒ คะแนน และถ้าตอบคำถามยากมากได้ จะได้ ๓ คะแนน ไม่นานผู้เรียนก็เริ่มวิเคราะห์ดีกว่าคำถามที่ถามว่าใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร เป็นคำถามที่ง่าย ส่วนคำถามระดับยากปานกลาง ได้แก่ คำถามอย่างไร ที่มีคำตอบในเรื่อง แต่ต้องตอบยาวหรือคำถามที่ไม่มีคำตอบตรงๆ ต้องคิดก่อนจะได้คำตอบ เช่น อินทรีชิต เป็นอะไรกับสีดา คำถาม ๒ ชนิดแรก เป็นคำถามที่มีคำตอบที่ถูกต้องคำตอบเดียว เป็นข้อเท็จจริง ส่วนคำถาม ที่ถามว่า “ทำไม” ที่จะได้ ๓ คะแนนนั้น เป็นคำถามที่แสดงความคิดเห็น จะ ต้องมีการตีความและให้เหตุผลในคำตอบ และต่อเมื่อเหตุผลดี เป็นที่ยอมรับของผู้ฟังจึงจะได้คะแนน ต่อมา ผู้เรียนก็เริ่มรู้สึกว่ คำถามว่า ทำไมมี ๒ ประเภท คือทำไม ที่ถามสาเหตุ เช่น ทำไมฆ่าทศกัณฐ์ก็ครั้งก็ไม่ตาย กับคำถามทำไมที่ถามความหาความถูกต้อง ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นสมควรให้เกิดขึ้นหรือไม่ เช่น “ทำไมพิเภกจึงมาอยู่กับพระราม” ที่เด็กอธิบายว่า ไปอยู่กับคนอื่นก็ได้ ทำไมต้องมาช่วยศัตรูของพี่ชายด้วย คำถามระดับนี้จึงไปถึงระดับการประเมินค่า หรือการวิจารณ์ และได้ ๕ คะแนน นอกจากนั้นเรายังพบในคำถามของเด็กคำถามระดับสังเคราะห์ เช่นคำถามที่ว่า ศักดิ์กษัตริย์มีกี่ตอน หนุมานมีเมียกี่คน ใครบ้าง ที่จะต้องอาศัยการอ่าน สะสมความรู้แล้วนำมาประมวลเป็นคำตอบ คำถามประเภทนี้ นักเรียนจะได้ ๔ คะแนน ส่วนคำถามที่มีการจินตนาการ เช่น หูของกษัตริย์เอามือใส่ได้ไหม (กษัตริย์ = หม้อ กรรม = หู) นักเรียนจะได้ ๖ คะแนน

ด้วยวิธีการนี้ นักเรียนจะพยายามตั้งคำถามให้ยากขึ้นๆ ทำให้เกิดพัฒนาการทางความคิดดังปรากฏในตารางที่ ๔.๖. พัฒนาการทางความคิดของผู้เรียน (ในตารางข้างล่างมีข้อมูลดังนี้

คะแนนความคิด

สร้างสรรค์ (สมองซีกขวา)

คะแนนเต็ม = ๓๒ คะแนน ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ๕๒๗ คน = ๒๐.๖๕ (๒๘.๖๘%)

คะแนนความคิดเชิงตรรกะ

Ross Test (สมองซีกซ้าย)

คะแนนเต็ม = ๑๐๕ คะแนน ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ๕๒๗ คน = ๓๕.๔๕ (๘๕.๔๕%)

คะแนนภาษาไทย ป.๒

คะแนนเต็ม = ๑๐๐ คะแนน ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ๕๒๗ คน = ๘๓.๐๘%

คะแนนภาษาไทย ป.๓

คะแนนเต็ม = ๑๐๐ คะแนน ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ๕๒๗ คน = ๘๐.๒๕%

ตารางที่ ๔.๖ พัฒนาการทางความคิดของผู้เรียน

เริ่มบันทึก สัปดาห์ที่ 1 ของโครงการ	พัฒนาการตลอดโครงการถึง สัปดาห์ที่ 5
<p>1. กัลย์สุดา</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>1. กัลย์สุดา</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>ข้อมูลอื่นๆที่น่าสนใจ</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p> <p>ความคิดสร้างสรรค์ 15 (20.83 %)</p> <p>Ross Test 59 (56.19 %)</p> <p>คะแนน ป. 2 92 %</p> <p>คะแนน ป. 3 93 %</p> <p>โครงการร่วม ศิลปะ</p>
<p>2. เจนบุรณี</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>2. เจนบุรณี</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>ข้อมูลอื่นๆที่น่าสนใจ</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p> <p>ความคิดสร้างสรรค์ 31 (43.05 %)</p> <p>Ross Test 60 (57.14 %)</p> <p>คะแนน ป. 2 94 %</p> <p>คะแนน ป. 3 90 %</p> <p>โครงการอื่น คณิต ความคิด จิตวิทยา</p>
<p>3. ชนม์นิภา</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>3. ชนม์นิภา</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>ข้อมูลอื่นๆที่น่าสนใจ</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p> <p>ความคิดสร้างสรรค์ 13 (18.05 %)</p> <p>Ross Test 44 (41.90 %)</p> <p>คะแนน ป. 2 95%</p> <p>คะแนน ป. 3 88%</p> <p>โครงการอื่น คณิต อังกฤษ จิตวิทยา</p>

<p>4. ชนิตล์</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>4. ชนิตล์</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>ข้อมูลอื่นๆที่น่ารู้</p> <p>6 ความคิดสร้างสรรค์ 16 (22.22 %)</p> <p>5 Ross Test 62(59.04 %)</p> <p>4 คะแนน ป. 2 90%</p> <p>3 คะแนน ป. 3 93%</p> <p>2 โครงการอื่น จิตวิทยา</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>
<p>5. ธนวิทย์</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>5. ธนวิทย์</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>ข้อมูลอื่นๆที่น่ารู้</p> <p>6 ความคิดสร้างสรรค์ 46(63.88 %)</p> <p>5 Ross Test 48(45.71 %)</p> <p>4 คะแนน ป. 2 94%</p> <p>3 คะแนน ป. 3 86%</p> <p>2 โครงการอื่น คณิต ความคิด</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>
<p>6. บูรณัญญู</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>6. บูรณัญญู</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>ข้อมูลอื่นๆที่น่ารู้</p> <p>6 ความคิดสร้างสรรค์ 35(48.61 %)</p> <p>5 Ross Test 45(42.85 %)</p> <p>4 คะแนน ป. 2 92%</p> <p>3 คะแนน ป. 3 83%</p> <p>2 โครงการอื่น อัง ความคิด คนตรี จิต</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>
<p>7. นิษา</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>7. นิษา</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>ข้อมูลอื่นๆที่น่ารู้</p> <p>6 ความคิดสร้างสรรค์ 24 (33.33 %)</p> <p>5 Ross Test 56 (53.33 %)</p> <p>4 คะแนน ป. 2 95%</p> <p>3 คะแนน ป. 3 94%</p> <p>2 โครงการอื่น คณิต ความคิด</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>

<p>8. ปณ</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>8. ปณ</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>ข้อมูลอื่นๆที่น่ารู้</p> <p>6 ความคิดสร้างสรรค์ 31 (43.06%)</p> <p>5 Ross Test 51 (48.57%)</p> <p>4 คะแนน ป. 2 94%</p> <p>3 คะแนน ป. 3 83%</p> <p>2 โครงการอื่น อัง ความคิด</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>
<p>9. ปัญหา</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>9. ปัญหา</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>ข้อมูลอื่นๆที่น่ารู้</p> <p>6 ความคิดสร้างสรรค์ 8 (11.11%)</p> <p>5 Ross Test 49 (46.66%)</p> <p>4 คะแนน ป. 2 93%</p> <p>3 คะแนน ป. 3 91%</p> <p>2 โครงการอื่น</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>
<p>10. พรชนก</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>10. พรชนก</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>ข้อมูลอื่นๆที่น่ารู้</p> <p>6 ความคิดสร้างสรรค์ 16 (22.22%)</p> <p>5 Ross Test 51 (48.57%)</p> <p>4 คะแนน ป. 2 93%</p> <p>3 คะแนน ป. 3 89%</p> <p>2 โครงการอื่น ความคิด</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>
<p>11. พิมพ์ตะวัน</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>11. พิมพ์ตะวัน</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>ข้อมูลอื่นๆที่น่ารู้</p> <p>6 ความคิดสร้างสรรค์ 11 (15.28%)</p> <p>5 Ross Test 55 (52.38%)</p> <p>4 คะแนน ป. 2 92%</p> <p>3 คะแนน ป. 3 90%</p> <p>2 โครงการอื่น ความคิด จิต</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>

<p>12. ภาวณึ</p> <p>ระดับคําคาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>12. ภาวณึ</p> <p>ระดับคําคาม</p> <p>ข้อมูลอื่ๆที่นํารู</p> <p>6 ความคึคสร้างสรรค้ 19 (26.39%)</p> <p>5 Ross Test 41 (39.04 %)</p> <p>4 คะแนน ป. 2 95%</p> <p>3 คะแนน ป. 3 85%</p> <p>2 โครงการอื่ๆ ความคึค</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>
<p>13. วิชาสณึ</p> <p>ระดับคําคาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>13. วิชาสณึ</p> <p>ระดับคําคาม</p> <p>ข้อมูลอื่ๆที่นํารู</p> <p>6 ความคึคสร้างสรรค้ 54 (74.99 %)</p> <p>5 Ross Test 52 (49.52 %)</p> <p>4 คะแนน ป. 2 9%4</p> <p>3 คะแนน ป. 3 94%</p> <p>2 โครงการอื่ๆ จึค</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>
<p>14. วิชาวึส</p> <p>ระดับคําคาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>14. วิชาวึส</p> <p>ระดับคําคาม</p> <p>ข้อมูลอื่ๆที่นํารู</p> <p>6 ความคึคสร้างสรรค้ 45 (62.49 %)</p> <p>5 Ross Test 35 (33.33 %)</p> <p>4 คะแนน ป. 2 95%</p> <p>3 คะแนน ป.3 78%</p> <p>2 โครงการอื่ๆ คึลปะ</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>
<p>15. สร้จณึทร</p> <p>ระดับคําคาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>15. สร้จณึทร</p> <p>ระดับคําคาม</p> <p>ข้อมูลอื่ๆที่นํารู</p> <p>6 ความคึคสร้างสรรค้ 18 (24.99 %)</p> <p>5 Ross Test 50 (47.99 %)</p> <p>4 คะแนน ป. 2 93%</p> <p>3 คะแนน ป. 3 87%</p> <p>2 โครงการอื่ๆ ความคึค ดนค้รึ จึควิชา</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>

<p>16. สิริก</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>6</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>	<p>16. สิริก</p> <p>ระดับคำถาม</p> <p>ข้อมูลอื่นๆที่น่าสนใจ</p> <p>6 ความคิดสร้างสรรค์ 22 (30.55 %)</p> <p>5 Ross Test 47 (44.76 %)</p> <p>4 คะแนน ป. 2 98 %</p> <p>3 คะแนน ป. 3 92 %</p> <p>2 โครงการอื่น</p> <p>1</p> <p>0 2 3 4 5 6 7 สัปดาห์ที่</p>
--	---

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ พัฒนาการทางด้านความคิดดังรายละเอียดข้างล่าง

สรุปพัฒนาการทางความคิดของผู้เรียนในโครงการ

ตารางที่ ๔.๗ พัฒนาการทางความคิดของผู้เรียนในโครงการ

ระดับ	เมื่อเริ่มโครงการ	เมื่อจบโครงการ
๖	๐	๑ คน ปถุณ
๕	๐	๓ คน วิชาสณ ปญช บูรณภุช
๔	๐	๓ คน วิชาสณ บูรณภุช ชนมนิกา ชนตถ ธนวิทย์
๓	๐	๕ คน สรญชร กถยสุดา นิชา พิมพตะวัน ภาวิณี
๒	๕ กถยสุดา ชนมนิกา ปถุณ วิชาสณ	๐ คน
๑	๑๑	๔ คน เจนบูรณ พรชนก วิทวัส สิริก

ก่อนโครงการคะแนนความคิดเฉลี่ยของกลุ่ม $X = (๑ \times ๑๑) + (๒ \times ๕) = ๒๑/๑๖ =$ ระดับ ๑.๓๑

หลังโครงการ $X = (๑ \times ๔) + (๓ \times ๕) + (๔ \times ๓) + (๕ \times ๓) + (๑ \times ๖) = ๕๖/๑๖ =$ ระดับ ๓.๑๒

$N = ๑๖$ เพราะฉะนั้น คะแนนความคิดของกลุ่มเพิ่มขึ้น $+๑.๗๑$ ระดับ

ภายในเวลา ๕ สัปดาห์

ตัวอย่างคำถาม

ระดับ ๖	หูของกุมภกรรณเอาหม้อใส่ได้ไหม (ปฤณ)
ระดับ ๕	นางสีดาเข้าพิชิตลุยไปเพื่ออะไร (บุรณัญญ์ ปิยนุช สุวรรณมัจฉามีรูปร่างอย่างไร (ปฤณ)
ระดับ ๔	หนุมานได้เมียกี่คน ใครบ้าง (ชนวิทย์) ในเรื่องนี้มีตัวละครหลักแต่ละข้าง กี่ตัว (ปฤณ)
ระดับ ๓	ทำไมทศกัณฐ์จึงจับตัวนางสีดาไม่ได้ (กัลย์สุดา) ทำไมนางสีดาจึงผูกคอตาย (พิมพ์ตะวัน) ทำไมพระรามจึงรบกับพระมงกุฎไม่ชนะ (สรัญธร) ทำไมพระรามต้องให้หนุมานเอาแหวนไปให้ นางสีดา (ชนมณีภา) ทำไมทศกัณฐ์จึงไล่พิเภกออกจากวัง (ปิยนุช)
ระดับ ๒	นางสัมมนักขาถูกพระลักษมณ์ทำร้ายอย่างไร (ชนัดต์) สุวรรณมัจฉาแปลว่าอะไร (วิชภาสณ) พิเภกให้พระรามสะเดาะเคราะห์ด้วยวิธีใด (สรัญธร)
ระดับ ๑	สีดาระหกระเหินไปอยู่กับใคร (พรชนก) ใครแปลงกายเป็นกวาง (เจนบูรณ) พระรามไปขอให้ใครยกโทษให้ (วิทวัส) พระลักษมณ์ตัดหูตัดจมูกใคร (สิริก)

วัตถุประสงค์ข้อ ๔

มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและ เคารพ
ความคิดเห็นของคนอื่น มีความรับผิดชอบ เสียสละ และมีความสามารถ
ในด้านการจัดการ

ค.ช. วิชญ์ภาส “ได้ให้เพื่อนยืมหนังสือ และหนังสือมีประโยชน์ “เรื่องพาไปดู” มีความรู้ทาง
ภูมิศาสตร์และความเป็นอยู่ของแต่ละประเทศ”

ค.ช. วิชญ์ภาส “ทำสมุดอ่าน วันนี้มาโรงเรียนเป็นวันแรก แล้วสนุก ไม่เคยเรียนมาอย่างนี้เลย
ได้เล่นโดมิโน และได้เล่นเกมต่างๆ เล่นโดมิโนชนะเป็นอันดับสุดท้าย
แต่ผมก็ไม่เสียใจเพราะว่าไม่ได้เอาจริงเอาตาย แค่เล่นเท่านั้น และเล่นเกม
ทายลูกเต๋าได้อยู่ที่ ๕”

วัตถุประสงค์ข้อ ๕

มีความรักและเข้าใจในวรรณกรรมประจำชาติ มีความสนุกสนานในการเรียน

ค.ช. วิชญ์ภาส “ทำสมุดอ่าน วันนี้มาโรงเรียนเป็นวันแรก แล้วสนุก ไม่เคยเรียนมาอย่างนี้เลย”

ค.ช. บุรณัฐ “วันนี้สนุกมากที่สุด ได้ทำกิจกรรมกับเพื่อนในกลุ่ม และได้ตั้งคำถาม
ในเรื่องรามเกียรติ์”

ค.ช. วิทวัส “ได้รู้จักเรื่องบ่อเกิดรามเกียรติ์ ได้รู้จักครูหกคน ได้รู้จักคำศัพท์ใหม่ๆ”

ค.ญ. กัลย์สุดา “ได้ความรู้เรื่องภาษาและเรื่องรามเกียรติ์ ได้ตั้งคำถามเรื่องรามเกียรติ์
เพราะฉันอยากถามมานานแล้ว อยากมาทุกวัน”

“ได้เล่นเกมต่อคำ บันไดดู ต่อเรื่อง ได้ความรู้เรื่องภาษา และความรู้เรื่องรามเกียรติ์”

ค.ญ.ช. เจนบุรณัฐ “คำถามจากเรื่องรามเกียรติ์ ทำให้รู้เรื่องราวของนบนทุกและตัวละครต่าง”

ความเห็นของครู

คิดว่าได้ผลเกินคาด ค.ช. ปถุณ ถึงกับไปเอารามเกียรติ์เล่มใหญ่มาอ่าน
ทำสาแทรกตัวละครว่าใครอยู่ฝ่ายไหน ตอนนี่เริ่มเอา สามก๊ก กับขุนช้าง
ขุนแผนมาเปิดดู การสอนแบบนี้ ทำให้เด็กสนใจวรรณคดีไทยอย่างได้ผล

ความเห็นของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของค.ญ. ภาวินิ “เห็นผลจริงๆครับ ผมสนับสนุนเต็มที่”

ผู้ปกครองของค.ช. บูรณัฐ “การจัดกลุ่มเด็กตามความสามารถพิเศษทางภาษาถือว่าการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถเต็มที่ ได้ทำกิจกรรม และได้เรียนรู้ในสิ่งที่เขาสนใจ และมีความสามารถ ซึ่งเป็นการส่งเสริม และเปิดโลกทัศน์ให้เด็กกว้างไกล ถ้าหากว่าวัตถุประสงค์นี้บรรลุตามที่ตั้งไว้จะได้รับการสนับสนุนเต็มที่”

วัตถุประสงค์ข้อ 6

มีความสามารถในการใช้ภาษาด้านต่างๆ เพื่อแสดงออกและนำเสนอความคิด
ของคุณ

ค.ญ. ชนม์นิภา “กิจกรรมที่ชอบคือแนะนำหนังสือ เพราะได้ฝึกการพูดแนะนำหรือ
โปรโมทหนังสือที่ชอบ และได้รู้ว่าตัวเองมีความสามารถในการพูด”

และในการที่ คณะผู้วิจัยได้นำ ชุดการสอน “รวมเกียรติยศบัลลังก์ที่สุดในโลก” ซึ่งมี
อยู่ ๕ ตอน แต่ละตอนความยาว ตั้งแต่เล่มแรก ๓๐๐ คำ - ๕๕๐ คำ ในเล่มสุดท้าย มาให้ผู้เรียนอ่าน
พบว่านักเรียนที่อ่านเร็วที่สุดสามารถอ่านจบได้ภายในเวลา ๓ นาที จึงมีอัตราความเร็วในการอ่าน
อยู่ประมาณ ๓๐๐ คำ ต่อนาที ซึ่งนับว่าเร็วมากสำหรับเด็กวัยนี้ (อัตราความเร็วในการอ่านของผู้
ใหญ่ปกติ ประมาณ ๕๐๐ คำ ต่อนาที)

ความเห็นของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของค.ญ. สรัญธร “ในบางเรื่อง ลักษณะความคิด และการแสดงออก
ที่บ้านอาจจะเห็นไม่เด่นชัด คิดว่าทางโรงเรียน และครูผู้สอน
จะเห็นและมีมุมมองที่กว้างไกลกว่าที่บ้านเพราะเด็กจะใช้เวลา
ในการแสดงออกในชั่วโมงเรียนอย่างเต็มที่”

๔.๓.๒ การประเมินผลกระทบจากโครงการ

การประเมินผลกระทบบทของโครงการ อาจทำได้ โดยการประเมิน ว่าการจัดการเรียน
การสอนหลักสูตรการพัฒนาความสามารถพิเศษทางภาษานี้ มีผลกระทบของที่มีต่อนักเรียนครู
ผู้สอน พ่อแม่ นักเรียนคนอื่นๆ และ ครูจากโรงเรียนอื่นๆ ตลอดจนสังคมภายนอกอย่างไร ดังจะนำ
เสนอต่อไป

ก. ผลกระทบของหลักสูตร ที่มีต่อนักเรียน

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์อาจารย์ภาษาไทยที่ร่วมสอนในโครงการว่า ถ้าไม่จัดการศึกษานี้
เด็กหรือโรงเรียนจะได้ หรือสูญเสียอะไร ก็ได้คำตอบดังนี้

ผลกระทบทางด้านบวก

“ในแง่ของทักษะการอ่านที่เด็กกลุ่มนี้ได้ไปจากหลักสูตรนี้มาก ทางด้านเนื้อหา ศัพท์ นักเรียนมีโครงการได้เรียนรู้กว้างมากกว่าในหลักสูตรปกติ นักเรียนได้รับการฝึกให้ต้องมีระบบการจัดการที่ดีขึ้น”

“เด็กกลุ่มนี้ที่มีความสามารถเด่นจะทำกิจกรรมเร็ว และไม่ต้องการรอเพื่อน ต้องการแสวงหากิจกรรมอื่นที่ยากกว่าเดิม เขาได้ซึมซับวรรณกรรมทางภาษา และเห็นคุณค่าได้ลึกซึ้งกว่าเด็กทั่วไป”

“การสอนเรื่อง “ครูหกคน” ทำให้เด็กกลุ่มนี้ สามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านได้ด้วยตนเอง และฝึกคิดหาคำตอบด้วยตนเอง คำถามที่ตั้งมีตั้งแต่ระดับ ความรู้ความจำ จนถึงการสังเคราะห์และการประเมินค่าที่ผู้สอนและผู้วิจัยไม่ได้ คาดคิดว่าเด็กจะอ่าน ได้อย่างลึกซึ้งถึงระดับนี้ เป็นการทำให้เด็กได้เครื่องมือ “ “สุ จิ ปุ ลิ” ที่ จำเป็นต่อการศึกษา ตั้งแต่วัยเยาว์”

“การนำคำถามที่ไม่มีคำตอบ แต่มีคำตอบอยู่ในเรื่อง ที่อ่านมาเล่นเกมรามเกียรติ์ ตามระดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน) ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการ อภิปรายอย่างกว้างขวาง และได้เรียนรู้จากกันและกัน และยังคงฟังความเห็น ของกันและกัน เพราะไม่มีครูมาบอกว่าคำตอบใดถูกที่สุด ในกรณีที่มีความคิดเห็น ขัดแย้ง (ซึ่งน้อยมาก) เขาจะมาขอให้ครูช่วย แต่เราจะซักถามความเห็นและเหตุผล แล้วให้ทั้งกลุ่มตกลงว่าอะไรคือคำตอบที่น่าจะถูกที่สุด”

“การตั้งคำถามช่วยสร้างความสนใจให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง”

“เด็กส่วนใหญ่จะพยายามตั้งคำถามให้ยากขึ้นๆ เด็กบางคนตั้งคำถามที่ยาก จนไม่มีใครตอบได้ เช่น ถามว่า นนทุกมีผมกี่เส้น หรือในเรื่องรามเกียรติ์ มีตัวละครกี่ตัว อย่าตัดคำถามเหล่านี้ทิ้ง คงไว้ในการเล่นเกมนตอบคำถาม เด็กๆจะมีปฏิกิริยาตัวเอง และสรุปได้เองว่าคำถามบางคำถามไม่คุ้มที่จะมา นั่งหาคำตอบ”

ข. ผลกระทบต่อนักเรียนในโครงการ

๑. ในความเห็นของนักเรียน

ตารางที่ ๔.๘ แบบสอบถามนักเรียนในโครงการ

ชื่อนักเรียน..... ชั้น ..... วันที่ .....

แบบสอบถามเด็ก (n= ๑๖ = ๑๐๐%)

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือ ให้ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

ความเห็น	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง
๑.หลังจากเรียนวิชาภาษาไทยแล้วนักเรียนอยากค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	๑๓(๘๖.๖๗%)	๑(๖.๖๗%)	๑(๖.๖๗%)
๒. วิชาภาษาไทยน่าเบื่อมาก	๑ (๖.๖๗%)	๑(๖.๖๗%)	๑๓(๘๖.๖๗ %)
๓. เมื่อเรียนวิชาภาษาไทยแล้วนักเรียนมีความภูมิใจในตนเอง	๑๕(๑๐๐%)	-	-
๔. อยากให้เพิ่มชั่วโมงเรียนภาษาไทย	๘(๕๓.๓๓%)	๔(๒๖.๖๗%)	๓(๑๓.๓๓%)
๕.นักเรียนชอบเรียน โดยไม่มีครูควบคุม อยากทำงานด้วยตนเอง	๔(๒๖.๖๗%)	๘(๕๓.๓๓%)	๓(๑๓.๓๓%)
๖.นักเรียนอยากได้แบบฝึกเพิ่มเติมจากที่ครูให้	๖(๔๐.๐๐%)	๕(๓๓.๓๓%)	๕(๒๖.๖๗%)
๗. นักเรียนชอบดูรายการภาษาไทยทางโทรทัศน์	๑๓(๘๖.๖๗%)	๑(๖.๖๗%)	๑(๖.๖๗%)
๘. นักเรียนเอากิจกรรมไปทำที่บ้าน	๑๑(๖๘.๗๕%)	๑(๖.๖๗%)	๓(๑๘.๗๕%)
๙. นักเรียนเอาสิ่งที่นักเรียนรู้ไปสอนเพื่อนๆที่ไม่ได้เข้าโครงการ	๘(๕๐.๐๐%)	๔(๒๖.๖๗%)	๓(๑๘.๗๕%)
๑๐. ถ้ามีเงินเหลือนักเรียนมักจะซื้อหนังสือภาษาอังกฤษอ่าน	๕(๓๑.๒๕%)	๙(๕๖.๒๕%)	๑(๖.๒๕%)
๑๑ .นักเรียนชอบทำงานเป็นกลุ่ม	๖(๔๐.๐๐%)	๑(๖.๖๗%)	๙(๕๖.๖๗%)
๑๒. นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	๗(๔๓.๗๕%)	๕(๓๑.๒๕%)	๓(๑๘.๗๕%)
๑๓. นักเรียนคิดว่านักเรียนทำอะไรต่อไปนี้ได้บ้าง			
อ่านและสรุปเรื่องได้	๕(๖๐.๐๐%)		๖(๔๐.๐๐%)
ตั้งคำถามระดับ ง่าย ยาก ยากมากได้	๑๔(๕๓.๓๓%)	-	๑(๖.๖๗%)
ค้นคว้าเพิ่มเติมเองได้	๑๓(๘๖.๖๗%)	-	๓(๑๘.๗๕%)
รู้คำราชาศัพท์ดี	๒(๑๒.๕๐%)	-	๑๓(๘๖.๖๗%)
สะกดคำเก่ง	๑๐(๖๖.๖๗%)	-	๕(๓๑.๒๕%)
อธิบายหว่านล้อมเพื่อนให้รับความคิดเห็นของเราได้	๕(๖๐.๐๐%)	-	๖(๔๐.๐๐%)

๑๔. นักเรียนอยากทำอะไรอีก	
.....	
ต่อคำศัพท์	๓
อ่านหนังสือ	๓
แต่งเรื่องเอง	๒
เล่นคำคล้องจอง	๑ (๖.๖๗%)

ตารางที่ ๔.๕ ประสิทธิภาพของหลักสูตรจากการประเมินตนเองของผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดโครงการ

พัฒนาการทางพฤติกรรม	ลำดับที่	จุดประสงค์ที่
๑. เมื่อเรียนวิชาภาษาไทยแล้วนักเรียนมีความภูมิใจในตนเอง	๑(๑๐๐%)	๑,๖
๒. ตั้งคำถามระดับ ง่าย ยาก ยากมากได้	๒(๕๓.๓๓%)	๒, ๓
๓. ค้นคว้าเพิ่มเติมเองได้	๓(๕๓.๓๓%)	๒
๔. นักเรียนชอบดูรายการภาษาไทยทางโทรทัศน์	๓(๕๓.๓๓%)	๑, ๖
๕. หลังจากเรียนวิชาภาษาไทยแล้วนักเรียนอยากค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	๓(๕๓.๓๓%)	๑, ๒
๖. นักเรียนเอากิจกรรมไปทำที่บ้าน	๔(๗๓.๓๓%)	๑
๗. สะกดคำเก่ง	๕(๖๖.๖๗%)	๒
๘. อ่านและสรุปเรื่องได้	๖(๖๐.๐๐%)	๑, ๒, ๓, ๕
๙. อธิบายหว่านล้อมเพื่อนให้รับความคิดเห็นของเราได้	๖(๖๐.๐๐%)	๕, ๖
๑๐. นักเรียนเอาสิ่งที่นักเรียนรู้ไปสอนเพื่อนๆที่ไม่ได้เข้าโครงการ	๗(๕๓.๓๓%)	๔
๑๑. อยากให้เพิ่มชั่วโมงเรียนภาษาไทย	๗(๕๓.๓๓%)	๑
๑๒. นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน	๗(๕๓.๓๓%)	๑

จะเห็นได้ว่าหลักสูตรนี้บรรลุวัตถุประสงค์ ข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ได้ดีมาก กล่าวคือ

วัตถุประสงค์ ข้อ ๑ มีนิสัยใฝ่หาความรู้ รักการอ่าน

วัตถุประสงค์ ข้อ ๒ มีเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

วัตถุประสงค์ ข้อ ๓ มีพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การพูดและเขียนจากระดับ ๑) ความรู้ ความจำ ๒) ความเข้าใจ และการไปใช้ได้ ๓) การวิเคราะห์ ๔) การสังเคราะห์ ๕) การประเมินค่า และ ๖) การรังสรรค์จากความคิดของตนเอง

และ บรรลุวัตถุประสงค์ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ได้ดีพอสมควร กล่าวคือ

วัตถุประสงค์ข้อ ๔ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและ
เคารพความคิดเห็นของคนอื่น มีความรับผิดชอบ เสียสละ และมีความสามารถในด้าน การจัดการ

วัตถุประสงค์ข้อ ๕ มีความรักและเข้าใจในวรรณกรรมประจำชาติ

วัตถุประสงค์ข้อ ๖ มีความสามารถในการใช้ภาษาด้านต่างๆ เพื่อแสดงออกและนำเสนอ
ความคิด ของตน

และจากการอ่านบันทึกความเห็นหลังกิจกรรมของเด็กในโครงการก็พบข้อมูลจำนวน
มากที่ยืนยันตัวเลขเหล่านี้ด้วย คำตอบหลากหลายมาก

ค.ช. ชนัตต์ “ผมชอบมากเพราะได้คิด ได้ออกความคิด ได้อ่านมากๆ ได้อ่านและคิด
ได้เล่นและคิด ได้เขียนแนะนำ(หนังสือ)”

ค.ญ. นิษา “ชอบเข้าเล่ม (ทำหนังสืออ่านเอง) และอ่านนิทาน สนุกมาก”

ค.ช. วิทวัส “ได้รู้จักเรื่องปอเกิดรามเกียรติ์ ได้รู้จักครูหกคน ได้รู้จักคำศัพท์ใหม่ๆ”
“วันนี้ คุณครูพาฉันไปซื้อหนังสือ และให้ไปซื้อหนังสือที่มีความรู้ อยากให้
คุณครูพาไปอีกทุกปี”

ค.ญ. กัลย์สุดา “ได้ความรู้เรื่องภาษาและเรื่องรามเกียรติ์ ได้ตั้งคำถามเรื่องรามเกียรติ์
เพราะฉันอยากถามมานานแล้ว อยากมาทุกวัน”

ค.ช. บุรณัฐ “วันนี้สนุกมากที่สุด ได้ทำกิจกรรมกับเพื่อนในกลุ่ม และได้ตั้งคำถาม
ในเรื่องรามเกียรติ์”

ค.ช. วิชญ์ภาส “ได้ให้เพื่อนยืมหนังสือ และหนังสือมีประโยชน์ “เรื่องพาไปดู”
มีความรู้ทางภูมิศาสตร์ และความเป็นอยู่ของแต่ละประเทศ”

ค.ช. วิชญ์ภาส “ทำสมุดอ่าน วันนี้มาโรงเรียนเป็นวันแรก แล้วสนุก ไม่เคยเรียนมาอย่างนี้เลย
ได้เล่นโดมิโน และได้เล่นเกมต่างๆ เล่นดอมิโนชนะเป็นอันดับสุดท้าย
แต่ผมก็ไม่เสียใจเพราะว่าไม่ได้เอาจริงเอาตาย แค่เล่นเท่านั้น และเล่นเกม
ทายลูกเต๋าได้อยู่ที่ 5”

และในความเห็นของครู

“คิดว่าได้ผลเกินคาด ค.ช. ปฤถณ ถึงกับไปเอารามเกียรติ์เล่มใหญ่มาอ่าน ทำ
สาแทรกตัวละครว่าใครอยู่ฝ่ายไหน ตอนนี่เริ่มเอา สามก๊กกับขุนช้างขุนแผนมาเปิดดู การสอน
แบบนี้ทำให้เด็กสนใจวรรณคดีไทยอย่างได้ผล

ในความเห็นของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของค.ญ. ภาวิณี “เห็นผลจริงๆครับ ผมสนับสนุนเต็มที่”

ผู้ปกครองของค.ช. บุรณัฐ “การจัดกลุ่มเด็กตามความสามารถพิเศษทางภาษาถือว่าการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถเต็มที่ ได้ทำกิจกรรม และได้ เรียนรู้ในสิ่งที่เขาสนใจ และมีความสามารถ ซึ่งเป็นการส่งเสริม และเปิดโลกทัศน์ให้เด็กกว้างไกล ถ้าหากว่าวัตถุประสงค์นี้บรรลุตามที่ตั้งไว้จะได้รับการสนับสนุนเต็มที่”

ค.ญ. ชนม์นิภา “กิจกรรมที่ชอบคือแนะนำหนังสือ เพราะได้ฝึกการพูดแนะนำหรือ โพรโมทหนังสือที่ชอบ และได้รู้ว่าตัวเองมีความสามารถในการพูด”

ผลกระทบทางด้านลบ

เนื่องจากได้มีการนำชั่วโมงเรียนปกติของวิชาภาษาไทยมาสอนเด็กในโครงการนี้ สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง ทำให้ เด็กในโครงการมิได้เข้าเรียนในชั่วโมงดังกล่าว เด็กกลุ่มนี้ (และครูประจำชั้นด้วย) จึงมีภาระในการติดตามทำงานส่งงาน และเนื้อหาในชั่วโมงปกติ เพื่อให้ครูประจำวิชาสามารถสอนต่อไปได้ เกิดความเครียด เด็กที่ เข้าหลายโครงการ เช่น บุรณัฐ จะมีความกังวลมาก (คูบันทึกจากผู้ปกครองของบุรณัฐ) สุดท้ายบุรณัฐ) ได้ขอยกออกจากโครงการบางโครงการ เพราะทำงานตามไม่ทัน

คะแนนสอบของเด็กในโครงการต่ำลง

นอกจากนี้ จากการศึกษาคะแนนวิชาภาษาไทยของเด็กในโครงการ เราพบว่า เด็กกลุ่มนี้ สอบได้คะแนนต่ำลง แต่เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่ไม่ได้เข้าโครงการ ก็พบว่าคะแนนของเด็กนอกโครงการก็ต่ำลงทั้งสิ้น และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนภาษาไทย ของเด็กทั้ง ๕๒๗ คนค่าเฉลี่ยของคะแนนภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เทอมปลาย = ๘๓.๐๘ กับค่าเฉลี่ยของคะแนนภาษาไทย ประถมปีที่ ๑ เทอมต้น = ๘๐.๒๘ จากการสัมภาษณ์ครูที่สอน ทั้งสองท่านต่างเห็นว่าเป็นเรื่องปกติเพราะในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จะมีเนื้อหาหนัก นอกจากนี้ยังเป็นไปได้ว่าสาเหตุที่คะแนนสอบของเด็กในโครงการหลายคนต่ำลงพบว่า

๑. ระบบคะแนน ได้จากข้อสอบ ๖๐% จากคะแนนปฏิบัติในการทำโครงการในแต่ละวิชา ๔๐% เด็กในโครงการต้องตามทำงานเพิ่มขึ้นในเวลาปกติ ยิ่งเด็กที่เข้าหลายโครงการ ยิ่งมีภาระ และมีความเครียดสูงมาก จนทำคะแนนไม่ได้ดี แล้วไปมี ผลกระทบกับคะแนนเฉลี่ยสะสม

๒. จากการศึกษาข้อสอบของวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ เด็กในวัยนั้นยังอยู่ในช่วงของการเรียนรู้ในระดับความรู้ ความจำ และความเข้าใจ ในขณะที่เราได้พัฒนาระดับ

ความคิดของเด็กในโครงการจนไปถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ผลก็คือเด็กที่มีความสามารถจะยังอาจจะถูกประเมินความสามารถในระดับที่ต่ำกว่า และอาจจะถูกวัดโดยระบบคะแนนว่า ไม่มีความสามารถในระดับความรู้ ความจำ และความเข้าใจ เพราะคำตอบของเขาจะอยู่ในระดับวิเคราะห์และสังเคราะห์ที่ข้อสอบตัวเลือกจะไม่เอื้อ เช่น ในกรณีของ ค.ช. ปถุณ ที่เมื่อครูฝึกสอนอีกท่านให้นักเรียนสรุปเรื่องย่อจากสิ่งที่อ่าน ในขณะที่เด็กคนอื่นๆ เล่าเรื่อง (เศรษฐีคนหนึ่งมีลูกชาย ๓ คน คนโต เห็นแก่ตัว คนเล็กเป็นคนดี วันหนึ่ง คนโตไปในป่าและเจอคนแคระ)

ปถุณ สรุปมาว่า “ความเมตตาจะนำไปสู่ความสำเร็จ” และครูฝึกสอนดังกล่าวจะให้คะแนนแก่ ๒ จาก ๕ ในขณะที่เด็กอื่นๆ ที่ย่อเรื่องจะได้คะแนนเต็ม หรือเกือบเต็มข้อเสนอแนะจากครูผู้สอนคือ ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อมิให้เกิดปัญหาดังกล่าว ควรมีการจัดตารางเรียนสำหรับโครงการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เป็นชั่วโมงโครงการ โดยที่เด็กในโครงการพิเศษไม่ต้องทำโครงการปกติ แต่มาเข้าโครงการ และได้รับการวัดและประเมินจากโครงการที่ทำในโครงการการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษ ส่วนการประเมินโดยข้อสอบนั้นอาจจะให้ทำร่วมกับเด็กอื่น แต่ที่สำคัญที่สุดก็คือครูในโรงเรียนที่นำโครงการนี้ไปใช้จะต้องมีความเข้าใจกระบวนการวัดผลโดยได้รับการฝึกอบรมวิธีการวัดประเมินก่อน

อย่างไรก็ดี คณะผู้วิจัย ไม่เห็นด้วยกับระบบการวัดผลปัจจุบันที่มีการให้เกรด ๔-๑ กับนักเรียนในการประเมินทุกครั้ง ไม่ว่าจะสอบประจำชั้นประถม ๑ ๒ ๓ ๔ อันนำไปสู่คะแนนสะสม ที่เป็นการเปรียบเทียบนักเรียนว่าใครเก่งกว่าใคร เด็กทุกคนมีความเก่ง เด็กที่เก่งวาดรูป อาจจะไม่เก่งคณิตศาสตร์ แต่เขาก็เก่งวาดรูปที่เด็กคณิตศาสตร์ทำไม่เป็น การวัดและการประเมินผลในระบบโรงเรียน ควรเป็นการบอกเด็กว่าเขามีความสามารถ เป็นเลิศในด้านใด และในด้านใด เขายังไม่ค่อยจะมีทักษะ การคิดคะแนนออกมาเป็นค่าเฉลี่ยสะสม ซ้ำยังเอาคะแนนสะสมมารวมกันคือการปิดบังความสามารถที่แท้จริงของเด็กโดยสิ้นเชิง และเป็นมีที่ขอมรับกันแล้วว่า ระบบการวัดและการประเมินผลที่ทำอยู่ในโรงเรียน ส่งเสริมพัฒนาการของสมองซีกซ้าย (การใช้ภาษา สื่อสาร คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์) ในขณะที่เด็กที่มี พัฒนาการของสมองซีกซ้าย ก็คือกลุ่มเด็กที่เก่งทางด้าน ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กายกรรม กีฬา หรือ การใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์ เช่น แต่งบทกวีนิพนธ์ เล่าเรื่องตลกขบขัน และการแสดงความคิดสร้างสรรค์ ในกิจกรรมต่างๆ ไม่ได้ได้รับความสนใจในการประเมินในหลักสูตรปกติเท่าที่ควร

ค. ผลกระทบของหลักสูตรที่มีต่อครูผู้สอน

ผลกระทบทางด้านบวก

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์อาจารย์ภาษาไทยที่ร่วมสอนในโครงการว่า หลักสูตรนี้มีผลกระทบต่อ ครูผู้สอน อย่างไร ก็ได้คำตอบดังต่อไปนี้

๑) “พฤติกรรมการทำงานของเด็กในกลุ่มนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้สอนได้เห็นแนวทางที่จะนำกระบวนการเรียนการสอนในโครงการไปใช้กับนักเรียนทั่วไป ได้กิจกรรมที่หลากหลาย นำไปพัฒนาตนเอง เพราะนักเรียนมีความแตกต่างกันมาก ผู้สอนต้องมีความเข้าใจ และมีการวางแผนในเรื่องการจัดการ และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมแก่ตนเองมากขึ้น เห็นคุณค่าของความเป็นครูมากขึ้น เกิดแรงบันดาลใจในการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษามากกว่าคนอื่นๆ ได้เรียนรู้ความต้องการของเด็กอย่างใกล้ชิดมากขึ้น และหากิจกรรมที่จะตอบสนอง นักเรียนได้ดีขึ้น (ที่จะสอนนักเรียนเหล่านี้ได้ จะต้องรักนักเรียน ต้องการถ่ายทอดความรู้อย่างเต็มที่ กระตือรือร้น มีความใฝ่รู้ตลอดเวลา

๑) จากการได้ทดลองในโครงการนี้ ทำให้รู้และเข้าใจแนวทางในการพัฒนาศักยภาพด้านภาษาที่มีอยู่ในตัวของผู้เรียนได้เด่นชัดขึ้น

๒) มีการพัฒนาสื่อการสอนที่อาจจะช่วยฝึกด้านภาษาไทยได้อย่างหลากหลาย

๓) ทำกิจกรรมที่ได้จากโครงการไปพัฒนานักเรียนที่อยู่นอกโครงการในระดับชั้นปีที่ ๓

๔) (ครูผู้สอนที่เป็นหัวหน้าหมวดภาษาไทย) มีความต้องการและได้วางแผนที่จะนำแนวคิดตลอดจนวิธีการที่ได้จากโครงการไปเผยแพร่กับครูภาษาไทยทั้งหมด (๒๒ คน) เพื่อหาทางขยายผลให้กับเด็กชั้นอื่นๆ เพราะเห็นว่ามีประโยชน์ต่อนักเรียนมาก

ผลกระทบทางด้านลบ

ผู้สอนมีภาระเพิ่มขึ้นในเตรียมการสอน (สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง) การผลิตสื่อ (สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง) การสอน สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง) การติดตามงานและวิเคราะห์งานของเด็กในโครงการ ๑๖ คน (สัปดาห์ละ ๑ - ๒ ชั่วโมง) ในปัจจุบัน ผู้สอนเห็นประโยชน์ และได้เรียนรู้จากโครงการจึงเป็นแรงจูงใจอย่างดีในการยอมทำงานเพิ่มจากภาระวานปกติ แต่หากว่าจะต้องนำมารับเป็นงานประจำ คงไม่สามารถทำได้ เพราะต้องทำงานล่วงเวลาโดยมิได้ค่าตอบแทน อีกทั้งบ่อยครั้งที่เกิดความอ่อนล้า และเหน็ดเหนื่อยจากภาระงานที่เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ:- ควรมีผู้ดูแลโครงการนี้โดยเฉพาะที่ได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาไทย โดยครู ๑ คน และ อาจจ้างครูเพิ่ม ๑ คน สำหรับ ระดับประถมศึกษา แล้วให้ครูดังกล่าว ร่วมกับ ครูประจำวิชาอีก ๑ คน สอน ปกติ เพียงครั้งเดียว และสอนเด็กพิเศษอีก ครั้งเดียว อันจะทำให้มีครูสำรองในกรณีครูคนหนึ่งคนใดลาออกหรือลาป่วย

ง. ผลกระทบของหลักสูตร ที่มีต่อ พ่อแม่

คณะผู้วิจัยได้สอบถามผู้ปกครองทั้ง ๑๖ ท่าน แต่มีผู้ให้คำตอบเพียง ๓ ท่าน คือ ผู้ปกครองของ ภาวินี “เห็นผลจริงๆครับ ผมสนับสนุนเต็มที่”

ผู้ปกครองของค.ญ. สรัญธร “ในบางเรื่อง ลักษณะความคิด และการแสดงออก ทางบ้านอาจจะเห็นไม่เด่นชัด คิดว่าทางโรงเรียน และครูผู้สอน จะเห็นและมีมุมมองที่กว้างไกลกว่าทางบ้านเพราะเด็กจะใช้เวลาในการแสดงออกในชั่วโมงเรียนอย่างเต็มที่”

ผู้ปกครองของค.ช. บูรณัญญู “การจัดกลุ่มเด็กตามความสามารถพิเศษทางภาษาถือว่าเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถเต็มที่ ได้ทำกิจกรรม และได้เรียนรู้ในสิ่งที่เขาสนใจ และมีความสามารถ ซึ่งเป็นการส่งเสริม และเปิดโลกทัศน์ให้เด็กกว้างไกล ถ้าหากว่าวัตถุประสงค์นี้บรรลุตามที่ตั้งไว้จะได้รับการสนับสนุนเต็มที่”

ผลกระทบทางด้านลบ

ขณะนี้ยังไม่ปรากฏผลกระทบทางด้านลบ แต่มีผู้ปกครองคนหนึ่งเขียนมาว่า “ครูควรสอนให้นักเรียนมีความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของพ่อแม่บ้าง ไม่ใช่ฟังแต่ครูอย่างเดียว” และจากการสอบถามก็พบว่า มีเด็กในโครงการที่อยู่ใน ๔ โครงการ และเริ่มมีปัญหา มีความเครียด และทำงานไม่ทัน และคณะผู้วิจัยได้เสนอให้เด็กยกเลิกการเข้าโครงการ บางโครงการ เด็กอยากเรียนโครงการภาษาอังกฤษ แต่ผู้ปกครองอยากให้อยู่ในโครงการ ภาษาไทย สุดท้าย เด็กเลขขอไม่เข้าทั้งสองโครงการจนมีผลให้ผู้ปกครองมีปฏิกิริยาดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ:- เด็กในโครงการที่มีความสามารถพิเศษทางภาษานี้ ได้รับการฝึกให้ใช้เหตุผล ให้ฟังความคิดเห็นคนอื่นจริง แต่ก็คาดหวังว่าคนอื่นจะรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของเขาด้วย การสื่อสารเรื่องนี้กับครูคนอื่นๆ และผู้ปกครองเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง มิฉะนั้น จะเกิดปัญหาดังกล่าว ฝ่ายแนะแนวคงต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมเพื่อสื่อกับผู้ปกครอง

จ. ผลกระทบของหลักสูตรที่มีต่อนักเรียนคนอื่นๆ

ผลกระทบทางด้านบวก

ครูผู้สอนรายงานว่า “ เด็กๆ มาถามว่าทำไมไม่ได้เข้าโครงการ ผู้ปกครองด้วย” และเมื่อถามว่า “นักเรียนนอกโครงการได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากโครงการ” ครูผู้สอนตอบว่า “เด็กในโครงการเอาเรื่องที่ทำในโครงการบรรณพุกษ์ ไปเล่าให้เพื่อนๆ ฟัง หลายคนสนใจจะร่วมโครงการบรรณพุกษ์ คิดว่าจะนำโครงการ ครู หก คน และ โครงการ ปลุกฝันบรรณพุกษ์ ไปขยายผลกับห้องอื่นๆ”

และในระยะยาว โครงการนี้จะมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการปฏิรูประบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลของระบบโรงเรียน (ดูผลกระทบต่อนักเรียนในโครงการ)

ผลกระทบทางด้านลบ

ผลกระทบต่อเด็กเรียนนอกโครงการ ขณะนี้ยังไม่ปรากฏ แต่อาจคาดได้ว่า จะมีไม่มากเพราะโรงเรียนมีโครงการอื่นๆอีกมากมายที่เด็กทุกคนจะเข้ามามีส่วนร่วม

ฉ. ผลกระทบของหลักสูตร ที่มีต่อ ครูคนอื่น หรือครูจากโรงเรียนอื่นๆ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์อาจารย์ภาษาไทยที่ร่วมสอนในโครงการว่า ครูที่ไม่ได้สอน มีปฏิกิริยาอย่างไรบ้าง ก็ได้คำตอบว่า

“ อยากรู้ว่าทำอะไร มีการเปรียบเทียบนักเรียนที่เข้าและไม่ได้เข้าโครงการ ทั้งทางด้านพฤติกรรมและคะแนน”

“ครูประจำวิชา ต้องเสียคาบเรียนอีกสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง สำหรับเด็กที่อยู่ในโครงการทดลอง ต้องหาเวลาว่างสำหรับการสอนเสริมให้กับนักเรียนกลุ่มนี้”

ผลกระทบของหลักสูตร ที่มีต่อสังคม

ตลอดโครงการมีครูจากโรงเรียนอื่นมาเยี่ยมโครงการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ครูดีเด่นภาษาไทยของ ส.ป.ช. จำนวน ๒๔ คน จากจังหวัดชลบุรี เลย พัทลุง และ อุดรดิษฐ์ ได้เข้ารับการอบรมที่จัด โดยหน่วยศึกษานิเทศฯ ของ ส.ป.ช. และนำไปขยายผล และแจ้งให้ทราบว่า “ใช้ได้ดีดีมาก”

๒. ได้เผยแพร่อบรมให้ครูในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายจำนวน

๘๐ คน จากโรงเรียนสารศาสตร์พิทยา เข้มสะอาด ราชดำริ อัสสัมชัญ

บางรัก และ โรงเรียนเทศบาล ๖ โรง จากจังหวัดยะลา ซึ่งทั้ง ๑๐ โรงเรียน

ได้ขอเข้าร่วมโครงการ

๓. สถานีโทรทัศน์ช่อง ๕ ได้มาถ่ายทำการศึกษาของโครงการ และได้นำไปออกอากาศในรายการ หลังข่าว
๔. เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๒ สถานีโทรทัศน์ช่อง ๕ ดร. อุษณีย์ โพธิ์สุข ได้ออกรายการและประกาศว่ามีแบบวัดความสามารถทางภาษา จำนวน ๑๐๐ ชุด สำหรับผู้ที่สนใจ ปรากฏว่ามีผู้ปกครองโทรเข้ามาขอเป็นจำนวนมาก จนต้องตีพิมพ์ในสยามรัฐรายวันแทน
๕. คณะผู้วิจัย ได้เผยแพร่โครงการนำร่องแก่ที่ประชุมที่มี พล. ท่าน รัฐมนตรี ช่วย กาญจนนา ศิลปะอาษา เป็นประธานเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๒ มีผล ให้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีก ๑ ชุด ต่างหากจากคณะกรรมการที่ดูแล เด็กพิการและเด็กปัญญาอ่อน เพื่อดูแลเด็กที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ
๖. ได้นำแนวคิดและโครงการไปปรึกษาผู้อำนวยการโรงเรียนมหิดลอนุสรณ์ จังหวัดนครปฐม เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาต้นแบบสำหรับการจัดการ ศึกษาแก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษในด้านภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ได้รับความสนใจระดับที่ผู้อำนวยการขอรับเป็นโครงการของ โรงเรียนโดยจะ ตั้งโครงการพัฒนาโดยของบจากกรมสามัญศึกษา และขอให้ ผู้วิจัยร่วมทำวิจัยกับครูที่สอนในหลักสูตรในทำนองเดียวกันกับที่ทำกับ โรงเรียนผไทอุดมศึกษา ในระดับประถมศึกษา ซึ่งขณะนี้ผู้วิจัยกำลังดำเนินการ เขียนโครงการเพื่อขอของบ สนับสนุนทางด้านการศึกษาวิจัย

๔.๘ สรุปผลของการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาระบบบริหารและการจัดการการศึกษาของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางด้านภาษาไทย (ดูรายละเอียดในเอกสาร หมายเลข ๓) พบว่า

๔.๘.๑ การเสาะหา

- ก. ปัจจัยที่เอื้อในการค้นหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางด้านภาษาไทยสำหรับ ระดับประถมศึกษา คือ
  - ๑) การใช้คะแนนวิชาภาษาไทยแยกนักเรียนกลุ่มบนออกเหลือ 20 % (๑๐๐ คน)
  - ๒) การใช้การเสนอชื่อโดยครูที่สอน โดยเสนอชื่อโดยใช้ผลคะแนนหลังจากการ ให้ครูภาษาไทยกรอกแบบวัดแววภาษา

- ๓) การให้ครูที่สอนระดับเด็กที่ค่อนข้างจะมีปัญหา และกรอกแบบวัดม้าพยศ
- ๔) การให้การพัฒนาการสังเกตพัฒนาการทางความสามารถพิเศษทางภาษาของผู้เรียน และศึกษาพัฒนาการทางการคิด ๖ ระดับ และ
- ๕) การขอให้ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาทำการวัด ความสามารถในการคิดเชิงตรรกะ (Ross Test) ที่วัดความสามารถในการใช้ภาษาของสมองซ้ายที่ดูและการคิดในเชิงตรรกะ เช่นการวิเคราะห์ การประมวลกฎเกณฑ์ทางภาษา และความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ (Creativity Test) ที่วัดความสามารถในการใช้ภาษาของสมองขวาที่ดูแลการคิดในเชิงสร้างสรรค์ เช่นการสังเคราะห์ การใช้จินตนาการสร้างภาพ การใช้สัญลักษณ์ การเลือกใช้เสียง จังหวะสัมผัสให้รับกับความหมายที่ต้องการจะสื่อ เป็นต้น

สรุป ด้วยระบบการคิดสรรดังกล่าว ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงคะแนน และลำดับความคิด คะแนน Ross Test คะแนน Creativity Test และคะแนนภาษาไทยของนักเรียน ๑๖ คนในโครงการ

ระดับความคิด	Ross Test (%)	Creative Test(%)	คะแนนภาษาไทยของโรงเรียน ชั้น ป.๒ %	คะแนนภาษาไทยของโรงเรียน ชั้น ป.๓ %
กลุ่มสูง				
ปถุณ ๖	ชนันต์ ๕๕.๐๔	วิษภาสณ์๗๔.๔๔	สิริก ๕๘	นิชา ๕๔
วิษภาสณ์ ๕	เจนบูรณ์ ๕๗.๑๔	ธนวิทย์ ๖๓.๘๘	ชนมณีภา ๕๕	วิษภาสณ์ ๕๔
บูรณ์ภู ๕	กัลย์สุดา ๕๖.๑๕	วิทวัส ๖๒.๔๕	นิชา ๕๕	กัลย์สุดา ๕๓
ปิยนุช ๕	นิชา ๕๓.๓๓	บูรณ์ภู ๔๘.๖๑	ภาวิณี ๕๕	ชนันต์ ๕๓
สรัญธร ๔	พิมพ์ตะวัน๕๒.๓๕	เจนบูรณ์ ๔๓.๐๕	วิทวัส ๕๕	สิริก ๕๒
ชนมณีภา ๔	วิษภาสณ์๔๕.๕๒	ปถุณ ๔๓.๐๕	ชนันต์ ๕๐	เจนบูรณ์ ๕๐
ธนวิทย์ ๔	ปถุณ ๔๘.๕๗	นิชา ๓๓.๓๓	วิษภาสณ์ ๕๔	ปิยนุช ๕๐
กลุ่มกลาง				
ชนันต์ ๔	พรชนก ๔๘.๕๗	สิริก ๓๐.๕๕	ปถุณ ๕๔	พิมพ์ตะวัน ๕๐
กัลย์สุดา ๓	สรัญธร ๔๗.๖๑	ภาวิณี ๒๖.๓๕	เจนบูรณ์ ๕๔	พรชนก ๘๕
นิชา ๓	ปิยนุช ๔๖.๖๖	สรัญธร ๒๔.๕๕	ธนวิทย์ ๕๔	ชนมณีภา ๘๘
ภาวิณี ๓	ธนวิทย์ ๔๕.๗๑	พรชนก ๒๒.๒๒	สรัญธร ๕๓	สรัญธร ๘๗
พิมพ์ตะวัน ๓	สิริก ๔๔.๗๖	ชนันต์ ๒๒.๒๒	ปิยนุช ๕๓	ธนวิทย์ ๘๖

กลุ่มล่าง					
เจนบุรณ์ ๑	บุรณ์ภูงษ์ ๔๒.๘๕	กัลย์สุดา ๒๐.๘๓	พรชนก ๕๓	ภาวิณี ๘๕	
พรชนก ๑	ชนมณีภา ๔๑.๕๐	ชนมณีภา ๑๘.๐๕	กัลย์สุดา ๕๒	ปฤณ ๘๓	
สิริก ๑	ภาวิณี ๓๕.๐๔	ปิยนุช ๑๑.๑๑	บุรณ์ภูงษ์ ๕๒	บุรณ์ภูงษ์ ๘๓	
วิทวัส ๑	วิทวัส ๓๓.๓๓	พิมพ์ตะวัน ๑๑	ชนัดต์ ๕๐	วิทวัส ๗๘	
X ๓.๑๒	X = ๓๕.๔๕	X = ๒๐.๖๒	X = ๘๓.๘๘	X = ๘๐.๒๕	

อาจกล่าวได้ว่า เมื่อใช้คะแนนพัฒนาทางความคิดเป็นเกณฑ์เด็กในชั้นประถมปีที่สาม ของโรงเรียน
ไพฑูริศึกษาที่มีความสามารถทางภาษาโดดเด่น ด้านภาษาไทย ๗ คนคือ ค.ช.ปฤณ ค.ช.วิภาสณั
ค.ช.บุรณ์ภูงษ์ ค.ญ.ปิยนุช ค.ญ.สรัญธร ค.ญ.ชนมณีภา ค.ช.ธนวิทย์ ที่มีความสามารถไป
ถึงระดับความคิดสร้างสรรค์ การประเมินค่าและการสังเคราะห์

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงคะแนน และลำดับความคิด คะแนน Ross Test

คะแนน Creativity Test และคะแนนภาษาไทยของนักเรียน

๗ คนสุดท้ายที่ได้รับการคัดเลือก

ระดับความคิด	Ross Test (%) ตรรกะ	Creative Test(%) สร้างสรรค์	คะแนนภาษาไทย ของโรงเรียน ชั้น ป.๒ %	คะแนนภาษาไทย ของโรงเรียน ชั้น ป.๓ %
กลุ่มสูง				
ปฤณ ๖	ปฤณ ๔๘.๕๖ ลำดับที่ ๗	ปฤณ ๔๓.๐๕ ลำดับที่ ๖	ปฤณ ๕๔	ปฤณ ๘๓
วิภาสณั ๕	วิภาสณั ๔๕.๕๒ ลำดับที่ ๖	วิภาสณั ๗๔.๔๔ ลำดับที่ ๑	วิภาสณั ๕๔	วิภาสณั ๕๔
บุรณ์ภูงษ์ ๕	บุรณ์ภูงษ์ ๔๒.๘๕ ลำดับที่ ๑๓	บุรณ์ภูงษ์ ๔๘.๖๑ ลำดับที่ ๔	บุรณ์ภูงษ์ ๕๒	บุรณ์ภูงษ์ ๘๓
ปิยนุช ๕	ปิยนุช ๔๖.๖๖ ลำดับที่ ๑๐	ปิยนุช ๑๑.๑๑ ลำดับที่ ๑๕	ปิยนุช ๕๓	ปิยนุช ๕๑
สรัญธร ๔	สรัญธร ๔๗.๖๑ ลำดับที่ ๕	สรัญธร ๒๔.๕๕% ลำดับที่ ๑๐	สรัญธร	สรัญธร ๘๓
ชนมณีภา ๔	ชนมณีภา ๔๑.๕๐ ลำดับที่ ๑๔	ชนมณีภา ๑๘.๐๕ ลำดับที่ ๑๔	ชนมณีภา ๕๕	ชนมณีภา ๘๘
ธนวิทย์ ๔	ธนวิทย์ ๔๕.๗๑ ลำดับที่ ๑๑	ธนวิทย์ ๖๓.๘๘ ลำดับที่ ๒	ธนวิทย์ ๕๔	ธนวิทย์ ๘๖
X ๓.๑๒	X = ๓๕.๔๕	X = ๒๐.๖๒	X = ๘๓.๘๘	X = ๘๐.๒๕

เราพบว่าเด็กทั้ง ๓ คนนี้ มีคะแนน

ระดับความคิด	อยู่ระหว่าง	ระดับ ๖ (สร้างสรรค์) - ๔ (สังเคราะห์)
Ross Test	อยู่ระหว่าง	๔๕.๕๒๐๐% ถึง ๔๒.๘๕%
Creativity Test	อยู่ระหว่าง	๗๔.๔๑% ถึง ๔๓.๕๓% หรือ ๑๑.๑๑

คะแนนรายวิชาภาษาไทยอยู่ระหว่าง ๑๐๐% - ๘๓% หรือ ๒๐.%แรกของนักเรียน โดย
มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดอยู่ที่ ๓.๑๒ (ระดับการวิเคราะห์) โดยมีค่าเฉลี่ยของ Ross Test
อยู่ที่ ๓๕.๔๕% โดยมีค่าเฉลี่ยของ Creativity Test อยู่ที่ ๒๐.๖๒% และค่าเฉลี่ยของคะแนนวิชา
ภาษาไทยอยู่ที่ ๘๐.๒๕%

**ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิด Ross Test ,
Creativity Test และคะแนนภาษาไทย**

ความคิด	Ross Test	Creativity Test	คะแนนภาษาไทย	
X ๓.๑๒	X = ๓๕.๔๕	X = ๒๐.๖๒	X = ๘๓.๘๘	X = ๘๐.๒๕

จะเห็นได้ว่าความสามารถในการคิดเชิงตรรกะของเด็กกลุ่มนี้ จะอยู่ประมาณ ๕๐.๐๐% - ๔๐.๐๐%
ของความสามารถในการคิดเชิงตรรกะของผู้ใหญ่ที่มีความสามารถพิเศษในการคิดเชิงตรรกะ ส่วน
คะแนน ความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์ของเด็กกลุ่มนี้ จะอยู่ประมาณ ๒๐.๐๐% ของความ
สามารถในการคิดสร้างสรรค์ของผู้ใหญ่ที่มีความสามารถพิเศษในการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งถือว่าต่ำมาก
ดังจะได้กล่าวถึงต่อไปในการอภิปรายผล เพราะจะเห็นได้ว่า คะแนนความคิดสร้างสรรค์ของ ๓ คน
แรก ที่อยู่ระหว่าง ๗๔.๔๑% - ๔๓.๐๕ จะสูงมาก เมื่อเทียบกับ เด็กอีก ๓ คน ที่อยู่มีคะแนนความ
คิดสร้างสรรค์ที่ต่ำมาก (๒๔.๕๕ - ๑๑.๑๑ %) และอยู่ระดับที่ ๑๐ ๑๔ และ ๑๕ ของกลุ่ม

๔.๘.๒ ปัจจัยที่เอื้อในการพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กในสาขาวิชาภาษาไทย

ความสามารถทางภาษานั้นประกอบด้วยความสามารถ ๒ ประเภท ความสามารถในการ
การสื่อสาร ความสามารถในการใช้ตรรกะ การวิเคราะห์ การสร้างกฎเกณฑ์ทางภาษา การถอด
รหัสระดับต้น (รหัสเสียง รหัสอักษร) เป็นความสามารถของสมองซีกซ้าย ในขณะที่ความสามารถ
ในการสังเคราะห์ ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการใช้ลีลาภาษาต่างๆให้
เหมาะสมกับเจตนาใจการสื่อสารเป็นความสามารถของสมองซีกขวา ที่หลักสูตรนี้ยังพัฒนาได้เพียง
ส่วนน้อยเนื่องจากเวลาจำกัด ๒๐ ชั่วโมง) จึงจำเป็นต้องตัดสินใจเลือกที่จะพัฒนาเด็กในโครงการ
ในเรื่องต่อไปนี้ อันเป็นปัจจัยสำคัญต่อพัฒนาการของเด็กประเภทนี้ที่ต้องการความเป็นอิสระใน

การเรียนรู้ ต้องการเรียนรู้จากการค้นคว้าด้วยตนเองและต้องการการพัฒนาไปตามอัตราความสามารถของเขา ส่วนที่หลักสูตรนี้จะช่วยได้มากก็คือการปลูกฝัง กระตุ้นและให้เครื่องมือ และหาเวทีให้เขาเหล่านี้ได้แสดงความสามารถออกมาได้อย่างเต็มที่โดยไม่เห็นแก่ตัว สามารถทำงานร่วมกับคนอื่น เคารพกติกา แะระความคิดเห็นของเพื่อน และยินดีจะใช้ความสามารถของตนไปยังประโยชน์ให้แก่คนอื่นอีกด้วย

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยที่เอื้อในการพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กในสาขาวิชาภาษาไทยมีดังต่อไปนี้

๑. หลักสูตรเสริมพิเศษที่มีลักษณะดังนี้

- การปลูกฝังความใฝ่รู้ (natural curiosity) รักการอ่าน มีความรักและเข้าใจในวรรณกรรมประจำชาติ
- ให้เครื่องมือในการสร้างความรู้ และฝึกการใช้กลยุทธ์ในการเรียนรู้ภาษา
- พัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การพูดและเขียนจากระดับ ๑) ความรู้ ความจำ ๒) ความเข้าใจ และการนำไปใช้ได้ ๓) การวิเคราะห์ ๔) การสังเคราะห์ ๕) การประเมินค่า และ ๖) การรังสรรค์จากความคิดของตนเอง
- พัฒนาทักษะทางด้านจิตพิสัย มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและเคารพ ความคิดเห็นของคนอื่น มีความรับผิดชอบ เสียสละ และมีความสามารถในการจัดการ
- พัฒนาทักษะการแสดงออก ฝึกการพูด เขียนแนะนำหนังสืออ่าน มีความสามารถในการใช้ภาษาด้านต่างๆ เพื่อแสดงออกและนำเสนอความคิดของตน

๒. เป็นหลักสูตรที่ไม่มีเพดานหรือขอบเขตของการเรียนรู้ ไม่มีชั้นเรียน และมีระบบการประเมินไปตามศักยภาพของผู้เรียน โดยมีให้ผู้เรียนประเมินตนเองเป็นระยะ

๓. มีกิจกรรมเสริม และสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถของตนเอง

๔. มีครูหรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถและเข้าใจความต้องการและสามารถชี้แนะแนวทางพัฒนาให้เขาได้

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้สร้างหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรเสริม ใช้เวลาเรียน ๑ ภาคการศึกษา ประมาณ ๒๐ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง โดยแนะนำให้เริ่มในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ หลังจากที่เด็กผ่านหลักสูตรอ่านออกเขียนได้มาแล้ว แต่ถ้ามักเรียนที่มีความโดดเด่นทางด้านภาษาในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๒ ก็สามารถให้เข้ามาร่วมเรียนในหลักสูตรนี้ได้ แต่ที่สำคัญคือ เงื่อนไขและบริบทของการนำหลักสูตรไปใช้ แต่พบว่าเวลาที่มีอยู่ไม่เพียงพอและจำเป็นต้องเพิ่มเวลาไปถึงภาคการศึกษาที่สอง อีกประมาณ ๑๐ ชั่วโมง

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

๕.๑ ภูมิหลัง

โครงการวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย จากคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการการวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในระบบโรงเรียนประถมศึกษาใน ๗ สาขาวิชา คือ ๑) คณิตศาสตร์ ๒) ทักษะการคิด ๓) ภาษาไทย ๔) ภาษาอังกฤษ ๕) ดนตรี ๖) ศิลปะ และ ๗) จิตวิทยาแนะแนว โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยและกระบวนการเรียนการสอนที่ช่วยในการค้นหา และพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเผยแพร่ให้เกิดการดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ได้เลือกทำการวิจัย ณ โรงเรียนไพทอคมศึกษา เขตบางเขน กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นโรงเรียนหนึ่งใน ๔ โรงเรียนที่ได้เข้าร่วมโครงการของศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยคณะกรรมการได้ลงความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่าเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านนโยบายของผู้บริหาร การสนับสนุนทั้งทางด้านการบริหารงบประมาณ และความพร้อมของบุคลากรที่เข้าอบรมกระบวนการเนื้อหา วิธีการ ตลอดจนกระบวนการวัดและประเมินผล และมีทัศนคติที่ดีต่อเด็กที่มีความสามารถพิเศษประชากรศึกษาคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียนไพทอคมศึกษาซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ที่เปิดสอนระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมปีที่ ๓ และกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนที่ได้รับการคัดสรรจำนวน ๑๕ คน

๕.๒ สรุปผลของการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยและกระบวนการเรียนการสอนที่ช่วยในการค้นหา และพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ผลปรากฏดังนี้

๕.๒.๑. ปัจจัยที่เอื้อและมีประสิทธิภาพสูงสุดในการเสาะหา

ปัจจัยที่เอื้อและมีประสิทธิภาพสูงสุดในการเสาะหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางด้านภาษาไทยสำหรับระดับประถมศึกษาในสภาพปัจจุบัน คือการใช้

- ก) การใช้คะแนนวิชาภาษาอังกฤษแยกนักเรียนกลุ่มบนออกเหลือ 20% ของประชากร
- ข) การใช้การเสนอชื่อ โดยครูที่เคยสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมปีที่ ๒ โดยใช้ผลคะแนนร่วมกับผลการใช้แบบวัดแววภาษา
- ค) การให้ครูที่สอนระดับเด็กที่ค่อนข้างจะมีปัญหา และผลของการใช้แบบวัดแววม้าพศ
- ง) การให้การพัฒนาและการสังเกตพัฒนาการทางความสามารถพิเศษทางภาษาของผู้เรียน และศึกษาพัฒนาการทางการคิด ๖ ระดับ คือ ๑) ระดับความรู้ ความจำ ๒) ระดับความเข้าใจและนำไปใช้ ๓) ระดับวิเคราะห์ ๔) ระดับสังเคราะห์ ๕) ระดับประเมินค่า และ ๖) ระดับความคิดสร้างสรรค์

นอกจากนี้ ยังมีเครื่องมืออีก ๒ ชิ้นที่ใช้เป็นเครื่องมือที่ดัดแปลงจากแบบทดสอบต่างประเทศ คือ

- จ) แบบวัด ความสามารถในการคิดเชิงตรรกะ (Ross Test) และ
- ฉ) แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ (Creativity Test) ของศูนย์พัฒนาอัจฉริยะภาพของเด็กและเยาวชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ

ด้วยระบบการคัดสรรดังกล่าว พบว่า เมื่อใช้คะแนนพัฒนาทางความคิดเป็นเกณฑ์เด็กในชั้นประถมปีที่สาม ของโรงเรียนไพฑูริย์ศึกษาที่มีความสามารถทางภาษาโดดเด่น ด้านภาษาไทย ๑๑ คน หรือประมาณ ๒.๐๘% ของประชากร เด็ก ๑๑ คนนี้ เป็น ชาย ๔ คน หญิง ๗ คน พบว่าความสามารถในการคิดเป็นภาษาต่างประเทศพัฒนาได้ถึงระดับการวิเคราะห์เนื่องจากมีความรู้ทางด้านศัพท์ไม่พอที่จะคิดในระดับสูงกว่านี้ได้ พิกัดความสามารถของเด็กกลุ่มนี้มีดังนี้

ความคิดอยู่ระหว่าง ระดับความคิดอยู่ระดับ ๓ (วิเคราะห์) ถึง ระดับความรู้ความจำ

คะแนน Ross Test อยู่ระหว่าง ๕๗.๑๔% ถึง ๔๓.๘๐%

คะแนน Creativity Test อยู่ระหว่าง ๕๑.๓๘% ถึง ๒๕.๑๖%

คะแนนรายวิชาภาษาอังกฤษ ๕๕%- ๕๘% หรือ ๒.%แรกของนักเรียน

โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดอยู่ที่ ๒.๖๖% (ระดับความเข้าใจ) ค่าเฉลี่ยของ Ross Test อยู่ที่ ๓๖.๑๕% ค่าเฉลี่ยของ Creativity Test อยู่ที่ ๓๔.๖๒% และค่าเฉลี่ยของคะแนนวิชาภาษาอังกฤษ อยู่ที่ ๕๕.๐๖% ดังนั้นหากมีการนำหลักสูตรนี้ไปใช้ทั่วประเทศ เราจะสามารถใช้เกณฑ์เหล่านี้ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่เข้าข่ายผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษของจังหวัด และพัฒนาหลักสูตร หรือกิจกรรม ที่จะคัดเด็กแต่ละจังหวัดออกมาเป็นผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทยระดับต่างๆ และผลจากการพัฒนา จะทำให้เราสามารถนำค่าคะแนน มากำหนดเป็นเกณฑ์ระดับชาติต่อไปได้

๕.๒.๒ ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็ก

ในการศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถพิเศษของเด็กในสาขาวิชาภาษาอังกฤษได้พัฒนา และประเมินหลักสูตรสำหรับสอนเสริม (Enrichment Integrated competence based program) ที่เป็นหลักสูตรบูรณาการที่เน้นกระบวนการและผลการเรียนรู้ (Learning outcome) อันหลักสูตรสำเร็จรูปใน ๑ ภาคการศึกษา ใช้เวลาสอน ๒๐ ชั่วโมง ในระดับ ประถมปีที่ ๓ หลังจากที่เด็กผ่านหลักสูตรอ่านออกเขียนได้มาแล้ว

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตรดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- ๑) การปลูกฝังความใฝ่รู้ (natural curiosity) รักการอ่าน มีความรักและเข้าใจใน วรรณกรรมของชาติต่างๆ
- ๒) ให้เครื่องมือในการสร้างและหาความรู้ ด้วยตนเอง การใช้พจนานุกรม
- ๓) ให้โครงสร้างในการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การพูดและเขียน จากระดับที่ ผู้เรียนมีความพร้อมรวม ๖ ระดับ
- ๔) มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ยอมรับความสามารถและเคารพ มีความ เป็นกัลยาณมิตร และ มีความรับผิดชอบ เสียสละ และมีความสามารถในด้านการ จัดการ
- ๕) พัฒนาทักษะการแสดงออก ฝึกรับฟัง เขียนแนะนำหนังสืออ่าน และเพื่อ แสดงออก นำเสนอความคิดของตน และยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น
- ๖) ฝึกรับฟังและใช้กลยุทธ์และความสามารถพื้นฐานในการเรียนรู้และการใช้ภาษาอย่าง สร้างสรรค์
- ๗) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้โดยใช้ภาษาอังกฤษ

หลักสูตรนี้มีเงื่อนไขและบริบทของการนำหลักสูตรไปใช้ คือจะต้องใช้ในโรงเรียนขนาด ใหญ่ที่มีนักเรียนมากกว่า ๑,๕๐๐ คน เป็นหลักสูตรที่ต้องใช้กับชั้นเรียนในระดับประถมศึกษาที่ นักเรียนอ่านออกเขียนได้แล้วเท่านั้นในโรงเรียนที่ผู้บริหารระดับบน โยบายสนับสนุนอย่างเป็น รูปธรรมโดยมีการจัดสรรงบประมาณ สถานที่ และบุคลากร ตลอดจนอำนวยความสะดวกทางด้านการ จัดตารางสอน การดำเนินการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ตลอดจนการประสาน งานติดต่อกับผู้ปกครอง และงบประมาณสนับสนุนการวิจัยที่ดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นที่เลี้ยง มี ครูภาษาไทยที่ผ่านการพิจารณาแล้วว่ามีคุณสมบัติที่เหมาะสมทางด้านเจตคติ และวิธีการสอนและ ผ่านการอบรมหรือมีความรู้ในเรื่อง การสอนผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา

๕.๒.๓ การประเมินหลักสูตร

งานวิจัยครั้งนี้ได้ทำการประเมินหลักสูตรใน ๒ รูปแบบ คือ ประเมินความสามารถของผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และการประเมินผลกระทบจากโครงการมีต่อนักเรียน สำหรับการประเมินความสามารถของผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้นำการประเมินจาก๑) งานที่นักเรียนทำ ๒) การประเมินตนเอง ๓) จากอนุทินที่เก็บบันทึกหลังการเรียน และ ๔) การประเมินโดยผู้สอน

ก. การประเมินความสามารถของผู้เรียน

- หลังจากการพัฒนาพบว่า หลักสูตรนี้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ดังต่อไปนี้
- วัตถุประสงค์ข้อ๑) การปลูกฝังความใฝ่รู้ (natural curiosity) (๖๖.๖๖%) ยืมหนังสือจากโครงการ Bookworm Club รักการอ่าน มีความรักและเข้าใจในวรรณกรรมของชาติต่างๆ (ชอบอ่าน อี ที่ ๑๐๐%) และเด็กๆ ได้เลือกซื้อหนังสือหลายเล่มที่เป็นที่รู้จัก เช่น Tom Sawyer Gulliver Travels, ชอบซื้อหนังสือ แลกหนังสือกันอ่าน
  - วัตถุประสงค์ข้อ ๒) ให้เครื่องมือในการสร้าง และหาความรู้ด้วยตนเอง การใช้พจนานุกรม (๕๓.๓๓%) ค้นคว้าเพิ่มเติมเองได้ (๕๕.๕๕%)
  - วัตถุประสงค์ข้อ ๓) ให้โครงสร้างในการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด การพูดและเขียน จากระดับที่ผู้เรียนมีความพร้อมรวม ๖ ระดับ (เพิ่มขึ้นเพียง ๐.๑๑ ระดับ)
  - วัตถุประสงค์ข้อ ๔) มีความสามารถในการทำงานเป็นที่ยอมรับความสามารถและเคารพความคิดเห็นของคนอื่น มีความเป็นกัลยาณมิตร (๕๓.๓๓%เอาสิ่งที่นักเรียนรู้ไปสอนเพื่อนๆ ที่ไม่ได้เข้าโครงการ) และมีความรับผิดชอบ เสียสละ และมีความสามารถในการจัดการ (คูบันทึกของครู)
  - วัตถุประสงค์ข้อ๕) พัฒนาทักษะการแสดงออก ฝึกการพูด เขียนแนะนำหนังสืออ่าน และเพื่อแสดงออก นำเสนอความคิดของตน (๖๖.๖๖% อ่านและสรุปเรื่องได้ ๔๖.๖๖%) อธิบายหว่านล้อมให้เพื่อนรับฟังความเห็นของเราได้
  - วัตถุประสงค์ข้อ ๖) ฝึกการใช้กลยุทธ์และความสามารถพื้นฐานในการเรียนรู้และการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์
  - วัตถุประสงค์ข้อ ๗) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้โดยใช้ภาษาอังกฤษ (คูบันทึกของนักเรียน)

ข้อมูลเชิงปริมาณเหล่านี้ ได้รับการยืนยันจากการอ่านบันทึกความเห็นหลังกิจกรรมของเด็กในโครงการ และจากการอภิปรายกับครูผู้สอนในหลักสูตรนี้ และสอดคล้องกับพฤติกรรมในห้องเรียนและข้อมูลที่ได้จากการให้ผู้เรียนเขียนบันทึกหลังการเรียนแต่ละคาบ

ข. การประเมินผลกระทบของโครงการ

สำหรับการประเมินผลกระทบที่โครงการมีต่อนักเรียน ได้ใช้เครื่องมือต่อไปนี้ในการประเมิน

- ๑) การสัมภาษณ์ครูผู้สอน
- ๒) จากอนุทินที่เด็กบันทึกหลังการเรียน
- ๓) การเปรียบเทียบผลการเรียนภาษาไทยในห้องเรียนปกติ และได้พบข้อมูลที่น่าสนใจดังนี้

๑) ผลกระทบที่มีต่อนักเรียน

ผลกระทบทางด้านบวก

นักเรียนได้เรียนรู้กว้างมากกว่าในหลักสูตรปกติ ได้รับการฝึกให้ต้องมีระบบการจัดการที่ดีขึ้น มีทักษะการอ่านเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทางด้านเนื้อหาและศัพท์ ได้ซึมซับบรรณรตทางภาษา และแสดงความสามารถที่เด่นมาก ทำกิจกรรมได้เร็ว และไม่ต้องการรอเพื่อน ต้องการแสวงหากิจกรรมอื่นที่ยากกว่าเดิม และเห็นคุณค่าได้ลึกซึ้งกว่าเด็กทั่วไปให้เด็กกลุ่มนี้ สามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ และได้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า และฝึกคิดหาคำตอบด้วยตนเอง คำถามที่ตั้งมีตั้งแต่ระดับความรู้ความจำ จนถึงการการวิเคราะห์หลักสูตรมีวิธีกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการอภิปรายอย่างกว้างขวาง และได้เรียนรู้จากกันและกัน และต้องฟังความเห็นของกันและกัน ในกรณีที่มีความคิดเห็นขัดแย้ง

ผลกระทบทางด้านลบ

ผลกระทบทางด้านลบที่พบ มีดังต่อไปนี้

๑) เด็กกลุ่มนี้ (และครูประจำชั้นด้วย) มีภาระที่เพิ่มขึ้นในการติดตามทำงานส่งงาน และเนื้อหาในชั่วโมงเด็กที่ เข้าหลายโครงการ จะมีความกังวลมาก จนขอออกจากโครงการ บางโครงการเพราะทำงานตามไม่ทัน

๒) คะแนนสอบของเด็กในโครงการต่ำลงอาจมิใช่ผลกระทบจากโครงการนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่ไม่ได้เข้าโครงการ อันเป็นผลมาจากระบบการสอนที่แบ่งคะแนน ได้จากข้อสอบ ๖๐% จากคะแนนปฏิบัติในการทำโครงการในแต่ละวิชา ๔๐% เด็กในโครงการต้องตามทำงานเพิ่มขึ้นในเวลาปกติ ยิ่งเด็กที่เข้าหลายโครงการยิ่งมีภาระ และมีความเครียดสูงมาก จนทำคะแนนไม่ได้ดี

๒) ผลกระทบต่อครูผู้สอนในโครงการ

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า มีผลกระทบต่อครูผู้สอนในโครงการทางด้านบวก ดังต่อไปนี้

ผลกระทบทางด้านบวก

- ๑) มีการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาชีพของครู ความรู้และความเข้าใจแนวทางในการพัฒนาศักยภาพด้านภาษาที่มีอยู่ในตัวของผู้เรียนได้เด่นชัดขึ้น
- ๒) ครูผู้สอนเห็นแนวทางที่จะนำกระบวนการเรียนการสอนในโครงการไปใช้กับนักเรียนทั่วไปในชั้นอื่นๆ เพราะเห็นว่ามิประโยชน์ต่อนักเรียนมาก
- ๓) ครูได้เห็นวิธีการสร้างกิจกรรมที่หลากหลายอย่างมีหลักวิชาการและมีเป้าหมายชัดเจน
- ๔) ผู้สอนเกิดความต้องการที่ขยายโครงการไปพัฒนานักเรียนที่อยู่นอกโครงการในระดับชั้นปีที่ ๓ ห้องอื่นอีก ๕ ห้อง
- ๕) ผู้สอนเกิดทัศนคติที่ดีต่อตนเองที่เห็นคุณค่าของความเป็นครูจนเกิด แรงบันดาลใจ ในการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษามากกว่าคนอื่นฯ ได้เรียนรู้ความต้องการของเด็กอย่างใกล้ชิดมากขึ้น และหากิจกรรมที่จะตอบสนองนักเรียนได้ดีขึ้น

ผลกระทบทางด้านลบ

ส่วนผลกระทบทางด้านลบนั้น พบว่า

- ๑) ผู้สอนมีการเพิ่มขึ้นอีกอย่างน้อย ๔ ชั่วโมง/สัปดาห์ ในการผลิตสื่อการสอน การติดตามงานและวิเคราะห์งานของเด็ก
- ๒) ผู้สอนเกิดความอ่อนล้า และขาดแรงจูงใจที่จะต้องทำงานมากขึ้น

ค. การประเมินนักเรียนนอกโครงการ

การประเมินนักเรียนนอกโครงการ พบว่า มีเด็ก ๆ และผู้ปกครองมาถามว่าทำไมไม่ได้เข้าโครงการด้วย และพบว่าเด็กในโครงการนำได้นำกิจกรรมหลายกิจกรรมไปให้เพื่อนๆในห้องเดียวกันที่ไม่อยู่ในโครงการ เช่น Bookworm Club Internet Fan Club และครูผู้สอนในโครงการก็ได้แสดงความจำนงที่จะนำกิจกรรมต่างๆไปขยายผลกับห้องอื่นๆ ที่จะช่วยลดความรู้สึกที่ว่าไม่ได้รับการคัดเลือกได้

ผลกระทบอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญมาก คือ โครงการเด็กที่มีความสามารถพิเศษนี้ จะไปยกเพดานของคุณภาพทางการศึกษาของโครงการปกติที่เดิมครูจะมีข้ออ้างว่าไม่สามารถให้ความสนใจแก่นักเรียนเป็นรายบุคคลได้เพราะมีนักเรียนจำนวนมาก เพราะหากมีโครงการนี้ในโรงเรียน

โครงการปกติจะมีคู่แข่งที่มีประสิทธิภาพ และการนำกิจกรรมมาให้เด็กนอกโครงการก็จะทำให้เกิดการยกระดับของโครงการปกติโดยปริยาย

นอกจากนี้ ได้มีการประเมินผลกระทบต่อพ่อแม่ แต่พบว่ามีผลไม่มากไม่มาก มีผู้ปกครองที่ทั้งสนับสนุนและไม่สนใจ แต่ได้พบปัญหาความขัดแย้งระหว่างเด็กในโครงการกับมารดา ที่เด็กอยากเรียนโครงการภาษาอังกฤษ แต่ผู้ปกครองอยากให้อยู่ในโครงการภาษาไทย สุดท้ายเด็กเลยขอไม่เข้าทั้งสองโครงการจนมีผลให้ผู้ปกครองมีปฏิกิริยาดังกล่าว

ส่วนครูผู้สอนคนอื่นๆ มีการเปรียบเทียบนักเรียนที่เข้าและไม่ได้เข้าโครงการทั้งทางด้านพฤติกรรมและคะแนน แต่พบผลกระทบทางด้านลบในครูประจำวิชาที่ต้องเสียคาบเรียนอีกสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมงสำหรับเด็กที่อยู่ในโครงการทดลอง สำหรับการสอนเสริมให้กับนักเรียนกลุ่มนี้

ผลกระทบต่อผู้ปกครองคนอื่นๆ ผู้ปกครองของเด็กที่ไม่อยู่ในโครงการ ตั้งคำถามว่าทำไมไม่ให้สิ่งนี้กับเด็กทุกคนในโรงเรียน และได้มีคำถามที่น่าสนใจคือ จะเป็นการยุติธรรมหรือที่มาให้ความสนใจกับเด็กกลุ่มนี้เป็นพิเศษและคำถามที่ว่าแล้วเมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วจะทำอย่างไรกับเด็กกลุ่มนี้

ง. ผลกระทบของหลักสูตรที่มีต่อสังคม

ส่วนผลกระทบของหลักสูตรที่มีต่อสังคมระหว่างการพัฒนา ผู้สนใจมีครูจากโรงเรียนอื่นมาเยี่ยมโครงการทุกสัปดาห์ ผู้วิจัยได้รับเชิญไปบรรยายหลายครั้ง มีโรงเรียนอื่นอีก ๑๐ โรงเรียนทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดได้ขอเข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้ สถานีโทรทัศน์ช่อง ๕ ได้มาถ่ายทำการเรียนของโครงการ และได้นำไปออกอากาศในรายการหลังข่าว ในระดับนโยบายคณะผู้วิจัย ได้เผยแพร่โครงการนาร่องแก่ที่ประชุมที่มี พล. ท่านรัฐมนตรีช่วย กัญญา ศิลปะอาชา เป็นประธานมีผลให้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีก ๑ ชุด ต่างหากจากกรรมการที่ดูแลเด็กพิการและเด็กปัญญาอ่อนเพื่อดูแลเด็กที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ และแนวโน้มการขยายโครงการไประดับมัธยมปลาย ณ โรงเรียนมหิดลอนุสรณ์ จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นโรงเรียนพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์

๕.๓ อภิปรายผล

๑) เงื่อนไขและบริบทของการนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรที่ได้พัฒนาเป็นต้นแบบนี้ มีภูมิหลังและบริบทดังนี้

- เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้กับโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนมากกว่า ๑,๕๐๐ คน

- เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้กับชั้นเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากกว่าชั้นประถมศึกษา
- เป็นหลักสูตรที่ต้องใช้ในโรงเรียนที่ผู้บริหารระดับนโยบายสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีการพัฒนา และงบประมาณสนับสนุนการวิจัยที่ดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นพี่เลี้ยง มีครูภาษาอังกฤษที่ผ่านการพิจารณาแล้วว่ามีคุณสมบัติที่เหมาะสมทางด้านเจตคติ และวิธีการสอนและผ่านการอบรมหรือมีความรู้ในเรื่องการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา
- ผู้บริหารมีความต้องการที่จะพัฒนาในเรื่องนี้โดยจัดสรร งบประมาณ สถานที่ และบุคลากร ตลอดจนอำนวยความสะดวกทางด้านการจัดตารางสอน การดำเนินการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ตลอดจนการประสานงานติดต่อกับผู้ปกครอง

๒) การนำหลักสูตรนี้ไปใช้ต่อไป

๑. หากใครต้องการนำหลักสูตรนี้ไปใช้ ก็อาจถือเป็นหลักสูตรนี้หลักสูตรแกนที่ยังจะต้องมีการปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดต่อไป เช่น บางจังหวัดอาจจะไม่มีบริการอินเทอร์เน็ต ก็จะต้องตัดหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ออกไป เป็นต้น

๒. การนำแนวคิดของหลักสูตรนี้ไปใช้ต่อไปในระดับศึกษาอื่น จะต้องปรับทางด้านเป้าหมายและกิจกรรม แต่สามารถจะใช้หลักการและกระบวนการเดียวกันได้ แต่ในระดับสูงขึ้นไป ควรเน้นการแสดงออกด้วยภาษาอังกฤษเพื่อสื่อความหมายของวัฒนธรรมไทย และปรัชญาของศาสนาต่างๆ ที่ถือปฏิบัติกันอยู่ในประเทศไทย

๓. ควรคำนึงถึงบริบททางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ของแต่ละโรงเรียน

การนำหลักสูตรนี้ไปใช้ต่อไปในระดับศึกษา ยังจะต้องปรับเพราะแต่ละโรงเรียนจะมีความแตกต่างวัฒนธรรมของโรงเรียนแต่ละประเภท เช่น โรงเรียนในสังกัดของ ส.ช. จะมีความเป็นเอกภาพสูง สะดวกต่อการบริหารโครงการหากทางผู้บริหารมีนโยบายที่จะให้บริการการพัฒนาความสามารถพิเศษ โรงเรียนในกรุงเทพและ ก.ท.ม. จะอาศัยสื่อจริง และประสบการณ์ตรงของวัฒนธรรมเมืองหลวง โรงเรียนในจังหวัดต่างๆจะมีเอกลักษณ์เป็นของตนเองและอาศัยเครือข่ายความรู้จักสนิทสนม เป็นต้น

โอกาสในการหาประสบการณ์ตรงของเด็กทางด้านความชำนาญทางภาษาในแต่ละพื้นที่จะต่างกัน เช่น เด็กในเมืองจะมีโอกาสรู้ข่าวคราวการประกวด แข่งขัน เวทีที่จะลงแสดงความสามารถ มีร้านหนังสือมากกว่าเด็กนอกอำเภอเมือง

๔. นอกจากนี้ การนำหลักสูตรนี้ไปใช้ต่อไปในระดับศึกษาอื่น ยังจะต้องปรับเพราะแต่ละโรงเรียนจะมีความแตกต่างบริบททางสังคม วัฒนธรรม และ เศรษฐกิจ ในด้านต่อไปนี้

๑) เนื้อหาและสื่อการสอน สื่อครูสามารถเลือกใช้กิจกรรม สื่อ อุปกรณ์อื่นก็ได้ เพราะเป็นหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่เน้นทักษะและกระบวนการ โรงเรียนและจังหวัดควรปรับให้เข้ากับบริบทของตนเอง เช่น ควรสร้างกิจกรรมและสื่อการสอนให้นักเรียนได้เล่นกับสภาพท้องถิ่น

๒) ระดับความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน เนื่องจากความไม่เท่าเทียมกันในการพัฒนานักเรียนทั่วประเทศระดับความรู้ในภาษาอังกฤษมีไม่เท่ากัน บางแห่งเด็กมัธยมปีที่ ๑ อ่านหนังสือหนังสือภาษาอังกฤษออก บางแห่งยังอ่านไม่แตก ในกรณีเช่นนี้ ต้องพิจารณาว่าจะนำหลักสูตรนี้ไปใช้ในระดับชั้นใด แต่จะต้องเป็นชั้นที่นักเรียนอ่านออกเขียนอังกฤษได้แล้ว นอกจากนั้นแบบสำรวจที่คัดเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ออกมา ๓% นั้น แปลว่า ๓% ที่มีของเด็กที่มีความสามารถสูงกว่าคนอื่น ๆ ในอนาคต ยังจะต้องพัฒนาแบบวัดที่เป็นมาตรฐานมาช่วยในการวิเคราะห์และวางระดับของเด็ก แต่จะทำไม่ได้จนกว่าจะมีการใช้หลักสูตรนี้ทั่วประเทศ

๕. การจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมเสริมที่จะเอื้อต่อการพัฒนา

ในแต่ละจังหวัดควรจัดสภาพแวดล้อมที่จะเอื้อต่อการพัฒนา ซึ่งหลายๆ แห่งก็ทำอยู่แล้วในโครงการปกติ เช่น การจัดการประกวดระดับโรงเรียน ระดับจังหวัด ระดับเขตการศึกษา การประกวดเช่นนี้มีใม่่งแข่งขัน แต่ต้องการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสประเมินตนเอง มีเวทีแสดงความสามารถ เพราะสิ่งที่ครูควรเน้นมากกว่าคือเน้นว่าความสามารถพิเศษ คือพรสวรรค์ในการสร้างความสุข ความพึงภายในแก่ตนเอง และการนำไปยังประโยชน์ให้แก่สังคมโดยมีค่าตอบแทนพอสมควรต่อการยังชีพ นอกจากกิจกรรมเหล่านี้ แต่ละจังหวัดน่าจะจัดการจัดค่ายภาษาสำหรับครูและนักวิชาการ (Language Fair) ประจำปีที่สำนักพิมพ์จะสนใจเข้าร่วมด้วย ในขณะที่ส่วนกลางควรจัด Web Site ให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิด สื่อ อุปกรณ์กันด้วย

๖. โครงการต่อเนื่องเมื่อจบหลักสูตร

หลักสูตรนี้ในกรณีของโรงเรียนไผท ได้ใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เป็นฐานปฏิบัติการ แต่เนื่องจากปัญหาในความไม่พร้อมทางด้านภาษาของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าการเสาะหรือการพัฒนาจะนำไปใช้กับระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะประหยัดกว่า และหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่ไม่มีชั้นเรียน โรงเรียนจึงสามารถนำไปให้ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕- ๖ หรือมัธยมปีที่ ๑ - ๒ ใช้ก็ได้ในทำนองเดียวกันเพราะเด็กจะพัฒนาไปตามระดับของตนเอง อย่างไรก็ตาม เมื่อเด็กเรียนจบหลักสูตรนี้แล้ว สิ่งที่โรงเรียนควรทำคือตั้งชมรมและขอให้ครู หรือผู้ปกครองที่สนใจทางด้านภาษา เป็นที่ปรึกษาชมรม มีคณะกรรมการ (นักเรียน) บริหารกิจกรรมที่อาจนำไปทำต่อในชั้นสูงขึ้นไป คือ ชมรมปลูกต้นบรรณพฤษก์ ที่จะช่วยแก้ปัญหาความขาดแคลนหนังสือ ชมรมวรรณกรรมฉบับจิ๋ว

(นักเรียนช่วยกันสร้าง) (ย่อ) วรรณกรรมไทยเป็นนิทานภาษาอังกฤษ ชมรมลานภาษา (ให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษ สร้างกิจกรรมเกมทางภาษา) เป็นต้น

๕.๔ องค์ความรู้ และข้อเสนอแนะที่ได้จากการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาในระดับประถมศึกษา

๕.๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้จากการจัดหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาในระดับประถมศึกษา และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีคุณค่าต่อวงการทางด้านการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา ในเรื่องต่อไปนี้

- ก. การเสาะหาและการคัดเลือก
- ข. หลักสูตร และมาตรฐาน
- ค. การบริหารการศึกษา
- ง. การจัดการศึกษาหลักสูตร เนื้อหา สาระ สื่อ
- จ. การวัดและการประเมินผล

แต่ยังทำให้เราเห็นข้อบกพร่องในการจัดการศึกษาในหลักสูตรปกติในด้าน

หลักสูตร และมาตรฐาน

การบริหารการศึกษา

การจัดการศึกษาหลักสูตร เนื้อหา สาระ สื่อ

การวัดและการประเมินผลและยังได้สร้างองค์ความรู้ทางด้าน

พัฒนาการทางภาษาของเด็กวัย ๕-๗ ขวบ

ดังรายละเอียดที่จะกล่าวถึงดังต่อไปนี้

ก. การเสาะหาและการคัดเลือก

ในงานวิจัยครั้งนี้ พบว่า ต้องมีการปรับวิธีการเสาะหาและการคัดเลือกจากวิธีการของ Clark ที่ ดร. อุษณีย์ โพธิสุข ได้นำมาดัดแปลงใน ๒ จุด คือ

๑. การเสนอชื่อของครูในขั้นที่ ๒ ข ควรให้ครูกรอกแบบสำรวจเด็กเก่งแล้วเรียงลำดับคะแนน เพราะจากงานวิจัยครั้งนี้ พบว่าครูภาษาอังกฤษส่วนมาก เป็นผู้ที่ถูกฝึกมาให้ใช้สมองซีกซ้าย (เจ้าระเบียบ เครื่องกฎแบบแผน หากให้ใช้วิจารณญาณในการเสนอชื่อผู้จะเลือกเสนอแต่เด็กที่อยู่ในกลุ่มเดียวกับตนเองจะมีผลให้เด็กที่ใช้สมองด้านขวาที่ควรจะได้เข้าโครงการหลุดไปตั้งแต่รายชื่อ ๒๐%

๒. หากใช้แต่ค่า ๓% จากการเสนอชื่อของครู และคะแนนผลการเรียน ตามที่คลาก และ ดร. อุษณีย์ โพธิสุข เสนอแนะ เราอาจจะไม่ได้เด็กที่มีความสามารถแต่มีที่มีปัญหา เพราะเด็กเหล่านี้ครูทั่วไปจะไม่ชอบหน้าและไม่คิดถึง จึงจำเป็นต้องให้ครูคิดถึงเด็กที่มีปัญหาโดยใช้ แบบสำรวจเด็กเก่งที่อาจมีปัญหา เพื่อรวมเด็ก ที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเอาไว้ในรายการ

อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ได้มีการพัฒนาต้นแบบและทำการทดลองสอนไปทั่วประเทศแล้ว จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาแบบทดสอบความสามารถทางภาษาเพื่อหาเกณฑ์มาตรฐานทางด้านการอ่าน (Reading Age) การเขียน (Writing Age) และการใช้ภาษา เพื่อที่จะทำให้เราสามารถระบุได้ชัดเจนว่าเด็กที่มีความสามารถพิเศษเหล่านี้อยู่ในความสามารถทางภาษาวัยใด เมื่อเราสามารถสร้างแบบทดสอบนี้ได้ เราจะสามารถร่างหลักสูตรภาษาไทยที่ชัดเจนและเอื้อต่อการกระโดดข้ามชั้นเรียนของเด็กเหล่านี้ได้

๓. ในกรณีที่ต้องการลดจำนวนเด็กที่มีความสามารถพิเศษจาก ๓% ให้เหลือ ๑% เราอาจใช้การเปรียบเทียบการติดอันดับระหว่างระดับความยากระดับ Ross Test และ Creative test ดังที่ได้นำเสนอไว้แล้วในตอนต้น

๔. ผลของการทดลอง แม้ว่าจะประสบความสำเร็จดีพอสมควรในโรงเรียนที่ใช้ทดลอง คณะผู้วิจัยคิดว่าจะได้ผลสูงและน่าเชื่อถือกว่านี้ หากไปใช้เสาะหาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ข. หลักสูตรและมาตรฐาน

ในการประเมินผู้เรียนในหลักสูตรนี้ จำเป็นต้องประเมินจากค่าพัฒนาการของเด็กเพียงอย่างเดียวอย่างไรก็ตาม หลังจากที่ได้มีการพัฒนาต้นแบบและทำการทดลองสอนไปทั่วประเทศแล้ว เราจะสามารถพัฒนาแบบทดสอบความสามารถทางภาษาเพื่อหาเกณฑ์มาตรฐานทางด้านการอ่าน (Reading Age) การเขียน (Writing Age) และการใช้ภาษาอังกฤษ ของเด็กไทยทั่วประเทศ เพื่อที่จะทำให้เราสามารถระบุได้ชัดเจนว่าเด็กที่มีความสามารถพิเศษเหล่านี้อยู่ในความสามารถทางภาษาวัยใด เมื่อเราสามารถสร้างแบบทดสอบนี้ได้ เราจะสามารถร่างหลักสูตรภาษาอังกฤษที่ชัดเจนและเอื้อต่อการกระโดดข้ามชั้นเรียนของเด็กเหล่านี้ได้ อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาหลักสูตรปกติ และหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษา

๕.๔.๒ การบริหารการหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปกติ

หลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. ๒๕๒๑ ปรับปรุง ๒๕๓๕ เป็นหลักสูตรที่ดี ทั้งทางด้านโครงสร้าง เนื้อหาสาระ กล่าวคือเป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาสาระในระดับประถมและมัธยมต้น และ

เน้นกระบวนการในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในขณะที่หลักสูตรนี้เน้นกระบวนการ ปัญหาจึงอยู่ที่การบริหารหลักสูตรที่ผู้สอนมักจะพลาดในเรื่องต่อไปนี้

การจัดการศึกษาหลักสูตรเนื้อหา สาระ ลือ

๑. ไปได้ความว่าภาษาอังกฤษคือศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ การออกเสียงลึ้มคิดถึง ทฤษฎีในการเรียนรู้และทฤษฎีในการสื่อสารที่ว่าภาษาคือเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ สร้าง ความเพลิดเพลิน สร้างอารมณ์ หวานลุ่ม ฯลฯ ๖ คุรายละเอียดยในบทที่ ๑) ผลจึงปรากฏว่า เด็กพบว่าการสอนภาษาอังกฤษ คือการสอนศัพท์ ไม่สนุก น่าเบื่อ แทนที่จะหาทางให้เด็กได้เข้าถึงบทอ่านที่ ทำทายและอยู่ในระดับภาษาที่เขาสามารถก่อน แล้วจึงค่อยนำฉบับจริงมาศึกษาเมื่อมีวัยและวุฒิ ภาวะสูงขึ้น ในหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษานี้ ใช้ทฤษฎี Input Hypothesis ของ เกรเซอร์ โดยนำเรื่อง The Trojan War จากวรรณกรรมกรีกแต่งโดย Homer และเรื่อง E. T. From Outer space มาเล่าโดยใช้ภาษาของเด็ก แต่ยังไม่มีการใช้ศัพท์ สำนวน ที่เกินกว่าความรู้ทาง ภาษาของเด็กอยู่บ้าง แล้วใช้ การอ่านเช่นนี้ สอนวิธีการอ่านวรรณกรรม ตลอดจนใช้เป็นตัวอย่าง ของการเรียนรู้การใช้ภาษา เช่น ศัพท์ สำนวน

make a new friend

fall in love

การใช้พจนานุกรมเพื่อแก้ปัญหา หรือเพื่อเป็นเอกสารค้นคว้าในการสร้างกิจกรรม ทางภาษาให้เพื่อนๆ เล่น โดยให้เด็กอ่านอย่างเพลิดเพลิน ไม่ต้องห่วงเรื่องการถูกวัดผล และเกิดความ วิตกกังวลเรื่องการสอบและคะแนน แต่สนใจพฤติกรรมและทัศนคติต่อภาษาและความสามารถในการ ใช้ภาษาจากการประเมินผลงานของเด็ก

๒. ไปได้ความว่าการสอนภาษาอังกฤษคือการสอนหลักไวยากรณ์ หรือใช้วิธีการสอน แบบบอกเล่าให้เด็กท่อง ทั้งๆที่อันที่จริงแล้ว ไวยากรณ์จะมีประโยชน์ในการเขียน มากกว่า

๕.๕ ปัญหาของการทำงานวิจัยเชิงทดลอง กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นมนุษย์มีจิตวิญญาณ และความรู้ลึก

เนื่องจากหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่สร้างจากงานวิจัยเชิงพัฒนา ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากงานเขียน หรือแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบฝึกต่างๆ ก็จำเป็นต้องมีการให้ คะแนนเพื่อที่จะได้นำพัฒนาการของเด็กมาเปรียบเทียบกันได้ โดยที่หากไม่มีการวิจัยแล้ว เด็กอาจ จะไม่ต้องกิจกรรมหลายอย่างตลอดทุกชั่วโมง ข้อค้นพบนี้เป็นบทเรียนที่ว่าการศึกษาวิจัยในอนาคต จะ ต้องระวังไม่ให้ประโยชน์ของครู หรือผู้วิจัยไปสร้างความเครียด หรือความน้อยเนื้อต่ำใจ หรือความ

รู้สึกทางลบอื่นๆ และผู้วิจัยจะต้องตระหนักอยู่ตลอดเวลาว่า ความสำเร็จของงานวิจัยอยู่ที่การพัฒนาผู้เรียน มากกว่าจะอยู่ที่ผลงานวิจัยที่ผู้วิจัยจะนำมาเขียนเพื่อนำเสนอต่อประชาคม

๕.๖ ข้อเสนอแนะ

แนวทางพัฒนา	ข้อเสนอแนะ
<p>๑. การนำหลักสูตรไปใช้</p>	<p>๑. การขยายผลระดับประถมศึกษา</p> <p>ก. การขยายผลในโรงเรียนของ ส.ป.ช. ควรนำไปใช้ในระดัับ มัธยมศึกษา มากกว่าในชั้นประถมศึกษา</p> <p>ข. ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ รัฐมีหน้าที่เสาะหาและจัดการศึกษาพิเศษให้แก่เด็กที่มีความสามารถดั่งกล่าว แต่เป็นไปได้ที่โรงเรียนทุกโรงเรียน จะจัดบริการเช่นนี้ แต่ทุกจังหวัดจะต้องมีบริการ ๑) เสาะหา และ ๒) จัดการศึกษา ซึ่งอาจจัดทำได้ ๓ รูปแบบดังนี้</p> <p>๑) จัดหลักสูตรเสริมในโปรแกรมปกติในโรงเรียนใหญ่ ๑-๒ โรงเรียน เช่น โรงเรียนประจำจังหวัด</p> <p>๒) โรงเรียนดั่งกล่าว จัดทำหลักสูตรภาคฤดูร้อนสำหรับโรงเรียนอื่นๆ เช่น โรงเรียนขนาดเล็ก หรือโรงเรียนที่ไม่สามารถให้บริการได้ โดยรัฐสนับสนุนค่าใช้จ่าย</p> <p>๓) ในกรณีที่โรงเรียนอยู่ไกลอำเภอเมืองมาก แต่มีนักเรียนเพียงพอและมีความพร้อม อาจจัดให้ครูหรือผู้เชี่ยวชาญที่ดูแล ๑ คน ร่วม(เดินสอน) ๒-๓ โรงเรียนที่อยู่ใกล้กัน</p> <p>๒. การขยายผลระดับมัธยมศึกษา</p> <p>การขยายผลระดับมัธยมศึกษาจะทำไม่ได้ในขณะนี้จนกว่าจะมีการพัฒนาต้นแบบ ที่น่าจะให้สถาบันอุดมศึกษาจัดหลักสูตรดั่งกล่าว แล้วจัดสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และหารูปแบบที่เหมาะสมที่สุด การพัฒนาต้นแบบ ควรพัฒนาประมาณ ๓ สาขาวิชาใน ๑ โรงเรียน ซึ่งจะลดปัญหาในการจัดการและการจัดทรัพยากรโรงเรียน แต่สิ่งที่จำเป็นในขณะนี้ คือ ต้นแบบที่จำเป็นมากที่สุดขณะนี้คือ</p>

	<p>๑. หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย</p> <p>๒. หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น</p> <p>๓. หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษระดับอุดมศึกษา</p>
<p>๒. การจัดกิจกรรมเสริม การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน</p>	<p>ระดับท้องถิ่น</p> <p>๑. ในสถานศึกษา คือ</p> <p>ก. การพัฒนาและให้งบประมาณห้องสมุดให้เหมาะต่อการศึกษาค้นคว้า</p> <p>ข. การสอนในโครงการปกติให้เด็กแสวงหาความรู้ และประมวลความรู้เอง โดยครูช่วยแนะนำ</p> <p>ค. การใช้สื่อหนังสือที่หลากหลาย ทันสมัย จากสื่อจริง (Authentic Texts) มิใช่ใช้หนังสือเรียนเล่มเดียวตลอดปีการศึกษา</p> <p>ง. การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่เช่น ร้านหนังสือ ฝึกเด็กเป็นอาสาสมัครแนะนำชาวต่างประเทศตามจุดต่างในเมือง เช่น สถานีรถไฟ รถทัวร์ สนามบิน</p> <p>จ. การจัดการฝึกงานกับผู้ทรงความรู้เป็นประจำทุกสัปดาห์โดยเทียบค่าหน่วยกิตให้</p> <p>๒. นอกกระบบโรงเรียน</p> <p>ระดับชาติ</p> <p>ในระดับมัธยมศึกษา</p> <p>ก. สถานศึกษาควรจัด ทำนิตยสารราคาถูกสำหรับเยาวชนเพื่อฝึกและลับฝีปากและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา</p> <p>ข. ควรมีกระบวนการสรรหาเด็กเหล่านี้ที่อาจจะไม่สามารถมาโรงเรียน เช่น ในกรณีของ โกะเต้) และให้โอกาสในการพัฒนา</p>
<p>๓. การสร้างหรือการแปลงสื่อสำเร็จรูป</p>	<p>๑. สำนักพิมพ์ต่างๆควรร่วมมือกับสถานศึกษาสร้างหรือการแปลงสื่อสำเร็จรูป ให้รับกับบริบทของสังคมไทยเพราะขณะนี้ขาดแคลนสื่อประเภทนี้ค่อนข้างมาก รัฐฯ อาจเข้ามาประกันคุณภาพโดยการจัดประกวดและให้รางวัลในรูปแบบของสัมปทานการจัดสื่อส่งตามโรงเรียน</p> <p>๒. เนื่องจากในการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษทางภาษานี้เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่เป่าหมาย คือ การให้ผู้มีความสามารถพิเศษสร้าง หรือรังสรรค์งาน จึงควรมีการจัดระบบให้ผลงานเหล่านี้ได้รับการเผยแพร่ผ่าน ๑) หนังสือ</p>

	<p>พิมพ์ ๒) นิตยสาร ๓) Website ๔) จัดพิมพ์รวมเล่ม</p> <p>๓. จัดทำการประชุมวิชาการประจำปีเพื่อเผยแพร่ความรู้ และ Language Fair ให้ผู้เชี่ยวชาญ ครู นักวิชาการเปิดค่ายรับลงทะเบียนพัฒนาผู้มีความสามารถทางภาษา เพื่อเผยแพร่เทคนิค กลยุทธ์ และสื่อ</p>
<p>๔. การพัฒนาวิธีการสอนของครู</p>	<p>ครูที่จะสอนเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางภาษา จะต้องมีความมั่นคงทางอารมณ์ มีศรัทธาในตัวเด็ก เปิดใจกว้าง และข้อสำคัญ ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ด้วย ในขณะนี้ ควรใช้ครูดีเด่นที่ทาง ส.ป.ช. กรมสามัญ และ ส.ก.ศ ได้ทำการคัดเลือกไว้แล้วโดยจัดการอบรม และสัมมนาการใช้สื่อ แต่ควรมีหลักสูตรเฉพาะที่มีเป้าหมายการผลิตที่ชัดเจน สำหรับสร้างบุคลากรที่ต้องใช้ความสามารถพิเศษนี้และควรมีค่าวิชาตอบแทน</p>
<p>๕. การสร้างแบบทดสอบมาตรฐานในแต่ละระดับของพัฒนาการ</p>	<p>จากงานวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องใช้คะแนนโรงเรียนที่มีความเป็นอัตโนมัติสูงเป็นตัวกำหนดกลุ่มผู้มีความสามารถทางภาษา ๒๐% แรก แต่เนื่องจากระบบการศึกษาปัจจุบันเอื้อต่อการคิดโดยสมองซ้าย เน้นการคิดเชิงตรรกะอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ การสื่อสารระดับทั่วไป ดังนั้น เราพบว่างานวิจัยครั้งนี้ มีเด็กที่มีค่า ความคิดสร้างสรรค์สูง ที่ไม่ได้รับการเสนอชื่อ</p> <p>การให้ครูภาษาเสนอชื่อ แม้จะลดความเป็นอัตโนมัติโดยขอให้ครูกรอกแบบสำรวจก่อนเสนอชื่อในตอนท้าย แต่จากงานวิจัยครั้งนี้เราก็พบว่ามียุติเด็กที่ครูอาจจะไม่ชอบหน้า เด็กเจ้าปัญหาและอาจตัดสินใจไม่เสนอชื่อ แบบสอบถามความคิดสร้างสรรค์ที่ศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใช้อยู่ก็เป็นของต่างประเทศที่มีอคติทางวัฒนธรรม และเด็กในต่างจังหวัดอาจจะเสียเปรียบ จึงจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องสร้างแบบทดสอบมาตรฐานในแต่ละระดับของพัฒนาการขึ้นใช้เอง กล่าวคือ เราจำเป็นต้องมีการพัฒนาแบบทดสอบความสามารถทางภาษาเพื่อหาเกณฑ์มาตรฐานทางด้าน การอ่าน (Reading Age) การเขียน (Writing Age) และการใช้ภาษา เพื่อที่จะทำให้เราสามารถระบุได้ชัดเจนว่าเด็กที่มีความสามารถพิเศษเหล่านี้ อยู่ในความสามารถทางภาษาวัยใด เมื่อเราสามารถสร้างแบบทดสอบนี้ได้ เราจะสามารถร่างหลักสูตรภาษาที่ชัดเจนและเอื้อต่อการกระโดดข้ามชั้นเรียนของเด็กเหล่านี้ได้</p>
<p>๖. การพัฒนาองค์กรเพื่อจัดระบบการ</p>	<p>๑. จัดตั้งกองทุนหรือมูลนิธิและคณะกรรมการที่ทำหน้าที่จัดหาทุน</p> <p>๒. เพื่อความต่อเนื่องควรมีหน่วยงานถาวร</p>

<p>พัฒนาความสามารถ พิเศษทางภาษา</p>	<p>๑) หน่วยงานระดับนโยบายวางแผน แสวงหา แหล่งทุนและ ประสานงาน ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัย สภาพัฒนา กระทรวงวิทยาศาสตร์ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งชาติ กรมแรงงาน สภาการศึกษา สภาวิจัย ฯลฯ ตลอดจน ดูแลติดตามกำกับ และประเมินสถานการณ์</p> <p>๒) ศูนย์ประสานงานระหว่างหน่วยปฏิบัติ (ส.ป.ช. กรมสามัญ กรมฝึกหัดครู กรมศิลปากร กรมวิชาการ ฯลฯ ทั้งในส่วนกลาง และระดับจังหวัด</p> <p>๓) หน่วยงานวิจัยที่ทำการวิจัย การจัดเก็บข้อมูล ทำทำเนียบ สร้างองค์ความรู้ และการพัฒนารูปแบบ มาตรฐาน</p> <p>หัวข้อเร่งด่วนที่ต้องทำการวิจัยต่อไป คือ</p> <p>ก. การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาให้แก่ผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาในระดับมัธยมศึกษา</p> <p>ข. การพัฒนาหลักสูตรพิเศษสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาในระดับอุดมศึกษา</p> <p>ค. การพัฒนาแบบวัดมาตรฐานความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษ</p> <p>ง. ควรตั้งโครงการทวิภาษาที่ชักชวนเด็กลูกครึ่งที่เกิดในประเทศไทยและมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษมาเรียนภาษาไทยระดับสูงเพื่อพัฒนาเป็นล่ามภาษาให้แก่ประเทศไทย</p> <p>จ. การขยายโครงการให้ครอบคลุมภาษาต่างประเทศอื่น โดยเฉพาะภาษาจีน ญี่ปุ่น ฮินดู และอาหรับ และสเปน</p> <p>๔) ศูนย์ส่งเสริมการเรียนการสอนและการวิจัยด้านภาษา และที่ดูแลด้านภาษา และการผลิตกำลังทางด้านภาษาต่างประเทศให้ได้คุณภาพ และจำนวนความต้องการของรัฐ</p>
---	---

บรรณานุกรม

- จันทร์ฉาย แซ่ก้วย. (๒๕๓๐). *ภาษาแหวกแนวในงานประพันธ์ของ'รงค์ วงษ์สวรรค์*.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกภาษาศาสตรศึกษาศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- นิรันดร์ สำนวนอาตม์. (๒๕๔๑). *การวิเคราะห์ลักษณะและพัฒนาการของแนวภาษาโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกภาษาศาสตรศึกษาศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ปราณี กุลละวณิชย์. (๒๕๒๓). “พลังของภาษาแหวกแนว,” ใน *ภาษาพิเน็จ*. หน้า ๔๔-๕๑.
- พัชรี สวานแก้ว. (๒๕๓๖). *จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย*. (เอกสารประกอบการ
สอน). หน้า ๘๖-๘๘.
- เมคเกอร์, ซี. จูน. (๒๕๔๐). *รูปแบบการเรียนการสอนเด็กปัญญาเลิศ = Teaching Models in
Education of the Gifted*. อารี สันหลวี แปล. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- รงค์ วงษ์สวรรค์. (๒๕๐๖). *เสพลบอยบันทึก*. กรุงเทพฯ : ผดุงศึกษา.
- , (๒๕๑๑). *ใต้ถุนป่าคอนกรีต*. กรุงเทพฯ : ประมวล.
- , (๒๕๑๒). *เสพลบอยชาวไร่*. กรุงเทพฯ : ประพันธ์สาส์น.
- ราตรี แสนอ้วน. (๒๕๔๑). *การศึกษาเปรียบเทียบภาษาแม่ของหลักสูตรการเรียนการสอนของ
หลักสูตรประเทศไทยกับประเทศอังกฤษกับความสอดคล้องของทฤษฎีการเรียนการสอน
ภาษา*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกภาษาศาสตรศึกษาศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วิชา ทรวงแสง. (๒๕๒๑). *วิเคราะห์งานประพันธ์ของ'รงค์ วงษ์สวรรค์*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
(วิชาเอกภาษาศาสตรศึกษาศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ศรียา นิยมธรรม. (๒๕๓๕). *เด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถเฉพาะทาง*. (คู่มือครู). ไม่มี
เลขหน้า.
- ศรีวิไล ดอกจันทร์. (๒๕๒๘). *ภาษากับการสอน*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริพร ปัญญาเม็กุล. (๒๕๔๑). *กรณีศึกษาการวิเคราะห์ลักษณะและกลยุทธ์ในการเรียนรู้ของผู้
เรียน*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกภาษาศาสตรศึกษาศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- สมประสงค์ ปิ่นจินดา. (๒๕๑๘). **คู่มือการศึกษาวิชาพัฒนาการเด็ก**. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนดุสิต.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๔๑). **แผนพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษ**. หน้า ๑-๓,๘-๙,๓๔-๔๐,๖๕-๗๔,๑๒๑-๑๒๒, ๑๗๓-๑๗๗.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๔๑). **รายงานการวิจัยประกอบการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ....ประเด็นการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ**. หน้า ๗-๘,๑๘-๒๑,๑๐๕-๑๑๒,๑๑๗-๑๑๘.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๓๖). **รายงานการประเมินผลการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ**. หน้า ๒๓-๔๑,๑๑๕-๑๒๐.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๓๖). **รายงานผลการสัมมนาเรื่องแนวทางการพัฒนาเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ**. สํำอง หิริญบูรณะ. (๒๕๓๒). **ภาษาศาสตร์สำหรับครู**. (เอกสารคำสอน).
- .....(๒๕๔๒) **ความสามารถพิเศษทางภาษา**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- อารี สัจญวี (๒๕๔๐). **รูปแบบการเรียนการสอนเด็กปัญญาเลิศ**. แปลจาก Teaching Models in Education of the gifted. แต่งโดย C. June Maker. กรมวิชาการ.
- อุษณีย์ โพธิ์สุข (2542) **สร้างรากฐานอัจฉริยภาพให้ลูกน้อย**. สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง
- Alderson, J.C. et al. (๑๙๗๗). "Metalinguistic Knowledge, Language Aptitude and Language Proficiency," in *Language Teaching Research*. Arnold.
- Andersen,R. (๑๙๗๖). *A Functional Acquisition Hierarchy Study in Puerto Rico*. New York : Paper presented at the ๑๐th annual TESOL Conference.
- Atwood, B.S. (๑๙๗๔). *Building Independent Learning Skills*. Palo Alto, Calif. : Education Today.
- Bailey,Jane M. (๑๙๕๖). "Literacy Development in Verbally Talented Children," in *Developing Verbal Talent*. VanTassel-Baska, Joyce, Johnson, Dana T. & Boyce, Linda Neal. p. ๑๐๓-๑๑๐. Boston : Allyn and Bacon.

- Barbe, W. & Renzulli, J. (1985). "A Model for the Analysis of Inquiry," in *Psychology and Education of the Gifted*. New York : Irvington.
- Bloom, B.S., ed. Taxonomy of Educational objectives : The Classification of Educational goals : Handbook 1 : Cognitive Domain. New York. Longman, 1984.
- Brown, R. (1980). *A First Language*. Cambridge : Harvard Press.
- Bruce, L. (1985). *The Acquisition of Grammatical Morphemes by Adult Students of Russian as a Foreign Language*. MA Paper, Department of Linguistics, USC.
- Cazden, C. (1983). "Curriculum / Language Contexts for Bilingual Education," in *Language Development in a Bilingual Setting*. p.103-108. California : National Multilingual Multicultural Materials Development Center.
- Clark, B. (1982). *Growing up Gifted*. New York : Macmillan Colledge.
- Diana Bentley, et al. (1999) *The Really Practical Guide To Primary English*, Stanley Thorn (Publishers) Ltd. Cheltenham, UK
- Della-Dora, D. & Blanchard, L.J. (1985). *Moving Toward Self-Directed Learning : Highlights of Relevant Research and of Promising Practices*. Alexandria, Va. : Association for Supervision and Curriculum Development.
- Department for Education and Children's Services. (1984). *Understanding Giftedness: a Guide to Policy Implementation*. p. 4-12.
- Department for Education and Employment. (1985). *The National Curriculum*. U.K.
- Eberle, B. (1984). *Classroom Cue Cards for Cultivating Multiple Talents : a Tool for Teachers Having Application at All Grade Levels and in All Content Areas*. Buffalo, N.Y. : D.O.K.
- Ellis, K., and Durkin, M.C. (1982). *Teacher's Guide for People in Communities (The Taber Program in Social Studies)*. Menlo Park, Calif. : Addison-Wesley Publishing Co.
- Frank Schffwe publications Inc,(1990) . *Mind Movers And Brain Teasers*, Blackline Reproducibles ,California, USA
- Fanselow, J. (1980). "The Treatment of Error in Oral Work," in *Foreign Language Annals* 10. : p. 28-38.
- Gallagher, J. (1985). *Teaching the Gifted Child*. Boston : Allyn and Bacon.

- Gardner, H. (1985). *Frames of Mind*. New York : Basic Books.
- Guilford, J.P. & Merrifield, P.R. (1960). *The Structure of Intellect Model : Its Uses and Implication*. Los Angeles : Psychological Laboratory.
- Hall, E. (1953). *The Silent Language*. Greenwich, Conn. : Fawcett.
- Institute for Staff Development. (1966). *Hilda Taba Teaching Strategies Program*. Miami, Fla. : Institute for Staff Development.
- Krashen, Stephen D. (1982). *Principles and Practice in Second Language Acquisition*. Oxford : Pergamon Press.
- Krashen, S. et al. (1978). *Difficulty Order for Grammatical Morphemes for Adult Second Language*. Performers Using Free Speech. TESOL Quarterly 11 : 115-126.
- Laura Rose (1996) *Developing Intelligence Through Literature* , Zephyr Press, Tucson, Arizona USA
- Linda Cambell, Bruce Cambell and Dee dickinson (1999) *Teaching and Learning through Multiple Intelligences*, Allyn and Bacon Massashusetts, USA
- Linfors, Judith, Wells. (1983). *Children's Language and Learning*. London : Prentic-Hall International.
- Long, M. (1980). *Input, Interaction and Second Language Acquisition*. Dissertation Thesis, Ph.D. UCLA.
- Los Angeles Unified School District. (1998) *Gifted/talented Programs Handbook*, Publication No. GC-141 Division of Instructional Service, Giftd / Talented Program
- MacNamara, J. (1982). "Cognitive Basis of Language Learning in Infants," in *Psychological Review* 89 : p. 1-12.
- Owens, Robert E. Jr. (1972). *Language Development*. Third Edition. The United States of America : Macmillan.
- , (1976). *Language Development*. Fourth Edition. The United States of America : Macmillan.
- Oxford, Rebecca L. (1980) *Language Learning Strategies : What Every Teacher Should Know*. New York : Newbury house

- Parke, Beverly N. (1989). *Gifted Students in Regular Classrooms*. Massachusetts : Allyn and Bacon.
- Parker, Frank. (୧୯୯୫). *Linguistic for Non-Linguist*. The United States of America.
- Reber, A. (୧୯୯୬). “Implicit Learning of Synthetic Languages : the Role of Instructional Set,” in *Journal of Experimental Psychology : Human Memory and Learning* ୩ : p. ୯୯-୧୧୫.
- Renzulli, J. (୧୯୯୯). *The Enrichment Triad Model : a Guide for Developing Defensible Programs for the Gifted and Talented*. Mansfield : Creative Learning.
- Sally Boggeman, tom Hoerr and Christine Wallach(Ed) (1996) *Succeeding with Multiple Intelligences* ,the New City School, Inc. ,St. Louis, Missouri USA
- Saussure, Ferdinand De. (୧୯୫୯). *Course in General Linguistics*. New York : McGraw-Hill Book.
- Susan Petreshene (1994) *Brain Teasers* , The Centre For Applied Research For Education , New York, USA
- Urban K.K. (1993) “Fostering giftedness” *International Journal of Educational Research*, 19, 31-49
- Van Naerssen, M. (୧୯୯୧). Ph.D. Dissertation, Department of Linguistics, University of Southern California.
- VanTassel-Baska, Joyce. (୧୯୯୬). “The Process of Talent Development,” in *Developing Verbal Talent*. VanTassel-Baska, Joyce, Johnson, Dana.T. & Boyce, Linda Neal. p. 3-22. Boston : Allyn and Bacon.
- Williams, F.E. (୧୯୯୦). *Classroom Ideas for Encouraging Thinking and Feeling*. New York : D.O.K.
- Zenita C Guenther (1995) “A Center for Talent Development” in Brazil *Gifted and Talented International*, vol. 10 N0 . spring 1995